

LOKAL2030

LOKALIZIMI I OZHQ-VE NË KOMUNAT E KOSOVËS

AUTORË: KLODETA KRASNIQI,
GENTIANA PALLASKA

PROGRAMI: Sustainable Development

DATA E PUBLIKIMIT: Mars, 2021

.....

Instituti për politika Zhvillimore- INDEP

Zhvillimi i Qëndrueshëm
Sustainable Development

Botim i Institutit për Politika Zhvillimore (INDEP). Të gjitha të drejtat janë të rezervuara. Asnjë pjesë e këtij botimi nuk guxon të riprodhohet, të ruhet në ndonjë sistem të të dhënave apo të transmetohet, në asnjë formë apo mënyrë, pa pëlqim paraprak nga botuesi. Botimi mund të shpërndahet në formë elektronike, por vetëm në tërësi dhe vetëm për qëllime jokomerciale.

.....

PËRMBAJTJA:

PRAPAVIJA
DEKLARIMI I PROBJEMIT
HYRJA

01

AGJENDA 2030
PËR ZHVILLIMI TË QËNDRUESHËM

02

MEKANIZMAT
INSTITUCIONAL
ANGAZHIMI POLITIK PËR LOKALIZIMIN E OZHQ-VE
PËRGATITJA INSTITUCIONALE

03

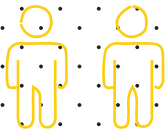
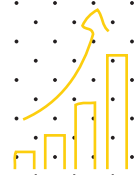
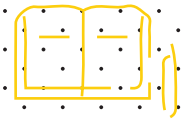
PROCESI:
INTEGRIMI I OZhQ-ve
STRATEGJITË LOKALE DHE KORNIZAT RREGULLATIVE
PROGRAMET E ZHVILLIMIT KOMUNAL
PLANI I INVESTIMEVE KOMUNALE
INVESTIMET KAPITALE DHE OFRIMI I SHËRBIMEVE
ZBATIMI DHE VLERËSIMI I NDIKIMIT

04

PRODUKTET:
RËNDËSIA PËR OZHQ-të

05

ANEKSET
ANEKSI 1. OBJEKTIVAT, QËLLIMET DHE TREGUESIT
E ZHVILLIMIT TË QËNDRUESHËM
ANEKSI 2. SHABLLONET
ANEKSI 3. SDG METADATA
ANEKSI 4. PARAMETRAT PËR OZHQ-TË
ANEKSI 5. MJETET E SHQYRTIMIT TË OZHQ-VE

HY RJ E

Lokal2030: Lokalizimi i OZhQ-ve në komunitet e Kosovës përbën një pako që synon të mbështesë administratën lokale në procesin e integritimit të OZhQ-ve në zhvillimin dhe implementimin e politikave, duke siguruar udhëzime konkrete për mekanizmat institucional që duhet të krijohen për të siguruar angazhimin politik dhe gatishmërinë teknike, për lokalizimin e Agjendës 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm, mjete dhe udhëzime për secilin hap të zhvillimit dhe zbatimit të politikave, dhe rëndësinë e OZhQ-ve karshi politikave lokale.

Grupi kryesor i synuar përmes këtij udhëzuesi është administrata komunale. Sidoqoftë, ky udhëzues mund të jetë i dobishëm për palët e tjera të interesit për të përmirësuar të kuptuarit e tyre kryesisht për rolin e tyre të mundshëm në zhvillimin e politikave lokale dhe proceset e zbatimit, se si këto procese mund të organizohen dhe si të orientojnë përpjekjet e tyre drejt zhvillimit të qëndrueshëm.

Dokumenti përbëhet nga katër kapituj.

KAPITULLI 1

OZhQ-të

rendisin të gjitha qëllimet, për të mundësuar një identifikim më të lehtë të secilës prej tyre.

KAPITULLI 2

MEKANIZMAT

INSTITUCIONAL propozojnë një sërë mekanizmesh që duhet të vendosen si hapa fillestarë për lokalizimin e OZhQ-ve në nivelin komunal, të cilat formojnë bazën ligjore për këtë proces por gjithashtu përmirësojnë kuptimin e përgjithshëm të OZhQ-ve dhe përfitimin e integritimit të tyre midis qeverisë së ndryshme dhe institucioneve joqeveritare. Këto mekanizma përfshijnë miratimin e një rregulloreje statutorë komunale me një sërë angazhimesh si dhe strukturën institucionale që duhet të krijohet për të harmonizuar veprimet komunale me Agjendën 2030.

KAPITULLI 3

PROCESI:

INTEGRIMI I OZhQ-ve

përkrahet ciklin e zhvillimit dhe zbatimit të politikave lokale të organizuar në pesë komponentë dhe ofron udhëzime përkatëse për veprimin që duhet të ndërmerret për të siguruar integritimin e OZhQ-ve brenda këtij procesi. Për më tepër, ajo promovon procese gjithëpërfshirëse, duke prishur listën e aktiviteteve për angazhimin e palëve aktive aktive për secilin hap të procesit të propozuar.

KAPITULLI 4

PRODUKTET:

RËNDËSIA PËR OZhQ-të

ofron një listë të strategjive dhe planeve lokale që rezultojnë nga korniza ligjore dhe nga disa praktika të mira, dhe identifikon synimet përkatëse të OZhQ-ve të cilat duhet të adresohen gjatë proceseve të hartimit.

17 OBJEKTIVA
169 QËLLIMI
247 TREGUESI

Çrrënjosja e varfërisë gjithkund në botë.

Çrrënjosja e urisë, arritja e sigurisë ushqimore, përmirësimi i ushqimit dhe promovimi i bujqësisë së qëndrueshme

Siguroni disponueshmërinë dhe menaxhimin e qëndrueshëm të ujit dhe kanalizimeve për të gjithë

Siguroni qasje në energji të përballueshme, të besueshme, të qëndrueshme dhe moderne për të gjithë

Promovoni rritje gjithëpërfshirëse dhe të qëndrueshme ekonomike, punësim produktiv dhe punë të denjë për të gjithë

Siguroni konsumin e qëndrueshëm dhe paternat e prodhimit

Merrni masa urgjente për të luftuar ndryshimin e klimës dhe ndikimet e tij

Ruani dhe përdorni në mënyrë të qëndrueshme oqeanet, detërat dhe burimet detare për zhvillim të qëndrueshëm

AGJENDA 2030 PËR ZHVILLIM TË QËNDRUESHËM

* ANEKSI 1. OBJEKTIVAT, QËLLIMET DHE TREGUESIT E ZHVILLIMIT TË QËNDRUESHËM

**3 SHËNDET I MIRE
DHE MIRËQENIE**

Sigurimi i jetës së shëndetshme dhe promovimi mirëqenies për të gjithë në të gjitha moshat

**4 ARSIM
CILËSOR**

Sigurimi i arsimit gjithëpërfshirës dhe të barabartë dhe promovimi i mundësive për të mësuar gjatë gjithë jetës

**5 BARAZI
GJINORE**

Arritja e barazisë gjinore dhe fuqizimi i të gjitha grave dhe vajzave

**9 INDUSTRI, NOVAÇON
DHE INFRASTRUKTURË**

Ndërtimi i infrastrukturës së qëndrueshme, promovimi i industrializimit gjithëpërfshirës dhe të qëndrueshëm dhe nxitja e inovacionit

**10 ZVOGËLIMI I
PABARAZIVE**

Ulja e pabarazisë brenda dhe në mes të vendeve

**11 QYTETE DHE
KOMUNITETE TË
QËNDRUESHME**

Bëni qytetet dhe vendbanimet e njerëzve gjithëpërfshirëse, të sigurta dhe të qëndrueshme

**15 JETA NË
STERE**

Mbroni, ktheni dhe promovoni përdorimin e qëndrueshëm të ekosistemeve tokësore, menaxhoni në mënyrë të qëndrueshme pyjet, luftoni shkretëtirëzimin dhe ndaloni degradimin e tokës humbjen e biodiversitetit

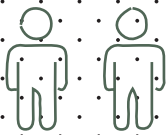
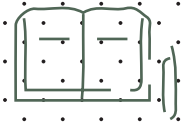
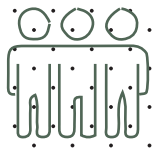
**16 PAQE DHE DREJTËSI,
INSTITUCIONE TË
FORTA**

Promovoni shoqëri paqësore dhe gjithëpërfshirëse për zhvillim të qëndrueshëm, siguroni qasje në drejtësi për të gjithë dhe ndërtoni institucione efektive, të përgjegjshme dhe gjithëpërfshirëse në të gjitha nivelet

**17 PARTNERITET
PËR QËLLIMET**

Forconi mjetet e zbatimit dhe rigjallëroni Partneritetin Global për Zhvillim të Qëndrueshëm

MEKANIZMAT INSTITUCIONAL

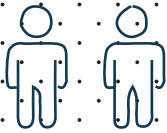
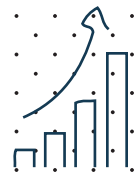
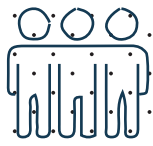
Ky kapitull përshkruan disa mekanizma institucionalë të kërkuar për të vendosur bazën ligjore dhe kapacitetet njerëzore për t'u zotuar dhe për të siguruar lokalizimin e OZhQ-së në nivelin komunal.

Qasja e paraqitur bazohet në mekanizmat që ekzistojnë brenda legjislacionit të Kosovës. Ai përqendrohet në:

(1) një mekanizëm që i shërben komunës për të shprehur angazhimin politik për integrimin e Agjendës 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm në nivelin komunal dhe

(2) kapacitetet e nevojshme njerëzore për të siguruar koordinimin e nevojshëm institucional dhe integrimin e OZhQ-së në politikë dhe nivele të projektit.

Shprehni
angazhim politik
dhe vendosni
bazat ligjore dhe
integrimin e
OZHQ-ve në
procesin e
zhvillimit dhe
zbatimit të
politikave.

ANGAZHIMI POLITIK PËR LOKALIZIMIN E OZHQ-VE

Angazhimi politik për lokalizimin e OZhQ-ve, i cili do të paraqitet nga kryetari i komunës përmes një rregulloreje të dedikuar komunale ose letrës së zotimit, ose ndonjë mekanizmi tjetër që komuna mund ta sheh të arsyeshme. Baza ligjore për hartimin e një dokumenti të tillë është **Rezoluta 06-R-001** për miratimin e OZhQ-ve të miratuara nga Kuvendi i

Rregullorja komunale e OZhQ-së ose letra e angazhimit, ndër të tjera, duhet të përfshijë në mënyrë të qartë angazhimin për:

// integrimin e OZhQ-ve në proceset e zhvillimit komunal të politikave dhe projekteve lokale, duke përfshirë këtu:

- përafrimin e politikave lokale me OZhQ-të përfshirë strategjitë ndër-sektoriale siç janë Plani i Zhvillimit Komunal, Strategjia Ekonomike Lokale, ose programet e zhvillimit sektorial duke përfshirë Arsimin, Shëndetësinë, etj.
- kornizën afatmesme të shpenzimeve;
- buxhetin komunal;
- projektet kapitale;
- shërbimet komunale.

// ngritjen e një platforme institucionale e cila do të sigurojë integrimin e OZhQ-ve në nivelin lokal dhe raportin mbi nivelin e përafrimit dhe kontributit në arritjet e OZhQ-së, përfshirë entitetet si:

- zyrtarin e OZhQ-së
- grupin e punës të OZhQ-së
- forumet tematike komunale
- forumet tematike ndër-komunale

Republikës së Kosovës. Ky akt komunal gjithashtu do të kontribuojë në rritjen e ndërgjegjësimit në lidhje me Agjendën 2030 mbi Zhvillimin e Qëndrueshëm midis zyrtarëve politikë dhe teknikë publik brenda organeve ekzekutive komunale, si dhe anëtarëve të asamblesë ose organeve legislative.

// ndërmarrjen e ndërgjegjësimit dhe veprimtarive arsimore në lidhje me OZhQ-të, përfshirë:

- forcimin e kapaciteteve komunale për hartëzimin, mbledhjen dhe përpunimin e të dhënave; Bazat e OZhQ-së, integrimin e OZhQ-së në nivelin e politikës dhe nivelit të projektit dhe raportimin e OZhQ-së;
- komunitetin e biznesit për një praktikë të zgjeruar të veprimtarisë ekonomike për të adresuar varfërinë, urinë, pabarazinë, sigurinë, etj;
- mirëkuptimin e komunitetit mbi përfitimet dhe kontributin për arritjen e një zhvillimi të qëndrueshëm siç përcaktohet nga OZhQ-të.

// koordinim dhe bashkëpunim të zgjeruar dhe derdhjen e burimeve në ndërtimin e partneriteteve me akterët lokalë të interesit për të bashkuar përpjekjet drejt arritjeve të OZhQ-ve;

// hartimin dhe shpërndarjen e raporteve të OZhQ-së mbi baza vjetore me qeverisjen qëndrore, palët e interesuara lokale dhe komunitetin në përgjithësi.

PËRGATITJA INSTITUCIONALE

Një hap vendimtar për lokalizimin e OZhQ-ve në nivelin komunal është vendosja e zyrtarëve përgjegjës për ta bërë atë. Komuna, siç rregullohet nga rregullorja e OZhQ-së, duhet të:

- (1) përgatit grupet e nevojshme të punës
- (2) të emërojë zyrtarë adekuat publik dhe
- (3) ndërmarr aktivitetet e nevojshme trajnuese për të forcuar kapacitetet e tyre në lidhje me:

- Përbajtjen e OZhQ-ve
- Lidhjen midis OZhQ-ve dhe politikave lokale
- Teknikat për të integruar OZhQ-të në zhvillimin dhe zbatimin e politikave
- Mekanizmin e raportimit për përafrimin dhe arritjet e OZhQ-ve

Detyrat e zyrtarëve të OZHQ mund të ekzekutohen nga zyrtari i integritit në BE, Koordinatori Komunal i Performancës ose një zyrtar i caktuar brenda kabinetit të kryetarit.

”

Zyrtari i OZHQ

Detyrat kryesore të zyrtarit të OZhQ-së janë:

- / Identifikimi i boshllëqeve të kapaciteteve dhe inicimi i aktiviteteve për forcimin e kapaciteteve për të siguruar integrimin e OZhQ-ve në aktivitetet e përditshme të akterëve komunalë;
- / Vlerësimi i nivelit të harmonizimit të OZhQ-ve me politikat lokale, programet e zhvillimit, projektet kapitale dhe ofrimin e shërbimeve;
- / Propozimi për politikat e grupit punues të OZhQ dhe për iniciativat e rreshtimit të OZhQ;
- / Lidhja me partnerët e mundshëm për të identifikuar mundësitë dhe për të krijuar partneritete për të bashkuar përpjekjet për arritjen e OZhQ-ve;
- / Lidhja me përfaqësuesin e komunitetit për të siguruar shtrirjen e grupeve në nevojë;
- / Monitorimi i politikave dhe proceseve të zhvillimit të projekteve dhe sigurimi i integritit të OZhQ-ve në politikat lokale, investimet kapitale dhe proceset e ofrimit të shërbimeve;
- / Hartimi i raporteve në lidhje me nivelin e politikës dhe përafrimit të projekteve me OZhQ-të;
- / Draft raportet e komunës për nivelin e kontributit në arritjet e OZhQ-së;
- / Raportimi në kabinetin e kryetarit të komunës për performancën e komunës në lidhje me procesin e lokalizimit të OZhQ;
- / Raportimi tek bordi i drejtorëve në lidhje me procesin e lokalizimit të OZhQ-ve;
- / Raportimi tek grupi punues i OZhQ mbi progresin e integritit të OZhQ-ve në politikat dhe projektet sektoriale.

Grupi punues i OZhQ

Grupi punues i OZhQ duhet të përfshijë udhëheqës të sektorëve komunal (secili departament komunal ka disa sektorë).

Detyrat kryesore të grupit punues të OZhQ-së janë:

- Koordinimi i punës ndërmjet sektorëve të ndryshëm komunal;
- Hartimi i planit të veprimtarisë për të siguruar procese efektive dhe efikase të zhvillimit të politikave;
- Përcaktimi i listës së forumeve tematike komunale dhe dorëzimi te bordi i drejtorëve komunal për aprovim;
- Identifikimi i mundësive për bashkëpunim ndërkomunal dhe adresimi përmes mekanizmit të forumit ndërkomunal;
- Së bashku me zyrtarin e OZhQ-së, t'i raportoj bordit të drejtorëve në lidhje me politikat e zhvillimit të projekteve, shtrirjen dhe nivelin e kontributit në arritjet e OZhQ-së;

Forume Tematike Komunale

Forumet Tematike Komunale duhet të drejtohen nga drejtori komunal e të përfshijnë zyrtarë nga sektorët përkatës komunal në varësi të fushës së forumit të emëruar nga kryetari i komunës, zyrtari i OZhQ-së, institucionet publike si ndërmarrjet publike, rendi dhe ligji, universiteti, komuniteti i biznesit; përfaqësuesit e shoqërisë civile; përfaqësuesit e komunitetit; etj.

Detyrat kryesore të forumit tematik komunal janë:

- Identifikimi i sfidave të përbashkëta;
- Vendosja e përparësive të mbështetura nga vlerësimet fillestare;
- Vendosja e synimeve të përbashkëta, përfshirë synimet e OZhQ;

- Vendosja e mekanizmave të monitorimit dhe raportimit të progresit, përfshirë arritjet e OZhQ;
- Dakordimi për aktivitetet operacionale që do të ndërmerren nga institucionet e ndryshme partnere në përputhje me synimet e përcaktuara në lidhje me rregullimin e politikave dhe veprimtarive të orientuara drejt veprimit;
- Të bindë alokimin e burimeve të nevojshme nga institucionet përkatëse - njerëzore dhe financiare për të zbatuar në mënyrë efektive aktivitetet e rëna dakord;
- Ndërlidhja dhe ndërtimi i partneriteteve me institucionet e tjera përkatëse dhe shoqërinë civile për aktivitete specifike;
- Identifikimi i rreziqeve, hartimi dhe ndërmarrja e masave zbutëse për të siguruar zbatimin e aktiviteteve;
- Monitorimi dhe raportimi i progresit përkundrejt synimeve të përbashkëta për vendimmarrësit dhe komunitetin;

Forume Tematike Ndër-Komunale

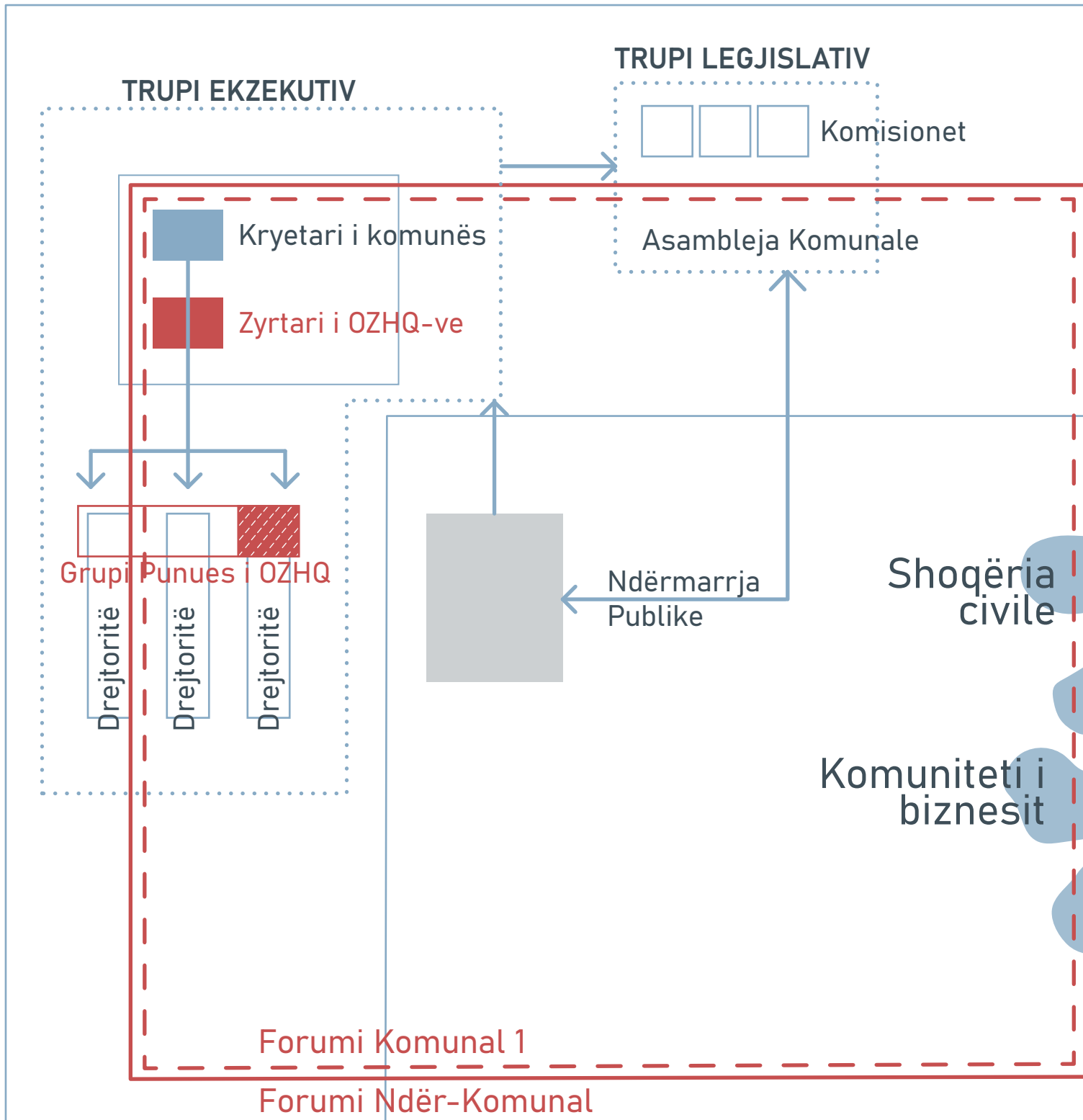
Forumet tematike ndër-komunale duhet të drejtohen nga kryetarë të komunave partnere dhe të përfshijnë zyrtarë komunal nga sektorët përkatës komunal të emëruar nga kryetarët përkatës, zyrtarët e OZhQ-së, përfaqësues nga institucionet publike dhe shoqëria civile.

Detyrat kryesore të forumit tematik ndër-komunal janë:

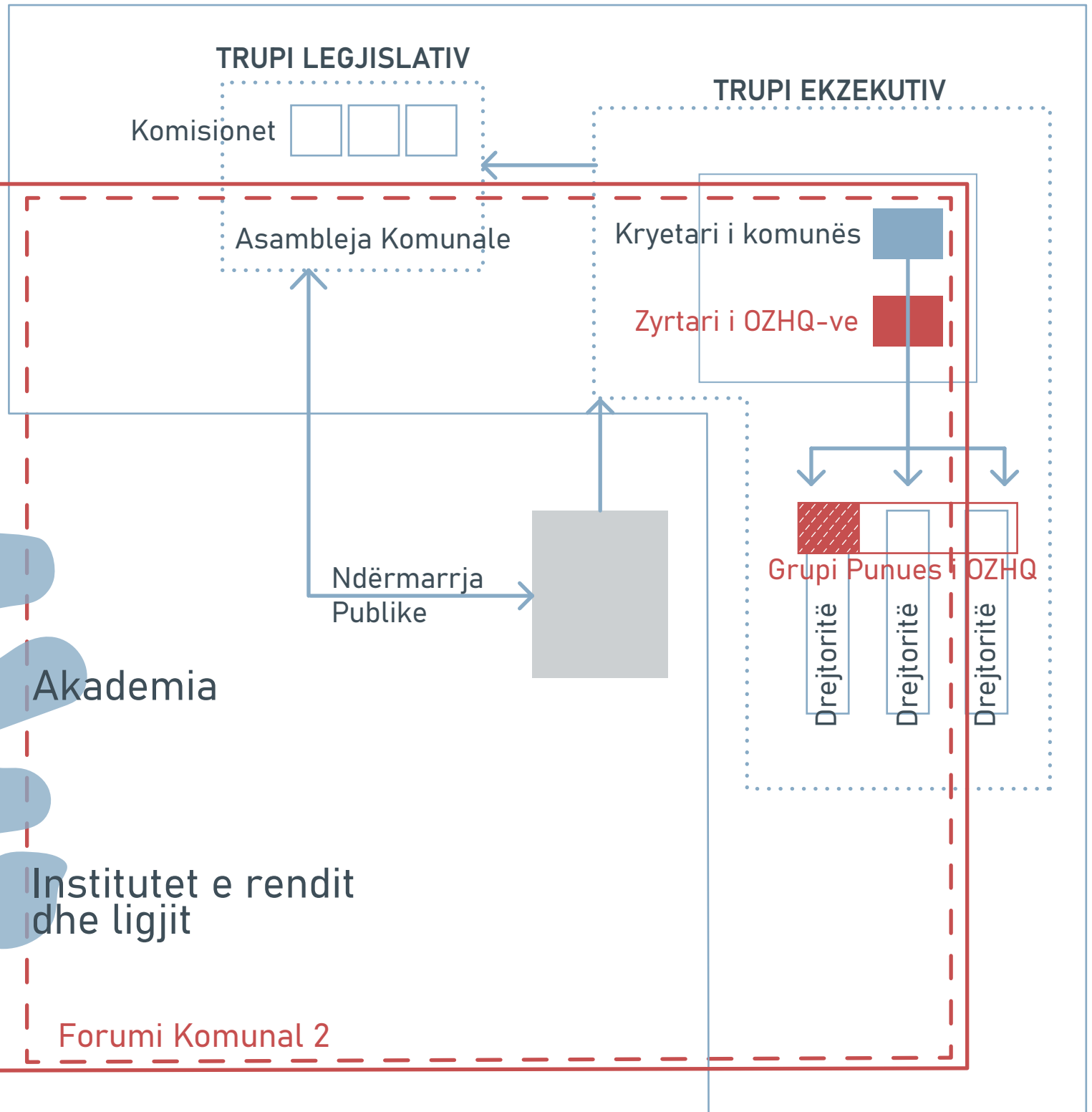
- Identifikimi i mundësive për programe të përbashkëta zhvillimore dhe investimeve kapitale për përdorim më efikas të burimeve dhe ofrim më të mirë të shërbimeve;
- Sigurimi i ndihmave teknike ose mbështetjeve tjera profesionale për komunat partnere;
- Ofrimi i mundësive për të mësuar kolegët dhe shkëmbimin e përvojave;

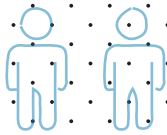
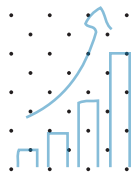
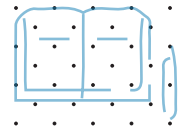
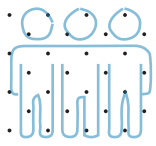
PËRGATITJA INSTITUCIONALE

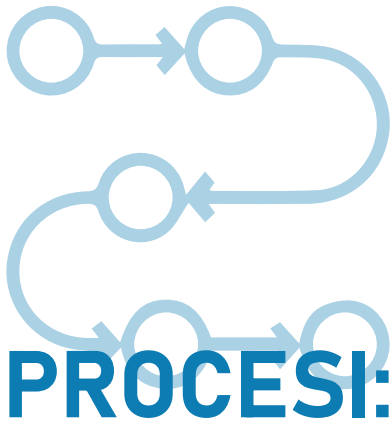
ADMINISTRATA KOMUNALE 1

ADMINISTRATA KOMUNALE 2

PROCESI: INTEGRIMI KRYESOR I OZhQ-ve

Ky kapitull ofron një udhëzim **hap pas hapi** se si të organizohet cikli i zhvillimit dhe zbatimit të politikave lokale dhe veprimet konkrete që komunat mund të ndërmarrin për të integruar OZhQ-të në proces.

Kjo ofron një qasje të përgjithshme e cila mund të përshtatet lehtësisht me proceset ndër-sektoriale dhe sektoriale të zhvillimit dhe zbatimit të politikave, në përputhje me legjislacionin e Kosovës, bazuar në kompetencat e administratës lokale. Ai përqendrohet në dy aspekte kryesore (1) aspekti teknik i cili rendit hapat dhe detyrat kryesore që duhet të ndërmerren në zhvillimin e politikave dhe proceset e zbatimit dhe (2) pjesëmarrja publike, përkatësisht mjetet që do të përdoren nga administrata lokale në varësi të nivelit të angazhimit të palëve të interesit në procese të tilla. Kjo qasje kërkon administratë lokale të përgjegjshme dhe transparente dhe politika dhe veprime të informuara brenda komunës.

Procesi i zhvillimit dhe zbatimit të politikave përbëhet nga pesë komponentë:

1/ STRATEGJITË LOKALE DHE KORNIZAT RREGULLATORE të cilat përcaktojnë të ardhmen afatgjatë ose afatmesme të një territori, komuniteti dhe ekonomisë lokale;

2/ PROGRAMI I ZHVILLIMIT i cili përcakton veprime dhe përparësi konkrete për çështje ndër-sektoriale ose sektoriale, si një agjendë e përbashkët për palët e interesuara qeveritare dhe jo-qeveritare bazuar në orientimet strategjike të përcaktuara nga politikat e qëndrueshme;

3/ PLANET E INVESTIMEVE, d.m.th. seksioni i projektit të kornizës së shpenzimeve afatmesme dhe buxhetit komunal

4/ INVESTIMET KAPITALE DHE INICIATIVAT E OFRIMIT TË SHËRBIMEVE të cilat formësojnë shërbimet publike dhe hapësirën në të cilën jetojmë;

5/ ZBATIMI DHE VLERËSIMI I NDIKIMIT, i cili vlerëson nëse politikat e përhershme arrijnë rezultatet e pritura dhe në çfarë mase politikat ndikuan në ndryshim.

Seksionet e mëposhtme ofrojnë një pasqyrë të hollësishme mbi hapat përkatës të pesë komponentëve të renditur më sipër, si dhe udhëzime konkrete se si të përfshihen OZhQ-të në proces.

STRATEGJITË LOKALE DHE KORNIZAT RREGULLATIVE

Strategjitë dhe kornizat rregullative janë mjete për menaxhim efikas dhe efektiv të zhvillimit, të cilat përcaktojnë vizionin tonë për të ardhmen e vendbanimeve tona dhe se si mund të arrihet përmes burimeve të disponueshme.

Administratat lokale janë përgjegjëse për hartimin e strategjive komunale. Sidoqoftë, këto dokumente duhet të integrojnë dhe ekuilibrojnë midis nevojave dhe përparësive të të gjithë akterëve relevantë përfshirë institucionet publike, komunitetin e biznesit, organizatat e shoqërisë civile dhe komunitetin në përgjithësi duke siguruar qëndrueshmëri sociale, ekonomike dhe mjedisore. Për këtë qëllim, administratat lokale duhet të sigurojnë procese gjithëpërfshirëse të zhvillimit dhe angazhim aktiv të palëve të interesuara qeveritare dhe jo-qeveritare për një vizion të përbashkët për të ardhmen e qyteteve tona, si bazë për partneritete të reja drejt përpjekjeve të

bashkuara për arritjen e qëllimeve të përcaktuara brenda këtyre strategjive.

Integrimi i OZhQ-ve në këtë nivel mbështet zhvillimin e strategjive të qëndrueshme lokale, duke siguruar një listë kontrolli të aspekteve sociale, ekonomike dhe mjedisore që duhet të adresohen dhe orientohen nga zhvillimi drejt të cilave strategjitë duhet të synojnë. Shërben si një barometër i qëndrueshmërisë gjatë gjithë procesit të zhvillimit dhe zbatimit të politikave.

**ÇDO PROCES
I ZHVILLIMIT TË STRATEGJISË
MUND TË NDAHET
NË 5 HAPA KRYESORË.**

PROCESI

1. PËRGATITJA

Hapi i parë konsiston në aktivitetet përgatitore siç janë vendosja e bazës ligjore, ekipi i punës dhe planifikimi i procesit të zhvillimit të strategjisë. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1: Marrja e Vendimit për hartimin e strategjisë

Është akti i zyrtarizimit të iniciativës për zhvillimin e politikave dhe siç përcaktohet nga ligjet përkatëse në shumicën e rasteve përshkruan llojin, qëllimin dhe fushëveprimin e dokumentit që i nënshtrohet vendimit, mandatit të tij, pjesëmarrjes, programin e hartimit dhe kronologjinë përkatëse.

Për të hapur rrugën për integrimin e OZhQ-ve në nivelin e politikave gjatë gjithë procesit, është thelbësore që të angazhohemi në këtë fazë për të harmonizuar strategjinë me OZhQ-të përmes një artikulli të dedikuar brenda vendimit përkatës.

Artikulli mund të lexohet si më poshtë:

"Përafrimi i strategjisë me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (OZhQ-të)

Dokumenti do të angazhohet për të promovuar zhvillimin e qëndrueshëm siç është vendosur nga Agjenda 2030 për Zhvillimin e Qëndrueshëm siç rregullohet nga Rregullorja Komunale për Zhvillimin e Qëndrueshëm, duke i radhitur qëllimet dhe objektivat e tij me OZhQ-të për sa i përket qëllimit dhe synimit bazuar në burimet e disponueshme. "

Detyra 2: Vendosja e ekipit kryesor

Ekipi kryesor emërohet nga kryetari i komunës dhe është përgjegjës për menaxhimin e procesit të hartimit të politikës, i cili përfshin detyra të tilla si;

- Identifikimi dhe ndërlidhja me palët përkatëse të interesit;
- Planifikimi dhe ekzekutimi i procesit të hartimit të politikës përkatëse;
- Planifikimi dhe ekzekutimi i pjesëmarrjes së publikut në këtë proces;
- Raportimi tek kryetari i komunës dhe bordi i drejtorëve;
- Raportimi në asamblenë komunale.

Për të siguruar përafrimin me OZhQ-të në çdo hap të procesit të hartimit, zyrtari i OZhQ-së duhet të përfshihet në grupin kryesor. Kjo gjithashtu mund të kontribuojë në një rritje të nivelit të koordinimit dhe transferimit të njohurive nga përvojat e mëparshme të zhvillimit të politikave.

Detyra 3: Kryerja e hartëzimit të palëve të interesuara

Përmes këtij aktiviteti, grupi thelbësor identifikon të gjithë akterët relevantë dhe informacionin e tyre në lidhje me interesin e tyre, rolin dhe kontributin e tyre të mundshëm në zhvillimin dhe zbatimin e politikave. (shih Aneksi 2. Modeli i matricës së palëve të interesuara).

Në përputhje me një nga parimet kryesore të Agjendës 2030 për Zhvillimin e Qëndrueshëm "Mos Lini Askënd Pas", duhet të sigurohet përfaqësimi i duhur i partnerëve të mundshëm dhe grupeve të cenueshme.

Bazuar në fushën e politikës, akterët kryesorë të interesit do të përfshijnë përfaqësues nga institucionet publike të tilla si ndërmarrjet publike, institucionet akademike, institucionet e rendit dhe ligjit, agjencitë publike, komuniteti i biznesit, organizatat e shoqërisë civile dhe komuniteti në përgjithësi si burra dhe gra, djem dhe vajza, të moshuar, urbanë dhe ruralë, njerëz me aftësi të kufizuara, etni, fe, prejardhje socio-ekonomike dhe grupe të tjera të vështira për tu arritur.

Detyra 4: Hartoni planin e detajuar të projektit

Grupi kryesor organizon procesin e hartimit i cili ndahet sipas detyrave dhe aktiviteteve dhe identifikon subjektet përgjegjëse dhe afatet kohore përkatëse.

Një strategji e pjesëmarrjes publike në mbështetje të një procesi gjithëpërfshirës duhet të pasqyrohet në planin e projektit dhe të përfshihet me aktivitete të tjera të projektit.

Detyra 5: Vendosja e ekipit punues

Ekipi i punës emërohet nga kryetari i komunës dhe është përgjegjës për të kontribuar në hartimin dhe zbatimin e politikave në faza të zgjedhura të procesit, siç është planifikuar nga ekipi kryesor, duke përfshirë:

Në mënyrë që të sigurohemi që nevojat dhe përparësitë e të gjitha grupeve përkatëse të komunitetit adresohen në mënyrë adekuate gjatë gjithë procesit të zhvillimit të politikave, përfaqësimi i duhur në ekipin punues është thelbësor.

- Kontributin në hartëzimin, gjenerimin, mbledhjen dhe përpunimin e të dhënave;
- Kontributin në identifikimin e nevojave dhe përparësive të zonave elektorale përkatëse;
- Kontributin në përcaktimin e vizionit afatgjatë, qëllimeve dhe objektivave të zhvillimit
- Kontributin në përcaktimin e planit të politikave të aktiviteteve;
- Komunikimin dhe mobilizimin e grupeve të synuara të komunitetit sipas nevojës.

2. ANALIZA E PROFILIT DHE SITUATËS

Hapi i dytë shqyrton se si qëndron situata në lidhje me fushat tematike që adreson politika. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1: Renditja e të dhënave përkatëse

Ekipi kryesor duhet të identifikojë të dhënat e kërkuara për të zhvilluar një bazë të informuar për zhvillimin e politikës në fjalë. Lista e të dhënave duhet të diskutohet, plotësohet dhe miratohet nga ekipi i punës.

Si hap i parë për monitorimin dhe raportimin e kontributit në arritjet e OZhQ është llogaritja e bazave të OzhQ-së.

Procesi i zhvillimit të politikave ofron një mundësi të mirë për hartëzimin dhe mbledhjen e të dhënave të cilat përshkruajnë ose japin informacione të zgjedhura të OZhQ. Për këtë qëllim, ekipi i punës duhet të identifikojë qëllimet dhe synimet përkatëse të OZhQ-së përkundrejt qëllimit të politikës (shih kapitullin 4. Produktet: Rëndësia për OzhQ-të). Metadata e nevojshme për të llogaritur treguesit e OZhQ, duhet të shtohet në listën e të dhënave që do të mblidhen në këtë fazë të procesit (shih aneksin 3. Metadata OZhQ).

Detyra 2: Identifikoni burimet e të dhënave

Ekipi i punës duhet të identifikojë disponueshmërinë dhe burimin e të dhënave, dhe të zhvillojë një plan veprimi për gjenerimin apo mbledhjen e të dhënave të munguara.

Mungesa e të dhënave të sakta dhe në kohë njihet si një nga sfidat për monitorimin e arritjeve të OZhQ. Për të dhënat e OzhQ-ve që nuk mblidhen sistematikisht dhe janë përgjegjësi e qeverisë lokale, duhet të vendoset një sistem për mbledhjen e rregullt të të dhënave. Kjo do të bënte të mundur monitorimin dhe vlerësimin më të lehtë të progresit gjatë fazës së zbatimit të politikës.

Detyra 3: Mblidhni dhe përpunoni të dhënat

Ekipi i punës zhvillon një bazë në lidhje me fushat tematike duke përpunuar të dhënat e mbledhura.

Në këtë fazë, duhet të llogariten bazat fillestare të treguesve të OZhQ. Të dhënat e munguara të OZhQ-së që nuk janë përgjegjësi e qeverive lokale duhet të adresohen me qeverinë qendrore dhe partnerë të tjerë të mundshëm për gjenerimin e të dhënave të tilla.

Detyra 4: Kryerja e analizës së situatës

Në varësi të fushës së politikës, normat dhe standardet specifike të rregulluara nga legjislacioni kombëtar ose kornizat ndërkombëtare shërbejnë për të vlerësuar situatën aktuale të territorit të synuar, për të kuptuar boshllëqet dhe çështjet, si dhe për të identifikuar mundësitë për zhvillim.

Qëllimet e OzhQ-së duhet të përfshihen brenda kornizës së vlerësimit. Kjo do të zhvillojë një vlerësim se ku qëndron komuna e caktuar dhe përpjekjet që duhet bërë për të arritur një zhvillim të qëndrueshëm.

Një faktor tjetër i rëndësishëm në identifikimin e sfidave dhe përparësive kryesore në këtë fazë është konsultimi me publikun. Ai mundëson që njohuritë lokale të ushqejnë bazën për një politikë të adaptueshme dhe të përshtatshme për të gjitha komunitetet lokale.

3. STRUKTURA PËR ZHVILLIM

Hapi i tretë tërheq një vizion për zhvillimin e ardhshëm të territorit të synuar. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1: Zhvilloni skenarët e vizionit dhe zhvillimit

Vizioni përfaqëson një shtet të dëshiruar të ardhshëm për një territor ose komunitet specifik. Duhet të pasqyrojë përparësitë e të gjithë akterëve dhe të stimulojë veprimin për t'u siguruar që qëllimi i tij është realizuar.

Agjenda 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm është një plan për veprim për njerëzit, planetin dhe prosperitetin, i cili synon të stimulojë veprimin në zona me rëndësi thelbësore për njerëzimin dhe planetin, të vendosur për t'i dhënë fund varfërisë dhe urisë për të siguruar që të gjitha qeniet njerëzore të përmbushin potencialin e tyre në dinjitet dhe barazi; mbrojeni planetin nga degradimi në mënyrë që të mund të mbështesë nevojat e brezave të tanishëm dhe të ardhshëm; të sigurojë që të gjithë njerëzit të gëzojnë jetë të begatë dhe të përmbushur dhe që përparimi ekonomik, shoqëror dhe teknologjik të ndodhë në harmoni me natyrën; nxisin shoqëri paqësore, të drejta dhe gjithëpërfshirëse; dhe të mobilizojë mjetet për të zbatuar këtë agjendë. Vizioni duhet të përmbledhë mesazhet kryesore të Agjendës 2030, për të udhëhequr përpjekjet e mëtejshme drejt zhvillimit të qëndrueshëm.

Detyra 2: Përcaktoni objektivat

Një objektiv është një shprehje e një ambicie të përgjithshme në lidhje me një dimension specifik të politikës, i cili mund të jetë sektorial ose ndër-sektorial. Ndërsa kontribuon në realizimin e vizionit të caktuar, dhe nuk është tregues i ndonjë veprimi specifik ose afati kohor.

Agjenda e vitit 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm ka vendosur 17 OZhQ, disa prej të cilave janë përqendruar më tepër në sektorë të veçantë si arsimi, kujdesi shëndetësor, uji dhe kanalizimi, infrastruktura, etj ose ndër-sektoriale siç janë varfëria, barazia, rritja ekonomike, toka, uji, ndryshimi i klimës, etj. OZhQ-të do të shërbejnë si një pikë udhëzuese për përcaktimin e objektivave të politikave në aspektin e aspektit dhe qëllimit për të siguruar harmonizimin e politikave lokale me Agjendën 2030. Kjo pjesë e dokumentit duhet të përfshijë gjithashtu një seksion të shqyrtimit të OZhQ, i cili identifikon qëllimet përkatëse të OzhQ-ve me objektivat e përcaktuara të politikës.

Detyra 3: Përcaktoni objektivat e synyara

Një objektiv i synyar është një deklaratë e një arritjeje të dëshiruar specifike dhe realiste brenda një afati kohor të caktuar, e cila është e matshme dhe kontribuon në arritjen e qëllimeve të përcaktuara të politikës.

Qëllimet e OZhQ shërbejnë si një bazë e shkëlqyeshme për përcaktimin e objektivave të politikës, pasi ato janë gjithëpërfshirëse dhe synojnë arritje specifike brenda një afati kohor të caktuar. Sidoqoftë, në shumicën e rasteve, qëllimet e OZhQ konsiderohen shumë ambicioze, veçanërisht për kontekste me burime financiare dhe kapacitete shumë të kufizuara për menaxhimin e zhvillimit. Ndërsa arsyeja e qëllimeve të OZhQ duhet të ruhet, objektivat e politikës duhet të vendosin objektiva realist në përputhje me burimet e disponueshme dhe të shqyrtojnë mundësitë për të kapërcyer hendekun në të ardhmen. Kjo pjesë e dokumentit duhet të përfshijë gjithashtu një seksion të shqyrtimit të OZhQ, i cili identifikon qëllimet përkatëse të OzhQ-ve me objektivat e përcaktuara.

4. PLANI I AKTIVITETEVE

Hapi i katërt përcakton aktivitetet që duhet të ndërmerren për të arritur objektivat e politikës. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1: Përcaktoni aktivitetet

Agjenda e vitit 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm premtan të mos lërë askënd pas, duke filluar nga më të prapambeturit. Një parim i tillë duhet të drejtojë gjithashtu përkufizimin e aktiviteteve dhe prioritizimin përkatës për të siguruar që shpërndarja e burimeve është pro-të varfërve, të nxisë barazinë gjinore, mirëqenien e fëmijëve dhe të moshuarve, etj.

Detyra 2: Ndarja e detyrave dhe përgjegjësitë

Grupi i punës do të identifikojë entitetin përgjegjës, qeveritar ose jo-qeveritar, për zbatimin e aktiviteteve të renditura bazuar në kompetencat e tyre dhe fushën e punës.

Në këtë fazë, duke u bazuar në procesin e pjesëmarrjes, partneritetet e mundshme për përpjekje të përbashkëta drejt arritjes së OZhQ-ve duhet të identifikohen dhe të forcohen më tej.

Detyra 3: Financimi

Plani duhet të sigurojë buxhetin e përafërt dhe burimin e financimit për aktivitetet e listuara.

Përveç burimeve të veta dhe burimeve të tjera tradicionale të financimit, duhet të hulumtohen mundësitë e financimit me mekanizmat në dispozicion për të mbështetur lokalizimin e Agjendës 2030.

Detyra 4: Vendosja e treguesve të arritjeve

Një tregues shërben për të matur nivelin e arritjeve bazuar në atë që adreson. Plani i veprimtarisë duhet të përcaktojë tregues që u referohen objektivave të politikës, dhe gjithashtu do të shërbejë për të monitoruar nivelin e arritjeve të tyre.

Të gjithë treguesit përkatës të OZhQ-së, të cilët monitorojnë nivelin e arritjeve të OZhQ, duhet të integrohen pjesërisht ose plotësisht brenda kësaj kornize për të mundësuar raportimin e rregullt në lidhje me progresin në arritjen e OZhQ.

5. MIRATIMI DHE MONITORIMI I POLITIKAVE

Hapi i pestë përbëhet nga detyra pas përfundimit, duke përfshirë aprovimin e dokumentit nga mekanizmi institucional, monitorimin dhe raportimin e zbatimit dhe performancës së politikës. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1: Shpërndarja, rishikimi dhe miratimi i dokumentit

Duhet të zhvillohet një qasje e dakorduar me palët kryesore të interesit dhe partnerët e mundshëm, në përputhje me programin politik të administratës lokale për të drejtuar zbatimin e politikës.

Është thelbësore që të vendoset si një parim kryesor për përparësinë e projektit, "Duke filluar nga më të prapambeturit" siç përcaktohet nga Agjenda 2030, duke i dhënë përparësi dhe duke marrë parasysh grupet në nevojë.

Detyra 2: Zhvilloni një strategji zbatimi

An agreed approach with the main stakeholders and potential partners, in line with the political programme of the local administration should be developed to guide the implementation of the policy.

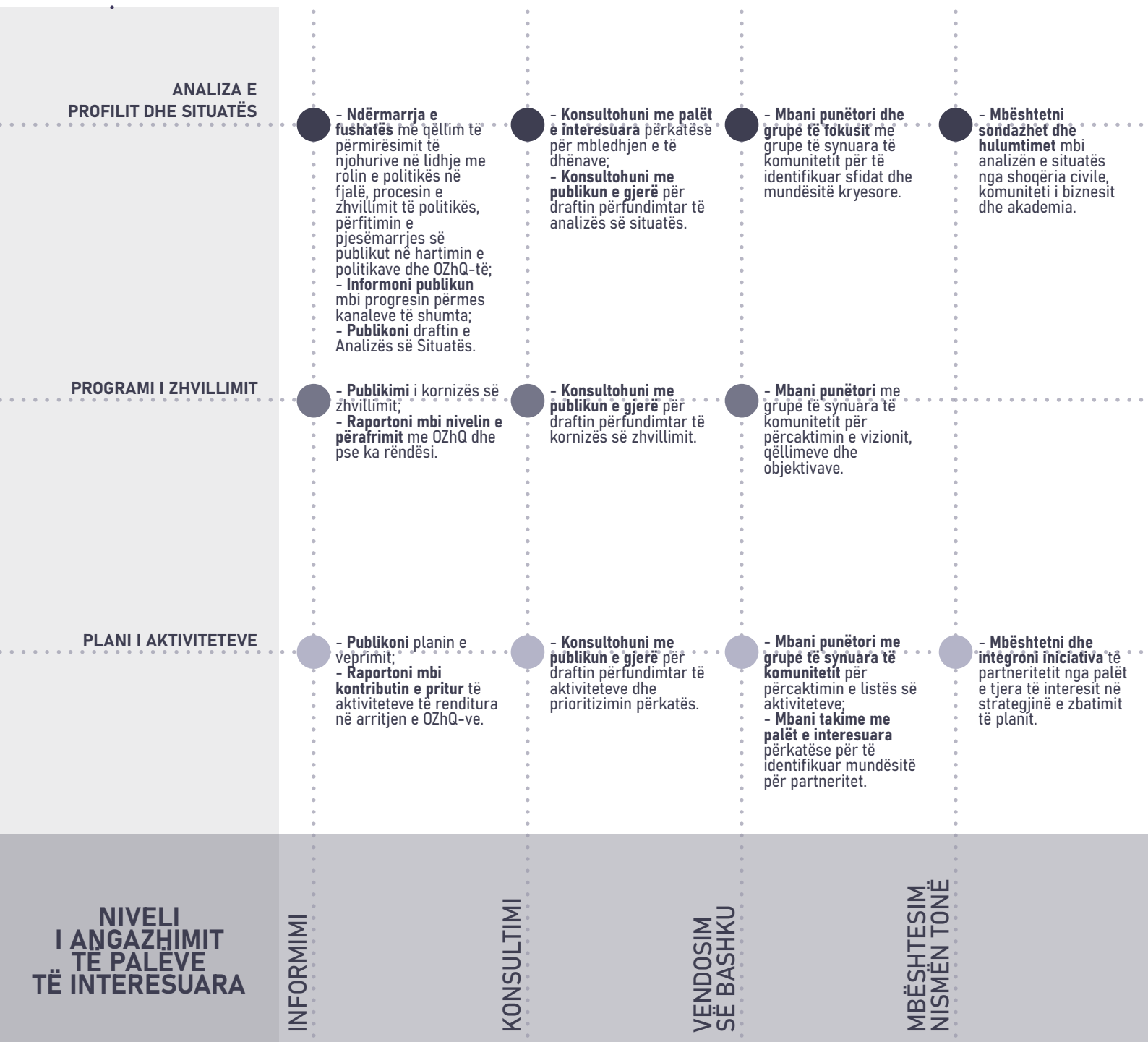
It is crucial to set as a key principle for project prioritisation "Starting from the furthest behind" as determined by the 2030 Agenda, by prioritising and considering vulnerable groups.

Detyra 3: Vendosja e një mekanizmi raportimi

Subjekti përgjegjës komunal duhet të krijojë një mekanizëm që do të mundësojë raportimin e rregullt tek institucionet qeveritare dhe joqeveritare në lidhje me nivelin e zbatimit të politikës.

Treguesit e OZhQ-së duhet të integrohen brenda mekanizmit të përcaktuar të raportimit dhe të monitorohen. Duhet të identifikohen boshllëqet e të dhënave për llogaritjen e bazës së treguesve të OZhQ-së, si dhe aktivitetet e mbledhjes së të dhënave duhet të projektohen dhe të vihen në lëvizje.

6. ANGAZHIMI I PALËVE TË INTERESUARA NË PROCESIN E HARTIMIT TË STRATEGJIVE LOKALE

PROGRAMET E ZHVILLIMIT KOMUNAL

Një program i zhvillimit komunal ose ndër-komunal është një mjet për koordinimin e veprimtimit midis akterëve të ndryshëm nga institucionet qeveritare dhe jo-qeveritare. Identifikon sfidat në zhvillim, pasqyron qëllimet strategjike dhe përcakton veprime konkrete për të adresuar çështjet në fjalë.

Shumica e çështjeve urbane janë një përgjegjësi e përbashkët midis akterëve të shumtë si administrata lokale, institucione të tjera publike dhe organizata të shoqërisë civile. Programet e zhvillimit mund të shërbejnë si një platformë për krijimin e një mirëkuptimi të përbashkët për çështjet kryesore dhe mbajtjen e njëri-tjetrit të përgjegjshëm për përmbushjen e përparësive dhe zotimeve të rëna dakord.

Agjenda e vitit 2030 mund të shërbejë si një nxitje shtesë për të sjellë palë të ndryshme të interesuara drejt bashkimit të përpjekjeve për të mirën e komunitetit lokal.

**PROCESI I
PROGRAMIT ZHVILLIMOR
MUND TË NDAHE NË
5 HAPA KRYESORË.**

PROCESI

1. TEMAT E FORUMEVE KOMUNALE

Hapi i parë përbën fazën para-përgatitore e cila rezulton me listën e forumeve tematike që duhet të vendosen. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë:

Detyra 1: Vendosni task forcën

Task forca emërohet nga kryetari i komunës dhe përbëhet nga zyrtarë komunal që përfaqësojnë sektorë që përballen me sfida të jashtëzakonshme ose ata që kërkojnë të eksplorojnë zgjidhje më inovative për çështjet urbane. Task forca është përgjegjëse për ekzekutimin e detyrave para-përgatitore.

Për të siguruar një proces gjithëpërfshirës dhe temat e harmonizuara me përparësitë e OZhQ-së, zyrtari i OZhQ-së duhet të përfshihet në task forcë.

Detyra 2: Përcaktoni forume tematike

Task forca identifikon temat kryesore urbane të cilat kërkojnë veprim të koordinuar midis qeverisë lokale dhe publikut tjetër qeveritar ose jo-qeveritar ose palëve të tjera të interesit.

Fushat me përparësi të OZhQ-së duhet të konsiderohen gjithashtu si forume tematike të mundshme, të cilat janë tema ndër-sektoriale dhe adresojnë disa nga shqetësimet kryesore midis grupeve më të ndjeshme të komunitetit siç janë siguria urbane, barazia, varfëria, etj.

Detyra 3: Bëni hartëzimin e palëve të interesuara dhe kërkoni aprovimin

Ngjashëm me komponentin e parë, përmes këtij aktiviteti task forca identifikon të gjithë akterët relevantë dhe informacionin e tyre në lidhje me përgjegjësinë institucionale përkatëse, interesin dhe vendimmarrjen, rolin dhe kontributin e mundshëm në adresimin e temës së zgjedhur. Secili prej palëve të interesuara duhet të futet në bord, dhe të vërtetojë fushën e punës së forumit para se të hyjnë në fuqi mekanizmat e dedikuar institucionalë.

Ashtu si në rastin e zhvillimit të politikave, duhet të sigurohet përfaqësimi i duhur i partnerëve të mundshëm të zbatimit të programit, si dhe i komuniteteve kryesore të interesuara. Takimet e rregullta ose të rastit me grupet e komunitetit mund të jenë një vlerë e shtuar për procesin, duke vërtetuar programin e zhvillimit dhe duke identifikuar çështjet e paraqitura.

Detyra 4: Hartimi i rregullores komunale për krijimin e forumeve tematike

Grupet tematike duhet të kenë një mandat të përhershëm ose afatgjatë dhe do të shpërbëhen vetëm kur të jenë arritur plotësisht objektivat e jetesës së komunitetit në lidhje me fushën e punës së forumeve. Një mandat i tillë duhet të zyrtarizohet përmes mekanizmave institucionale, i cili në radhë të parë përshkruan qëllimin e forumit dhe rezultatet e pritura, përcakton institucionet anëtare dhe entitetet e tjera të forumit, rolet dhe përgjegjësitë, kushtet e bashkëpunimit dhe protokollat e raportimit.

Integrimi i një artikulli të dedikuar brenda rregullores për të angazhuar zyrtarisht forume komunale për të harmonizuar aktivitetet me OZhQ-të dhe t'i raportojë organeve ekzekutive dhe legjislativë komunale në lidhje me nivelin e përafrimit dhe arritjeve.

2. VENDOSJA E FORUMEVE TEMATIKE KOMUNALE

Hapi i dytë i kushtohet krijimit të forumeve tematike komunale kushtuar një teme specifike siç përcaktohet në rregulloren komunale. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1: Merrni vendimin për krijimin e forumit tematik komunal

Është akti i zyrtarizimit të krijimit të një forumi specifik, duke detajuar kushtet operative, duke përfshirë individë të emëruar si anëtarë të forumit, në përputhje me rregulloren e dedikuar komunale për forume tematike.

Lista e forumeve tematike të përgjegjësive do të përfshijë detyra elegante për përfshirjen e OZhQ-së si:

- (1) pjesëmarrja në një trajnim të OZhQ-së
- (2) identifikimi i OZhQ-ve përkatëse për temën e forumit,
- (3) zhvillimi i aktivitetit të shqyrtimit të OZhQ-së dhe
- (4) raporti për arritjet e OZhQ-së.

Detyra 2: Vendosni grupin tematik

Forumit komunal fillon përmes një punëtorie të dedikuar, e cila do t'i shërbejë grupit për të rënë dakord për t'u njohur dhe planifikuar punën e tyre. Duhet të theksohet organi kryesor përgjegjës për fillimin dhe menaxhimin e forumit është zyra e kryetarit të komunës, për shkak të autoritetit dhe kompetencave institucionale.

Përfaqësimi i duhur dhe pjesëmarrja aktive e partnerëve të mundshëm të zbatimit të programit, si dhe të komuniteteve kryesore të interesuara duhet të sigurohet brenda forumit.

3. ANALIZA E GJENDJES

Hapi i tretë përbëhet nga detyra që kontribuojnë në krijimin e një baze të informuar në lidhje me temën e forumit. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1: Vendosja e sistemeve të përbashkëta të të dhënave

Institucionet publike, siç rregullohet me ligj, si dhe agjenci dhe organizata të tjera kanë sistemet e tyre të të dhënave, gjë që zakonisht rezulton me një pasqyrë të fragmentuar se si qëndron situata në terren, veçanërisht kur ka të bëjë me çështje urbane që janë një përgjegjësi e përbashkët midis aktorëve të ndryshëm. Një detyrë thelbësore e forumit është ndërmarrja e hapave të nevojshëm për krijimin e një sistemi të përbashkët të përpunimit të të dhënave, në mënyrë që të krijojë një pamje të plotë të situatës në lidhje me temën e forumit.

Duhet të bëhet hartëzimi i të dhënave të OZhQ-së për të kuptuar nëse të dhënat përkatëse për llogaritjet fillestare të OZhQ-ve janë të mundshme. Në rast të humbjes së të dhënave, mbledhja e të dhënave duhet të iniciohet bazuar në kompetencat institucionale dhe fushën e punës.

Detyra 2: Identifikoni dhe bini dakord për sfidat e përbashkëta

Sistemi i përbashkët i të dhënave mundëson që forumi të ketë një pasqyrë të plotë të situatës dhe mbështet një kuptim të saktë të sfidave kryesore me të cilat përballet komuniteti. Forumi identifikon një listë të sfidave dhe i vërteton ato me të moshuarit e tyre, përpara se të ndërmerren hapa të mëtejshëm.

Vijat bazë të OZhQ-së duhet të llogariten për të kuptuar boshllëqet përballë qëllimeve të OZhQ-së.

4. PROGRAMI I ZHVILLIMIT

Hapi i katërt konsiston në aktivitete kryesore koordinuese në lidhje me veprimet konkrete që duhet të ndërmerren për adresimin e sfidave të identifikuara. Ndërsa dy hapat e parë janë të një natyre më përgatitore dhe ndodhin vetëm kur vendosen forume, hapi i tretë dhe i katërt përbëhen nga aktivitete të përsëritura dhe përbëjnë fushën kryesore të punës së forumeve. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1: Vendosni përparësitë e përbashkëta

Anëtarët e forumit rishikojnë sfidat kryesore të identifikuara dhe japin përparësi për ato që duhen dhe mund të adresohen dhe arrihen së pari duke përcaktuar objektivat afatshkurtra dhe afatgjata, në përputhje me përparësitë strategjike institucionale.

Lista e përparësive duhet të skanohet për të identifikuar lidhjen me OZhQ-të e ndryshme. Duhet të bëhen përpjekje të mëtejshme për të vlerësuar përafërimin e nivelit që është e mundur me synimet e OZhQ-së bazuar në burimet e disponueshme.

Detyra 2. Përcaktoni një listë të përbashkët të aktiviteteve

Anëtarët e forumit rendisin aktivitetet që duhet të ndërmerren për të arritur objektivat e përcaktuara dhe ndajnë detyrat ndërmjet njëri-tjetrit bazuar në kompetencat dhe kapacitetet financiare.

Lista e aktiviteteve duhet të skanohet për të identifikuar kontributin e pritur të aktiviteteve përkatëse në arritjen e synimeve të OZhQ-së. Një ushtrim i tillë përbën një platformë të përshtatshme për të krijuar partneritete dhe për të shqyrtuar mundësitë e financimit. Për më tepër, ai duhet të kontribuojë në fuqizimin e shoqërisë civile dhe angazhimin aktiv të komunitetit në proceset e vendimmarrjes.

5. NDJEKJA E AKTIVITETEVE

Hapi i pestë konsiston në ndjekjen e aktiviteteve si mjete për të ndjekur progresin dhe për t'i mbajtur partnerët e forumit të përgjegjshëm. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1. Vendosni një sistem raportimi

Anëtarët e fokusit bien dakord për protokollin e raportimit dhe krijojnë një sistem të mbledhjes dhe përpunimit të të dhënave për të monitoruar dhe raportuar progresin.

Mekanizmat e të dhënave duhet të përfshijnë një grumbull të dhënash të cilat përshkruajnë ose japin informacione për OZhQ-të që do të mblidhen.

Detyra 2. Ndiqeni progresin

Anëtarët e forumit mbledhin të dhëna për arritjet kryesore të projekteve të implementuara nga institucionet e tyre.

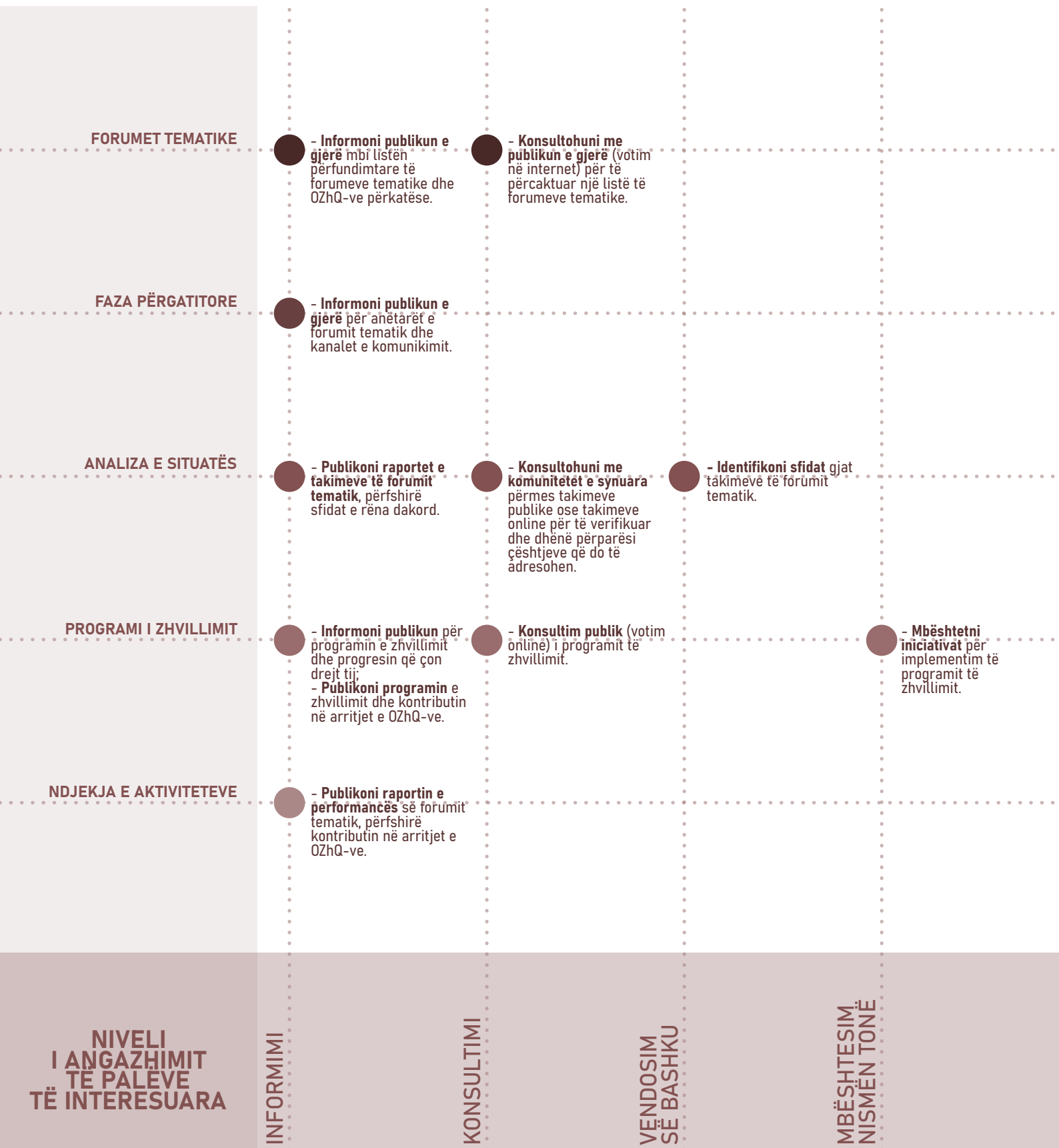
Kur vlerësohet progresi drejt objektivave të forumit, duhet të llogariten edhe treguesit e OZhQ-ve.

Detyra 3. Raporti

Anëtarët raportojnë në forum mbi arritjet kryesore. Forumi është përgjegjës për mbledhjen e të dhënave nga të gjithë partnerët e forumit, konsolidimin e të dhënave të tilla të monitorimit në një raport të vetëm dhe paraqitjen e arritjeve para bordit komunal të drejtorëve dhe asamblesë, dhe institucioneve të tjera që janë anëtare të forumit.

Raporti duhet të përfshijë fletën e shqyrtimit të OZhQ-ve, e cila do të përshkruajë se në çfarë mase projektet e zbatuara kanë kontribuar në arritjen e OZhQ-ve.

6. ANGAZHIMI I PALËVE TË INTERESUARA NË PROCESIN E HARTIMIT TË PROGRAMIT ZHVILLIMOR

PLANI I INVESTIMEVE KOMUNALE

Plani i investimeve është një pjesë e integruar e buxhetit komunal, e cila rendit projektet kapitale dhe iniciativat e ofrimit të shërbimeve që do të iniciohen nga qeveria lokale brenda afatit të caktuar. Është një nga mjetet kryesore përmes të cilit zbatohen politikat afatgjata të integruara dhe sektoriale, si dhe programet e zhvillimit.

Përmes planit të investimeve, komuna përcakton shpërndarjen e burimeve në bazë sektoriale, duke iu përgjigjur nevojave të komunitetit në lidhje me shërbimet themelore publike dhe zhbllokimin e mundësive për një të ardhme më të prosperuar për komunitetin lokal. Qasja e përshkruar në këtë pjesë ndjek të njëjtat hapa logjike të procesit aktual të zhvillimit të buxhetit, megjithatë paraqet sugjerime të shumta që mbështesin një proces më pak të centralizuar dhe një koordinim të përmirësuar të investimeve komunale me nivelin e politikave.

Agjenda 2030 mund të shërbejë si një platformë udhëzuese për investimet komunale për të siguruar përfshirjen e më të largëtve dhe për të krijuar mundësi rritjeje përmes zgjidhjeve miqësore me mjedisin.

**PROCESI
MUND TË NDAHET
NË 5 HAPA KRYESORË.**

PROCESI

1. FAZA PËRGATITORE

Hapi i parë për zhvillimin e planit të investimeve është mobilizimi i kapaciteteve të nevojshme njerëzore nga sektorë të ndryshëm komunalë dhe ngritja e një task-force përfshirëse.

Task forca do të drejtohet nga zyrtari kryesor financiar dhe do të veprojë në koordinim të ngushtë me kryetarin e komunës dhe bordin e drejtorëve.

Për të siguruar shqyrtimin e OZhQ-ve në buxhetin përfundimtar komunal, zyrtari i OZhQ-së duhet të përfshihet në task-forcën e buxhetit komunal.

2. RISHIKIMI I KORNIZAVE TË ZHVILLIMIT DHE FINANCAVE

Hapi i dytë vendos bazën për hartimin e buxhetit komunal, pasi ai konsiston në rishikimin e aktiviteteve të të gjitha politikave përkatëse të qëndrueshme dhe kornizave financiare.

Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë:

Detyra 1: Rishikoni strategjitë e qëndrueshme dhe kornizat e zhvillimit

Task forca identifikon dhe rishikon aktivitetet ligjore dhe planet e investimeve që rezultojnë nga politikat ndërsektoriale dhe sektoriale dhe programet komunale të zhvillimit të forumit. Rezultati kryesor i rishikimit është një listë e konsoliduar e projekteve që rezultojnë nga politikat lokale.

Task forca duhet të kryejë një shqyrtim të OZhQ-ve, për të identifikuar nivelin e pritur të kontributit të secilit prej projekteve të listuara në arritjet e OZhQ-ve.

Detyra 2: Vlerësoni nivelin e zbatimit të buxhetit të dikurshëm komunal dhe kornizës financiare të qarkulluar qëndrore

Ky ushtrim do të mundësojë që task forca të ketë një kuptim më të mirë të projekteve që janë zbatuar, dhe se çfarë mbetet dhe sa është e mundur të përfshihen projekte të tilla në buxhetin vijues.

Përmes shqyrtimit të buxhetit të ekzekutuar nga OZhQ-të, task forca do të ketë një kuptim se në çfarë niveli projektet e zbatuara kanë kontribuar në arritjet e OZhQ-ve, d.m.th. sa i ekuilibruar ka qenë shpërndarja e burimeve. Kjo mund të shërbejë si një mundësi se si të vendosen përparësitë në fazën tjetër të zhvillimit të buxhetit.

Detyra 3: Rishikoni ankesat dhe përparësitë e tjera që dalin

Përmes platformave të ndryshme komunale, përfaqësuesve të njësisive administrative lokale dhe dëgjimeve publike, qytetarët shprehin ankesat dhe nevojat e tyre në lidhje me shërbimet publike. Task forca shqyrton ankesat dhe identifikon sfidat që duhet të adresohen.

Task forca duhet të identifikojë se si lidhen sfidat e listuara dhe zgjidhjet e mundshme me synimet e OZhQ-së.

Detyra 4. Konsolidoni listën e projekteve komunale

Task forca konsolidon listën e projekteve dhe përparësive që rezultojnë nga të tre burimet e përshkruara në tre detyrat e para të këtij hapi.

Task forca duhet të llogarisë linjat bazë të OZhQ dhe nivelin e kontributit në arritjet e OZhQ-ve. Shfaqja e OZhQ-ve përmes çdo detyre, i mundëson task forcës që të ketë një vendim të informuar se si duhet të drejtohet zhvillimi.

3. INVISTIMET PRIMARE SEKTORIALE

Hapi i tretë i kushtohet rishikimit sektorial të projekteve komunale nga secili sektor komunal. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë:

Detyra 1: Rishikimi dhe plotësimi i listës së konsoliduar të projekteve komunale në përputhje me rrethanat nga secili sektor

Kjo është një mundësi për secilin sektor që të ketë një rishikim të brendshëm dhe të sigurojë reagime përfundimtare për shqyrtim.

Niveli i prituri i kontributit për arritjen e OZhQ-ve duhet të rishikohet në rast të propozimeve të reja nga departamenti.

Detyra 2: Rishikimi përfundimtar i listës së konsoliduar të projekteve komunale

Task forca kryen një rishikim përfundimtar, prezanton reagimet në masën e mundshme dhe përgatit planin e investimeve për dorëzim në zyrën e kryetarit të komunës.

Plani i propozuar i investimeve duhet të përfshijë fletën e shqyrtimit të OZhQ-së, që përshkruan për secilin prej projekteve nivelin bazë dhe nivelin e prituri të kontributit në arritjen e OZhQ-ve, duke përdorur treguesit e synuar të OZhQ-së.

4. BUXHETI KOMUNAL I PROPOZUAR

Hapi i katërt i kushtohet përgatitjes së buxhetit përfundimtar të propozuar komunal, para se të paraqitet në asamblenë komunale. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë:

Detyra 1: Vlerësimi i buxhetit të propozuar komunal nga palët kryesore të interesit

Task forca paraqet buxhetin e propozuar komunal pranë kryetarit të komunës për vërtetim. Zyra e kryetarit të komunës mund të ketë një dëgjese publike për të diskutuar draftin përfundimtar dhe qarkullimin e draftit përfundimtar midis akterëve kryesorë për vërejtje shtesë.

Përfshini fletën e shqyrtimit të OZhQ-së dhe argumentoni rëndësinë e përafrimit të planit të investimeve me Agjendën 2030 për të siguruar qëndrueshmëri sociale, ekonomike dhe mjedisore.

Detyra 2: Miratimi i buxhetit nga kryetari i komunës

Pasi buxheti të jetë vërtetuar nga palët e interesuara të zgjedhura dhe komuniteti i gjerë, kryetari miraton dhe paraqet buxhetin e propozuar komunal në asamblenë komunale.

5. BUXHETI KOMUNAL I APROVUAR

Hapi i pestë i kushtohet miratimit të buxhetit komunal nga kuvendi komunal.

Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1: Rishikimi i buxhetit të propozuar komunal

Asambleja miraton buxhetin e komunës, pasi e ka shqyrtuar dhe diskutuar atë përmes dëgjimeve publike.

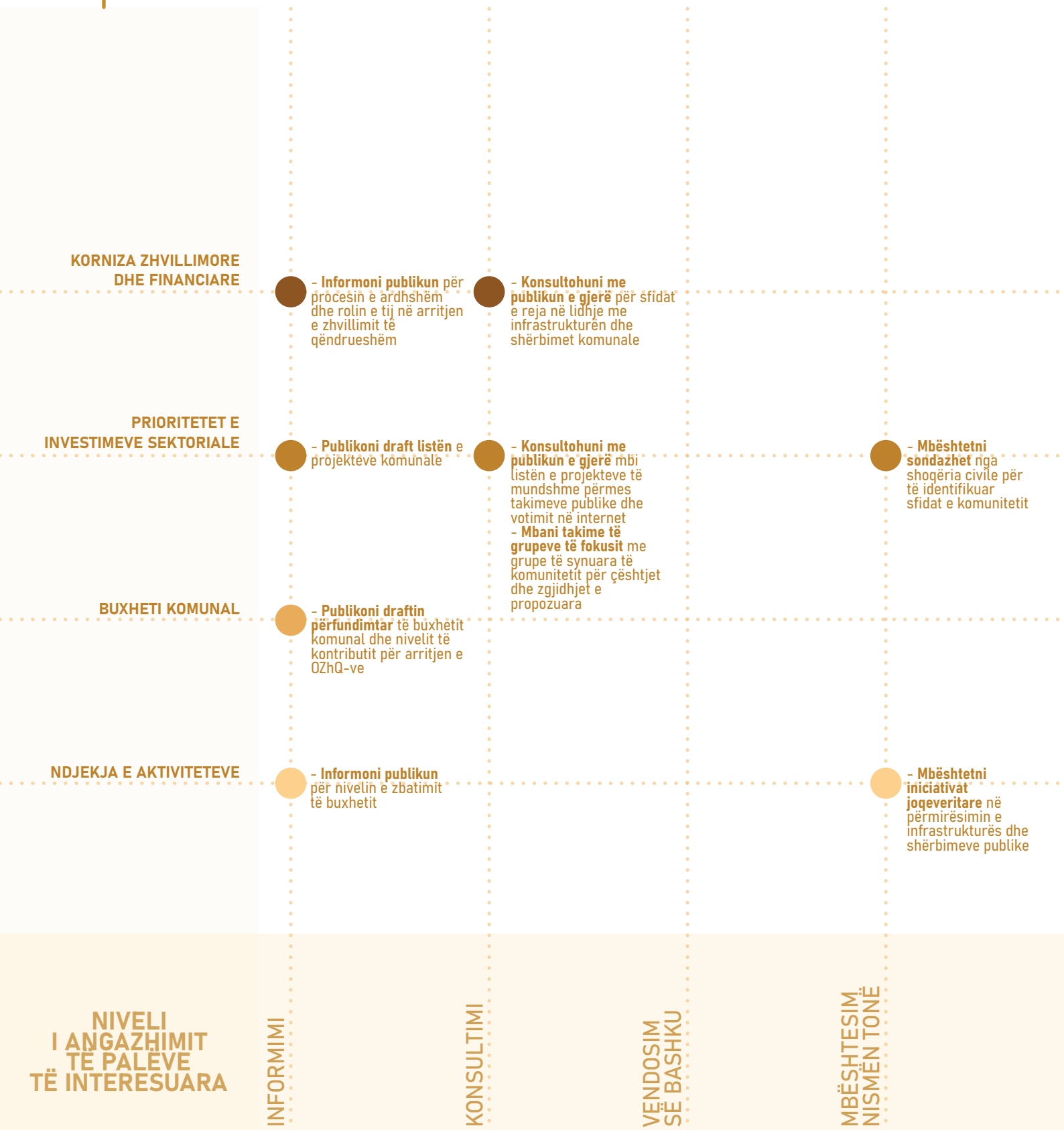
Gjatë dëgjimit publik, organet ekzekutive duhet të përfshijnë në prezantimin e buxhetit nivelin e kontributit të pritur për arritjet e OZhQ-ve, dhe ta promovojnë atë si një mjet mbështetës drejt zhvillimit të qëndrueshëm të qyteteve dhe komuniteteve të tyre.

Detyra 2: Vendosja e mekanizmave të raportimit

Kjo përfshin raportimin sistematik të progresit të zbatimit të buxhetit. Një raportim i tillë duhet t'i bëhet kuvendit komunal, bordit të drejtorëve, forumeve tematike komunale.

Raporti duhet të përfshijë fletën e shqyrtimit të OZhQ-ve, duke përkrahur vijën bazë, nivelin e kontributit të projekteve të zbatuara për arritjet e OZhQ-ve dhe hendekun e mbetur për të arritur synimet e dëshiruara.

6. ANGAZHIMI I PALËVE TË INTERESUARA NË PROCESIN E HARTIMIT TË PROGRAMIT ZHVILLIMOR

INVESTIMET KAPITALE DHE OFRIMI I SHËRBIMEVE

Projektet e investimeve kapitale dhe ofrimit të shërbimeve janë mjeti kryesor që shërbejnë për të ekzekutuar buxhetin komunal dhe për të zbatuar politikat lokale dhe programet e zhvillimit.

Në të kaluarën, janë zbatuar iniciativa të shumta të projektimit me pjesëmarrje të udhëhequr nga pushteti lokal si dhe shoqëria civile, megjithatë një qasje e tillë nuk është praktikë e zakonshme në proceset e zhvillimit të projekteve. Kjo qasje promovon pjesëmarrjen aktive të komunitetit në hartimin e zgjidhjeve, pasi bazohet në njohuritë lokale për të adresuar në mënyrë adekuate nevojat dhe sfidat dhe për të arritur rezultate të pranueshme.

Agjenda 2030 mbështet gjithëpërfshirjen me synimin për t'u shërbyer nevojave të atyre që janë më larg dhe për të arritur tek grupet më të prekshme të komunitetit për t'i angazhuar ata në formësimin e zgjidhjeve për t'i shërbyer sa më mirë nevojave të tyre.

**PROCESI I ZHVILLIMIT
TË SECILIT PROJEKT
MUND TË NDAHET
NË 5 HAPA KRYESORË.**

1. PËRGATITJA

Hapi i parë konsiston në aktivitete përgatitore siç janë planifikimi i procesit të zhvillimit të projektit dhe sjellja e palëve të interesuara përkatëse.

Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë:

Detyra 1: Vendosja e ekipit kryesor

Departamenti kryesor komunal propozon anëtarët kryesorë të ekipit ndër-sektorial bazuar në qëllimin e projektit. Ekipi është përgjegjës për menaxhimin e të gjithë procesit të zhvillimit dhe zbatimit të projektit për të siguruar një qasje të qëndrueshme.

Zyrtari i OZhQ-së duhet të përfshihet ose të konsultohet nga afër, veçanërisht gjatë fazës së zhvillimit të projektit.

Detyra 2: Përcaktimi i përparësive për temën e projektit

Kjo detyrë është opsionale, në varësi të nivelit të fleksibilitetit në lidhje me temën e projektit.

Në këtë fazë, ekipi kryesor duhet të kryejë shqyrtimin e OZhQ-ve të qasjeve të ndryshme në shqyrtim për të kuptuar kontributin e mundshëm në arritjet e OZhQ-ve, për të mbështetur një vendim të informuar drejt arritjeve të dëshiruara të projektit.

Për shembull, nëse projekti është "përmirësimi i rrjetit rrugor në një lagje të caktuar" grupi kryesor mund të formësojë qëllimin e projektit duke synuar sipas vendndodhjes, grupit të komunitetit ose zhvillimit konceptual, i cili ndikon në procesin e zhvillimit d.m.th. në prodhimin e projektit. Nëse pika e fillimit është vendndodhja, grupi kryesor mund të vendosë për një pjesë specifike të rrugës dhe të hartojë një proces pjesëmarrës me një pjesëmarrje të ekuilibruar në të gjitha grupet e komunitetit, duke përfshirë burra dhe gra, fëmijë, të moshuar, njerëz me nevoja të veçanta, etj. Nëse pika e fillimit është grupi i komunitetit psh. gratë, grupi kryesor harton një proces pjesëmarrës me dy hapa që përqendrohet në fuqizimin e këtij grupi specifik të komunitetit, ndërsa adreson gjithashtu nevojat e të tjerëve. Në këtë rast, grupi kryesor fillimisht do të punonte me gra dhe vajza për të kuptuar përparësitë kryesore të cilat mund të rezultojnë p.sh. "Në ndërtimin e rrugëve të lagjeve për të ecur dhe më të sigurt". Në këtë rast pikat kryesore të sigurisë dhe lidhjet për këmbësorët do të ishin elementët udhëzues për zhvillimin e projektit, ndërsa grupet e tjera të komunitetit do të shtohen për të zhvilluar më tej projektin. Nëse pika e fillimit është zhvillimi konceptual p.sh. "Rrugët si hapësirë e përbashkët" ekipi kryesor mund të fitojë konkursin si një metodologji fillestare e angazhimit të komunitetit, ndërsa ndjek konsultat publike për të siguruar që nevojat e të gjithëve adresohen.

Detyra 3: Krijimi i grupit punues të projektit

Bazuar në qasjen e fituar nga ekipi kryesor, anëtarët shtesë të ekipit me role specifike në procesin e zhvillimit të projektit identifikohen dhe përfshihen në ekipin punues.

Për një shtrirje më efektive të grupeve më të ndjeshme të komunitetit, duhet të sigurohet përfaqësimi adekuat i komunitetit brenda grupit të punës.

Detyra 4: Hartëzimi i palëve të interesuara

Grupi i punës identifikon aktorët kryesorë të interesit, përcakton rolin e tyre dhe kontributin e pritsëm, dhe harton qasjen e duhur të komunikimit dhe komunikimit.

Gjatë hartëzimit të palëve të interesuara, grupi i punës duhet të marrë në konsideratë shtyllën kryesore të Agjendës 2030 të "Mos Lini Askënd Pas" dhe të hartojë mjete të përshtatura për të siguruar angazhimin aktiv të grupeve të vështira për t'u arritur.

Detyra 5: Plani i projektit

Bazuar në metodologjinë e punës të rënë dakord dhe qasjen e angazhimit publik, ekipi kryesor harton një plan të projektit duke përshkruar aktivitetet kryesore të projektit, renditjen, përgjegjësitë dhe afatet kohore të projektit. Ekipi kryesor monitoron progresin, identifikon rreziqet dhe harton masa zbutëse për të siguruar një zbatim të qetë të procesit të zhvillimit dhe zbatimit të projektit.

2. IDENTIFIKIMI I PROJEKTIT DHE SELEKTIMI

Hapi i dytë përbëhet nga aktivitete që kontribuojnë në specifikimin e të gjitha karakteristikave të projektit duke përfshirë faqen, komunitetin përkatës dhe qëllimin. Aktivitetet dhe sekuencat përkatëse varen kryesisht nga qasja që është adoptuar (shih hapin 1/detyra 2).

Sidoqoftë, ekzistojnë dy detyra që janë të zbatueshme për çdo qasje.

Detyra 1: Renditni ndërhyrjet e mundshme në varësi të linjës së zgjedhur të buxhetit

Procesi i përzgjedhjes së projektit (siç përshkruhet në hapin 1/detyra 2) në varësi të mënyrës së fituar, mund të rezultojë me ide të shumta të projektit brenda fushës së objektit të projektit.

Grupi i punës duhet të kryejë shqyrtimin e OZhQ-ve të listës së ideve të mundshme të projektit, për të kuptuar nivelin e mundshëm të kontributit në arritjet e OZhQ.

Detyra 2: Jepni përparësi dhe zgjidhni ndërhyrjen e projektit.

Proceset pjesëmarrëse, nëse ekzekutohen në mënyrë të përshtatshme, përgjithësisht ofrojnë një pamje shumë holistike mbi temën e projektit dhe mund të jenë shumë ambicioze në krahasim me burimet e disponueshme financiare. Në këtë fazë, grupi i punës përmes konsultimit publik jep përparësi për idetë e identifikuara të projektit dhe kërkon një përzgjedhje inteligjente të një ndërhyrjeje në projekt, e cila është sa më gjithëpërfshirëse që mundet. Idetë e mbetura të projektit mund t'i nënshtrohen ndërhyrjeve të mëposhtme të projektit.

Grupet e punës rishikojnë nivelin e kontributit të mundshëm në arritjet e OZhQ-ve, dhe vendos një listë të treguesve të lidhur me OZhQ-të për të raportuar mbi progresin.

3. DIZAJNI

Hapi i tretë përqendrohet në krijimin e një linje bazë dhe ndërtimin e një propozimi zhvillimi për ndërhyrjen e zgjedhur të projektit. Duhet të theksohet se pavarësisht nga qasja e fituar për identifikimin ose përzgjedhjen e projektit, ky hap synon të identifikojë dhe adresojë nevojat e të gjithë akterëve relevantë dhe përfshin të gjitha aspektet tematike të projektit. Në rast të kontraktimit të jashtëm të hartimit të modelit të projektit, e cila është një praktikë shumë e zakonshme, grupi i punës do të hartojë terma specifikë të referencës për të siguruar qëndrueshmërinë e qasjes dhe qëllimit të ndërhyrjes së projektit. Në atë rast, detyrat e përshkruara më poshtë do të jenë përgjegjësi e kompanisë së jashtme, ndërsa grupi i punës do të shërbejë si një organ monitorimi dhe mbështetës i cilësisë në proces.

Detyra 1: Vlerësimi i situatës

Në këtë fazë, grupi i punës kryen një analizë të plotë të situatës dhe prodhon një bazë. Përmbajtja e linjës fillestare ndryshon kryesisht në varësi të llojit dhe fushës së ndërhyrjes së projektit. Në të gjitha rastet, analiza e situatës duhet të adresojë të gjitha dimensionet e lidhura njerëzore dhe hapësinore.

Si pjesë e integruar e analizës së situatës, grupi i punës duhet të përfshijë llogaritjen e bazave të indikatorëve të synuar të OZhQ.

Detyra 2: Koncept propozimi

Përmes një procesi pjesëmarrës, grupi i punës zhvillon një propozim konceptual për iniciativën e projektit i cili adreson sfidat dhe nevojat kryesore të identifikuara, si dhe krijon mundësi të reja për rritje.

Grupi i punës duhet të integrojë një fletë shqyrtimi të OZhQ-ve, për të përshkruar nivelin potencial të kontributit të propozimit konceptual të ndërhyrjes në projekt për arritjet e OZhQ-ve.

Detyra 3: Propozim i hollësishëm i projektit

Pasi që propozimi konceptual të vërtetohet nga palët përkatëse të interesit, grupi i punës zhvillon propozimin e hollësishëm të projektit, i cili mbështet ekzekutimin e punëve në hapat vijues.

Grupi i punës rishikon fletën e shqyrtimit të OZhQ-ve, në rast të ndryshimeve gjatë procesit të vlerësimit të projektit.

4. IMPLEMENTIMI

Hapi i katërt i kushtohet ekzekutimit të punëve të nevojshme për të sjellë në jetë implementimin e projektit. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1: Procedurat e tenderimit

Grupi i punës në bashkëpunim me zyrtarin financiarë dhe të prokurimit, harton dosjen e tenderit, e cila përfshin specifikimet e hollësishme të projektit. Është thelbësore që dosja të konsolidohet mirë dhe të përfshijë të gjitha detajet e nevojshme. Mos harroni: ne nuk do të marrim shërbimin që nuk kërkojmë.

Dosja e tenderit duhet të përfshijë kritere të qëndrueshmërisë në mënyrë që të stimulohen praktikatat e përmirësuara në drejtim të teknologjisë së qëndrueshme, barazisë, sigurisë, etj.

Detyra 2: Zbatimi i projektit

Pronari i projektit apo administrata komunale vendosin mekanizmin e nevojshëm për të monitoruar progresin e implementimit të projektit.

Detajet kanë shumë rëndësi. Një ndryshim i vetëm i llojit dhe pozicionimit të një tavoline ose karrigeje mund të kontribuojë në uljen e sigurisë për fëmijët në një hapësirë publike, ose përjashtimin e një grupi të tërë të përdoruesit të mirëpritur të parkut. Zbatimi adekuat i projektit është thelbësor për arritjen e rezultateve të dëshiruara.

5. NDJEKJA E AKTIVITETEVE

Hapi i pestë konsiston në aktivitetet e zbatimit të projektit pas përfundimit, të cilat vlerësojnë ndikimin e menjëhershëm të projektit dhe nivelin e kënaqshëm midis përdoruesve të fundit. Ky hap shërben për të reflektuar në proces dhe për të nxjerrë mësim të nxjerra për proceset e ardhshme të zhvillimit dhe zbatimit të projektit. Për këtë qëllim, aktivitetet vijuese të projektit janë thelbësore për transferimin e njohurive. Dy detyrat që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1: Vëzhgoni dhe pyesni

Ekipi i punës duhet të kryejë një vlerësim të ndikimit të projektit duke vëzhguar efektin e ndërhyrjes dhe duke vlerësuar nivelin e kënaqshëm me rezultatet përfundimtare të përdoruesve të fundit.

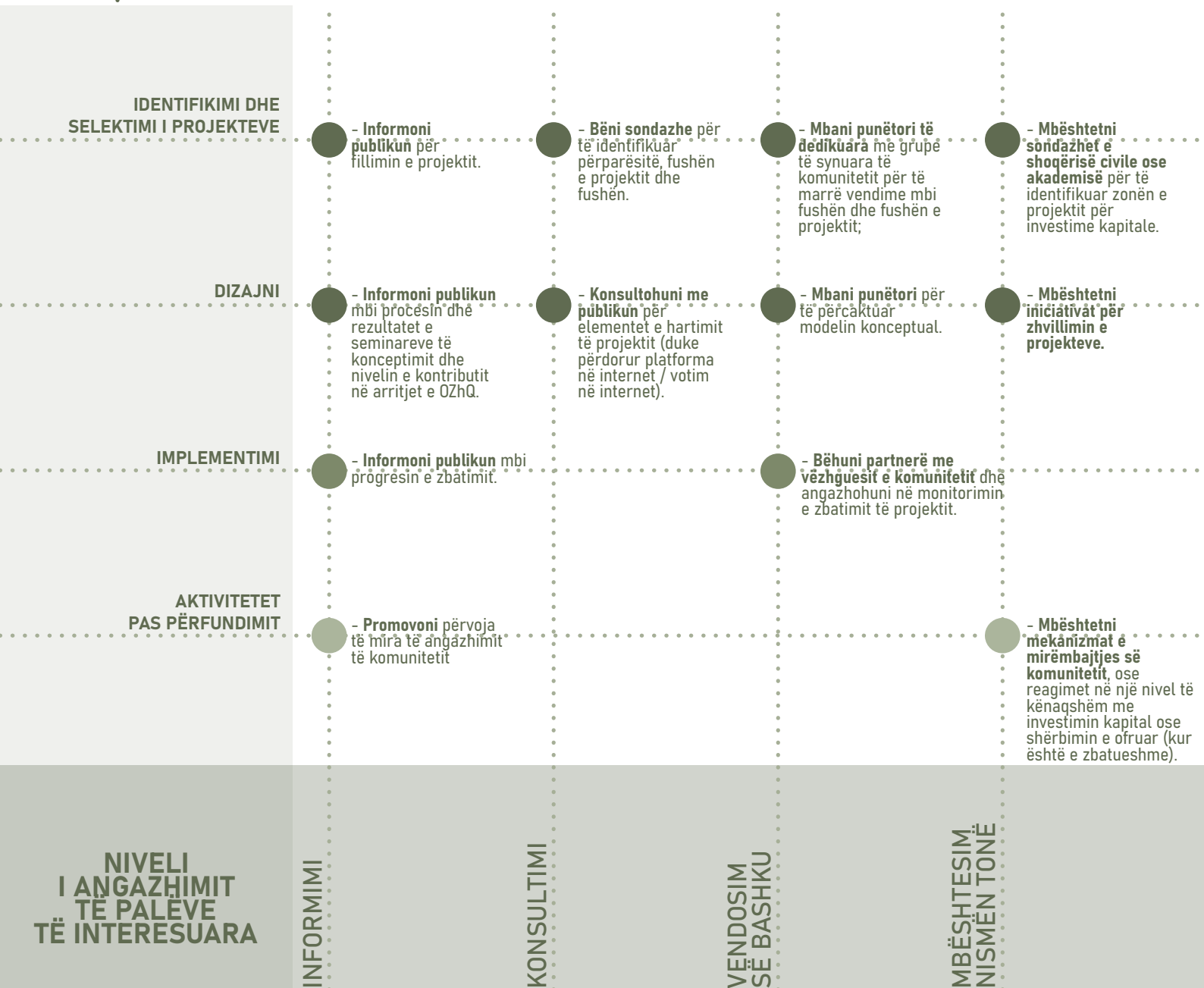
Në këtë fazë, grupi i punës duhet të vlerësojë kontributin e ndërhyrjes në arritjet e OZhQ-ve duke përdorur treguesit e vendosur, dhe të verifikojë nëse janë arritur rezultatet e pritura.

Detyra 2: Raportoni

Grupi i punës raporton tek organet ekzekutive dhe legjislative të komunës, si dhe palët e interesuara të përfshira në lidhje me procesin dhe rezultatet dhe rezultatet e projektit.

Raporti duhet të përfshijë kontributin e ndërhyrjes së projektit në arritjet e OZhQ.

6. ANGAZHIMI I PALËVE TË INTERESUARA NË PROCESIN E HARTIMIT TË BUXHETIT KOMUNAL

NIVELI I ANGAZHIMIT TË PALËVE TË INTERESUARA

INFORMIMI

KONSULTIMI

VENDOSIM SË BASHKU

MBËSHTETIM NISMËN TONË

ZBATIMI DHE VLERËSIMI I NDIKIMIT

Zbatimi dhe vlerësimi i ndikimit është komponenti përfundimtar i ciklit të zhvillimit dhe zbatimit të politikave. Ai shërben si një mjet për të vlerësuar në çfarë mase politikat e përhershme kanë udhëhequr zhvillimin në terren dhe nëse janë arritur rezultatet e pritura brenda kornizës kohore të dhënë.

Ky vlerësim përfshin vlerësimin e nivelit të zbatimit të politikës, duke përfshirë:

- Nivelin e përafrimit të planeve dhe programeve me strategjinë prindërore në drejtim të qëllimeve, objektivave dhe rregulloreve të përcaktuara;
- Nivelin e përafrimit të projekteve të zbatuara me planin e aktivitetit të vendosur brenda strategjisë për sa i përket qëllimit, fushës, sektorit, ndikimit dhe treguesve të arritjeve;
- Nivelin e përafrimit të investimeve dhe iniciativave joqeveritare me strategjinë e zhvillimit;
- Llogaritni indikatorët e caktuar për të vlerësuar në çfarë mase janë arritur qëllimet dhe objektivat e politikës;
- Në nivelin e projektit, përafrimi i produktit përfundimtar me dokumentin e projektit.

Aspekti i dytë i vlerësimit në nivelin e politikës dhe të projektit përfshin vlerësimin e:

- Ndikimit social;
- Ndikimit ekonomik;
- Ndikimit në mjedis.

Sidoqoftë, një vlerësim i kësaj natyre mund të bëhet gjithashtu pas secilit komponent të ciklit të zhvillimit dhe zbatimit të politikave, me një qëllim të fokusuar:

- Si vijim i komponentit të parë "Strategjitë dhe korniza e zhvillimit", vlerëson nivelin e koordinimit midis strategjive ndër-sektoriale dhe sektoriale dhe kornizave rregullatore;
- Si vazhdim i komponentit të dytë "Programi i Zhvillimit", vlerëson nivelin e përafrimit të programeve të zhvillimit me planet e veprimit të politikave dhe kontributin për arritjen e objektivave të vendosura brenda politikave të ndërsektoriale dhe sektoriale në këmbë;
- Si vijim i komponentit të tretë "Plani i Investimeve", vlerëson nivelin e përafrimit të projekteve kapitale të planifikuara me programet e zhvillimit dhe planet e veprimit të politikave për sa i përket fushës dhe përparësisë;
- Si vijim i komponentit të katërt "Investimet kapitale dhe iniciativat e ofrimit të shërbimeve", i cili përshkon të gjithë komponentët e listuar më lart, vlerëson deri në çfarë mase veprimi komunal ka kontribuar për të zbatuar politikat e qëndrueshme dhe për të arritur ndryshimin e dëshiruar në terren.

**ÇDO PROCES I ZBATIMIT
DHE VLERËSIMIT TË NDIKIMIT
MUND TË NDAHET
NË 4 HAPA KRYESORË.**

PROCESI

1. PËRGATITJA

Hapi i parë konsiston në aktivitete përgatitore për sa i përket personelit dhe fushëveprimin të punës. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë:

Detyra 1: Vendosja e task forcës

Një task forcë ndër-sektoriale caktohet nga kryetari i komunës, me kompetenca të plota për të kryer një zbatim të politikave dhe vlerësimin e ndikimit.

Zyrtari i OZhQ-së duhet të përfshihet si anëtar i task forcës për të siguruar vlerësimin adekuat të nivelit të shtrirjes dhe kontributit në arritjen e OZhQ-ve.

Detyra 2: Identifikoni strategjitë përkatëse

Task forca identifikon dhe mbledh të gjitha strategjitë përkatëse dhe dokumentet e tjera rregullatore që duhet të rishikohen.

Detyra 3: Identifikoni projektet

Task forca identifikon të gjitha projektet përkatëse të investimeve kapitale dhe ofrimit të shërbimeve që janë zbatuar brenda mandatit të një strategjie në shqyrtim. Për të lehtësuar vlerësimin e këtij aspekti, dokumentacioni vijues i projektit siç janë raporti i pranimin teknik, ndikimi dhe vlerësimi i kënaqshëm janë thelbësore. Nëse dokumente të tilla nuk ekzistojnë, duhet të miratohet një metodologji e përshtatur për vlerësimin e ndikimit të projekteve të implementuara.

2. GRUMBULLIMI DHE PËRPUNIMI I TË DHËNAVE SASIORE

Hapi i dytë përbëhet nga detyra që lidhen me analizën e të dhënave sasore, përfshirë linjat bazë, synimet dhe treguesit llogaritës të arritjeve për të identifikuar nivelin e progresit në lidhje me objektivat e përcaktuara. Ky hap ka të bëjë me rezultate të prekshme të cilat lehtë mund të përcaktohen. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë:

Detyra 1: Rishikoni strategjitë, planet dhe programet e zhvillimit

Task forca mbledh të gjitha strategjitë, planet dhe programet zhvillimore përkatëse me një mandat të përhershëm brenda kornizës kohore të vlerësimit dhe i analizon ato.

Analiza dhe rezultatet përkatëse nga kjo detyrë mund të jenë:

- Fushat tematike që adresojnë planet dhe / ose programet dhe baza e tyre në kohën e hartimit, të komunikuar në formën e të dhënave metrike ose ndonjë vlerë tjetër të matshme. Rezultati i kësaj analize, në terma teknikë, është një listë e temave dhe aspekteve të ndërlidhura dhe baza fillestare.

Për shembull:

Tema	Aspekti	Baseline					
Hapësira publike	Tokë e caktuar për rrugë	18%					

- Kuadri i zhvillimit, përkatësisht qëllimet, objektivat, synimet ose ndonjë orientim tjetër zhvillimor që rezulton nga plane dhe programe të ndryshme, dhe niveli i përafrimit midis tyre. Rezultati i kësaj analize është dyfishuar:

1/ Pasqyra e shtrirjes së qëllimeve, objektiveve dhe aktiviteteve ndërmjet strategjive të ndryshme.

Në këtë rast, kolonat e lidhura me OZhQ-të duhet të prezantohen për të mbështetur vlerësimin e nivelit të përafrimit të orientimeve të ndryshme të zhvillimit me OZhQ.

Tema	Deklarata	Kategori	Përafrim me:			Përafrimi i OZHQ		
			PZHk	PM	PMM	Shtrirja	Targeti	Koha
Hapësira publike	Siguron qasje adekuatë në hapësirë publike cilësore për të gjithë	Objektiv	Source Document	Plotësisht	Plotësisht	Plotësisht	Po	Po
	Rritni pjesën e tokës së caktuar për hapësirën publike për 7% deri në vitin 2028	Objektiv	Dokument burimor	Plotësisht	Plotësisht	Plotësisht	Jo	Po
	Rritni përqindjen e zonës së gjelbëruar me pyje në zonën urbane për 2% deri në vitin 2025	Objektiv	Plotësisht	Plotësisht	Dokument burimor	Plotësisht	Jo	Po
	Grumbullimi dhe kompostimi i mbetjeve të parkut të biodegradueshëm për dy parqet e qytetit	Aktivitet	Plotësisht	Dokument burimor	Plotësisht	Plotësisht	Po	Po

PZHk- Plani Zhvillimor Komunal; **PM-** Plani i Menaxhimit të Mbetjeve; **PMM-** Plani i mbrojtjes së mjedisit;

2/ Identifikimi i synimeve për aspekte të ndryshme tematike.

Në këtë rast, duhet të futen qëllimet përkatëse të OZhQ-ve, në mënyrë që të kuptohet niveli i përafrimit midis strategjisë dhe qëllimeve të OZhQ-së. Për shembull:

Tema	Aspekti	Baseline	Qëllimet strategjike	Qëllimet e OZHQ			
Hapësira publike	Tokë e caktuar për rrugë	18%	25%	30%			

Detyra 2: Identifikimi dhe rishikimi i projekteve të implementuara dhe rezultateve të tjera të iniciativës

Task forca identifikon të gjitha projektet që janë zbatuar brenda kornizës kohore që i nënshtrohet vlerësimit dhe llogarit nivelin e kontributit të tyre në qëllimet dhe objektivat përkatëse. Në rast se dokumentacioni dhe vlerësimi i projektit janë kryer gjatë fazës pas përfundimit, raportet e përfundimit të projektit duhet të lehtësojnë këtë detyrë për identifikimin më të lehtë të arritjeve të projektit.

Tema	Aspekti	Baseline	Qëllimet strategjike	Qëllimet e OZHQ	Progresi		
Hapësira publike	Tokë e caktuar për rrugë	18%	25%	30%	+5%		

Detyra 3: Konsolidimi dhe vlerësimi i rezultateve të rishikimeve të listuara më sipër krahasuar me synimet përkatëse

Në këtë rast task forca identifikon deri në çfarë mase janë arritur objektivat dhe hendekun e mbetur për ta përmbushur për të arritur plotësisht objektivin.

E njëjta gjë duhet të zbatohet për qëllimet e OZhQ-së.

Për shembull:

Tema	Aspekti	Baseline	Qëllimet strategjike	Qëllimet e OZHQ	Progresi	Hapësira për strategji	Hapësira OZHQ
Hapësira publike	Tokë e caktuar për rrugë	18%	25%	30%	+5%	2%	7%

3. Mbledhja dhe përpunimi i të dhënave cilësore

Hapi i tretë përbëhet nga detyra që lidhen me mbledhjen dhe përpunimin e të dhënave cilësore, të cilat rezultojnë përmes aktiviteteve konsultative me përdoruesit e fundit të investimeve kapitale dhe shërbimeve publike. Ky hap ka të bëjë me rezultate të paprekshme, të lidhura kryesisht me nivelin e kënaqësisë së përdoruesve të fundit me rezultatet e investimeve publike. Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1: Identifikoni qëllimet dhe objektivat përkatëse nga strategjitë, planet dhe programet e zhvillimit të cilat kërkojnë vlerësim cilësor të të dhënave që adresojnë aspekte të tilla si perceptimi, komoditeti, etj.

Relevanca për OZhQ-të duhet të deklarohet për secilin prej objektivave.

Detyra 2: Identifikoni grupet e synuara dhe mjetet e hulumtimit të pajisjeve

Task forca vendos për grupet e komunitetit që ata duan të synojnë. Bazuar në këtë, ata vendosin për mjetin adekuat, p.sh. Intervistat, sondazhi ose grupi i fokusit dhe përshtatja e pyetjeve të kërkimit përkundrejt objektivave që ata duan të matin.

Temat përkatëse të OZhQ-ve, duke përfshirë sigurinë, barazinë, diskriminimin, etj, duhet të përfshihen në ushtrim. Pyetjet që mundësojnë mbledhjen e të dhënave të nevojshme për llogaritjen e treguesve të zgjedhur dhe metodologjitë për mbledhjen e të dhënave për treguesit përkatës duhet të konsultohen dhe të futen në mjetet e hulumtimit.

Detyra 3: Konsolidimi dhe vlerësimi i rezultateve të rishikimeve të listuara më sipër krahasuar me synimet përkatëse

Task forca përpunon të dhënat nga aktivitete të ndryshme kërkimore dhe raportet mbi objektivat e ndryshëm në përputhje me rrethanat në lidhje me nivelin e arritjes së synimeve të përcaktuara.

E njëjta gjë duhet të zbatohet për qëllimet e OZhQ.

4. Vlerësimi i ndikimit, mësimet e nxjerra dhe rekomandimi

Hapi i katërt është përfundimi i komponentit të katërt, i cili tregon gjetjet nga detyrat e mëparshme dhe reflekton në proceset e ardhshme.

Detyrat kryesore që duhet të ndërmerren janë si më poshtë.

Detyra 1: Hartimi i raportit

Task forca harton raportin e vlerësimit të ndikimit dhe zbatimit bazuar në ushtrimin e vlerësimit cilësor dhe sasior të të dhënave. Për më tepër, raporti duhet të sigurojë një sërë rekomandimesh se si të përmirësohet më tej procesi i zhvillimit dhe zbatimit të politikave.

Raporti duhet të përfshijë një seksion raportimi mbi arritjet e OZhQ-ve dhe hapat konkretë që duhet të ndërmerren për të zbutur boshllëkun e arritjeve të OZhQ-ve.

Detyra 2: Qarkulloni raportin e ndikimit dhe zbatimit tek palët kryesore të interesit

Kjo përfshin institucionet dhe agjencitë e tjera publike, si dhe akterët jo-qeveritarë përfshirë shoqatat e biznesit dhe organizatat e shoqërisë civile.

Detyra 3: Fillimi i dialogut të politikave dhe ndërmarrja e masave të nevojshme për të siguruar menaxhim adekuat të zhvillimit.

Raporti, përmes mësimave të nxjerra dhe rekomandimeve, duhet të formojë një bazë të mirë për të filluar dialogun e administratës lokale me palët e tjera të interesit, dhe të reflektojë së bashku mbi rolet përkatëse dhe kontributin në adresimin e sfidave të identifikuara.

5. ANGAZHIMI I PALËVE TË INTERESUARA NË ZBATIMIN DHE PROCESIN E VLERËSIMIT TË NDIKIMIT

MBLEDHJA DHE PËRPUNIMI I TË DHËNAVE CILËSORE

VLERËSIMI I NDIKIMIT, MËSIMET E MËSUARA DHE REKOMANDIMET

NIVELI I ANGAZHIMIT TË PALËVE TË INTERESUARA

INFORMIMI

KONSULTIMI

VENDOSIM SË BASHKU

MBËSHTETSI NISMËN TONË

- Bëni sondazhe dhe takime me grupe të fokusit me komunitetet e synuara për të vlerësuar ndikimin e politikës ose projektit.

- Publikimi i raportit të vlerësimit të ndikimit dhe nivelit të kontributit në arritjet e OZHQ.

- Mbështetni iniciativat "kërkimore riga shoqëria civile ose akademia që mundësojnë vlerësimin e ndikimit të politikave ose projekteve.

DEKLARIMI I PROBLEMIT

Gjatë dekadës së kaluar, institucionet e Kosovës kanë bërë përpjekje serioze për të harmonizuar kornizën ligjore me legjislacionin e BE-së. Legjislacioni aktual detyron nivelin lokal të hartojë politika të shumta në lidhje me tema të ndryshme si menaxhimi i tokës, planifikimi hapësinor, strehimi social, zhvillimi ekonomik, etj. Sidoqoftë, komunat e zgjedhura kanë iniciuar zhvillimin e politikave lokale jo-ligjore si plani i lëvizjes urbane, turizmi, bujqësia, komunikimi dhe angazhimi qytetar, etj. Procesi i hartimit të politikave lokale rregullohet nga akte nënligjore të dedikuara ose drejtohet nga praktikrat më të mira dhe udhëzimet ndërkombëtare. Sidoqoftë, një sfidë e mbetur është niveli i zbatimit të ciklit të politikave.

Cikli i politikave zërthen procesin e zhvillimit dhe zbatimit të politikave në faza të ndryshme.

Ky udhëzues zërthen ciklin e politikave në 5 komponentë kryesorë siç janë:

- (1) strategjitë lokale dhe procesi i hartimit të kornizave rregullative;**
- (2) procesi i hartimit të programit zhvillimor,**
- (3) procesi i hartimit të planeve të investimeve,**
- (4) iniciativa të investimeve kapitale dhe ofrimit të shërbimeve, dhe**
- (5) zbatimi dhe vlerësimi i ndikimit.**

Në përgjithësi, praktika aktuale nuk ndjek ciklin e politikave. Në shumicën e rasteve, ekziston një shkëputje totale midis procesit të zhvillimit të politikave dhe alokimit / ekzekutimit të buxhetit dhe aktiviteteve të ofrimit të shërbimeve. Kuadri afatmesëm i shpenzimeve dhe buxheti vjetor përfshin nevojat e identifikuar nga takimet e dedikuara publike dhe prioritetet e përcaktuara të administratës, ndërsa politikrat e qëndrueshme janë adresuar pjesërisht ose aspak të konsideruara. Kjo rezulton me ndërhyrje ad-hoc të cilat jo domosdoshmërisht maksimizojnë ndikimin dhe kthimin e investimit.

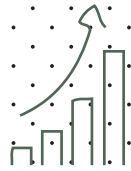
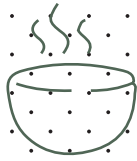
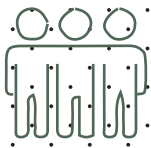
Legjislacioni aktual përgjithësisht përcakton fushën e politikës dhe rregullon procesin e hartimit dhe përgjegjësitë e institucioneve përkatëse. Këto aspekte përbëjnë kriteret kryesore për miratimin e politikave lokale nga qeveria qendrore. Vlerësimi strategjik mjedisor

dhe vlerësimi i ndikimit në mjedis janë ndër mekanizmat e paktë institucional që synojnë të sigurojnë që politikrat dhe projektet ndjekin parimet e qëndrueshmërisë mjedisore dhe parashikojnë masa për të zbutur ndikimin përkatës mjedisor. Gjithashtu, legjislacioni aktual përcakton norma dhe standarde të ndryshme në lidhje me shërbimet themelore dhe infrastrukturën. Sidoqoftë, nuk ka asnjë mjet gjithëpërfshirës për të siguruar që politikrat aktuale po nxisin zhvillimin e përgjithshëm të qëndrueshëm.

Mbi 20 forma të politikave janë identifikuar në nivelin lokal, të cilat mund të jenë ndër-sektoriale ose të adresojnë aspekte të ndryshme të zhvillimit shoqëror, mjedisor ose ekonomik. Një çështje që është ngritur nga bashkitë në raste të ndryshme është koordinimi i dobët i politikave midis departamenteve të ndryshme në nivelin lokal, si dhe midis politikave qendrore dhe lokale. Kjo mund të rezultojë me interesa konkurruese dhe ndërhyrje të pakoordinuara të cilat mund të drejtojnë zhvillimin në drejtime të ndryshme.

Kuadri ligjor i Kosovës promovon proceset pjesëmarrëse të zhvillimit të politikave, ndërsa ligjet dhe aktet nënligjore të zgjedhura, për shembull Ligji Nr. 4 / L-174 për Planifikimin Hapësinor, rregullojnë më specifikisht pjesëmarrjen e komunitetit në faza të ndryshme të procesit. Në nivelin e projektit, megjithëse mjete të ndryshme pjesëmarrëse janë zbatuar me sukses në komuna të ndryshme, nuk është i detyrueshëm dhe praktikohet rrallë. Krahas lidhjes që mungon midis fazave të ndryshme të ciklit të planifikimit, kjo rezulton me një proces të zhvillimit të projektit të keq informuar nga komuniteti.

OZhQ-të janë një platformë për të hartuar orientimet e zhvillimit të niveleve të ndryshme qeveritare dhe akterëve të tjerë të interesuar, për të siguruar veprime të koordinuara nga fronte të ndryshme drejt qëllimeve të përbashkëta, për të siguruar që nevojat dhe përparësitë e të gjithëve po adresohen duke filluar nga më të prapambeturit.

PRODUKTET: RËNDËSIA PËR OZHQ-TË

Ky kapitull përshkruan disa mekanizma të nevojshëm institucional për të vendosur bazën ligjore dhe kapacitetet njerëzore për t'u zotuar dhe për të siguruar lokalizimin e OZhQ-ve në nivelin komunal.

Qasja e paraqitur bazohet në mekanizmat që ekzistojnë brenda legjislacionit të Kosovës.

Ajo përqendrohet në

(1) një mekanizëm që i shërben komunës për të shprehur angazhimin politik për integrimin e

Agjendës së vitit 2030 për Zhvillim të Qëndrueshëm në nivelin komunal dhe

(2) kapacitetet e nevojshme njerëzore për të siguruar koordinimin e nevojshëm institucional dhe integrimin e OZhQ-ve në nivelin e politikave bërjes dhe projekteve.

PLANI I ZHVILLIMIT KOMUNAL

Ligji 04 / L-174 për Planifikimin Hapësinor

Fushëveprimi: Përcakton parimet themelore të planifikimit hapësinor, kushtet dhe metodat e zhvillimit dhe rregullimin hapësinor, llojet, progresin dhe përmbajtjen e planeve, përgjegjësitë e njësive administrative të nivelit qendror dhe lokal për hartimin dhe zbatimin e dokumenteve të planifikimit hapësinor, mbikëqyrjen administrative për zbatimin e këtij ligji, si dhe aktivitetet e ndërmarra në planifikimin hapësinor dhe rregullimin e territorit.

Sektorët: Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Infrastruktura lokale;
Shëndetësia dhe Mirëqenia Sociale;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Administrata publike;
Financat;
Edukimi;
Kultura;

Ndërlidhja me OZhQ-të:

OBJEKTIVI 1

TARGET 1-4	TARGET 1-6
EQUAL RIGHTS TO OWNERSHIP BASIC SERVICES, TECHNOLOGY AND ECONOMIC RESOURCES	BUILD RESILIENCE TO ENVIRONMENTAL, ECONOMIC AND SOCIAL DISASTERS

OBJEKTIVI 2

TARGET 2-3	TARGET 2-4	TARGET 2-A
DOUBLE THE PRODUCTIVITY AND INCOMES OF SMALL-SCALE FOOD PRODUCERS	SUSTAINABLE FOOD PRODUCTION AND RESILIENT AGRICULTURAL PRACTICES	INVEST IN RURAL INFRASTRUCTURE, AGRICULTURAL RESEARCH, TECHNOLOGY AND GENE BANKS

OBJEKTIVI 3

TARGET 3-6	TARGET 3-8	TARGET 3-A
REDUCE ROAD INJURIES AND DEATHS	ACHIEVE UNIVERSAL HEALTH COVERAGE	IMPLEMENT THE WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL

OBJEKTIVI 4

TARGET 4-1	TARGET 4-2	TARGET 4-5	TARGET 4-4	TARGET 4-5	TARGET 4-A
FREE PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION	EQUAL ACCESS TO QUALITY PRE-PRIMARY EDUCATION	EQUAL ACCESS TO AFFORDABLE TECHNICAL, VOCATIONAL AND HIGHER EDUCATION	INCREASE THE NUMBER OF PEOPLE WITH RELEVANT SKILLS FOR FINANCIAL SUCCESS	ELIMINATE ALL DISCRIMINATION IN EDUCATION	BUILD AND UPGRADE INCLUSIVE AND SAFE SCHOOLS

OBJEKTIVI 5

TARGET 5-4	TARGET 5-B
VALUE UNPAID CARE AND PROMOTE SHARED DOMESTIC RESPONSIBILITIES	PROMOTE EMPOWERMENT OF WOMEN THROUGH TECHNOLOGY

OBJEKTIVI 6

TARGET 6-1	TARGET 6-2	TARGET 6-3	TARGET 6-4	TARGET 6-5	TARGET 6-6
SAFE AND AFFORDABLE DRINKING WATER	END OPEN DEFECATION AND PROVIDE ACCESS TO SANITATION AND HYGIENE	IMPROVE WATER QUALITY WASTE WATER TREATMENT AND SAFE REUSE	INCREASE WATER-USE EFFICIENCY AND ENSURE FRESHWATER SUPPLIES	IMPLEMENT INTEGRATED WATER RESOURCES MANAGEMENT	PROTECT AND RESTORE WATER-RELATED ECOSYSTEMS

OBJEKTIVI 7

TARGET 7-1	TARGET 7-2	TARGET 7-3	TARGET 7-B
UNIVERSAL ACCESS TO MODERN ENERGY	INCREASE GLOBAL PERCENTAGE OF RENEWABLE ENERGY	DOUBLE THE IMPROVEMENT IN ENERGY EFFICIENCY	EXPAND AND UPGRADE ENERGY SERVICES FOR DEVELOPING COUNTRIES

OBJEKTIVI 8

TARGET 8-2	TARGET 8-3	TARGET 8-6	TARGET 8-9
DIVERSIFY, INNOVATE AND UPGRADE FOR ECONOMIC PRODUCTIVITY	PROMOTE POLICIES TO SUPPORT JOB CREATION AND GROWING ENTERPRISES	PROMOTE YOUTH EMPLOYMENT, EDUCATION AND TRAINING	PROMOTE BENEFICIAL AND SUSTAINABLE TOURISM

OBJEKTIVI 9

TARGET 9-1	TARGET 9-4	TARGET 9-C
DEVELOP SUSTAINABLE, RESILIENT AND INCLUSIVE INFRASTRUCTURES	UPGRADE ALL INDUSTRIES AND INFRASTRUCTURES FOR SUSTAINABILITY	UNIVERSAL ACCESS TO INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY

OBJEKTIVI 10

TARGET 10-3
ENSURE EQUAL OPPORTUNITIES AND END DISCRIMINATION

OBJEKTIVI 11

TARGET 11-1	TARGET 11-2	TARGET 11-3	TARGET 11-4	TARGET 11-5	TARGET 11-6	TARGET 11-7	TARGET 11-A	TARGET 11-B	TARGET 11-C
SAFE AND AFFORDABLE HOUSING	AFFORDABLE AND SUSTAINABLE TRANSPORT SYSTEMS	INCLUSIVE AND SUSTAINABLE URBANIZATION	PROTECT THE WORLD'S CULTURAL AND NATURAL HERITAGE	REDUCE THE ADVERSE EFFECTS OF NATURAL DISASTERS	REDUCE THE ENVIRONMENTAL IMPACT OF CITIES	PROVIDE ACCESS TO SAFE AND INCLUSIVE GREEN AND PUBLIC SPACES	STRONG NATIONAL AND REGIONAL DEVELOPMENT PLANNING	IMPLEMENT POLICIES FOR INCLUSION, RESOURCE EFFICIENCY AND DISASTER RISK REDUCTION	SUPPORT LEAST DEVELOPED COUNTRIES IN SUSTAINABLE AND RESILIENT BUILDING

OBJEKTIVI 12

TARGET 12-2	TARGET 12-3	TARGET 12-4	TARGET 12-5	TARGET 12-B
SUSTAINABLE MANAGEMENT AND USE OF NATURAL RESOURCES	HALVE GLOBAL PER CAPITA FOOD WASTE	RESPONSIBLE MANAGEMENT OF CHEMICALS AND WASTE	SUBSTANTIALLY REDUCE WASTE GENERATION	DEVELOP AND IMPLEMENT TOOLS TO MONITOR SUSTAINABLE TOURISM

OBJEKTIVI 13

TARGET 13-1	TARGET 13-2	TARGET 13-3
STRENGTHEN RESILIENCE AND ADAPTIVE CAPACITY TO CLIMATE RELATED DISASTERS	INTEGRATE CLIMATE CHANGE MEASURES INTO POLICIES AND PLANNING	BUILD KNOWLEDGE AND CAPACITY TO MEET CLIMATE CHANGE

OBJEKTIVI 15

TARGET 15-1	TARGET 15-2	TARGET 15-3	TARGET 15-4	TARGET 15-5	TARGET 15-9
CONSERVE AND RESTORE TERRESTRIAL ECOSYSTEMS	END DEFORESTATION AND RESTORE DEGRADED FORESTS	END DESERTIFICATION AND RESTORE DEGRADED LAND	ENSURE CONSERVATION OF MOUNTAIN ECOSYSTEMS	PROTECT BIODIVERSITY AND NATURAL HABITATS	INTEGRATE ECOSYSTEM AND BIODIVERSITY IN GOVERNMENTAL PLANNING

OBJEKTIVI 16

TARGET 16-6	TARGET 16-7	TARGET 16-10	TARGET 16-B
DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS	ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING	ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS	PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES

OBJEKTIVI 17

TARGET 17-4	TARGET 17-7	TARGET 17-11
ASSIST DEVELOPING COUNTRIES IN ATTAINING DEBT SUSTAINABILITY	PROMOTE SUSTAINABLE TECHNOLOGIES TO DEVELOPING COUNTRIES	INCREASE THE EXPORTS OF DEVELOPING COUNTRIES

HARTA ZONALE KOMUNALE

Ligji 04 / L-174 për Planifikimin Hapësinor

Fushëveprimi: Përcakton në detaje llojin, destinacionin, përdorimin e hapësirës dhe masat e veprimit të cilat bazohen në kohëzgjatjen dhe parashikimet e arritshme të investimeve publike dhe private për të gjithë territorin e Komunës.

Sektorët: Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Bujqësia dhe Zhvillimi Rural;
Infrastruktura lokale;
Shëndetësia dhe Mirëqenia Sociale;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Departamenti i Administratës Publike;
Financa;

**Ndërlidhja me
OZhQ-të:**

OBJEKTIVI 1

TARGET 1-4	TARGET 1-6
EQUAL RIGHTS TO OWNERSHIP BASIC SERVICES, TECHNOLOGY AND ECONOMIC RESOURCES	BUILD RESILIENCE TO ENVIRONMENTAL, ECONOMIC AND SOCIAL DISASTERS

OBJEKTIVI 2 OBJEKTIVI 3

TARGET 2-3	TARGET 3-6	TARGET 3-8	TARGET 3-9
DOUBLE THE PRODUCTIVITY AND INCOMES OF SMALL-SCALE FOOD PRODUCERS	REDUCE ROAD INJURIES AND DEATHS	ACHIEVE UNIVERSAL HEALTH COVERAGE	REDUCE ILLNESSES AND DEATH FROM HAZARDOUS CHEMICALS AND POLLUTION

OBJEKTIVI 4

TARGET 4-1	TARGET 4-2	TARGET 4-3	TARGET 4-A
FREE PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION	EQUAL ACCESS TO QUALITY PRE-PRIMARY EDUCATION	EQUAL ACCESS TO AFFORDABLE TECHNICAL, VOCATIONAL AND HIGHER EDUCATION	BUILD AND UPGRADE INCLUSIVE AND SAFE SCHOOLS

OBJEKTIVI 5

TARGET 5-A	TARGET 5-B
VALUE UNPAID CARE AND PROMOTE SHARED DOMESTIC RESPONSIBILITIES	PROMOTE EMPOWERMENT OF WOMEN THROUGH TECHNOLOGY

OBJEKTIVI 6

TARGET 6-1	TARGET 6-2	TARGET 6-3	TARGET 6-4	TARGET 6-5	TARGET 6-6
SAFE AND AFFORDABLE DRINKING WATER	END OPEN DEFECATION AND PROVIDE ACCESS TO SANITATION AND HYGIENE	IMPROVE WATER QUALITY, WASTEWATER TREATMENT AND REUSE	INCREASE WATER-USE EFFICIENCY AND ENSURE FRESHWATER SUPPLIES	IMPLEMENT INTEGRATED WATER RESOURCES MANAGEMENT	PROTECT AND RESTORE WATER-RELATED ECOSYSTEMS

OBJEKTIVI 7

TARGET 7-1	TARGET 7-B
UNIVERSAL ACCESS TO MODERN ENERGY	EXPAND AND UPGRADE ENERGY SERVICES FOR DEVELOPING COUNTRIES

OBJEKTIVI 8

TARGET 8-2	TARGET 8-3	TARGET 8-9
DIVERSIFY, INNOVATE AND UPGRADE FOR ECONOMIC PRODUCTIVITY	PROMOTE POLICIES TO SUPPORT JOB CREATION AND GROWING ENTERPRISES	PROMOTE BENEFICIAL AND SUSTAINABLE TOURISM

OBJEKTIVI 9

TARGET 9-1	TARGET 9-4	TARGET 9-C
DEVELOP SUSTAINABLE RESILIENT AND INCLUSIVE INFRASTRUCTURES	UPGRADE ALL INDUSTRIES AND INFRASTRUCTURES FOR SUSTAINABILITY	UNIVERSAL ACCESS TO INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY

OBJEKTIVI 10

TARGET 10-3
ENSURE EQUAL OPPORTUNITIES AND END DISCRIMINATION

OBJEKTIVI 11

TARGET 11-1	TARGET 11-2	TARGET 11-3	TARGET 11-4	TARGET 11-5	TARGET 11-6	TARGET 11-7	TARGET 11-A	TARGET 11-B	TARGET 11-C
SAFE AND AFFORDABLE HOUSING	AFFORDABLE AND SUSTAINABLE TRANSPORT SYSTEMS	INCLUSIVE AND SUSTAINABLE URBANIZATION	PROTECT THE WORLD'S CULTURAL AND NATURAL HERITAGE	REDUCE THE ADVERSE EFFECTS OF NATURAL DISASTERS	REDUCE THE ENVIRONMENTAL IMPACT OF CITIES	PROVIDE ACCESS TO SAFE AND INCLUSIVE GREEN AND PUBLIC SPACES	STRONG NATIONAL AND REGIONAL DEVELOPMENT PLANNING	IMPLEMENT POLICIES FOR INCLUSION, RESOURCE EFFICIENCY AND DISASTER RISK REDUCTION	SUPPORT LEAST DEVELOPED COUNTRIES IN SUSTAINABLE AND RESILIENT BUILDING

OBJEKTIVI 12

TARGET	12-2	TARGET	12-3	TARGET	12-4	TARGET	12-5	TARGET	12-B
									
SUSTAINABLE MANAGEMENT AND USE OF NATURAL RESOURCES	HALVE GLOBAL PER CAPITA FOOD WASTE	RESPONSIBLE MANAGEMENT OF CHEMICALS AND WASTE	SUBSTANTIALLY REDUCE WASTE GENERATION	DEVELOP AND IMPLEMENT TOOLS TO MONITOR SUSTAINABLE TOURISM					

OBJEKTIVI 13

TARGET	13-2
	
INTEGRATE CLIMATE CHANGE MEASURES INTO POLICIES AND PLANNING	

OBJEKTIVI 15

TARGET	15-1	TARGET	15-2	TARGET	15-3	TARGET	15-4	TARGET	15-5	TARGET	15-9
											
CONSERVE AND RESTORE TERRESTRIAL AND FRESHWATER ECOSYSTEMS	END DEFORESTATION AND RESTORE DEGRADED FORESTS	END DESERTIFICATION AND RESTORE DEGRADED LAND	ENSURE CONSERVATION OF MOUNTAIN ECOSYSTEMS	PROTECT BIODIVERSITY AND NATURAL HABITATS	INTEGRATE ECOSYSTEM AND BIODIVERSITY IN GOVERNMENTAL PLANNING						

OBJEKTIVI 16

TARGET	16-6	TARGET	16-7	TARGET	16-10	TARGET	16-B
							
DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS	ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING	ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS	PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES				

PLANET E DETAJUARA RREGULLATIVE

Ligji 04 / L-174 për Planifikimin Hapësinor
Ligji Nr. 03 / L-039 për Zonat e Veçanta të Mbrojtura

Fushëveprimi: Përcakton kushtet për rregullimin e hapësirave për zonat urbane ose rurale dhe kushtet e ndërtimit, të hartuara në përputhje me parimet e promovimit të një zhvillimi social dhe ekonomik të zonës së planifikuar, ruajtjen e vlerave natyrore dhe kulturore, përdorimin e tokës, sigurimin e hapësirave të përshtatshme për infrastruktura, transportit dhe lëvizshmërisë, duke përfshirë hapësirat për këmbësorë dhe biçikleta, promovimin e hapësirave të hapura dhe rekreative, rritjen dhe zhvillimin urban, përdorimin efikas të infrastrukturës ekzistuese dhe rritjen përfshirëse.

Sektorët: Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Infrastruktura lokale;
Shëndetësia dhe Mirëqenia Sociale;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Administrata Publike;
Financat;
Edukimi;
Kultura;

Ndërlidhja me OZhQ-të:

OBJEKTIVI 1

TARGET 1-4	TARGET 1-5
EQUAL RIGHTS TO OWNERSHIP BASIC SERVICES, TECHNOLOGY AND ECONOMIC RESOURCES	BUILD RESILIENCE TO ENVIRONMENTAL, ECONOMIC AND SOCIAL DISASTERS

OBJEKTIVI 2

TARGET 2-3	TARGET 2-A
DOUBLE THE PRODUCTIVITY AND INCOMES OF SMALL-SCALE FOOD PRODUCERS	INVEST IN RURAL INFRASTRUCTURE, AGRICULTURAL RESEARCH, TECHNOLOGY AND GENE BANKS

OBJEKTIVI 3

TARGET 3-6	TARGET 3-A
REDUCE ROAD INJURIES AND DEATHS	IMPLEMENT THE WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL

OBJEKTIVI 4

TARGET 4-A
BUILD AND UPGRADE SAFE AND SAFE SCHOOLS

OBJEKTIVI 5

TARGET 5-4
VALUE UNPAID CARE AND PROMOTE SHARED DOMESTIC RESPONSIBILITIES

OBJEKTIVI 6

TARGET 6-1	TARGET 6-2	TARGET 6-3	TARGET 6-6
SAFE AND AFFORDABLE DRINKING WATER	END OPEN DEFECATION AND PROVIDE ACCESS TO SANITATION AND HYGIENE	IMPROVE WATER QUALITY, WASTEWATER TREATMENT AND SAFE REUSE	PROTECT AND RESTORE RESILIENT ECOSYSTEMS

OBJEKTIVI 7

TARGET 7-1	TARGET 7-3
UNIVERSAL ACCESS TO MODERN ENERGY	DOUBLE THE IMPROVEMENT IN ENERGY EFFICIENCY

OBJEKTIVI 8 GOAL 9

TARGET 8-3	TARGET 9-1	TARGET 9-4	TARGET 9-C
PROMOTE POLICIES TO SUPPORT JOB CREATION AND GROWING ENTERPRISES	DEVELOP SUSTAINABLE, RESILIENT AND INCLUSIVE INFRASTRUCTURES	UPGRADE ALL INDUSTRIES AND INFRASTRUCTURES FOR SUSTAINABILITY	UNIVERSAL ACCESS TO INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY

OBJEKTIVI 10

TARGET 10-3
ENSURE EQUAL OPPORTUNITIES AND END DISCRIMINATION

OBJEKTIVI 11

TARGET 11-1	TARGET 11-2	TARGET 11-3	TARGET 11-4	TARGET 11-5	TARGET 11-6	TARGET 11-7	TARGET 11-A	TARGET 11-B
SAFE AND AFFORDABLE HOUSING	AFFORDABLE AND SUSTAINABLE TRANSPORT SYSTEMS	INCLUSIVE AND SUSTAINABLE URBANIZATION	PROTECT THE WORLD'S CULTURAL AND NATURAL HERITAGE	REDUCE THE ADVERSE EFFECTS OF NATURAL DISASTERS	REDUCE THE ENVIRONMENTAL IMPACT OF CITIES	PROVIDE ACCESS TO SAFE AND INCLUSIVE GREEN AND PUBLIC SPACES	STRONG NATIONAL AND REGIONAL DEVELOPMENT PLANNING	IMPLEMENT POLICIES FOR INCLUSION, RESOURCE EFFICIENCY AND DISASTER RISK REDUCTION

OBJEKTIVI 12

TARGET 12-2	TARGET 12-4	TARGET 12-5
SUSTAINABLE MANAGEMENT AND USE OF NATURAL RESOURCES	RESPONSIBLE MANAGEMENT OF CHEMICALS AND WASTE	SUBSTANTIALLY REDUCE WASTE GENERATION

OBJEKTIVI 13

TARGET 13-1	TARGET 13-3
STRENGTHEN RESILIENCE AND ADAPTIVE CAPACITY TO CLIMATE RELATED DISASTERS	BUILD KNOWLEDGE AND CAPACITY TO MEET CLIMATE CHANGE

OBJEKTIVI 16

TARGET 16-6	TARGET 16-7	TARGET 16-10	TARGET 16-B
DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS	ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING	ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS	PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES

PLANI ZHVILLIMOR PËR BANIM SOCIAL

Ligji Nr. 03 / L-164 për Programet Specifike të Financimit të Banesave

Fushëveprimi: Plani përcakton kushtet për strehim të qëndrueshëm për familjet ose individët të cilët nuk janë në gjendje të përballojnë ofertat e tregut të lirë të strehimit, si dhe përcakton mënyrën e sigurimit dhe përdorimit të mjeteve financiare për zhvillimin e programeve të veçanta të strehimit.

Sektorët: Shëndetësia dhe Mirëgenia Sociale;
Departamenti i Administratës Publike;
Ekonomia dhe Zhvillimi;

Ndërlidhja me OZhQ-të:

OBJEKTIVI 1

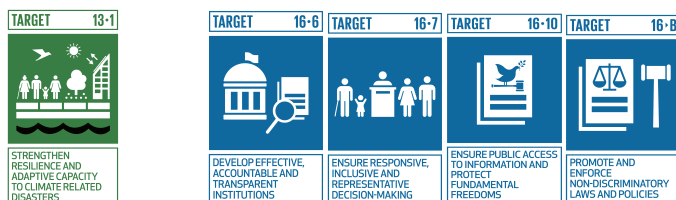
OBJEKTIVI 6

OBJEKTIVI 7 OBJEKTIVI 10 OBJEKTIVI 11

OBJEKTIVI 13 OBJEKTIVI 16

PLANI LOKAL I VEPRIMIT MJEDISOR

Ligji Nr. 03 / L-025 për Mbrojtjen e Mjedisit

Fushëveprimi: Rregullon sistemin e integruar për mbrojtjen e mjedisit, duke zvogëluar rrezikun e ndotjes së mjedisit sipas konceptit të zhvillimit të qëndrueshëm duke përmirësuar kushtet e jetesës, duke punuar në drejtim të mbrojtjes së tokës, ujit, ajrit dhe ndryshimit të klimës, ekosistemit, menaxhimit të mbetjeve dhe kimikateve dhe përdorimit racional të energjisë.

Sektorët: Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Infrastruktura lokale;
Shëndetësia dhe Mirëenia Sociale;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Financa;

Ndërlidhja me OZhQ-të:

OBJEKTIVI 3 OBJEKTIVI 4 OBJEKTIVI 6

TARGET 3-9 REDUCE ILLNESSES AND DEATH FROM HAZARDOUS CHEMICALS AND POLLUTION	TARGET 4-B EXPAND HIGHER EDUCATION SCHOLARSHIPS FOR DEVELOPING COUNTRIES	TARGET 6-3 IMPROVE WATER QUALITY, WASTEWATER TREATMENT AND SAFE REUSE	TARGET 6-6 PROTECT AND RESTORE WATER-RELATED ECOSYSTEMS
--	--	---	---

OBJEKTIVI 7 OBJEKTIVI 11

TARGET 7-1 UNIVERSAL ACCESS TO MODERN ENERGY	TARGET 11-5 REDUCE THE ADVERSE EFFECTS OF NATURAL DISASTERS	TARGET 11-6 REDUCE THE ENVIRONMENTAL IMPACT OF CITIES	TARGET 11-7 PROVIDE ACCESS TO SAFE AND INCLUSIVE GREEN AND PUBLIC SPACES	TARGET 11-B IMPLEMENT POLICIES FOR INCLUSION, RESOURCE EFFICIENCY AND DISASTER RISK REDUCTION
--	---	---	--	---

OBJEKTIVI 12

TARGET 12-1 IMPLEMENT THE 10-YEAR SUSTAINABLE CONSUMPTION AND PRODUCTION FRAMEWORK	TARGET 12-2 SUSTAINABLE MANAGEMENT AND USE OF NATURAL RESOURCES	TARGET 12-4 RESPONSIBLE MANAGEMENT OF CHEMICALS AND WASTE	TARGET 12-5 SUBSTANTIALLY REDUCE WASTE GENERATION	TARGET 12-8 PROMOTE UNIVERSAL UNDERSTANDING OF SUSTAINABLE LIFESTYLES
--	---	---	---	---

OBJEKTIVI 13

TARGET 13-2 INTEGRATE CLIMATE CHANGE MEASURES INTO POLICIES AND PLANNING
--

OBJEKTIVI 15

TARGET 15-1 CONSERVE AND RESTORE TERRESTRIAL AND FRESHWATER ECOSYSTEMS	TARGET 15-2 END DEFORESTATION AND RESTORE DEGRADED FORESTS	TARGET 15-3 END DESERTIFICATION AND RESTORE DEGRADED LAND	TARGET 15-4 ENSURE CONSERVATION OF MOUNTAIN ECOSYSTEMS	TARGET 15-5 PROTECT BIODIVERSITY AND NATURAL HABITATS	TARGET 15-8 PREVENT INVASIVE ALIEN SPECIES ON LAND AND IN WATER ECOSYSTEMS
--	--	---	--	---	--

OBJEKTIVI 16

TARGET 16-6 DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS	TARGET 16-7 ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING	TARGET 16-10 ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS	TARGET 16-B PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES
---	---	---	--

VLËRSIMI STRATEGJIK I MJEDISIT

Ligji Nr. 03 / L-025 për Mbrojtjen e Mjedisit

Ligji Nr. 03 / L-230 për Vlerësimin Strategjik të Mjedisit

Fushëveprimi:

Si një proces i vlerësimit të ndikimeve të mundshme mjedisore të një politike, plani ose programi, Vlerësimi Strategjik Mjedisor siguron një shkallë të lartë të mbrojtjes së shëndetit mjedisor dhe njerëzor për të rritur mundësitë mjedisore dhe për të minimizuar rreziqet dhe ndikimin e tyre.

Sektorët: Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Bujqësia dhe Zhvillimi Rural;
Financat;
Infrastruktura lokale;
Shëndetësia dhe Mirëgenia Sociale;

Ndërlidhja me OZhQ-të:

OBJEKTIVI 1

BUILD RESILIENCE TO ENVIRONMENTAL, ECONOMIC AND SOCIAL DISASTERS

OBJEKTIVI 2

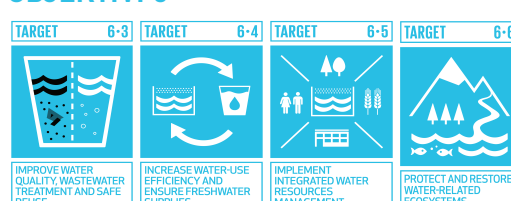
SUSTAINABLE FOOD PRODUCTION AND RESILIENT AGRICULTURAL PRACTICES

OBJEKTIVI 3

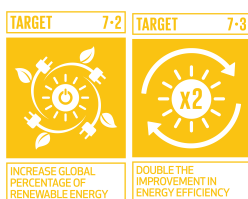
REDUCE ILLNESSES AND DEATH FROM HAZARDOUS CHEMICALS AND POLLUTION

OBJEKTIVI 6

IMPROVE WATER QUALITY, WASTEWATER TREATMENT AND SAFE REUSE

OBJEKTIVI 7

INCREASE GLOBAL PERCENTAGE OF RENEWABLE ENERGY

OBJEKTIVI 9

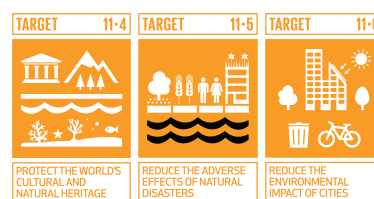
UPGRADE ALL INDUSTRIES AND INFRASTRUCTURES FOR SUSTAINABILITY

OBJEKTIVI 10

ENSURE EQUAL OPPORTUNITIES AND END DISCRIMINATION

OBJEKTIVI 11

PROTECT THE WORLD'S CULTURAL AND NATURAL HERITAGE

OBJEKTIVI 12

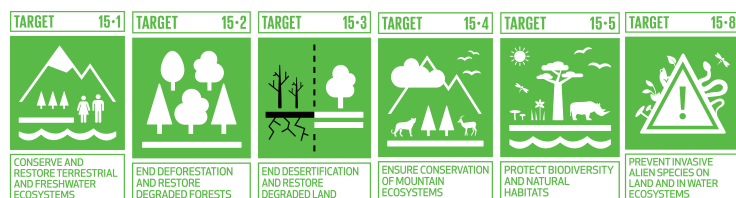
SUSTAINABLE MANAGEMENT AND USE OF NATURAL RESOURCES

OBJEKTIVI 13

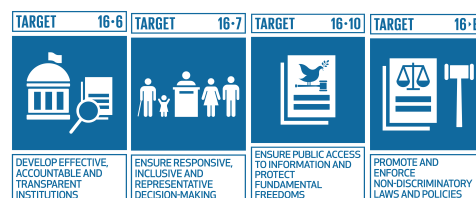
INTEGRATE CLIMATE CHANGE MEASURES INTO POLICIES AND PLANNING

OBJEKTIVI 15

CONSERVE AND RESTORE TERRESTRIAL AND FRESHWATER ECOSYSTEMS

OBJEKTIVI 16

DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS

VLERËSIMI I NDIKIMIT MJEDISOR

Ligji Nr. 03 / L-025 për Mbrojtjen e Mjedisit

Ligji Nr. 03 / L-214 për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis

Fushëveprimi: Identifikon, përshkruan dhe vlerëson rrethanat e secilit projekt individual, efektet direkte dhe indirekte të çdo projekti në sferën bimore dhe shtazore, për njerëzit, tokën, ujin, ajrin, klimën dhe peizazhin, të mirat materiale dhe trashëgiminë kulturore dhe ndikimet e ndërsjella të elementeve të sipërpërmendur.

Sektorët: Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Bujqësia dhe Zhvillimi Rural;
Financa;
Infrastruktura lokale;
Shëndetësia dhe Mirëqenia Sociale;

**Ndërlidhja me
OzhQ-të:**

OBJEKTIVI 1		OBJEKTIVI 2		OBJEKTIVI 3		OBJEKTIVI 6		GOAL 7	
TARGET 1-5 BUILD RESILIENCE TO ENVIRONMENTAL, ECONOMIC AND SOCIAL DISASTERS	TARGET 2-4 SUSTAINABLE FOOD PRODUCTION AND RESILIENT AGRICULTURAL PRACTICES	TARGET 2-5 MAINTAIN THE GENETIC DIVERSITY IN FOOD PRODUCTION	TARGET 3-9 REDUCE ILLNESSES AND DEATH FROM HAZARDOUS CHEMICALS AND POLLUTION	TARGET 6-3 IMPROVE WATER QUALITY, WASTEWATER TREATMENT AND SAFE REUSE	TARGET 6-4 INCREASE WATER-USE EFFICIENCY AND ENSURE FRESHWATER SUPPLIES	TARGET 6-5 IMPLEMENT INTEGRATED WATER RESOURCES MANAGEMENT	TARGET 6-6 PROTECT AND RESTORE WATER-RELATED ECOSYSTEMS	TARGET 7-2 INCREASE GLOBAL PERCENTAGE OF RENEWABLE ENERGY	TARGET 7-3 DOUBLE THE IMPROVEMENT IN ENERGY EFFICIENCY
OBJEKTIVI 9		OBJEKTIVI 10		OBJEKTIVI 11		OBJEKTIVI 12			
TARGET 9-4 UPGRADE ALL INDUSTRIES AND INFRASTRUCTURES FOR SUSTAINABILITY	TARGET 10-3 ENSURE EQUAL OPPORTUNITIES AND END DISCRIMINATION	TARGET 11-4 PROTECT THE WORLD'S CULTURAL AND NATURAL HERITAGE	TARGET 11-5 REDUCE THE ADVERSE EFFECTS OF NATURAL DISASTERS	TARGET 11-6 REDUCE THE ENVIRONMENTAL IMPACT OF CITIES	TARGET 12-2 SUSTAINABLE MANAGEMENT AND USE OF NATURAL RESOURCES	TARGET 12-4 RESPONSIBLE MANAGEMENT OF CHEMICALS AND WASTE	TARGET 12-5 SUBSTANTIALLY REDUCE WASTE GENERATION	TARGET 12-8 PROMOTE UNIVERSAL UNDERSTANDING OF SUSTAINABLE LIFESTYLES	TARGET 12-C REMOVE MARKET DISTORTIONS THAT ENCOURAGE WASTEFUL CONSUMPTION
OBJEKTIVI 13		OBJEKTIVI 15							
TARGET 13-2 INTEGRATE CLIMATE CHANGE MEASURES INTO POLICIES AND PLANNING	TARGET 15-1 CONSERVE AND RESTORE TERRESTRIAL ECOSYSTEMS	TARGET 15-2 END DEFORESTATION AND RESTORE DEGRADED FORESTS	TARGET 15-3 END DESERTIFICATION AND RESTORE DEGRADED LAND	TARGET 15-4 ENSURE CONSERVATION AND RESTORE MOUNTAIN ECOSYSTEMS	TARGET 15-5 PROTECT BIODIVERSITY AND NATURAL HABITATS	TARGET 15-8 PREVENT INVASIVE ALIEN SPECIES ON LAND AND IN WATER ECOSYSTEMS			
OBJEKTIVI 16									
TARGET 16-6 DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS	TARGET 16-7 ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING	TARGET 16-10 ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS	TARGET 16-8 PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES						

PLANI I RREGULLIMIT TË TOKËS

Ligji Nr. 03 / L-025 për Mbrojtjen e Mjedisit

Ligji Nr. 03 / L-230 për Vlerësimin Strategjik të Mjedisit

Fushëveprimi: Identifikon masat për përmirësimin e planifikimit, siç janë zhvillimi i metodave më ekonomike dhe racionale për përdorim të tokës, grupimi i tokave bujqësore dhe rritja e sipërfaqeve të fermave, përmirësimi i infrastrukturës dhe qasjes, ruajtja e peizazhit, zbatimi i masave agroteknike për të përmirësuar tokën dhe zonat ujore, ripyllëzimi i tokës me cilësi të ulët ose të ndotur, si dhe krijimi i ngastrave më të mëdha dhe rregullave për toka bujqësore dhe pyje në një mënyrë më racionale dhe ekonomike.

Sektorët: Kadastri;
Bujqësia dhe Zhvillimi Rural;
Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Financat;

Ndërlidhja me OZhQ-të:

OBJEKTIVI 2

TARGET 2-3	TARGET 2-4
DOUBLE THE PRODUCTIVITY AND INCOMES OF SMALL-SCALE FOOD PRODUCERS	SUSTAINABLE FOOD PRODUCTION AND RESILIENT AGRICULTURAL PRACTICES

OBJEKTIVI 6

TARGET 6-3	TARGET 6-8
IMPROVE WATER QUALITY, WASTEWATER TREATMENT AND SAFE REUSE	PROTECT AND RESTORE WATER-RELATED ECOSYSTEMS

OBJEKTIVI 10

TARGET 10-3
ENSURE EQUAL OPPORTUNITIES AND END DISCRIMINATION

OBJEKTIVI 12

TARGET 12-8
PROMOTE UNIVERSAL UNDERSTANDING OF SUSTAINABLE LIFESTYLES

OBJEKTIVI 15

TARGET 15-1	TARGET 15-2	TARGET 15-3	TARGET 15-4	TARGET 15-5	TARGET 15-8
CONSERVE AND RESTORE TERRESTRIAL AND FRESHWATER ECOSYSTEMS	END DEFORESTATION AND RESTORE DEGRADED FORESTS	END DESERTIFICATION AND RESTORE DEGRADED LAND	ENSURE CONSERVATION AND RESTORE OF MOUNTAIN ECOSYSTEMS	PROTECT BIODIVERSITY AND NATURAL HABITATS	PREVENT INVASIVE ALIEN SPECIES ON LAND AND IN WATER ECOSYSTEMS

OBJEKTIVI 16

TARGET 16-6	TARGET 16-7	TARGET 16-10	TARGET 16-8
DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS	ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING	ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS	PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES

PROGRAMI PËR MBROJTJE NGA VEPRIMET E DËMSHME TË UJIT

Ligji Nr. 04 / L-147 për Ujërat e Kosovës

Fushëveprimi: Rregullon çështjet që lidhen me përmbytje, thatësira, erozion, objektet dhe infrastrukturën e ujit, financimin e ujit, si dhe kushtet, mënyrat dhe veprimet me të cilat mund të përdoret ose shkarkohet uji.

Sektorët: Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Financa;
Shëndetësia dhe Mirëqenia Sociale;

Ndërlidhja me OZhQ-të:

PLANET E VEPRIMIT LOKAL PËR CILËSINË E AJRIT

Ligji Nr. 03 / L-160 për Mbrojtjen e Ajrit nga Ndotja

Fushëveprimi: Përcakton veprimet për përmirësimin e cilësisë së ajrit dhe paraqet një listë të veprimeve në përputhje me prioritetet e shtetit që synojnë në përcaktimin e politikës dhe menaxhimin e cilësisë së ajrit.

Sektorët: Shëndetësia dhe Mirëqenia Sociale;
Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;

Ndërlidhja me OZhQ-të: Ekonomia dhe Zhvillimi;

PLANI I MENAXHIMIT TË MBETURINAVE KOMUNALE

Ligji Nr. 04/L-060 për Mbeturinat

Fushëveprimi: Rregullon menaxhimin e mbetjeve, planet e menaxhimit mjedisor, të drejtat dhe detyrimet e personave të licencuar që merren me menaxhimin e mbeturinave, mënyrat dhe kushtet për mbledhjen, përpunimin, magazinimin dhe asgjësimin përfundimtar të mbetjeve, importin, eksportin dhe tranzitin e mbeturinave, monitorimin, sistemin e informacionit dhe financimin.

Sektorët: Ekonomia dhe Zhvillimi;
Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Shërbimet Publike, Mbrojtja dhe Shpëtimi;
Infrastruktura Lokale.

**Ndërlidhja me
OZhQ-të:**

OBJEKTIVI 4

OBJEKTIVI 6

OBJEKTIVI 10

OBJEKTIVI 11

OBJEKTIVI 12

OBJEKTIVI 16

STRATEGJIA KOMUNALE PËR INFORMACION, KOMUNIKIM DHE ANGAZHIM QYTETAR

Fushëveprimi: Synon të rrisë shkëmbimin dhe rrjedhën e informacionit të komunës drejt qytetarëve, orientimet dhe udhëzimet për informacion, komunikim dhe pjesëmarrje qytetare, të cilat kontribuojnë në rritjen e transparencës së qeverisjes lokale.

Sektorët: Shërbimet Publike, Mbrojtja dhe Shpëtimi
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Departamenti i Administratës Publike;

Ndërlidhja me OZhQ-të: Financat;

OBJEKTIVI 9 OBJEKTIVI

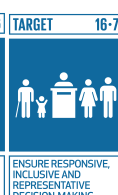
OBJEKTIVI 11

OBJEKTIVI 12

OBJEKTIVI 16

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT TË TURIZMIT

Fushëveprimi: Bazuar në një metodologji për menaxhimin e destinacionit, kjo strategji synon të inkurajojë një fluks më të madh vizitorësh, si dhe të përmirësojë përvojën e tyre duke ofruar shërbime cilësore të turizmit, si dhe një analizë të flukseve strategjike turistike, duke shpjeguar faktorët që ndikojnë në sjellje të caktuara turistike dhe marrëdhëniet që përcaktojnë kërkesën dhe ofertën.

Sektorët: Ekonomia dhe Zhvillimi;
Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;

Ndërlidhja me OZhQ-të:

OBJEKTIVI 8

OBJEKTIVI 11

OBJEKTIVI 12

OBJEKTIVI 16

STRATEGJIA KOMUNALE PËR AGRIKULTURË

Fushëveprimi: Analizon gjendjen aktuale të bujqësisë dhe zhvillimit rural sipas rajoneve ekzistuese nga Plani i Zhvillimit Komunal, praktikat e zhvillimit dhe skenarët e sektorit, duke vendosur objektiva strategjike brenda një periudhe të caktuar kohe dhe masat përkatëse si mjete për arritjen e objektivave. Qëllimi është të zhvillojmë bujqësi të qëndrueshme, të orientuar drejt tregut dhe konkurrencës së lirë.

Sektorët: Bujqësia dhe Zhvillimi Rural;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;

**Ndërlidhja me
OZhQ-të:**

OBJEKTIVI 1

TARGET 1-1	TARGET 1-2	TARGET 1-4	TARGET 1-5
ERADICATE EXTREME POVERTY	REDUCE POVERTY BY AT LEAST 50%	EQUAL RIGHTS TO OWNERSHIP, BASIC SERVICES, TECHNOLOGY AND ECONOMIC RESOURCES	BUILD RESILIENCE TO ENVIRONMENTAL, ECONOMIC AND SOCIAL DISASTERS

OBJEKTIVI 2

TARGET 2-3	TARGET 2-4	TARGET 2-5	TARGET 2-A	TARGET 2-B	TARGET 2-C
DOUBLE THE PRODUCTIVITY AND INCOMES OF SMALL-SCALE FOOD PRODUCERS	SUSTAINABLE FOOD PRODUCTION AND RESILIENT AGRICULTURAL PRACTICES	MAINTAIN THE GENETIC DIVERSITY IN FOOD PRODUCTION	INVEST IN RURAL INFRASTRUCTURE, AGRICULTURAL RESEARCH, TECHNOLOGY AND GENE BANKS	PREVENT AGRICULTURAL TRADE RESTRICTIONS, MARKET DISTORTIONS AND EXPORT SUBSIDIES	ENSURE STABLE FOOD COMMODITY MARKETS AND TIMELY ACCESS TO INFORMATION

OBJEKTIVI 3

TARGET 3-8	TARGET 3-9
ACHIEVE UNIVERSAL HEALTH COVERAGE	REDUCE ILLNESSES AND DEATH FROM HAZARDOUS CHEMICALS AND POLLUTION

OBJEKTIVI 4

TARGET 4-4	TARGET 4-5
INCREASE THE NUMBER OF PEOPLE WITH RELEVANT SKILLS FOR FINANCIAL SUCCESS	ELIMINATE ALL DISCRIMINATION IN EDUCATION

OBJEKTIVI 5

TARGET 5-1	TARGET 5-C
END DISCRIMINATION AGAINST WOMEN AND GIRLS	ADOPT AND STRENGTHEN POLICIES AND ENFORCEABLE LEGISLATION FOR GENDER EQUALITY

OBJEKTIVI 8

TARGET 8-2	TARGET 8-3	TARGET 8-4	TARGET 8-6	TARGET 8-9
DIVERSIFY, INNOVATE AND UPGRADE FOR ECONOMIC PRODUCTIVITY	PROMOTE POLICIES TO SUPPORT JOB CREATION AND GROWING ENTERPRISES	IMPROVE RESOURCE EFFICIENCY IN CONSUMPTION AND PRODUCTION	PROMOTE YOUTH EMPLOYMENT, EDUCATION AND TRAINING	PROMOTE BENEFICIAL AND SUSTAINABLE TOURISM

OBJEKTIVI 9 OBJEKTIVI 10 OBJEKTIVI 11

TARGET 9-1	TARGET 10-3	TARGET 11-A
DEVELOP SUSTAINABLE, ACCOUNTABLE AND INCLUSIVE INFRASTRUCTURES	ENSURE EQUAL OPPORTUNITIES AND END DISCRIMINATION	STRONG NATIONAL AND REGIONAL DEVELOPMENT PLANNING

OBJEKTIVI 12

TARGET 12-3	TARGET 12-5	TARGET 12-8	TARGET 12-B	TARGET 12-C
HALVE GLOBAL PER CAPITA FOOD WASTE	SUBSTANTIALLY REDUCE WASTE GENERATION	PROMOTE UNIVERSAL UNDERSTANDING OF SUSTAINABLE LIFESTYLES	DEVELOP AND IMPLEMENT TOOLS TO MONITOR SUSTAINABLE TOURISM	REMOVE MARKET DISTORTIONS THAT ENCOURAGE WASTEFUL CONSUMPTION

OBJEKTIVI 16

TARGET 16-6	TARGET 16-7	TARGET 16-10	TARGET 16-B
DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS	ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING	ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS	PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES

OBJEKTIVI 17

TARGET 17-5	TARGET 17-7	TARGET 17-11	TARGET 17-14
INVEST IN LEAST DEVELOPED COUNTRIES	PROMOTE SUSTAINABLE TECHNOLOGIES TO DEVELOPING COUNTRIES	INCREASE THE COHERENCE OF SUSTAINABLE COUNTRIES	ENHANCE POLICY COHERENCE FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

STRATEGJIA LOKALE PËR ZHVILLIM EKONOMIK

Fushëveprimi: Ky dokument përcakton një rrugë drejt realizimit të vizionit për komuna që kanë qeverisje efikase, arsim cilësor, mjedis të pastër, shëndet dhe mirëqenia sociale, një mjedis të përshtatshëm për biznes dhe bujqësi të zhvilluar mirë me qëllim të ngritjes së cilësisë së jetës. Strategjia mbështet ndërtimin e kapaciteteve qeverisëse duke përmirësuar zbatimin e ligjeve, duke inkurajuar partneritete me bizneset, duke krijuar mundësi për aktivitete rinore dhe hapësirë për grupe të marginalizuara, shoqërinë civile dhe qytetarët, që ndikojnë drejtpërdrejt në përmirësimin e qeverisjes lokale.

Sektorët: Financa;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Shëndetësia dhe Mirëqenia Sociale;
Arsimi;

Ndërlidhja me OZhQ-të: Bujqësia dhe Zhvillimi Rural;
Infrastruktura;

OBJEKTIVI 1

TARGET 1-A	TARGET 1-B
MOBILIZE RESOURCES TO IMPLEMENT POLICIES TO END POVERTY	CREATE PRO-POOR AND GENDER-SENSITIVE POLICY FRAMEWORKS

OBJEKTIVI 2

TARGET 2-A
INVEST IN RURAL INFRASTRUCTURE, AGRICULTURAL RESEARCH, TECHNOLOGY AND GENE BANKS

OBJEKTIVI 4

TARGET 4-3	TARGET 4-4	TARGET 4-7	TARGET 4-C
EQUAL ACCESS TO AFFORDABLE TECHNICAL, VOCATIONAL AND HIGHER EDUCATION	INCREASE THE NUMBER OF PEOPLE WITH RELEVANT SKILLS FOR FINANCIAL SUCCESS	EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND GLOBAL CITIZENSHIP	INCREASE THE SUPPLY OF QUALIFIED TEACHERS IN DEVELOPING COUNTRIES

OBJEKTIVI 7 OBJEKTIVI 8

TARGET 7-B	TARGET 8-9
EXPAND AND UPGRADE ENERGY SERVICES FOR DEVELOPING COUNTRIES	PROMOTE BENEFICIAL AND SUSTAINABLE TOURISM

OBJEKTIVI 9

TARGET 9-1	TARGET 9-3	TARGET 9-A
DEVELOP SUSTAINABLE, RESILIENT AND INCLUSIVE INFRASTRUCTURES	INCREASE ACCESS TO FINANCIAL SERVICES AND MARKETS	FACILITATE SUSTAINABLE INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT FOR DEVELOPING COUNTRIES

OBJEKTIVI 10

TARGET 10-B
ENCOURAGE DEVELOPMENT ASSISTANCE AND INVESTMENT IN LEAST DEVELOPED COUNTRIES

OBJEKTIVI 12

TARGET 12-B
DEVELOP AND IMPLEMENT TOOLS TO MONITOR SUSTAINABLE TOURISM

OBJEKTIVI 16

TARGET 16-6
DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS

OBJEKTIVI 17

TARGET 17-1	TARGET 17-3	TARGET 17-5
MOBILIZE RESOURCES TO IMPROVE DOMESTIC REVENUE COLLECTION	MOBILIZE FINANCIAL RESOURCES FOR DEVELOPING COUNTRIES	INVEST IN LEAST DEVELOPED COUNTRIES

PLANI I QËNDRUESHËM PËR LËVIZJE URBANE

Fushëveprimi: Një Plan i Qëndrueshëm i Lëvizjes Urbane është një plan strategjik i hartuar për të kënaqur nevojat për lëvizje të njerëzve dhe bizneseve në qytete dhe rrethinat e tyre për një cilësi më të mirë të jetës. Ai bazohet në praktikatat ekzistuese të planifikimit dhe merr parasysh parimet e integritimit, pjesëmarrjes dhe vlerësimit. Qëllimi kryesor i tij është të përmirësojë qasjen dhe cilësinë e jetës duke arritur një ndryshim drejt lëvizjes së qëndrueshme.

Sektorët: Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Infrastruktura lokale;

**Ndërlidhja me
OZhQ-të:**

OBJEKTIVI 3

REDUCE ROAD INJURIES AND DEATHS

OBJEKTIVI 5

END DISCRIMINATION AGAINST WOMEN AND GIRLS

VALUE UNPAID CARE AND PROMOTE SHARED DOMESTIC RESPONSIBILITIES

OBJEKTIVI 9

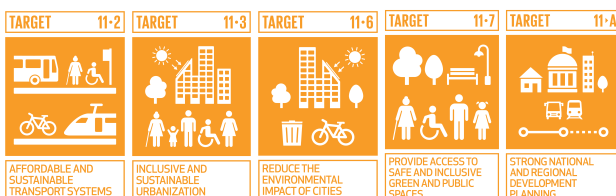
DEVELOP SUSTAINABLE, RESILIENT AND INCLUSIVE INFRASTRUCTURES

OBJEKTIVI 10

ENSURE EQUAL OPPORTUNITIES AND END DISCRIMINATION

OBJEKTIVI 11

AFFORDABLE AND SUSTAINABLE TRANSPORT SYSTEMS

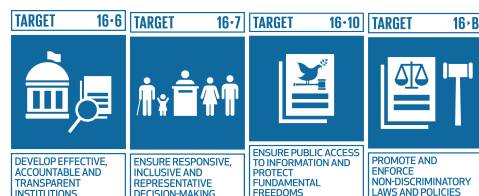
INCLUSIVE AND SUSTAINABLE URBANIZATION

REDUCE THE ENVIRONMENTAL IMPACT OF CITIES

PROVIDE ACCESS TO SAFE AND INCLUSIVE GREEN AND PUBLIC SPACES

STRONG NATIONAL AND REGIONAL DEVELOPMENT PLANNING

OBJEKTIVI 16

DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS

ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING

ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS

PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES

PLANI I VEPRIMIT LOKAL PËR PËRFSHIRJEN E KOMUNITETEVE ROMA, ASHKALI DHE EGJIPTIANE

Fushëveprimi: Analizon dhe identifikon sfidat kryesore, si dhe përcakton objektivat strategjike me aktivitete specifike drejt përmirësimit të situatës së këtyre komuniteteve në komuna brenda fushave të arsimit, punësimit dhe mirëqenies sociale, shëndetësisë dhe strehimit.

Sektorët: Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Arsimi;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Shëndetësia dhe Mirëqenia Sociale;
Financat;
Kultura.

**Ndërlidhja me
OZhQ-të:**

OBJEKTIVI 1

TARGET 1-3	TARGET 1-4
IMPLEMENT SOCIAL PROTECTION SYSTEMS	EQUAL RIGHTS TO OWNERSHIP BASIC SERVICES, TECHNICAL AND ECONOMIC RESOURCES

OBJEKTIVI 3

TARGET 3-7	TARGET 3-8
UNIVERSAL ACCESS TO SEXUAL AND REPRODUCTIVE CARE, FAMILY PLANNING AND EDUCATION	ACHIEVE UNIVERSAL HEALTH COVERAGE

OBJEKTIVI 4

TARGET 4-1	TARGET 4-2	TARGET 4-3	TARGET 4-4	TARGET 4-5	TARGET 4-6
FREE PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION	EQUAL ACCESS TO QUALITY PRE-PRIMARY EDUCATION	EQUAL ACCESS TO AFFORDABLE TECHNICAL, VOCATIONAL, AND HIGHER EDUCATION	INCREASE THE NUMBER OF PEOPLE WITH RELEVANT SKILLS FOR FINANCIAL SUCCESS	ELIMINATE ALL DISCRIMINATION IN EDUCATION	UNIVERSAL LITERACY AND NUMERACY

OBJEKTIVI 5

TARGET 5-1	TARGET 5-2	TARGET 5-4	TARGET 5-5	TARGET 5-6	TARGET 5-A	TARGET 5-B	TARGET 5-C
END DISCRIMINATION AGAINST WOMEN AND GIRLS	END ALL VIOLENCE AGAINST AND EXPLOITATION OF WOMEN AND GIRLS	VALUE UNPAID CARE AND PROMOTE SHARED DOMESTIC RESPONSIBILITIES	ENSURE FULL PARTICIPATION IN LEADERSHIP AND DECISION-MAKING	UNIVERSAL ACCESS TO REPRODUCTIVE HEALTH AND RIGHTS	EQUAL RIGHTS TO ECONOMIC RESOURCES, PROPERTY OWNERSHIP AND FINANCIAL SERVICES	PROMOTE EMPOWERMENT OF WOMEN THROUGH TECHNOLOGY	ADOPT AND STRENGTHEN POLICIES AND ENFORCEABLE LEGISLATION FOR GENDER EQUALITY

OBJEKTIVI 6

TARGET 6-1	TARGET 6-2
SAFE AND AFFORDABLE DRINKING WATER	END OPEN DEFECTION AND PROVIDE ACCESS TO SANITATION AND HYGIENE

OBJEKTIVI 7

TARGET 7-1
UNIVERSAL ACCESS TO MODERN ENERGY

OBJEKTIVI 8

TARGET 8-1	TARGET 8-5	TARGET 8-6
SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH	FULL EMPLOYMENT AND DECENT WORK WITH EQUAL PAY	PROMOTE YOUTH EMPLOYMENT, EDUCATION AND TRAINING

OBJEKTIVI 10

TARGET 10-1	TARGET 10-2	TARGET 10-3	TARGET 10-4	TARGET 10-6
REDUCE INCOME INEQUALITIES	PROMOTE UNIVERSAL SOCIAL, ECONOMIC AND POLITICAL INCLUSION	ENSURE EQUAL OPPORTUNITIES AND END DISCRIMINATION	ADOPT FISCAL AND SOCIAL POLICIES THAT PROMOTE EQUALITY	ENHANCED REPRESENTATION FOR DEVELOPING COUNTRIES IN FINANCIAL INSTITUTIONS

OBJEKTIVI 11

TARGET 11-1	TARGET 11-2	TARGET 11-3	TARGET 11-4	TARGET 11-5	TARGET 11-6
SAFE AND AFFORDABLE HOUSING	AFFORDABLE AND SUSTAINABLE TRANSPORT SYSTEMS	INCLUSIVE AND SUSTAINABLE URBANIZATION	PROTECT THE WORLD'S CULTURAL AND NATURAL HERITAGE	REDUCE THE ADVERSE EFFECTS OF NATURAL DISASTERS	REDUCE THE ENVIRONMENTAL IMPACT OF CITIES

OBJEKTIVI 13

TARGET 13-1	TARGET 13-3
STRENGTHEN RESILIENCE AND ADAPTIVE CAPACITY TO CLIMATE-RELATED DISASTERS	BUILD KNOWLEDGE AND CAPACITY TO MEET CLIMATE CHANGE

OBJEKTIVI 16

TARGET 16-6	TARGET 16-7	TARGET 16-10	TARGET 16-B
DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS	ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING	ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS	PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES

PLANI ZHVILLIMOR I EDUKIMIT

Fushëveprimi: Përcakton përparësitë dhe objektivat për përmirësimin e cilësisë së arsimit. Paraqet analiza dhe sfida, dhe zhvillon strategji drejt menaxhimit dhe cilësisë institucionale, zbatimit të kurrikulës, mjeteve teknologjike dhe arsimore, përfshirjes në arsimin parashkollor, sigurimit të një ambienti të sigurt dhe miqësor dhe arsimit cilësor.

Sektorët: Edukimi;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Kultura.

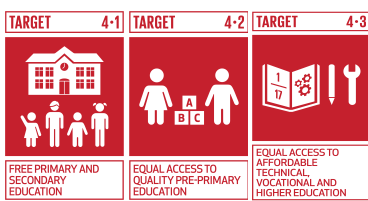
**Ndërlidhja me
OZhQ-të:**

OBJEKTIVI 1

EQUAL RIGHTS TO OWNERSHIP, BASIC SERVICES, TECHNOLOGY AND ECONOMIC RESOURCES

OBJEKTIVI 4

FREE PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION

EQUAL ACCESS TO QUALITY PRE-PRIMARY EDUCATION

EQUAL ACCESS TO AFFORDABLE TECHNICAL, VOCATIONAL AND HIGHER EDUCATION

OBJEKTIVI 5

END DISCRIMINATION AGAINST WOMEN AND GIRLS

OBJEKTIVI 8

PROMOTE YOUTH EMPLOYMENT, EDUCATION AND TRAINING

OBJEKTIVI 10

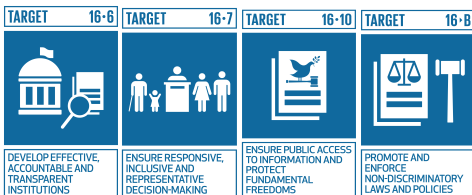
ENSURE EQUAL OPPORTUNITIES AND END DISCRIMINATION

OBJEKTIVI 13

BUILD KNOWLEDGE AND CAPACITY TO MEET CLIMATE CHANGE

OBJEKTIVI 16

DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS

ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING

ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS

PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES

PLANI PUNUES KOMUNAL PËR BARAZI GJINORE

Fushëveprimi: Synon të sjellë dhe ushtrijë të drejta të barabarta për të dy gjinitë duke u përqëndruar në sigurimin e pjesëmarrjes së barabartë të grave në përputhje me standardet ndërkombëtare të të drejtave të njeriut. Fushat me përparësi përfshijnë arsimin, shëndetësinë, të drejtat e grave dhe dhunën në familje, ekonominë dhe punësimin, dhe vendimmarrjen.

Sektorët: Ekonomia dhe Zhvillimi;
Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor.

**Ndërlidhja me
OZhQ-të:**

OBJEKTIVI 1

TARGET 1-4

EQUAL RIGHTS TO OWNERSHIP, BASIC SERVICES, TECHNOLOGY AND ECONOMIC RESOURCES

OBJEKTIVI 3

TARGET 3-7

UNIVERSAL ACCESS TO SEXUAL AND REPRODUCTIVE CARE, FAMILY PLANNING AND EDUCATION

OBJEKTIVI 4

TARGET 4-1

FREE PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION

TARGET 4-2

EQUAL ACCESS TO QUALITY PRE-PRIMARY EDUCATION

TARGET 4-3

EQUAL ACCESS TO AFFORDABLE TECHNICAL, VOCATIONAL AND HIGHER EDUCATION

OBJEKTIVI 5

TARGET 5-1

END DISCRIMINATION AGAINST WOMEN AND GIRLS

TARGET 5-2

END ALL VIOLENCE AGAINST AND EXPLOITATION OF WOMEN AND GIRLS

TARGET 5-3

ELIMINATE FORCED MARRIAGES AND GENITAL MUTILATION

TARGET 5-5

ENSURE FULL PARTICIPATION IN LEADERSHIP AND DECISION-MAKING

TARGET 5-6

UNIVERSAL ACCESS TO REPRODUCTIVE HEALTH AND RIGHTS

TARGET 5-A

EQUAL RIGHTS TO ECONOMIC RESOURCES, PROPERTY OWNERSHIP AND FINANCIAL SERVICES

OBJEKTIVI 10

TARGET 10-2

PROMOTE UNIVERSAL SOCIAL, ECONOMIC AND POLITICAL INCLUSION

TARGET 10-3

ENSURE EQUAL OPPORTUNITIES AND END DISCRIMINATION

OBJEKTIVI 16

TARGET 16-6

DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS

TARGET 16-7

ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING

TARGET 16-10

ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS

TARGET 16-8

PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES

PLANI KOMUNAL I VEPRIMIT PËR EFICIENCËN E ENERGJISË KOMUNALE

Fushëveprimi: Kontribuon në arritjen e objektivave të eficiencës së energjisë, krijimin e stimujve për kursimin e energjisë nga qytetarët, si dhe hapjen e tregjeve dhe bizneseve të reja për aplikimin e teknologjive dhe shërbimeve efikase të energjisë.

Sektorët: Zyra Komunale për Energji;
Shëndetësia dhe Mirëqenia Sociale;
Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Ekonomia dhe Zhvillimi.

Ndërlidhja me OZhQ-të:

OBJEKTIVI 1 OBJEKTIVI 7

TARGET 1-4 EQUAL RIGHTS TO OWNERSHIP, BASIC SERVICES, TECHNOLOGY AND ECONOMIC RESOURCES	TARGET 7-1 UNIVERSAL ACCESS TO MODERN ENERGY	TARGET 7-2 INCREASE GLOBAL PERCENTAGE OF RENEWABLE ENERGY	TARGET 7-3 DOUBLE THE IMPROVEMENT IN ENERGY EFFICIENCY	TARGET 7-A PROMOTE ACCESS TO RESEARCH, TECHNOLOGY AND INVESTMENTS IN CLEAN ENERGY	TARGET 7-B EXPAND AND UPGRADE ENERGY SERVICES FOR DEVELOPING COUNTRIES
---	--	---	--	---	--

OBJEKTIVI 8 OBJEKTIVI 16

TARGET 8-6 PROMOTE YOUTH EMPLOYMENT, EDUCATION AND TRAINING	TARGET 16-6 DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS	TARGET 16-7 ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING	TARGET 16-10 ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS	TARGET 16-B PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES
---	---	---	---	--

PLANI LOKAL PËR TRASHËGIMI KULTURORE

Fushëveprimi: Identifikon burimet kulturore dhe të trashëgimisë natyrore në komuna, të cilat do të shërbejnë si bazë për zhvillimin ekonomik dhe shoqëror të komunitetit. Nevojat e menjëhershme adresohen dhe në të njëjtën kohë përshkruhet një vizion afatgjatë për trashëgiminë kulturore dhe natyrore.

Sektorët: Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Ekonomia dhe Zhvillimi;

Ndërlidhja me OZhQ-të: Kultura.

OBJEKTIVI 8 OBJEKTIVI 11 OBJEKTIVI 12 OBJEKTIVI 16

TARGET 8-9 PROMOTE BENEFICIAL AND SUSTAINABLE TOURISM	TARGET 11-4 PROTECT THE WORLD'S CULTURAL AND NATURAL HERITAGE	TARGET 12-B DEVELOP AND IMPLEMENT TOOLS TO MONITOR SUSTAINABLE TOURISM	TARGET 16-6 DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS	TARGET 16-7 ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING	TARGET 16-10 ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS	TARGET 16-B PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES
---	---	--	---	---	---	--

PLANI I VEPRIMIT PËR PERSONAT ME AFTËSI TË KUFIZUARA

Fushëveprimi: Përshkruan koncepte se si komuna duhet t'i qaset diversitetit dhe përfshirjes, dhe specifikon qëllimet dhe planet e saj për të eliminuar diskriminimin e kësaj kategorie të qytetarëve.

Sektorët: Arsimi;
Ekonomia dhe Zhvillimi;
Kultura;
Urbanizmi dhe Planifikimi Hapësinor;
Infrastruktura lokale.

Ndërlidhja me OZhQ-të:

OBJEKTIVI 1 OBJEKTIVI 4

TARGET 1-3	TARGET 4-1	TARGET 4-2	TARGET 4-3	TARGET 4-5	TARGET 4-A
IMPLEMENT SOCIAL PROTECTION SYSTEMS	FREE PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION	EQUAL ACCESS TO QUALITY PRE-PRIMARY EDUCATION	EQUAL ACCESS TO AFFORDABLE TECHNICAL, VOCATIONAL AND HIGHER EDUCATION	ELIMINATE ALL DISCRIMINATION IN EDUCATION	BUILD AND UPGRADE INCLUSIVE AND SAFE SCHOOLS

OBJEKTIVI 5

TARGET 5-1	TARGET 5-2	TARGET 5-3	TARGET 5-5	TARGET 5-6	TARGET 5-A
END DISCRIMINATION AGAINST WOMEN AND GIRLS	END ALL VIOLENCE AGAINST AND EXPLOITATION OF WOMEN AND GIRLS	ELIMINATE FORCED MARRIAGES AND GENITAL MUTILATION	ENSURE FULL PARTICIPATION IN LEADERSHIP AND DECISION-MAKING	UNIVERSAL ACCESS TO REPRODUCTIVE HEALTH AND RIGHTS	EQUAL RIGHTS TO ECONOMIC RESOURCES, PROPERTY OWNERSHIP AND FINANCIAL SERVICES

OBJEKTIVI 8 OBJEKTIVI 9 GOAL 10

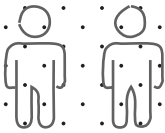
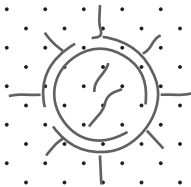
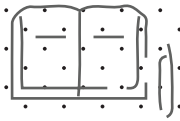
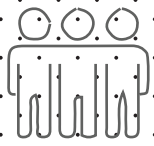
TARGET 8-5	TARGET 9-1	TARGET 10-2	TARGET 10-3
FULL EMPLOYMENT AND DECENT WORK WITH EQUAL PAY	DEVELOP SUSTAINABLE, RESILIENT AND INCLUSIVE INFRASTRUCTURES	PROMOTE UNIVERSAL SOCIAL ECONOMIC AND POLITICAL INCLUSION	ENSURE EQUAL OPPORTUNITIES AND END DISCRIMINATION

OBJEKTIVI 11

TARGET 11-2	TARGET 11-7
AFFORDABLE AND SUSTAINABLE TRANSPORT SYSTEMS	PROVIDE ACCESS TO SAFE AND INCLUSIVE GREEN AND PUBLIC SPACES

OBJEKTIVI 16

TARGET 16-6	TARGET 16-7	TARGET 16-10	TARGET 16-8
DEVELOP EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND TRANSPARENT INSTITUTIONS	ENSURE RESPONSIVE, INCLUSIVE AND REPRESENTATIVE DECISION-MAKING	ENSURE PUBLIC ACCESS TO INFORMATION AND PROTECT FUNDAMENTAL FREEDOMS	PROMOTE AND ENFORCE NON-DISCRIMINATORY LAWS AND POLICIES

ANEKSET

ANEKSI 1: OBJEKTIVAT E ZHVILLIMIT TË QËNDRUESHËM, QËLLIMET DHE TREGUESIT

OBJEKTIVA 1: Eliminimi i varfërisë në të gjitha format dhe kudo.

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
1.1 Deri në vitin 2030, të ç'rrenjosim varfërinë ekstreme për të gjithë njerëzit kudo, që aktualisht konsiderohet ekstreme për njerëz që jetojnë me më pak se \$1.25 në ditë	1.1.1 Proporcioni i popullsisë që jeton nën limitin ndërkombëtar të varfërisë sipas gjinisë, moshës, punësimit	0 persona të jetojnë me më pak se \$1.25 në ditë
1. Deri në vitin 2030, të zvogëlohet të paktën gjysma e përqindjes së burrave, grave dhe fëmijëve të të gjitha moshave që sipas përkufizimeve kombëtare. jetojnë në çfarëdo lloj dimensiononi të varfërisë	1.2.1 Proporcioni i popullsisë që jeton nën limitin kombëtar të varfërisë, sipas gjinisë dhe moshës	Deri në vitin 2030, 50% më pak burra, gra, fëmijë, të rritur, të moshuar që jetojnë sipas përkufizimit kombëtar në varfëri
	1.2.2 Përqindja e burrave, grave dhe fëmijëve të të gjitha moshave që sipas përkufizimeve kombëtare jetojnë në çfarëdo lloj dimensiononi të varfërisë	
1.3 Zbatimi i skemave dhe masave të përshtatshme të mbrojtjes sociale kombëtare, për të gjithë, deri në vitin 2030 të bëhet mbulim thelbësor i të gjithë tëvarfërve dhe grupet e marginalizuara	1.3.1 Proporcioni i popullsisë së mbuluar nga skemat e mbrojtjes sociale, sipas gjinisë, me përparësi fëmijët, personat e papunë, personat e moshuar, personat me aftësi të kufizuara, gratë shtatzëna, të sapolindurit, viktimat e lëndimeve në punë dhe të varfërit, apo grupet e tjera të marginalizuara	100% e njerëzve të përfshihen në skemat e mbrojtjes sociale, deri në vitin 2030, me fokus grupet duke u përqëndruar në grupet e marginalizuara
1.4 Deri në vitin 2030, të sigurohemi që të gjithë burrat dhe gratë, veçanërisht të varfërit dhe grupet e marginalizuara, të kenë të drejta të barabarta për burimet ekonomike, si dhe qasje në shërbimet bazike, pronësi dhe kontrollin mbi tokën dhe format e tjera të pronës, trashëgimisë, burimeve	1.4.1 Proporcioni i popullsisë që jeton në ekonomi familjare me qasje në shërbime bazike	100% e njerëzve të kenë të drejta të barabarta për shërbimet bazike, teknologjinë, burimet ekonomike, si dhe pronësinë.
	1.4.2 Proporcioni i popullsisë totale e të rriturve me të drejta të sigurta të zotërimit të tokës, (a) me dokumentacion të njohur ligjërisht, dhe (b) që përceptojnë të drejtat e tyre mbi tokën si të sigurta, sipas gjinisë dhe llojit të zotërimit	

natyrore dhe shërbime financiare, përfshirë mikrofinancën.		
1.5 Deri në vitin 2030 të ndërtohet qëndrueshmëria e të varfërve dhe grupeve të marginalizuara dhe të zvogëlohet ekspozimi dhe ndjeshmëria e tyre ndaj ngjarjeve ekstreme të lidhura me klimën, goditjeve dhe katastrofave të tjera ekonomike, sociale dhe mjedisore	1.5.1 Numri i vdekjeve, personave të zhdukur dhe personave të prekur drejtpërdrejtë i atribuohen katastrofave për 100,000 popullsi	Të ulet numri i njerëzve të prekur nga vdekjet e lidhura me katastrofat mjedisore, ekonomike dhe sociale duke ndërtuar qëndrueshmëri.
	1.5.2 Direct economic loss attributed to disasters in relation to global gross domestic product (GDP) Humbja e drejtpërdrejtë ekonomike që i atribuohet katastrofave në lidhje me Bruto Prodhimin Vendor (BPV)	
	1.5.3 Numri i vendeve që miratojnë dhe zbatojnë strategjitë kombëtare të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat në përputhje me Kornizën Sendai për Reduktimin e Rrezikut të Fatkeqësive 2015-2030	
	1.5.4 Proporcioni i qeverisjeve lokale që miratojnë dhe zbatojnë strategjitë lokale në përputhje me strategjitë kombëtare të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat	
1.a Të sigurohet mobilizim i konsiderueshëm i burimeve përmes bashkëpunimit të zgjeruar të zhvillimit, në mënyrë që të sigurohen mjete të përshtatshme dhe të parashikueshme për vendet në zhvillim, veçanërisht vendet më pak të zhvilluara, për të zbatuar programe dhe politika për t'i dhënë fund varfërisë në të gjitha dimensionet e saj	1.a.1 Grantet totale zyrtare të ndihmës për zhvillim nga të gjithë donatorët që përqendrohen në uljen e varfërisë si pjesë e të ardhurave kombëtare bruto të vendit marrës	Mobilizimi i burimeve të duhura për t'i dhënë fund varfërisë
	1.a.2 Proporcioni i shpenzimeve totale të qeverisë për shërbimet bazike (arsimi, shëndetësia dhe mbrojtja sociale)	
1.b Krijimi i kornizave të politikave në nivelin kombëtar, rajonal dhe ndërkombëtar, bazuar në strategjitë e zhvillimit pro-të varfërve dhe grupeve të marginalizuara, për të	1.b.1 Shpenzimet sociale publike për – politikave për të varfërit	Vendosja e mekanizmave mbështetës për të përshpejtuar çrrënjosjen e varfërisë.

mbështetur investimet e përshpejtuara në veprimet e çrrënjësive të varfërisë		
--	--	--

OBJEKTIVA 2: Eliminimi i urisë, arritja e sigurisë ushqimore, përmirësimi i ushqimit dhe promovimi i bujqësisë së qëndrueshme

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
2.1 Deri në vitin 2030, ti jepet fund urisë dhe të sigurohet qasje për të gjithë njerëzit, veçanërisht të varfërit dhe njerëzve në situata të prekshme, përfshirë foshnjat, në ushqim të sigurt, ushqyes dhe të mjaftueshëm gjatë gjithë vitit	2.1.1 Prevalenca e nënushqyerjes	100% e njerëzve të kenë qasje në ushqime të mjaftueshme dhe me vlera ushqyese gjatë gjithë vitit.
	2.1.2 Prevalenca e pasigurisë ushqimore që është e moderuar ose e rëndë në popullatë, bazuar në Shkallën e Përvojës së Pasigurisë Ushqimore (Food Insecurity Experience Scale- FIES)	
2.2 Deri në vitin 2030, ti jepet fund të gjitha formave të kequshqyerjes, duke përfshirë këtu deri në vitin 2025 arritjen e synimeve të rëna dakord ndërkombëtarisht për pengimin dhe harxhimin e fëmijëve nën moshën 5 vjeç, dhe adresimin e nevojave ushqyese të vajzave adoleshente, grave shtatzëna dhe personave të moshuar	2.2.1 Prevalenca e studimeve (lartësia për moshën <-2 devijimi standard nga mesatarja e Standardeve të Rritjes së Fëmijëve të Organizatës Botërore të Shëndetësisë (OBSh)) tek fëmijët nën 5 vjeç	0 persona të kequshqyer
	2.2.2 Prevalenca e kequshqyerjes (pesha për gjatësi > +2 ose <-2 devijimi standard nga mesatarja e Standardeve të Rritjes së Fëmijëve të OBSh) midis fëmijëve nën 5 vjeç, sipas llojit (humbje dhe mbipeshë)	
	2.2.3 Prevalenca e anemisë tek gratë e moshës 15 deri 49 vjeç, sipas statusit të shtatzënisë (përqindje)	
2.3 Deri në vitin 2030, të dyfishohet produktiviteti bujqësor dhe të ardhurat e prodhuesve të ushqimit në shkallë të vogël, në veçanti të grave, grupeve indigjene, fermerëve familjarë, pastoralistëve dhe peshkatarëve, duke përfshirë hyrjen e sigurtë dhe të barabartë në tokë, dhe burime të tjera prodhuese, njohuri, shërbime financiare, tregjet dhe mundësitë për shtimin e vlerës dhe punësimin jashtë fermës	2.3.1 Vëllimi i prodhimit për njësi pune sipas klasave të ndërmarrjes bujqësore / baritore / pyjore	Rritja 100% e produktivitetit të prodhuesve të ushqimit në shkallë të vogël, me qasje të sigurt dhe të barabartë në tokë, burime, shërbime dhe mundësi, duke u fokusuar në gra, grupe indigjene, fermerët familjarë, pastoralistët dhe peshkatarët.
	2.3.2 Të ardhurat mesatare të prodhuesve të ushqimit në shkallë të vogël, sipas gjinisë dhe statusit autokton	

<p>2.4 Deri në 2030, të sigurohet sistemi i qëndrueshëm i prodhimit të ushqimit dhe të zbatohen praktika të qëndrueshme bujqësore që rrisin produktivitetin dhe prodhimin, që ndihmojnë në mirëmbajtjen e ekosistemeve, që forcojnë kapacitetin për adaptim ndaj ndryshimeve klimatike, motit ekstrem, thatësisirës, përmbytjeve dhe katastrofave të tjera dhe që përmirësojnë progresivisht cilësinë e tokës dhe dheut.</p>	<p>2.4.1 Proporcioni i sipërfaqes agrikulurore nën bujqësinë prodhuese dhe të qëndrueshme</p>	<p>Të rritet prodhimi konsistent i ushqimit dhe praktikave të qëndrueshme bujqësore</p>
<p>2.5 Deri në vitin 2020, ruani larminë gjenetike të farërave, bimëve të kultivuara dhe kafshëve të fermave dhe të zbutura dhe speciet e tyre të egra të lidhura me to, duke përfshirë përmes bankave të farërave dhe bimëve të menaxhuara në mënyrë të qëndrueshme dhe të larmishme në nivelet kombëtare, rajonale dhe ndërkombëtare, dhe promovoni qasjen në dhe të drejtë dhe të barabartë ndarja e përfitimeve që vijnë nga shfrytëzimi i burimeve gjenetike dhe njohurive shoqëruese tradicionale, siç është rënë dakord ndërkombëtarisht</p>	<p>2.5.1 Numri i burimeve gjenetike bimore dhe shtazore për ushqim dhe bujqësi të siguruara në objektet e ruajtjes afatmesme ose afatgjata</p>	<p>Të ruhet diversiteti gjenetik në prodhimin e ushqimit</p>
	<p>2.5.2 Përqindja e racave lokale të klasifikuara si të rrezikuara nga zhdukja</p>	
<p>2.a Rritja e investimeve, përmes bashkëpunimit të zgjeruar ndërkombëtar, në infrastrukturën rurale, kërkimin bujqësor dhe shërbimet e zgjerimit, zhvillimin e teknologjisë dhe bankat e gjeneve të bimëve dhe bagëtisë në mënyrë që të rrisin kapacitetin prodhues</p>	<p>2.a.1 Indeksi i orientimit bujqësor për shpenzimet qeveritare</p>	<p>Rritja e AOI (indeksi i orientimit bujqësor) në më shumë se 1 për të investuar në infrastrukturën rurale, kërkimin bujqësor, teknologjinë dhe bankat e gjeneve</p>
	<p>2.a.2 Flukset totale zyrtare (ndihma zyrtare për zhvillim plus flukset e tjera zyrtare) në sektorin e bujqësisë</p>	

bujqësor në vendet në zhvillim, veçanërisht në vendet më pak të zhvilluara		
2.b Korrigjimi dhe preventimi i kufizimeve dhe shtrembërimeve tregtare në tregjet botërore të bujqësisë, duke përfshirë eliminimin paralel të të gjitha formave të subvencioneve të eksportit bujqësor dhe të gjitha masave të eksportit me efekt ekuivalent, në përputhje me mandatin e Raundit të Zhvillimit të Dohës.	2.b.1 Subvencionet e eksportit bujqësor	0 forma të subvencioneve të eksportit bujqësor dhe masa të tjera ekuivalente,
2.c Miratimi i masave për të siguruar funksionimin e duhur të tregjeve të produkteve ushqimore dhe derivateve të tyre dhe për të lehtësuar hyrjen në kohë të informacionit të tregut, duke përfshirë edhe rezervat e ushqimit, në mënyrë që të ndihmojnë në kufizimin e lëkundjeve ekstreme të çmimeve në ushqim	2.c.1 Treguesi i anomalive të çmimeve të ushqimit	Sigurimi i tregjeve të qëndrueshme të produkteve ushqimore dhe qasje me kohë në informacion

OBJEKTIVA 3: Sigurimi i një jete të shëndetshme dhe promovimi i mirëqenies për të gjithë në të gjitha moshat

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
3.1 Deri në vitin 2030, të zvogëlohet raporti global i vdekshmërisë së nënave në më pak se 70 për 100,000 lindje që rezultojnë me fëmijë të gjallë	3.1.1 Raporti i vdekshmërisë së nënave	Më pak se 0.07% e vdekshmërisë së nënave gjatë lindjeve që rezultojnë me fëmijë të gjallë
	3.1.2 Proporcioni i lindjeve i ndjekur nga personeli i aftë shëndetësor	
3.2 Deri në vitin 2030, përfundoni me vdekjet e parandalueshme të të sapolindurve dhe fëmijëve nën 5 vjeç, me të gjitha vendet që synojnë të ulin vdekshmërinë neonatale në të paktën më pak se 12 për 1.000 lindje të gjalla dhe vdekshmërinë nën-5 në të paktën më pak se 25 për 1.000 lindje të gjalla.	3.2.1 Shkalla e vdekshmërisë nën 5 vjeç	0 vdekje të të porsalindurve dhe fëmijëve nën 5 vjeç që mund të parandalohen, duke e ulur atë në më pak se 1.2% për të sapolindurit dhe më pak se 2.5% për fëmijët nën 5 vjeç.
	3.2.2 Shkalla e vdekshmërisë neonatale	
3.3 Deri në vitin 2030, të eliminohen epidemitë e AIDS-it, tuberkulozit, malaries dhe sëmundjeve tropikale të neglizhuara dhe luftimi i hepatitit, sëmundjet e transmetuara nga uji dhe sëmundjet e tjera të transmetueshme.	3.3.1 Numri i infeksioneve të reja HIV për 1.000 njerëz të painfektuar, sipas gjinisë, moshës dhe popullsisë kryesore	Ulja e numrit të njerëzve të prekur nga sëmundjet ngjitëse si epidemitë.
	3.3.2 Incidenca e tuberkulozit për 100,000 popullsi	
	3.3.3 Incidenca e malaries për 1000 banorë	
	3.3.4 Incidenca e hepatitit B për 100,000 banorë	
	3.3.5 Numri i njerëzve që kërkojnë ndërhyrje kundër sëmundjeve tropikale të neglizhuara	
3.4 Deri në vitin 2030, të zvogëlohet me një të tretën e vdekshmërisë së parakohshme nga sëmundjet jo-ngjitëse përmes parandalimit dhe trajtimit dhe promovimi i shëndetit mendor dhe mirëqenien	3.4.1 Shkalla e vdekshmërisë i atribuohet sëmundjeve kardiovaskulare, kancerit, diabetit ose sëmundjes kronike të frymëmarrjes	30% ulje e vdekshmërisë së parakohshme nga sëmundjet jo-ngjitëse dhe promovimi i shëndetit mendor.
	3.4.2 Shkalla e vdekshmërisë së vetëvrasjeve	

3.5 Të forcohet parandalimi dhe trajtimi i personave që abuzojnë me substanca, duke përfshirë abuzimin e narkotikëve dhe përdorimin e dëmshëm të alkoolit	3.5.1 Mbulimi i ndërhyrjeve të trajtimit (farmakologjike, psikosociale dhe rehabilituese dhe shërbimet e kujdesit pas) për çrregullimet e përdorimit të substancave	Parandalimi dhe trajtimi i abuzimit me substanca
	3.5.2 Konsumi i alkoolit për frymë (nga moshë 15 vjeç e lart) brenda një viti kalendarik në litra dhe alkool të pastër	
3.6 Deri në vitin 2020, të përgjysmohet numri i vdekjeve dhe lëndimeve globale nga aksidentet e trafikut rrugor	3.6.1 Shkalla e vdekjes për shkak të lëndimeve të trafikut rrugor	Reduktimi për 50% i lëndimeve dhe vdekjeve në rrugë
3.7 Deri në vitin 2030, të sigurohet qasje universale në shërbimet e kujdesit shëndetësor seksual dhe riprodhues, përfshirë planifikimin familjar, informacionin dhe edukimin, dhe integrimin e shëndetit riprodhues në strategjitë dhe programet kombëtare.	3.7.1 Përqindja e grave në moshë riprodhuese (të moshës 15-49 vjeç) të cilat kanë nevojë për planifikim familjar sipas metodave moderne	100% e njerëzve të kenë akses në kujdesin seksual dhe riprodhues, planifikimin dhe edukimin familjar
	3.7.2 Shkalla e lindjes së adoleshentëve (mosha 10-14 vjeç; mosha 15-19 vjeç) për 1000 gra në atë grup moshë	
3.8 Arritja e mbulimit shëndetësor universal, duke përfshirë mbrojtjen e rrezikut financiar, aksesin në shërbime cilësore thelbësore të kujdesit shëndetësor dhe aksesin në ilaçe dhe vaksina thelbësore, efektive, cilësore dhe të përballueshme,	3.8.1 Mbulimi i shërbimeve thelbësore shëndetësore	100% mbulim shëndetësor dhe akses në shërbimet e kujdesit shëndetësor dhe ilaçet thelbësore dhe vaksinat
	3.8.2 Proporcioni i popullsisë me shpenzime të mëdha familjare për shëndetin si pjesë e shpenzimeve totale të familjes ose të ardhurave	
3.9 Deri në vitin 2030, zvogëloni ndjeshëm numrin e vdekjeve dhe sëmundjeve nga kimikatet e rrezikshme dhe ndotja e ajrit, ujit dhe tokës dhe ndotja.	3.9.1 Shkalla e vdekshmërisë i atribuohet ndotjes së ajrit në familje dhe ambienti	Ulja e sëmundjeve dhe vdekjeve nga kimikatet e rrezikshme dhe ndotja
	3.9.2 Shkalla e vdekshmërisë i atribuohet ujit të pasigurt, higjienës së pasigurt dhe mungesës së higjienës (ekspozimi ndaj shërbimeve të pasigurta të ujit dhe higjienës për të gjithë (WASH)	
	3.9.3 Shkalla e vdekshmërisë i	

	atribuohet helmimit të paqëllimtë	
3.a Të forcohet zbatimi i Konventës në kuadër të Organizatës Botërore të Shëndetësisë për Kontrollin e Duhanit në të gjitha vendet, ashtu sic përshtatet	3.a.1 Prevalenca e standardizuar nga mosha e përdorimit aktual të duhanit tek personat e moshës 15 vjeç e lart	100% e vendeve për të zbatuar Konventën në Kuadër të OBSH-së për kontrollin e duhanit, ashtu sic përshtatet
3.b Të mbështetet kërkimi dhe zhvillimi i vaksinave dhe ilaçeve për sëmundjet ngjitëse dhe jo-ngjitëse që prekin kryesisht vendet në zhvillim, të sigurohet qasje në ilaçe dhe vakcina thelbësore të përballueshme, në përputhje me Deklaratën e Doha mbi Marrëveshjen TRIPS dhe Shëndetin Publik, e cila afirmon të drejtën të vendeve në zhvillim për të përdorur në mënyrë të plotë dispozitat në Marrëveshjen për Aspektet e Tregtisë të Drejtave të Pronës Intelektuale në lidhje me fleksibilitetet për të mbrojtur shëndetin publik, dhe, në veçanti, të sigurojë qasje në ilaçe për të gjithë	3.b.1 Proporcioni i popullatës së synuar të mbuluar nga të gjitha vaksinat të përfshira në program kombëtar	Të mbështeturit e hulumtimit, zhvillimit dhe qasjes universale në vakcina dhe ilaçe të përballueshme, dhe 100% qasje në ilaçe thelbësore dhe vakcina.
	3.b.2 Ndhima totale neto e zhvillimit zyrtar për kërkimet mjekësore dhe sektorët bazë të shëndetit	
	3.b.3 Proporcioni i institucioneve shëndetësore që kanë një grup thelbësor të ilaçeve thelbësore përkatëse të disponueshme dhe të përballueshme mbi një bazë të qëndrueshme	
3.c Rritja e konsiderueshme e financimit të shëndetit dhe rekrutimi, zhvillimi, trajnimi dhe mbajtja e fuqisë punëtore shëndetësore në vendet në zhvillim, veçanërisht në vendet më pak të zhvilluara dhe shtetet e vogla në zhvillim	3.c.1 Dendësia dhe shpërndarja e punonjësve shëndetësor	Rritja e financimit të shëndetit dhe mbështetja e fuqisë punëtore shëndetësore në vendet në zhvillim
3.d Forcimi i kapacitetit të të gjitha vendeve, veçanërisht vendeve në zhvillim, për paralajmërimin e hershëm, zvogëlimin e rreziqeve dhe administrimin e rreziqeve shëndetësore kombëtare dhe	3.d.1 Kapaciteti i Rregulloreve Ndërkombëtare të Shëndetit (IHR) dhe gatishmëria për urgjencë shëndetësore	Përmirësimi i sistemeve të paralajmërimit të hershëm për rreziqet globale të shëndetit
	3.d.2 Përqindja e infeksioneve në rrjedhën e gjakut për shkak të organizmave rezistentë ndaj	

globale	mikrobeve	
---------	-----------	--

OBJEKTIVA 4: Sigurimi i arsimit gjithëpërfshirës dhe me cilësi të barabartë dhe promovimi i mundësive për të mësuar gjatë gjithë jetës

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
4.1 Deri në 2030, të sigurohet që të gjitha vajzat dhe djemtë të kryejnë arsimin fillor dhe të mesëm falas dhe cilësor, duke çuar në rezultate të rëndësishme dhe efektive të të nxënit	4.1.1 Përqindja e fëmijëve dhe të rinjve (a) në klasat 2/3; (b) në fund të fillores; dhe (c) në fund të shkollës së mesme të ulët duke arritur të paktën një nivel aftësie minimale në (i) lexim dhe (ii) matematikë, sipas gjinisë	100% e vajzave dhe djemve të kenë arsim fillor dhe të mesëm cilësor dhe falas
4.2 Deri në vitin 2030, të sigurohet që të gjitha vajzat dhe djemtë të kenë qasje në zhvillimin cilësor të fëmijërisë së hershme, kujdesin dhe arsimin parafillor në mënyrë që ato të jenë të gatshme për arsimin fillor	4.2.1 Përqindja e fëmijëve të moshës 24-59 muajsh që janë në zhvillim e sipër në shëndetin, të mësuarit dhe mirëqenien psikosociale, sipas seksit	100% e vajzave dhe djemve të kenë qasje të barabartë në arsimin parashkollor cilësor të fëmijërisë së hershme
	4.2.2 Përqindja e fëmijëve të moshës 24-59 muajsh që janë në zhvillim e sipër në shëndetin, të mësuarit dhe mirëqenien psikosociale, sipas seksit	
4.3 Deri në vitin 2030, të sigurohet qasje e barabartë për të gjitha gratë dhe burrat në arsim profesional dhe teknik, të përbalueshëm dhe cilësor, përfshirë universitetin	4.3.1 Shkalla e pjesëmarrjes së të rinjve dhe të rriturve në arsimin dhe trajnimin zyrtar dhe joformal në 12 muajt e mëparshëm, sipas gjinisë	100% e grave dhe burrave të kenë akses në arsim të përbalueshëm teknik, profesional dhe të lartë
4.4 Deri në vitin 2030, të rritet ndjeshëm numri i të rinjve dhe të rriturve që kanë aftësi përkatëse, përfshirë aftësitë teknike dhe profesionale, për punësim, punë të denjë dhe ndërmarrje.	4.4.1 Përqindja e të rinjve dhe të rriturve me aftësi të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit (TIK), sipas llojit të aftësive	Rritja e numrit të njerëzve me aftësi të nevojshme për punë përkatëse të denjë dhe ndërmarrësi
4.5 By 2030, eliminate gender disparities in education and ensure equal access to all levels of education and vocational training for the vulnerable, including persons with disabilities, indigenous peoples and children in vulnerable situations	4.5.1 Indekset e barazisë (femra / meshkuj, rurale / urbane, fundi i pasurisë së sipërme / dhe të tjera si statusi i aftësisë së kufizuar, popullsi indigjene dhe të prekur nga konfliktet, pasi të dhënat bëhen të disponueshme) për të gjithë treguesit e arsimit që mund të ndahen në këtë listë	0 diskriminim në të gjitha nivelet e arsimit

<p>4.6 Deri në vitin 2030, të sigurohet që e gjithë rinia dhe një pjesë e konsiderueshme e të rriturve, si burra dhe gra, të arrijnë shkrim e lexim dhe numërim</p>	<p>4.6.1 Proporcioni i popullsisë në një grupmoshë të caktuar që arrin të paktën një nivel të caktuar të aftësisë në aftësitë bazike (a) të shkrim-leximit dhe (b) të numërimit, sipas gjinisë</p>	<p>100% shkrim-lexim dhe numërim në mesin e të rinjve, dhe një rritje të konsiderueshme të shkrim-leximit dhe numërimit tek të rriturit</p>
<p>4.7 Deri në vitin 2030, të sigurohet që të gjithë nxënësit të marrin njohuritë dhe aftësitë e nevojshme për të promovuar zhvillimin e qëndrueshëm, duke përfshirë, ndër të tjera, përmes edukimit për zhvillim të qëndrueshëm dhe stileve të jetesës së qëndrueshme, të drejtave të njeriut, barazisë gjinore, promovimit të një kulture paqeje dhe jo të dhunës globale, qytetaria dhe vlerësimi i diversitetit kulturor dhe kontributit të kulturës në zhvillimin e qëndrueshëm</p>	<p>4.7.1 Shkalla në të cilën (i) arsimi global i qytetarisë dhe (ii) arsimi për zhvillim të qëndrueshëm përfshihen në (a) politikat kombëtare të arsimit; (b) programet mësimore; (c) arsimimin e mësuesve; dhe (d) vlerësimin e studentëve</p>	<p>100% e nxënësve të arsimohen për të promovuar zhvillim të qëndrueshëm dhe qytetari globale</p>
<p>4.a Të ndërtohen dhe përditësohen mjediset arsimore të ndjeshme ndaj fëmijëve me aftësi të kufizuara dhe gjinisë dhe sigurimi i mjediseve të sigurta, jo të dhunshme, gjithëpërfshirëse dhe efektive për të mësuar</p>	<p>4.a.1 Proporcioni i shkollave që ofrojnë shërbime themelore, sipas llojit të shërbimit</p>	<p>Të ndërtohen dhe rregullohen shkolla gjithëpërfshirëse dhe të sigurta</p>
<p>4.b Deri në vitin 2020, të zgjerohen në mënyrë të konsiderueshme globale numri i bursave në dispozicion për vendet në zhvillim, veçanërisht vendet më pak të zhvilluara, shtetet e vogla në zhvillim dhe vendet afrikane, për regjistrim në arsimin e lartë, duke përfshirë formimin</p>	<p>4.b.1 Vëllimi i flukseve zyrtare të ndihmës për zhvillim për bursat sipas sektorëve dhe llojeve të studimit</p>	<p>Të rriten bursat e arsimit të lartë për vendet në zhvillim</p>

<p>profesional dhe teknologjinë e informacionit dhe komunikimit, programet teknike, inxhinierike dhe shkencore , në vendet e zhvilluara dhe vendet e tjera (ishuj) në zhvillim</p>		
<p>4.c Deri në vitin 2030, të rriten ndjeshëm kuadrot me mësues të kualifikuar, përfshirë bashkëpunimin ndërkombëtar për trajnimin e mësuesve në vendet në zhvillim, veçanërisht për vendet më pak të zhvilluara dhe shtetet e vogla (ishuj) në zhvillim</p>	<p>4.c.1 Proporcioni i mësuesve me kualifikimet minimale të kërkuara, sipas nivelit të arsimit</p>	<p>Rritja e numrit të mësuesve të kualifikuar në vendet në zhvillim</p>

OBJEKTIVA 5: Arritja e barazisë gjinore dhe fuqizimi i të gjitha grave dhe vajzave

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
5.1 Të eliminohen të gjitha format e diskriminimit ndaj të gjitha grave dhe vajzave kudo që ndodhen	5.1.1 Pavarësisht nëse ekzistojnë apo jo kornizat ligjore për të promovuar, zbatuar dhe monitoruar barazinë dhe mos-diskriminimin në bazë gjinore	Ti jepet fund të gjitha diskriminimeve ndaj grave dhe vajzave
5.2 Të eliminohen të gjitha format e dhunës ndaj të gjitha grave dhe vajzave në sferën publike dhe private, përfshirë trafikimin dhe seksualitetin dhe llojet e tjera të shfrytëzimit	5.2.1 Proporcioni i grave dhe vajzave të moshës 15 vjeç e lart, të nënshtruare ndaj dhunës fizike, seksuale ose psikologjike nga një partner aktual ose ish-partner në 12 muajt e mëparshëm, sipas formës së dhunës dhe sipas moshës	Ti jepet fund të gjitha formave të dhunës dhe shfrytëzimit të grave dhe vajzave
	5.2.2 Proporcioni i grave dhe vajzave të moshës 15 vjeç e lart, të nënshtruar ndaj dhunës seksuale nga persona të tjerë përveç një partneri intim në 12 muajt e mëparshëm, sipas moshës dhe vendit të ndodhjes	
5.3 Të eliminohen të gjitha praktikatat e dëmshme, të tilla si fëmija, martesat e hershme, martesat e detyruara dhe gjymtimi i organeve gjenitale të grave	5.3.1 Përqindja e grave të moshës 20-24 vjeç që janë të martuara ose kanë bashkëjetuar para moshës 15 vjeç dhe para moshës 18 vjeç	0 persona ti nënshtrohen praktikave të dëmshme si martesat e detyruara dhe gjymtimi gjenital
	5.3.2 Përqindja e vajzave dhe grave të moshës 15-49 vjeç që kanë pësuar gjymtim / prerje gjenitale të organeve, sipas moshës	
5.4 Të njihet dhe vlerësohet kujdesi dhe puna e papaguar në shtëpi përmes ofrimit të shërbimeve publike, infrastrukturës dhe politikave të mbrojtjes sociale dhe promovimit të përgjegjësisë së përbashkët brenda familjes, siç është e përshtatshme, në shkallë vendi.	5.4.1 Proporcioni i kohës së kaluar në punë të papaguara shtëpiake dhe të kujdesit, sipas seksit, moshës dhe vendndodhjes	Të vlerësohet kujdesi i papaguar dhe promovimi i përgjegjësive të përbashkëta shtëpiake
5.5 Të sigurohet pjesëmarrje e plotë dhe efektive e grave dhe mundësi të barabarta për udhëheqje në të gjitha nivelet e vendimmarrjes në	5.5.1 Proporcioni i vendeve të mbajtura nga gratë në (a) parlamentet kombëtare dhe (b) qeveritë lokale	Sigurimi i pjesëmarrjes së plotë për gratë në udhëheqje dhe vendimmarrje
	5.5.2 Përqindja e grave në pozita	

jetën politike, ekonomike dhe publike	menaxheriale	
5.6 Të sigurohet akses universal në shëndetin seksual dhe riprodhues dhe të drejtat riprodhuese siç është rënë dakord dhe në përputhje me Programin e Veprimit të Konferencës Ndërkombëtare për Popullsinë dhe Zhvillimin dhe Platformën e Pekinit për Veprim dhe dokumentet e rezultateve të konferencave të tyre të rishikimit	5.6.1 Përqindja e grave të moshës 15-49 vjeç që marrin vendimet e tyre të informuara në lidhje me marrëdhëniet seksuale, përdorimin e kontraceptivëve dhe kujdesin shëndetësor riprodhues	100% e njerëzve kanë qasje në shëndetin dhe të drejtat e riprodhimit
	5.6.2 Numri i vendeve me ligje dhe rregullore që garantojnë akses të plotë dhe të barabartë për gratë dhe burrat e moshës 15 vjeç e lart në kujdesin shëndetësor, informacionin dhe arsimin seksual dhe riprodhues	
5.a Ndërmarrja e reformave për t'i dhënë grave të drejta të barabarta në burimet ekonomike, si dhe qasje në pronësi dhe kontroll mbi tokën dhe format e tjera të pronës, shërbimeve financiare, trashëgimisë dhe burimeve natyrore, në përputhje me ligjet kombëtare	5.a.1 (a) Proporcioni i popullsisë totale bujqësore me pronësi ose të drejta të sigurta mbi tokën bujqësore, sipas gjinisë; dhe (b) pjesa e grave midis pronarëve ose bartësve të të drejtave të tokës bujqësore, sipas llojit të zotërimit	Gratë të kenë të drejta të barabarta për burimet ekonomike, pronësinë e pronës dhe shërbimet financiare
	5.a.2 Proporcioni i vendeve ku kuadri ligjor (përfshirë ligjin zakonor) garanton të drejtat e barabarta të grave për pronësinë dhe / ose kontrollin e tokës	
5.b Përmirësimi i përdorimit të teknologjisë mundësuese, në veçanti të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, për të promovuar fuqizimin e grave	5.b.1 Proporcioni i individëve që zotërojnë një telefon celular, sipas gjinisë	Promovimi i fuqizimit të grave përmes teknologjisë
5.c Miratimi dhe forcimi i politikave të shëndosha dhe legjislacionit të zbatueshëm për promovimin e barazisë gjinore dhe fuqizimin e të gjitha grave dhe vajzave në të gjitha nivelet	5.c.1 Proporcioni i vendeve me sisteme për të gjurmuar dhe bërë alokime publike për barazinë gjinore dhe fuqizimin e grave	Miratimi dhe forcimi i politikave dhe legjislacionit të zbatueshëm për barazinë gjinore

OBJEKTIVA 6: Sigurimi i disponueshmërisë dhe menaxhimi i qëndrueshëm i ujit dhe kanalizimeve për të gjithë

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
6.1 Deri në vitin 2030, të arrihet qasje universale dhe e barabartë në ujë të pijshëm të sigurt dhe të përballueshëm për të gjithë	6.1.1 Përqindja e popullsisë që përdor shërbime të ujit të pijshëm të menaxhuar në mënyrë të sigurt	100% e njerëzve kanë qasje në ujë të pijshëm të sigurt dhe të përballueshëm
6.2 Deri në vitin 2030, të sigurohet qasje në higjienë të përshtatshme dhe të barabartë për të gjithë dhe të përfundojë defekalizimi i hapur, duke i kushtuar vëmendje të veçantë nevojave të grave dhe vajzave dhe atyre në situata të cënueshme	6.2.1 Përqindja e popullsisë që përdor (a) shërbime higjienike të administruara në mënyrë të sigurt dhe (b) një ambient për larjen e duarve me ujë dhe sapun	100% e njerëzve të kenë qasje në higjienë dhe të përfundojë defekalizimi, duke u përqëndruar tek individët e cënuar
6.3 Deri në vitin 2030, të përmirësohet cilësia e ujit duke zvogëluar ndotjen, duke eliminuar hedhjen dhe minimizuar çlirimin e kimikateve dhe materialeve të rrezikshëm, duke përgjysmuar përqindjen e ujërave të zeza të patrajuara dhe duke rritur globalisht dhe në mënyrë të konsiderueshme riciklimin dhe ripërdorimin e sigurt	6.3.1 Përqindja e ujërave të ndotura shtëpiake dhe industriale rrjedh në mënyrë të sigurt	Përmirësimi i cilësisë së ujit, trajtimin e ujërave të ndotura dhe ripërdorimin e sigurt
	6.3.2 Proporcioni i trupave të ujit me cilësi të mirë të ujit në ambient	
6.4 Deri në vitin 2030, të rritet ndjeshëm efikasitetin e përdorimit të ujit në të gjithë sektorët dhe sigurohet tërheqja të qëndrueshme dhe furnizim me ujë të pijshëm për të adresuar mungesën e ujit dhe për të zvogëluar ndjeshëm numrin e njerëzve që vuajnë nga mungesa e ujit	6.4.1 Ndryshimi në efikasitetin e përdorimit të ujit me kalimin e kohës	Rritja e efikasitetit dhe përdorimit të ujit dhe furnizimi me ujë të pijshëm; Ulja e numrit të njerëzve që vuajnë nga mungesa e ujit
	6.4.2 Niveli i stresit të ujit: tërheqja e ujërave të ëmbla si një pjesë e burimeve të disponueshme të ujërave të ëmbla	
6.5 Deri në vitin 2030, të zbatohet menaxhim i	6.5.1 Shkalla e menaxhimit të integruar të burimeve ujore	Zbatimi i menaxhimit të

integruar i burimeve ujore në të gjitha nivelet, përfshirë edhe bashkëpunimin ndërkufitar, siç është e përshtatshme	6.5.2 Proporcioni i zonës së pellgut ndërkufitar me një marrëveshje operacionale për bashkëpunimin në ujë	integruar të burimeve ujore
6.6 Deri në vitin 2020, të mbrohen dhe rivendosen ekosistemet e lidhura me ujin, duke përfshirë malet, pyjet, ligatinat, lumenjtë, ujëmbajtësit dhe liqenet	6.6.1 Ndryshimi në shtrirjen e ekosistemeve të lidhura me ujin me kalimin e kohës	Mbrojtja dhe rivendosja e ekosistemeve të lidhura me ujin
6.a Deri në vitin 2030, të zgjerohet bashkëpunimi ndërkombëtar dhe mbështetja e ndërtimit të kapaciteteve për vendet në zhvillim në aktivitetet dhe programet e lidhura me ujin dhe kanalizimet, duke përfshirë korrjen e ujit, shkripëzimin, efikasitetin e ujit, trajtimin e ujërave të zeza, riciklimin dhe teknologjitë e ripërdorimit	6.a.1 Shuma e ndihmës zyrtare për zhvillimin e lidhur me ujin dhe kanalizimet që është pjesë e një plani shpenzimesh të koordinuara nga qeveria	Zgjerimi i mbështetjes së ujit dhe kanalizimeve për vendet në zhvillim
6.b Të mbështetet dhe forcohet pjesëmarrja e komuniteteve lokale në përmirësimin e menaxhimit të ujit dhe kanalizimeve	6.b.1 Proporcioni i njësive administrative lokale me politikat dhe procedurat e vendosura dhe operacionale për pjesëmarrjen e komuniteteve lokale në menaxhimin e ujit dhe kanalizimeve	Mbështetja e angazhimit lokal në menaxhimin e ujit dhe kanalizimeve

OBJEKTIVA 7: Sigurimi i qasjes në energji të përbalueshme, të besueshme, të qëndrueshme dhe moderne për të gjithë

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
7.1 Deri në vitin 2030, të sigurohet qasje universale në shërbime të përbalueshme, të besueshme dhe moderne të energjisë	7.1.1 Proporcioni i popullsisë me qasje në energji elektrike	100% e njerëzve të kenë qasje në energji moderne
	7.1.2 Proporcioni i popullsisë me mbështetje primare në lëndët djegëse të pastra dhe teknologjinë	
7.2 Deri në vitin 2030, të rritet ndjeshëm pjesën e energjisë së rinovueshme në përzierjen globale të energjisë	7.2.1 Pjesa e energjisë së ripërtëritshme në konsumin e përgjithshëm të energjisë përfundimtare	Rritja e përqindjes globale të energjisë së ripërtëritshme
7.3 Deri në vitin 2030, të dyfishohet progresi në efikasitetin e energjisë në nivel global	7.3.1 Intensiteti i energjisë i matur në terma të energjisë primare dhe BPV-së	100% rritje në nivelin global efikasitetin e energjisë
7.a Deri në vitin 2030, të forcohet bashkëpunim ndërkombëtar për të lehtësuar hyrjen në kërkimin dhe teknologjinë e energjisë së pastër, duke përfshirë energjinë e rinovueshme, efikasitetin e energjisë dhe teknologjinë e përparuar dhe më të pastër të karburanteve fosile, dhe promovimin e investimeve në infrastrukturën e energjisë dhe teknologjinë e energjisë së pastër	7.a.1 Flukset financiare ndërkombëtare në vendet në zhvillim në mbështetje të kërkimit dhe zhvillimit të energjisë së pastër dhe prodhimit të energjisë së rinovueshme, përfshirë këtu në sistemet hibride	Promovimi i qasjes në teknologji dhe investimet në energjinë e pastër
7.b Deri në vitin 2030, të zgjerohet infrastruktura dhe të përditësohen teknologjitë për furnizimin e shërbimeve moderne dhe të qëndrueshme të energjisë për të gjithë në vendet në zhvillim, veçanërisht vendet më pak të zhvilluara, shtetet në zhvillim (ishuj) të vogël dhe vendet në zhvillim pa dalje në det, në përputhje me	7.b.1 Kapaciteti i instaluar i gjenerimit të energjisë së rinovueshme në vendet në zhvillim (në watts për frymë)	Të zgjerohen dhe përditësohen shërbimet e energjisë për vendet në zhvillim

programet e tyre përkatëse të mbështetjes.		
--	--	--

OBJEKTIVA 8: Promovimi i rritjes ekonomike të qëndrueshme dhe gjithëpërfshirëse, punësim të plotë dhe produktiv dhe punë të denjë për të gjithë

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
8.1 Mbështetja e rritjes ekonomike për frymë në përputhje me rrethanat kombëtare dhe, në veçanti, të paktën 7 për qind të rritjes së produktit të brendshëm bruto në vit në vendet më pak të zhvilluara	8.1.1 Shkalla e rritjes vjetore të BPV-së reale për frymë	Minimumi i rritjes prej 7% të produktit të brendshëm bruto në vit; Rritja e Qëndrueshme Ekonomike
8.2 Arritja e niveleve më të larta të produktivitetit ekonomik përmes diversifikimit, perditësimi teknologjik dhe inovacionit, duke përfshirë fokusin në sektorë me vlerë të lartë dhe intensive të punës	8.2.1 Shkalla vjetore e rritjes së BPV-së reale për person të punësuar	Rritja e nivelit të produktivitetit ekonomik, duke diversifikuar, duke bërë perditësim dhe inovime të vazhdueshme
8.3 Të promovohen politikat e orientuara drejt zhvillimit që mbështesin aktivitetet prodhuese, krijimin e mirë të vendeve të punës, sipërmarrjen, kreativitetin dhe inovacionin dhe inkurajojnë zyrtarizimin dhe rritjen e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme përmes hyrjes në shërbimet financiare	8.3.1 Proporcioni i punësimit informal në punësimin total, sipas sektorëve dhe gjinisë	Promovimi i politikave që mbështesin aktivitetet prodhuese dhe ndërmarrjet në rritje
8.4 Përmirësimi në mënyrë progresive, deri në vitin 2030, efikasitetin e burimeve globale në konsum dhe prodhim dhe përpiguni të shkëputni rritjen ekonomike nga degradimi i mjedisit, në përputhje me Kornizën 10-	8.4.1 Gjurmë materiale, gjurmë materiale për frymë dhe gjurmë materiale për PBB	Përmirësimi i efikasitetit të burimeve në konsum dhe prodhim
	8.4.2 Konsumi i brendshëm i materialit, konsumi i brendshëm i materialit për kokë banori dhe konsumi i materialit të brendshëm për BPV	

vjeçare të Programeve për Konsumimin dhe Prodhimin e Qëndrueshëm, me vendet e zhvilluara të marrin drejtimin		
8.5 Deri në vitin 2030, të arrihet punësim i plotë, produktiv dhe punë e denjë për të gjitha gratë dhe burrat, përfshirë të rinjtë dhe personat me aftësi të kufizuara, dhe pagë të barabartë për punë me vlerë të barabartë	8.5.1 Fitimet mesatare në orë të punonjësve, sipas gjinisë, moshës, profesionit dhe personave me aftësi të kufizuara	100% e burrave dhe grave të kenë punësim të plotë dhe punë të denjë, si dhe paga të barabarta
	8.5.2 Shkalla e papunësisë, sipas gjinisë, moshës dhe personave me aftësi të kufizuara	
8.6 Deri në vitin 2020, të zvogëlohet ndjeshëm përqindja e të rinjve që nuk janë në punësim, arsim ose trajnim	8.6.1 Përqindja e të rinjve (të moshës 15-24 vjeç) jo në arsim, punësim ose trajnim	Ulja e numrit të të rinjve që nuk janë në punësim, arsim ose trajnim
8.7 Ndërmarrja e masave të menjëhershme dhe efektive për të çrrënjësuar punën e detyruar, për t'i dhënë fund skllavërisë moderne dhe trafikimit njerëzor dhe për të siguruar ndalimin dhe eliminimin e formave më të këqija të punës së fëmijëve, duke përfshirë rekrutimin dhe përdorimin e fëmijëve ushtarë, dhe deri në vitin 2025 përfundoni punën e fëmijëve në të gjitha format e saj	8.7.1 Proporcioni dhe numri i fëmijëve të moshës 5-17 vjeç të angazhuar në punë të fëmijëve, sipas gjinisë dhe moshës	0 persona që marrin pjesë në punë të detyruar, skllavëri moderne, trafikim dhe punë të fëmijëve.
8.8 Të mbrohen të drejtat e punës dhe promovimi i mjediseve të sigurta të punës për të gjithë punëtorët, përfshirë punëtorët migrantë, në veçanti gratë migrante, dhe ato në punësim të pasigurt	8.8.1 Lëndime profesionale fatale dhe jo-fatale për 100,000 punëtorë, sipas statusit të migracionit dhe të gjinisë	Të mbrohen të drejtat e punës dhe të promovohen mjedise të sigurta të punës
	8.8.2 Niveli i pajtueshmërisë kombëtare me të drejtat e punës (liria e asociimit dhe negociatat kolektive) bazuar në burimet tekstuale të Organizatës Ndërkombëtare të Punës (ILO) dhe legjislacionit kombëtar, sipas statusit të gjinisë dhe migrantit	
8.9 Deri në vitin 2030 të	8.9.1 Turizmi i drejtpërdrejtë i BPV-së	Promovimi i turizmit

hartohen dhe zbatohen politika për të promovuar turizmin e qëndrueshëm që krijon vende pune dhe promovon kulturën dhe produktet vendase	si përqindje e BPV-së totale dhe në normës së rritjes	të qëndrueshëm
8.10 Forcimi i kapacitetit të institucioneve të brendshme financiare për të inkurajuar dhe zgjeruar qasjen për të gjithë në shërbimet bankare, të sigurimeve dhe financiare	8.10.1 (a) Numri i degëve të bankave tregtare për 100,000 të rritur dhe (b) numri i makinave të automatizmit të shitjes (ATM) për 100,000 të rritur	100% e njerëzve të kenë akses në shërbimet bankare, të sigurimeve dhe financiare
	8.10.2 Proporcioni i të rriturve (15 vjeç e lart) me një llogari në një bankë ose institucion tjetër financiar ose me një ofrues të shërbimit të parave të lëvizshme	
8.a Rritja e ndihmës për mbështetjen e Tregtisë për vendet në zhvillim, veçanërisht vendet më pak të zhvilluara, përmes Kornizës së Integruar të Rritur për Ndhmën Teknike në lidhje me Tregtinë për vendet më pak të zhvilluara	8.a.1 Ndhma për angazhimet dhe disbursimet tregtare	Rritja e ndihmës për mbështetjen e tregtisë për vendet në zhvillim
8.b Deri në vitin 2020, të zhvillohet dhe funksionalizohet një strategji globale për punësimin e të rinjve dhe zbatoni Paktin Global të Punëve të Organizatës Ndërkombëtare të Punës	8.b.1 Ekzistenca e një strategjie kombëtare të zhvilluar dhe të funksionalizuar për punësimin e të rinjve, si një strategji e veçantë ose si pjesë e një strategjie kombëtare të punësimit	Zhvillimi i një strategjie për punësimin global të të rinjve

OBJEKTIVA 9: Ndërtimi i një infrastrukture elastike, promovimi i industrializmit gjithëpërfshirës dhe të qëndrueshëm dhe nxitja e inovacionit

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
9.1 Zhvillimi i një infrastrukture cilësore, të besueshme, të qëndrueshme dhe elastike, duke përfshirë infrastrukturën rajonale dhe ndërkufitare, për të mbështetur zhvillimin ekonomik dhe mirëqenien njerëzore, me një fokus në qasje të përbalueshme dhe të barabartë për të gjithë	9.1.1 Proporcioni i popullsisë rurale që jeton brenda 2 km të një rruge gjithë stinore	Zhvillimi i infrastrukturës së qëndrueshme që përqendrohet në qasjen përfshirëse
	9.1.2 Volumet e pasagjerëve dhe të mallrave, sipas mënyrës së transportit	
9.2 Promovimi i industrializimit gjithëpërfshirës dhe të qëndrueshëm deri në vitin 2030 dhe rritja e ndjeshme në punësim dhe BPV-në në industri, në përputhje me rrethanat kombëtare dhe dyfishimi i kësaj në vendet më pak të zhvilluara	9.2.1 Vlera e shtuar e prodhimit si proporcion i BPV-së dhe për frymë	Promovimi i industrializimit gjithëpërfshirës dhe të qëndrueshëm
	9.2.2 Punësimi në prodhim si pjesë e punësimit total	
9.3 Rritja e qasjes së ndërmarrjeve të vogla dhe industriale, veçanërisht në vendet në zhvillim, në shërbimet financiare, përfshirë kreditë e përbalueshme, dhe integrimi i tyre në zinxhirët e vlerës dhe tregjet	9.3.1 Proporcioni i industrive në shkallë të vogël në vlerën e shtuar totale të industrisë	Rritja e qasjes së ndërmarrjeve të vogla në shërbimet financiare dhe tregjet
	9.3.2 Proporcioni i industrive në shkallë të vogël me një hua ose linjë krediti	
9.4 Deri në vitin 2030, të përditësohet infrastrukture dhe të rindërtohen industritë për t'i bërë ato të qëndrueshme, me rritjen e efikasitetit të përdorimit të burimeve dhe adoptimin më të madh të teknologjive të pastra dhe të shëndosha mjedisore dhe proceseve industriale, me të gjitha vendet që ndërmarrin	9.4.1 Emetimi i CO2 për njësi të vlerës së shtuar	Përditësimi i infrastrukturës dhe integrimi i qëndrueshmërisë në industri

veprime në përputhje me aftësitë e tyre përkatëse		
9.5 Përmirësimi i hulumtimit shkencor, përditësimi i aftësive teknologjike të sektorëve industrialë në të gjitha vendet, veçanërisht vendet në zhvillim, duke përfshirë, inkurajimin e inovacionit dhe rritjen e konsiderueshme të numrit të punonjësve të kërkimit dhe zhvillimit për 1 milion njerëz dhe shpenzimet publike dhe private të hulumtimit dhe zhvillimit deri në vitin 2030,	9.5.1 Shpenzimet e hulumtimit dhe zhvillimit si përqindje e BPV-së	Përmirësimi i hulumtimit dhe teknologjive industriale
	9.5.2 Hulumtuesit (me ekuivalent me kohë të plotë) për milion banorë	
9.a Lehtësimi i zhvillimit të qëndrueshëm të infrastrukturës në vendet në zhvillim përmes mbështetjes së zgjeruar financiare, teknologjike dhe teknike për vendet afrikane, vendet më pak të zhvilluara, vendet në zhvillim pa dalje në det dhe shtetet(ishuj) në zhvillim	9.a.1 Mbështetja totale zyrtare ndërkombëtare (ndihma zyrtare e zhvillimit plus flukset e tjera zyrtare) në infrastrukturë	Lehtësimi i zhvillimit të qëndrueshëm të infrastrukturës për vendet në zhvillim
9.b Mbështetja e zhvillimit të teknologjisë së brendshme, hulumtimit dhe inovacionit në vendet në zhvillim, duke përfshirë sigurimin e një mjedisi politik të favorshëm, dhe ndër të tjera edhe diversifikimin industrial dhe shtimin e vlerës për mallrat	9.b.1 Proporcioni i mesëm	Mbështetja e zhvillimit të teknologjisë së brendshme dhe diversifikimit industrial
9.c Rritja e ndjeshme e qasjes në teknologjinë e informacionit dhe komunikimit dhe përpjekja për të siguruar qasje universale dhe të përbalueshme në internet në vendet më pak të zhvilluara deri në vitin 2020	9.c.1 Proporcioni i popullsisë i mbuluar nga rrjeti mobil, nga teknologjia	100% e njerëzve kanë qasje të përbalueshme në internet, teknologji informacioni dhe komunikimi

--	--	--

OBJEKTIVA 10: Ulja e pabarazisë brenda dhe midis vendeve

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
10.1 Deri në vitin 2030, në mënyrë progresive të arrihet dhe mbahet rritja e të ardhurave të 40 për qind të popullsisë së ulët me një normë më të lartë se mesatarja kombëtare	10.1.1 Shkalla e rritjes së shpenzimeve familjare ose të ardhurave për kokë banori në 40 përqind të popullsisë dhe popullsisë totale	Njerëzit në 40% të të ardhurave të arrijnë një normë më të lartë se mesatarja e vendit
10.2 Deri në vitin 2030, të fuqizohet dhe promovohet përfshirja sociale, ekonomike dhe politike të të gjithëve, pavarësisht nga mosha, gjinia, aftësia e kufizuar, raca, etnia, origjina, feja apo statusi ekonomik ose ndonjë status tjetër.	10.2.1 Përqindja e njerëzve që jetojnë nën 50 përqind të të ardhurave mesatare, sipas gjinisë, moshës dhe personave me aftësi të kufizuara	100% përfshirje sociale, ekonomike dhe politike, pa asnjë diskriminim
10.3 Sigurimi i mundësive të barabarta dhe zvogëlimi i pabarazive të rezultateve, duke përfshirë eliminimin e ligjeve, politikave dhe praktikave diskriminuese dhe promovimin e legjislacionit të duhur, politikave dhe veprimeve në këtë drejtim	10.3.1 Përqindja e raportimit të popullsisë/personave që personalisht janë ndjerë të diskriminuar ose ngacmuar në 12 muajt e mëparshëm në bazë të një arsye diskriminimi të ndaluar sipas ligjit ndërkombëtar për të drejtat e njeriut	100% e njerëzve të kenë mundësi të barabarta dhe t'i japin fund diskriminimit
10.4 Miratimi i politikave fiskale, të pagave dhe mbrojtjen sociale, dhe në mënyrë progresive të arrihet barazi më e madhe	10.4.1 Labour share of GDP	Miratimi dhe adaptimi i politikave fiskale dhe të mbrojtjes sociale që promovojnë barazinë
	10.4.2 Ndikimi rishpërndarës i politikës fiskale	
10.5 Përmirësimi i rregullimit dhe monitorimit të tregjeve globale financiare dhe institucioneve dhe forcimi i zbatimit të rregulloreve të tilla	10.5.1 Treguesit e shëndetit financiar	Përmirësimi i rregullimit të tregjeve globale financiare dhe institucioneve
10.6 Sigurimi i përfaqësimit për vendet në zhvillim në vendimmarrje në institucionet globale ekonomike dhe financiare në	10.6.1 Proporcioni i anëtarëve dhe të drejtat e votës së vendeve në zhvillim në organizatat ndërkombëtare	Përfaqësim më i madh për vendet në zhvillim në institucionet financiare

mënyrë që të ofrojnë institucione më efektive, të besueshme, të përgjegjshme dhe legjitime		
10.7 Lehtësimi i migrimit dhe lëvizshmërisë së rregullt, të sigurt dhe të përgjegjshme të njerëzve, përfshirë këtu zbatimit të politikave të planifikuara dhe të menaxhuara mirë të migracionit	10.7.1 Kostoja e rekrutimit që përballohet nga punonjësi si pjesë e të ardhurave mujore të fituara në vendin e destinuar	Lehtësimi i politikave të përgjegjshme dhe të menaxhuara mirë të migracionit
	10.7.2 Numri i vendeve me politika migrimi që lehtësojnë migrimin e rregullt, të sigurt dhe të përgjegjshëm si dhe lëvizshmërinë e njerëzve	
	10.7.3 Numri i njerëzve që vdiqën ose u zhdukën gjatë procesit të migrimit drejtë një destinacioni ndërkombëtar	
	10.7.4 Përqindja e popullsisë që janë refugjatë, sipas vendit të origjinës	
10.a Zbatimi i parimit e trajtimit të veçantë dhe diferencial për vendet në zhvillim, veçanërisht vendet më pak të zhvilluara, në përputhje me marrëveshjet e Organizatës Botërore të Tregtisë	10.a.1 Proporcioni i linjave tarifore të aplikuara për importet nga vendet më pak të zhvilluara dhe vendet në zhvillim me tarifë zero	Zbatim dhe trajtim i veçantë dhe diferencial për vendet në zhvillim
10.b Inkurajimi i ndihmës zyrtare të zhvillimit dhe flukset financiare, duke përfshirë investimet e huaja direkte, në Shtetet ku nevoja është më e madhe, veçanërisht vendet më pak të zhvilluara, vendet afrikane, shtetet e vogla ishuj në zhvillim dhe vendet në zhvillim pa dalje në det, në përputhje me planet dhe programet e tyre kombëtare	10.b.1 Flukset totale të burimeve për zhvillim, nga vendet e marrësit dhe donatorët dhe lloji i rrjedhës (p.sh. ndihma zyrtare e zhvillimit, investimet e huaja direkte dhe flukse të tjera)	Inkurajimi dhe ndihma për zhvillim dhe investimet në vendet më pak të zhvilluara
10.c Deri në vitin 2030, të zvogëlohen në më pak se 3% kostot e transaksionit të dërgesave të emigrantëve dhe eleminimi i korridoreve	10.c.1 Kostot e remitancave si përqindje e shumës totale	Kosto më të ulëta të transaksionit në më pak se 3% për remitanca e migrantëve

të dërgesave me kosto më të larta se 5%		
--	--	--

OBJEKTIVA 11: Qytete dhe vendbanime njerëzore gjithëpërfshirëse, të sigurta dhe të qëndrueshme

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
11.1 Deri në vitin 2030, të sigurohet qasje në strehim të përshtatshëm, të sigurt dhe të përbalueshëm dhe shërbime themelore për të gjithë si dhe rindërtimi i lagjeve të varfëra	11.1.1 Përqindja e popullsisë urbane që jeton në lagje të varfra, vendbanime joformale ose banesa të papërshtatshme	100% e njerëzve të kenë qasje në strehim të sigurt dhe të përbalueshëm
11.2 Deri në vitin 2030, të sigurohet qasje në sisteme transporti të sigurta, të përbalueshme, të arritshme dhe të qëndrueshme për të gjithë, duke përmirësuar sigurinë rrugore, veçanërisht duke rritur transportin publik, me vëmendje të veçantë në grupet me nevoja të vecanta, në situata të cënueshme, grave, fëmijëve, personave me aftësi të kufizuara dhe personave të moshuar	11.2.1 Proporcioni i popullsisë që ka qasje të përshtatshme në transportin publik, sipas gjinisë, moshës dhe personave me aftësi të kufizuara	100% e njerëzve të kenë qasje në sisteme të qëndrueshme dhe të përbalueshme të transportit, duke u përqëndruar tek grupet e cënueshme
11.3 Deri në vitin 2030 të përmirësohet urbanizimi gjithëpërfshirës dhe i qëndrueshëm dhe të rritet kapaciteti për planifikimin dhe menaxhimin e vendbanimeve njerëzore pjesëmarrëse, të integruara dhe të qëndrueshme në të gjitha vendet	11.3.1 Raporti i shkallës së konsumit të tokës me shkallën e rritjes së popullsisë	Përmirësimi i urbanizimit gjithëpërfshirës dhe të qëndrueshëm
	11.3.2 Proporcioni i qyteteve me një strukturë të drejtpërdrejtë të pjesëmarrjes së shoqërisë civile në planifikimin dhe menaxhimin urban që veprojnë rregullisht dhe në mënyrë demokratike	
11.4 Të rriten përpjekjet për të ruajtur dhe mbrojtur trashëgiminë kulturore dhe natyrore të botës	11.4.1 Shpenzimet totale për kokë banori për ruajtjen, mbrojtjen dhe konservimin e të gjithë trashëgimisë kulturore dhe natyrore, sipas burimit të financimit (publik, privat), llojit të trashëgimisë (kulturore, natyrore) dhe nivelit të qeverisjes (kombëtar, rajonal dhe lokal / komunal)	Rritja e përpjekjeve për të mbrojtur trashëgiminë kulturore dhe natyrore të botës
11.5 Deri në vitin 2030, të	11.5.1 Numri i vdekjeve, personave të	Ulja e numrit të

zvogëlohet ndjeshëm numri i vdekjeve dhe numrin e njerëzve të prekur dhe të ulen ndjeshëm humbjet e drejtpërdrejta ekonomike në krahasim me BPV global të shkaktuar nga katastrofat, përfshirë katastrofat e lidhura me ujin, me një fokus në mbrojtjen e të varfërve dhe grupet e cënueshme	zhdukur dhe personave të prekur që drejtpërdrejtë i atribuohen katastrofave për 100,000 popullsi	vdekjeve nga katastrofat natyrore
	11.5.2 Humbja e drejtpërdrejtë ekonomike në lidhje me BPV globale, dëmtimi i infrastrukturës kritike dhe numri i ndërprerjeve në shërbimet themelore, që i atribuohen katastrofave	
11.6 Deri në vitin 2030, të zvogëlohet ndikimi i pafavorshëm mjedisor për kokë banori të qyteteve, përfshirë duke i kushtuar vëmendje të veçantë cilësisë së ajrit dhe administrimit të mbetjeve komunale dhe të tjera	11.6.1 Proporcioni i mbetjeve të ngurta komunale të mbledhura dhe të administruara në objektet e kontrolluara nga mbeturinat totale komunale të gjeneruara, nga qytetet	Ulja e ndikimeve mjedisore të qyteteve
	11.6.2 Nivelet mesatare vjetore të grimcave të imëta (p.sh. PM2.5 dhe PM10) në qytete (popullsia e matur)	
11.7 Deri në vitin 2030, të sigurohet qasje universale në hapësira të sigurta, gjithëpërfshirëse, të gjelbërta dhe publike, në veçanti për gratë dhe fëmijët, personat e moshuar dhe personat me aftësi të kufizuara	11.7.1 Pjesa mesatare e zonës së ndërtuar të qyteteve që është hapësirë e hapur për përdorim publik për të gjithë, sipas gjinisë, moshës dhe personave me aftësi të kufizuara	100% e njerëzve të kenë qasje në hapësira të gjelbërta, publike të sigurta dhe gjithëpërfshirëse
	11.7.2 Proporcioni i personave viktime të ngacmimeve fizike ose seksuale, sipas gjinisë, moshës, statusit të aftësisë së kufizuar dhe vendit të ndodhjes, në 12 muajt e mëparshëm	
11.a Mbështetja e lidhjeve pozitive ekonomike, sociale dhe mjedisore midis zonave urbane, periferike dhe rurale duke forcuar planifikimin kombëtar dhe rajonal të zhvillimit	11.a.1 Numri i vendeve që kanë politika nacionale urbane ose plane zhvillimore rajonale që (a) i përgjigjen dinamikës së popullsisë; (b) që sigurojnë një zhvillim të ekuilibruar territorial; dhe (c) rrisin hapësirën lokale fiskale	Forcimi i planifikimit të zhvillimit kombëtar dhe rajonal
11.b Deri në vitin 2020, të rritet ndjeshëm numri i qyteteve dhe vendbanimeve njerëzore që miratojnë dhe zbatojnë politika dhe plane të integruara drejtë	11.b.1 Numri i vendeve që miratojnë dhe zbatojnë strategjitë kombëtare të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat në përputhje me Kornizën Sendai për Reduktimin e Rrezikut të Fatkeqësive 2015–2030	Rritja e numrit të qyteteve që zbatojnë politika për përfshirjen, efikasitetin e burimeve dhe

<p>gjithëpërfshirjes, efikasitetit të burimeve, zbutjes dhe përshtatjes ndaj ndryshimeve klimatike, rezistencës ndaj katastrofave dhe zhvillimit dhe zbatimit, në përputhje me Kornizën Sendai për Rrezikun e Katastrofës Reduktimi 2015-2030, menaxhimi holistik i rrezikut të katastrofave në të gjitha nivelet</p>	<p>11.b.2 Përqindja e qeverive lokale që miratojnë dhe zbatojnë strategjitë lokale të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat në përputhje me strategjitë kombëtare të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat</p>	<p>zvogëlimin e rrezikut nga katastrofat</p>
<p>11.c Mbështetja e vendeve më pak të zhvilluara përmes ndihmës financiare dhe teknike, në ndërtimin e ndërtesave të qëndrueshme duke përdorur materiale lokale</p>	<p><i>Nuk u propozua asnjë tregues i përshtatshëm. Komuniteti global i statistikave inkurajohet të punojë për të zhvilluar një tregues që mund të propozohet për rishikimin gjithëpërfshirës të vitit 2025. Shikoni E / CN.3 / 2020/2, paragrafi 23</i></p>	<p>Mbështetja e vendeve më pak të zhvilluara në ndërtimin e qëndrueshëm dhe rezilientë</p>

OBJEKTIVA 12: Sigurimi i konsumit të qëndrueshëm dhe modeleve të prodhimit

TARGET	INDICATOR	Target
12.1 Zbatimi i Kornizës 10-vjeçare të Programeve për Konsumimin e Qëndrueshëm dhe Modelet e Prodhimit, të gjitha vendet të ndërmarrin veprime, me drejtim të vendeve të zhvilluara duke marrë parasysh zhvillimin dhe aftësitë e vendeve në zhvillim	12.1.1 Numri i vendeve që zhvillojnë, miratojnë ose zbatojnë instrumente të politikës që synojnë mbështetjen e kalimit në konsum dhe prodhim të qëndrueshëm	Zbatimi i kornizës 10-vjeçare të konsumit dhe prodhimit të qëndrueshëm
12.2 Deri në vitin 2030, të arrihet menaxhimi i qëndrueshëm dhe përdorimi efikas i burimeve natyrore	12.2.1 Gjurmë materiale, gjurmë materiale për kokë banori dhe gjurmë materiale për BPV	Menaxhimi dhe përdorimi i plotë i qëndrueshëm i burimeve natyrore
	12.2.2 Konsumi i brendshëm i materialit, konsumi i brendshëm i materialit për frymë dhe konsumi i materialit të brendshëm për BPV	
12.3 Deri në vitin 2030, të përgjysmohen mbetjet globale të ushqimit për kokë banori në nivelet e shitjes me pakicë dhe për konsumatorë dhe zvogëlimi i hedhjes së ushqimit përgjatë zinxhirëve të prodhimit dhe furnizimit, duke përfshirë humbjet pas korrjes	12.3.1 (a) Indeksi i humbjes së ushqimit dhe (b) indeksi i mbetjeve të ushqimit	Ulja me 50% e mbetjeve globale të ushqimit për kokë banori
12.4 Deri në vitin 2020, të arrihet menaxhimi i shëndoshë mjedisor i kimikateve dhe të gjitha mbeturinave gjatë gjithë ciklit të tyre të jetës, në përputhje me kornizat ndërkombëtare të rena dakord, dhe të zvogëlohet ndjeshëm çlirimi i tyre në ajër, ujë dhe tokë në mënyrë që të minimizohen ndikimet e tyre negative në shëndetin e njeriut dhe mjedisit.	12.4.1 Numri i palëve në marrëveshjet ndërkombëtare shumëpalëshe mjedisore për mbetjet e rrezikshme dhe kimikateve të tjerë që përmbushin angazhimet dhe detyrimet e tyre në transmetimin e informacionit siç kërkohet nga secila marrëveshje përkatëse	Arritja e administrimit të kimikateve dhe mbeturinave, dhe zvogëlimi i lëshimit të tyre në ajër
	12.4.2 (a) Mbetjet e rrezikshme të krijuara për kokë banori; dhe (b) përqindja e mbetjeve të rrezikshme të trajtuara, sipas llojit të trajtimit	

12.5 Deri në vitin 2030, të zvogëlohet ndjeshëm gjenerimi i mbetjeve përmes parandalimit, zvogëlimit, riciklimit dhe ripërdorimit	12.5.1 Shkalla kombëtare e riciklimit, ton materiale të ricikluara	Zvogëlimi i ndjeshëm i gjenerimit të mbeturinave
12.6 Inkurajimi i kompanive, posaçërisht kompanitë e mëdha dhe transnacionale, të miratojnë praktika të qëndrueshme dhe të integrojnë informacionin e qëndrueshmërisë në ciklin e tyre të raportimit	12.6.1 Numri i kompanive që publikojnë raporte të qëndrueshmërisë	Inkurajimi i kompanive të miratojnë praktika të qëndrueshme dhe të raportojnë mbi to
12.7 Të ëromovohen praktika të prokurimit publik që janë të qëndrueshme, në përputhje me politikat dhe prioritetet kombëtare	12.7.1 Shkalla e politikave të qëndrueshme të prokurimit publik dhe zbatimit të planit të veprimit	Promovimi i praktikave të qëndrueshme të prokurimit publik
12.8 Deri në vitin 2030, tësigurohen që njerëzit kudo të kenë informacionin dhe ndërgjegjësimin përkatës për zhvillimin e qëndrueshëm dhe stilin e jetës në harmoni me mbrojtjen e natyrës	12.8.1 Shkalla në të cilën (i) arsimi global i qytetarisë dhe (ii) arsimi për zhvillim të qëndrueshëm përfshihen në (a) politikat kombëtare të arsimit; (b) programet mësimore; (c) arsimimin e mësuesve; dhe (d) vlerësimin e studentëve	100% e njerëzve të jenë të informuar dhe të vetëdijshëm për zhvillimin e qëndrueshëm dhe mënyrat e jetesës
12.a Mbështetja në vendet në zhvillim për të forcuar kapacitetin e tyre shkencor dhe teknologjik për të shkuar drejt modeleve më të qëndrueshme të konsumit dhe prodhimit	12.a.1 Kapacitet i instaluar i gjenerimit të energjisë së ripërtërishme në vendet në zhvillim (në watts për kokë banori)	Mbështetja e vendeve në zhvillim në kapacitetin e tyre shkencor dhe teknologjik për konsum dhe prodhim të qëndrueshëm
12.b Të zhvillohen dhe zbatohen mjete për të monitoruar ndikimet e zhvillimit të qëndrueshëm për turizmin e qëndrueshëm që krijon vende pune dhe promovon kulturën dhe produktet vendase	12.b.1 Zbatimi i mjeteve standarde të kontabilitetit për të monitoruar aspektet ekonomike dhe mjedisore të qëndrueshmërisë së turizmit	Zhvillimi dhe implementimi i mjeteve për të monitoruar turizmin e qëndrueshëm
12.c Të racionalizohen subvencionet joefikase të karburanteve fosile që	12.c.1 Shuma e subvencioneve të karburanteve fosile për njësi të BPV-së (prodhimi dhe konsumi)	Heqja e subvencioneve të karburanteve fosile

<p>inkurajojnë konsumin e kotë duke hequr shtrembërimet e tregut, në përputhje me rrethanat kombëtare, duke përfshirë ristrukturimin e taksimit dhe heqjen gradualisht të atyre subvencioneve të dëmshme, ku ekzistojnë, për të pasqyruar ndikimet e tyre në mjedis, duke marrë parasysh plotësisht nevojat specifike kushtet e vendeve në zhvillim dhe minimizimin e ndikimeve të mundshme negative në zhvillimin e tyre në një mënyrë që mbron të varfërit dhe grupet e cënueshme</p>		<p>(shuma për kokë banori) dhe shtrembërimet e tregut që inkurajojnë konsum të dëmshëm</p>
---	--	--

OBJEKTIVA 13: Marrja e masave urgjente për të luftuar ndryshimin e klimës dhe ndikimet e tij

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
13.1 Forcimi i rezistencës dhe kapacitetit përshtatës ndaj rreziqeve dhe fatkeqësive natyrore të lidhura me klimën në të gjitha vendet	13.1.1 Numri i vdekjeve, personave të zhdukur dhe personave të prekur që drejtpërdrejtë i atribuohen katastrofave për 100,000 popullsi	Ulja e rasteve të vdekjeve dhe personave të prekur nga katastrofat e lidhura me klimën dhe miratimi i strategjive lokale të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat në përputhje me ato kombëtare
	13.1.2 Numri i vendeve që miratojnë dhe zbatojnë strategjitë kombëtare të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat në përputhje me Kornizën Sendai për Reduktimin e Rrezikut të Fatkeqësive 2015-2030	
	13.1.3 Përqindja e qeverive lokale që miratojnë dhe zbatojnë strategjitë lokale të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat në përputhje me strategjitë kombëtare të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat	
13.2 Të integrohen masat e ndryshimit të klimës në politikat, strategjitë dhe planifikimin kombëtar	13.2.1 Numri i vendeve me kontribute të përcaktuara në shkallë kombëtare, strategji afatgjata, plane kombëtare të adaptimit, strategji siç raportohen në komunikimet e adaptimit dhe komunikimet kombëtare	100% integrim i masave të ndryshimit të klimës në politika, strategji dhe planifikim
	13.2.2 Emetimet totale të gazeve serrë në vit	
13.3 Përmirësimi i edukimit, ngritja e vetëdijës dhe kapaciteti njerëzor dhe institucional për zbutjen e ndryshimeve klimatike, përshtatjen, uljen e ndikimit dhe paralajmërimin e hershëm	13.3.1 Shkalla në të cilën (i) arsimit global i qytetarisë dhe (ii) arsimit për zhvillim të qëndrueshëm përfshihen në (a) politikat kombëtare të arsimit; (b) programet mësimore; (c) arsimimin e mësuesve; dhe (d) vlerësimin e studentëve	Ndërtimi i njohurisë, rritja e vetëdijës dhe kapaciteti mbi ndikimin e ndryshimit të klimës
	13.3.2 Numri i vendeve që kanë komunikuar forcimin e ndërtimit të kapaciteteve institucionale, sistemike dhe individuale për të zbatuar adaptimin, zbutjen dhe transferimin e teknologjisë dhe veprimet e zhvillimit	
13.a Zbatimi i angazhimit të ndër-marrë nga palët e	13.a.1 Shumat e siguruara dhe të mobilizuara në dollarë të Shteteve të	Të zbatojmë Konventën e

<p>vendeve të zhvilluara në Konventën Kuadër të Kombeve të Bashkuara për Ndryshimin e Klimës për një qëllim të mobilizimit të përbashkët 100 miliardë dollarë në vit deri në vitin 2020 nga të gjitha burimet për të adresuar nevojat e vendeve në zhvillim në kontekstin e veprimeve kuptimplota të zbutjes dhe transparencës në zbatim dhe të funksionalizojë plotësisht Fondin e Gjelbër të Klimës përmes kapitalizimit të tij sa më shpejt të jetë e mundur</p>	<p>Bashkuara në vit në lidhje me qëllimin e vazhdueshëm ekzistues të mobilizimit kolektiv të zotimit prej 100 miliardë dollarësh deri në 2025</p>	<p>Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimatike</p>
<p>13.b Promovimi i mekanizmave për ngritjen e kapacitetit për planifikimin dhe menaxhimin efektiv të ndërlidhur me ndryshimet klimatike në vendet më pak të zhvilluara dhe shtetet e vogla në zhvillim të ishullit, përfshirë fokusimin tek gratë, të rinjtë dhe komunitetet lokale dhe të marginalizuara</p>	<p>13.b.1 Numri i vendeve më pak të zhvilluara dhe shteteve në zhvillim të ishullit të vogël me kontribute të përcaktuara në shkallë kombëtare, strategji afatgjata, plane kombëtare të adaptimit, strategji siç raportohen në komunikimet e adaptimit dhe komunikimet kombëtare</p>	<p>Promovimi i mekanizmave për të rritur kapacitetin për planifikim dhe menaxhim në lidhje me ndryshimin e klimës</p>

OBJEKTIVA 14: Ruajtja dhe përdorimi në mënyrë të qëndrueshme oqeanet, detet dhe burimet detare për zhvillim të qëndrueshëm

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
14.1 Deri në vitin 2025, të parandalohet dhe zvogëlohet ndjeshëm ndotja detare të të gjitha llojet, veçanërisht nga aktivitetet e bazuara në tokë, duke përfshirë mbeturinat detare dhe ndotjen e lëndëve ushqyese	14.1.1 (a) Indeksi i eutrofikimit bregdetar; dhe (b) dendësia e mbeturinave plastike	Ulja e ndjeshme e të gjitha llojeve të ndotjes detare
14.2 Deri në vitin 2020, të menaxhohet dhe mbrohet në mënyrë të qëndrueshme ekosistemet detare dhe bregdetare për të shmangur ndikime të rëndësishme të padëshirueshme, duke përfshirë forcimin e rezistencës së tyre, dhe ndërmarrjen e veprimeve për restaurimin e tyre në mënyrë që të ketë oqeanet të shëndetshme dhe produktive.	14.2.1 Numri i vendeve që përdorin qasje të bazuara në ekosisteme për të menaxhuar zonat detare	Menaxhimi dhe mbrojtja e ekosistemeve detare dhe bregdetare
14.3 Minimizimi dhe adresimi i ndikimit të acidifikimit të oqeanit, përmes bashkëpunimit të zgjeruar shkencor në të gjitha nivelet	14.3.1 Aciditeti mesatar detar (pH) i matur në suitë e dakorduar të stacioneve përfaqësuese të kampionimit	Ulja e acidifikimit të oqeanit
14.4 Deri në vitin 2020, të rregullohet në mënyrë efektive vjelja dhe përfundimi i peshkimit të tepërt, të paligjshëm, të pa raportuar dhe të parregulluar të peshkimit dhe praktikat destruktive të peshkimit dhe të zbatoni planet e menaxhimit të bazuara në shkencë, në mënyrë që të rivendosni rezervat e peshkut në kohën më të shkurtër të mundshme, të paktën në nivele që mund të prodhojnë rendiment	14.4.1 Proporcioni i rezervave të peshkut brenda niveleve të qëndrueshme biologjikut	Rregullimi i praktikave të peshkimit dhe mbani rezervat e peshkut brenda niveleve të qëndrueshme

maksimal të qëndrueshëm siç përcaktohet nga karakteristikat e tyre biologjike		
14.5 Deri në vitin 2020, të ruhet të paktën 10% të zonave bregdetare dhe detare, në përputhje me ligjin kombëtar dhe ndërkombëtar dhe bazuar në informacionin më të mirë në dispozicion shkencor	14.5.1 Mbulimi i zonave të mbrojtura në lidhje me zonat detare	10% e zonave bregdetare dhe detare për tu ruajtur, në përputhje me ligjin kombëtar dhe ndërkombëtar
14.6 Deri në vitin 2020, të ndalojë forma të caktuara të subvencioneve të peshkimit që kontribuojnë në kapacitetin e tepërt dhe peshkimin e tepërt, eliminimin e subvencioneve që kontribuojnë në peshkim të paligjshëm, të pa raportuar dhe të parregulluar dhe të përmbahen nga futja e këtyre subvencioneve të reja, duke njohur trajtimin special dhe efektiv të përshtatshëm dhe efektiv për vendet në zhvillim dhe ato më pak të zhvilluara duhet të jetë një pjesë integrale e negociatave për subvencionet e peshkimit të Organizatës Botërore të Tregtisë	14.6.1 Shkalla e zbatimit të instrumenteve ndërkombëtare që synojnë të luftojnë peshkimin e paligjshëm, të pa raportuar dhe të parregulluar	Ti jepet fund subvencioneve që kontribuojnë në peshkim të tepërt dhe peshkim të parregulluar
14.7 Deri në vitin 2030, të rriten përfitimet ekonomike për shtetet e vogla në zhvillim të ishullit dhe vendet më pak të zhvilluara nga përdorimi i qëndrueshëm i burimeve detare, përfshirë përmes menaxhimit të qëndrueshëm të peshkimit, akuakulturës dhe turizmit	14.7.1 Peshkimi i qëndrueshëm si përqindje e BPV-së në shtetet (ishuj) të vegjël në zhvillim, vendet më pak të zhvilluara dhe të gjitha vendet	Rritja e përfitimeve ekonomike nga përdorimi i qëndrueshëm i burimeve detare
14.a Rritja e njohurive shkencore, zhvillimi i	14.a.1 Proporcioni i buxhetit total të hulumtimeve të alokuara për kërkime	Rritja e njohurive shkencore,

<p>kapacitetit kërkimor dhe transferimi i teknologjisë detare, duke marrë parasysh Kriteret dhe Udhëzimet e Komisionit Ndërqeveritar të Komisionit Oqeanografik për Transferimin e Teknologjisë Detare, në mënyrë që të përmirësojë gjendjen e oqeanit dhe për të rritur kontributin e biodiversitetit detar në zhvillimin e vendeve në zhvillim, në veçanti shtetet në zhvillim (ishuj) dhe vendet më pak të zhvilluara</p>	<p>në fushën e teknologjisë detare</p>	<p>hulumtimeve dhe teknologjisë për shëndetin e oqeanit</p>
<p>14.b Të sigurohen qasje për peshkatarë të shkallës së vogël artizanale në burimet detare dhe tregjet</p>	<p>14.b.1 Shkalla e zbatimit të një kornize ligjore / rregullatore / politike / institucionale e cila njih dhe mbron të drejtat e hyrjes për peshkimin në shkallë të vogël</p>	<p>Mbështetja e peshkatarëve në shkallë të vogël</p>
<p>14.c Të përmirësohet konservimi dhe përdorimi i qëndrueshëm i oqeanëve dhe burimeve të tyre duke zbatuar ligjin ndërkombëtar siç pasqyrohet në Konventën e Kombeve të Bashkuara për Ligjin e Detit, e cila siguron kornizën ligjore për ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të oqeanëve dhe burimeve të tyre, siç përmendet në paragrafin 158 "E ardhmja që duam"</p>	<p>14.c.1 Numri i vendeve që bëjnë përparim në ratifikimin, pranimin dhe zbatimin përmes kornizave ligjore, politike dhe institucionale, instrumenteve të lidhura me oqeanin që zbatojnë të drejtën ndërkombëtare, siç pasqyrohet në Konventën e Kombeve të Bashkuara për Ligjin e Detit, për ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të oqeanit dhe burimet e tyre</p>	<p>Përforcimi dhe zbatimi i ligjit ndërkombëtar mbi detet për të rritur ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të oqeanëve dhe burimeve të tyre</p>

OBJEKTIVA 15: Mbrojtja, rivendosja, promovimi dhe përdorimi i qëndrueshëm të ekosistemeve tokësore, menaxhimi në mënyrë të qëndrueshme të pyjeve, luftimi i shkretëtirëzimit dhe ndalimi e ndryshimi i degradimit të tokës dhe ndalimi i humbjes së biodiversitetit

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
15.1 Deri në vitin 2020, të sigurohet ruajtja, restaurimi dhe përdorimi i qëndrueshëm i ekosistemeve tokësore, i ujërave të ëmbla dhe shërbimeve të tyre, në veçanti pyjeve, ligatinave, maleve dhe tokave të thata, në përputhje me detyrimet e marrëveshjeve ndërkombëtare	15.1.1 Zona pyjore si pjesë e sipërfaqes totale të tokës	100% ruajtje, restaurim dhe përdorim i qëndrueshëm i tokës dhe ekosistemeve të ujërave të ëmbla
	15.1.2 Proporcioni i vendeve të rëndësishme për biodiversitetin tokësor dhe të ujërave të ëmbla që mbulohen nga zona të mbrojtura, sipas llojit të ekosistemit	
15.2 Deri në vitin 2020, të promovohet globalisht zbatimi i menaxhimit të qëndrueshëm të të gjitha llojeve të pyjeve, ndalimi i prerjeve të pyjeve, rivendosja e pyjeve të degraduara dhe rritja e ndjeshme e pyllëzimit dhe ripyllëzimet	15.2.1 Progresi drejtë menaxhimit të qëndrueshëm të pyjeve	Të ndalohen shpyllëzimet dhe rivendosja e pyjeve të degraduara
15.3 Deri në vitin 2030, të luftohet shkretëtirëzimi, rivendosja e tokës dhe toka e degraduar, duke përfshirë tokën e prekur nga shkretëtirëzimi, thatësira dhe përmbytjet dhe përpjekja për të arritur një botë neutrale ndaj degradimit të tokës	15.3.1 Proporcioni i tokës që është degraduar mbi sipërfaqen totale të tokës	Të ndalohet shkretëtirëzimi dhe rivendosja e tokës së degraduar
15.4 Deri në vitin 2030, të sigurohet ruajtja e ekosistemeve malore, duke përfshirë biodiversitetin e tyre, në mënyrë që të rritet kapaciteti i tyre për të siguruar përfitime që janë thelbësore për zhvillimin e qëndrueshëm	15.4.1 Mbulimi nga zonat e mbrojtura të vendeve të rëndësishme për biodiversitetin malor	Sigurimi i ruajtjes së ekosistemeve malore
	15.4.2 Indeksi i Mbulimit të Gjellbër të Maleve	
15.5 Merrni masa urgjente	15.5.1 Indeksi i Listës së Kuqe	Të ndalohet humbja

dhe të rëndësishme për të zvogëluar degradimin e habitateve natyrore, për të ndaluar humbjen e biodiversitetit dhe, deri në vitin 2020, për të mbrojtur dhe parandaluar zhdukjen e specieve të kërcënuara		e biodiversitetit dhe habitateve natyrore
15.6 Të promovohet ndarja e drejtë e përfitimeve që vijnë nga shfrytëzimi i burimeve gjenetike dhe promovimi i qasjes së duhur në burime të tilla, siç është rënë dakord ndërkombëtarisht	15.6.1 Numri i vendeve që kanë miratuar kornizat legjislative, administrative dhe të politikave për të siguruar ndarjen e drejtë dhe të drejtë të përfitimeve	Mbrojtja e qasjes në burimet gjenetike dhe ndarjen e drejtë të përfitimeve
15.7 Marrja e masave urgjente për t'i dhënë fund gjuetisë së paligjshme dhe trafikimit të specieve të mbrojtura të florës dhe faunës dhe adresimi i kërkesës dhe furnizimit të produkteve të paligjshme të botës së egër	15.7.1 Përqindja e kafshëve të egra të tregtuara që u kapën ose u trafikuan në mënyrë të paligjshme	Fundi i gjuetisë pa leje dhe trafikimit të specieve të mbrojtura
15.8 Deri në vitin 2020, të futen masa për të parandaluar futjen dhe për të zvogëluar ndjeshëm ndikimin e specieve të huaja invazive në ekosistemet e tokës dhe ujit, gjithashtu kontrollimi ose çrrënjësja e specieve prioritare	15.8.1 Proporcioni i vendeve që miratojnë legjislacionin përkatës kombëtar dhe burimet adekuate të parandalimit ose kontrollit të specieve të huaja pushtuese	Parandalimi i specieve të huaja invazive apo pushtuese në tokë dhe në ekosistemet ujore.
15.9 Deri në vitin 2020, të integrohen vlerat e ekosistemit dhe biodiversitetit në planifikimin kombëtar dhe lokal, proceset e zhvillimit, strategjitë dhe llogaritë e zvogëlimit të varfërisë	15.9.1 (a) Numri i vendeve që kanë vendosur objektiva kombëtarë në përputhje ose të ngjashëm me Aichi Biodiversitetin Target 2 të Planit Strategjik për Biodiversitetin 2011-2020 në strategjinë e tyre kombëtare të biodiversitetit dhe planet e veprimit dhe progresin e raportuar drejt këtyre synimeve; dhe (b) integrimi i biodiversitetit në sistemet kombëtare të kontabilitetit dhe raportimit, të përcaktuara si zbatimimi i Sistemit të	Integrimi i ekosistemeve dhe biodiversitetit në planifikimin qeveritar

	Kontabilitetit Ekonomik Mjedisor	
15.a Mobilizimi dhe rritja e ndjeshme e burimeve financiare nga të gjitha burimet për të ruajtur dhe përdorur në mënyrë të qëndrueshme biodiversitetin dhe ekosistemet	15.a.1 (a) Ndhim zyrtarë e zhvillimit për ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të biodiversitetit; dhe (b) të ardhurat e gjeneruara dhe financat e mobilizuara nga instrumentet ekonomike që kanë të bëjnë me biodiversitetin	
15.b Mobilizimi i burimeve të konsiderueshme nga të gjitha burimet dhe në të gjitha nivelet për të financuar menaxhimin e qëndrueshëm të pyjeve dhe për të siguruar stimuj adekuat për vendet në zhvillim për të avancuar një menaxhim të tillë, përfshirë ruajtjen dhe ripyllëzimin	15.b.1 (a) Ndhim zyrtarë e zhvillimit për ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të biodiversitetit; dhe (b) të ardhurat e gjeneruara dhe financat e mobilizuara nga instrumentet ekonomike që kanë të bëjnë me biodiversitetin	Rritja e burimeve financiare për të ruajtur dhe përdorur në mënyrë të qëndrueshme ekosistemin dhe biodiversitetin
15.c Rritja e mbështetjes globale për përpjekjet për të luftuar gjuetinë pa leje dhe trafikimin e specieve të mbrojtura, përfshirë duke rritur kapacitetin e komuniteteve lokale për të ndjekur mundësi të qëndrueshme jetese	15.c.1 Përqindja e kafshëve të egra të tregtuara që u plaçkitën ose u trafikuan në mënyrë të paligjshme	Ndalja e gjuetisë e pahijshme dhe luftimi i tregtisë së kafshëve të egra të gjuetisë pa leje

OBJEKTIVA 16: Promovimi i një shoqëri paqësore dhe gjithëpërfshirëse për zhvillim të qëndrueshëm, siguroimi i qasjes në drejtësi për të gjithë dhe ndërtimi i institucioneve efektive, të përgjegjshme dhe gjithëpërfshirëse në të gjitha nivelet

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
16.1 Ulja e ndjeshme kudo e të gjitha formave të dhunës dhe shkallës së vdekjeve që lidhen me të	16.1.1 Numri i viktimave të vrasjes me dashje për 100,000 popullsi, sipas gjinisë dhe moshës	Zvogëloni të gjithë dhunën kudo, përfshirë vdekjet dhe viktimat që i nënshtrohen dhunës
	16.1.2 Vdekjet e lidhura me konfliktet për 100,000 banorë, sipas gjinisë, moshës dhe shkakut	
	16.1.3 Proporcioni i popullsisë që i nënshtrohet (a) dhunës fizike, (b) dhunës psikologjike dhe (c) dhunës seksuale në 12 muajt e mëparshëm	
	16.1.4 Përqindja e popullsisë që ndihet e sigurt duke ecur vetëm rreth zonës ku ata jetojnë	
16.2 Të eliminohet abuzimi, shfrytëzimi, trafikimi dhe të gjitha format e dhunës apo torturës ndaj fëmijëve	16.2.1 Përqindja e fëmijëve të moshës 1-17 vjeç që kanë përjetuar ndonjë ndëshkim fizik dhe / ose agresion psikologjik nga kujdestarët gjatë muajit të kaluar	100% çrrënjosje e abuzimit, shfrytëzimit, trafikimit dhe dhunës ndaj fëmijëve dhe të rinjve
	16.2.2 Numri i viktimave të trafikimit njerëzor për 100,000 banorë, sipas gjinisë, moshës dhe formës së shfrytëzimit	
	16.2.3 Përqindja e grave dhe burrave të rinj të moshës 18-29 vjeç që përjetuan dhunë seksuale deri në moshën 18 vjeç	
16.3 Promovimi i sundimit të ligjit në nivelin kombëtar dhe ndërkombëtar dhe qasje e barabartë në drejtësi për të gjithë	16.3.1 Përqindja e viktimave të dhunës në 12 muajt e mëparshëm të cilët raportuan viktimizimin e tyre tek autoritetet kompetente ose mekanizmat e tjerë të njohur zyrtarisht për zgjidhjen e konflikteve	100% qasje e barabartë në drejtësi dhe promovim shtetin e së drejtës
	16.3.2 Të paraburgosurit e pafajshëm si pjesë e popullatës së përgjithshme të burgjeve	
	16.3.3 Proporcioni i popullsisë që ka përjetuar një mosmarrëveshje në dy	

	<p>vitet e fundit dhe që kanë hyrë në një mekanizëm zyrtar ose jozyrtar të zgjidhjes së mosmarrëveshjeve, sipas llojit të mekanizmit</p>	
	<p>16.4.1 Vlera totale e flukseve të paligjshme financiare të brendshme dhe të jashtme (në dollarë aktualë të Shteteve të Bashkuara)</p>	
<p>16.4 Deri në vitin 2030, të zvogëlohen ndjeshëm flukset e paligjshme financiare dhe të armëve, të forcohet rikuperimi dhe kthimi i pasurive të vjedhura dhe luftoni të gjitha format e krimit të organizuar</p>	<p>16.4.2 Proporcioni i armëve të sekuestruara, të gjetura ose të dorëzuara, origjina ose konteksti i paligjshëm i të cilave është gjurmuar ose vendosur nga një autoritet kompetent në përputhje me instrumentet ndërkombëtare</p>	<p>Luftimi i krimit të organizuar dhe flukseve të paligjshme financiare dhe të armëve</p>
<p>16.5 Ulja e ndjeshme e korrupsionit dhe ryshfetit në të gjitha format e tyre</p>	<p>16.5.1 Përqindja e personave që kishin të paktën një kontakt me një zyrtar publik dhe që i kishin paguar ryshfet një zyrtari publik, ose u kërkohej ryshfet nga ata zyrtarë publik, gjatë 12 muajve të mëparshëm</p>	<p>Ulja në mënyrë thelbësore e korrupsionit dhe ryshfetit për të gjithë, përfshirë individët dhe bizneset</p>
	<p>16.5.2 Proporcioni i bizneseve që kishin të paktën një kontakt me një zyrtar publik dhe që i kishin paguar ryshfet një zyrtari publik, ose u kërkohej ryshfet nga ata zyrtarë publik gjatë 12 muajve të mëparshëm</p>	
<p>16.6 Zhvillimi i institucioneve efektive, të përgjegjshme dhe transparente në të gjitha nivelet</p>	<p>16.6.1 Shpenzimet e qeverisë primare si proporcioni i buxhetit origjinal të aprovuar, sipas sektorit (ose sipas kodeve të buxhetit ose të ngjashme)</p>	<p>Institucione 100% transparente, të përgjegjshme dhe efektive</p>
	<p>16.6.2 Përqindja e popullsisë së kënaqur me përvojën e tyre të fundit të shërbimeve publike</p>	
<p>16.7 Të sigurohet vendimmarrje e përgjegjshme, gjithëpërfshirëse, pjesëmarrëse dhe përfaqësuese në të gjitha nivelet</p>	<p>16.7.1 Proporcionet e pozitive në institucionet kombëtare dhe lokale, përfshirë (a) legjislativat; (b) shërbimin publik; dhe (c) gjyqësorin, krahasuar me shpërndarjet kombëtare, sipas gjinisë, moshës, personave me aftësi të kufizuara dhe grupeve të popullsisë</p>	<p>Sigurimi i vendimmarrjeve të përgjegjshme, gjithëpërfshirëse dhe përfaqësuese</p>

	16.7.2 Përçindja e popullsisë që beson se vendimmarrja është gjithëpërfshirëse dhe e përgjegjshme, sipas gjinisë, moshës, aftësisë së kufizuar dhe grupit të popullsisë	
16.8 Të zgjerohet dhe forcohet pjesëmarrja e vendeve në zhvillim në institucionet e qeverisjes globale	16.8.1 Proporcioni i anëtarëve dhe të drejtat e votës së vendeve në zhvillim në organizatat ndërkombëtare	Forcimi i pjesëmarrjes së çdo vendi në qeverisjen globale
16.9 Deri në vitin 2030, të sigurohet identitet ligjor për të gjithë, përfshirë regjistrimin e lindjes	16.9.1 Proporcioni i fëmijëve nën 5 vjeç, lindjet e të cilëve janë regjistruar në një autoritet civil, sipas moshës	100% e njerëzve të kenë identitet ligjor
16.10 Të sigurohet qasje e publikut në informacion dhe të mbrohen liritë themelore, në përputhje me legjislacionin kombëtar dhe marrëveshjet ndërkombëtare	16.10.1 Numri i rasteve të verifikuara të vrasjes, rrëmbimit, zhdukjes me forcë, ndalimit arbitrar dhe torturës së gazetarëve, personelit të lidhur me mediën, sindikalistëve dhe mbrojtësve të të drejtave të njeriut në 12 muajt e mëparshëm	Sigurimi i qasjes së publikut në informacion dhe mbrojtja e liritë themelore
	16.10.2 Numri i vendeve që miratojnë dhe zbatojnë garancitë kushtetuese, ligjore dhe / ose të politikave për qasjen e publikut në informacion	
16.a Forcimi i institucioneve përkatëse kombëtare, përfshirë bashkëpunimin ndërkombëtar, për ndërtimin e kapaciteteve në të gjitha nivelet, veçanërisht në vendet në zhvillim, për të parandaluar dhunën dhe luftuar terrorizmin dhe krimin.	16.a.1 Ekzistenca e institucioneve të pavarura kombëtare të të drejtave të njeriut në përputhje me Parimet e Parisit	Forcimi i institucioneve kombëtare për të parandaluar dhunën dhe për të luftuar krimin dhe terrorizmin
16.b Të promovohen dhe zbatohen ligjet dhe politikat jo-diskriminuese për zhvillimin e qëndrueshëm	16.b.1 Përçindja e raportimit të popullsisë që personalisht është ndjerë e diskriminuar ose ngacmuar në 12 muajt e mëparshëm në bazë të një arsye diskriminimi të ndaluar sipas ligjit ndërkombëtar për të drejtat e njeriut	Promovimi dhe zbatimi i ligjeve dhe politikave jodiskriminuese

OBJEKTIVA 17: Forcimi i mjeteve të zbatimit dhe rigjallërimi i Partneritetit Global për Zhvillim të Qëndrueshëm

Qëllimi	Treguesi	Qëllimi i synuar
17.1 Forcimi i mobilizimit të burimeve të brendshme, duke përfshirë mbështetjen ndërkombëtare për vendet në zhvillim, për të përmirësuar kapacitetin e brendshëm për mbledhjen e taksave dhe të ardhurave të tjera	17.1.1 Të ardhurat totale të qeverisë si pjesë e BPV-së, sipas burimit	
	17.1.2 Proporcioni i buxhetit të brendshëm i financuar nga taksat e brendshme	
17.2 Vendet e zhvilluara të zbatojnë plotësisht angazhimet e tyre zyrtare të ndihmës për zhvillim, përfshirë angazhimin nga shumë vende të zhvilluara për të arritur objektivin e 0.7 përqind të të ardhurave kombëtare bruto për ndihmën zyrtare të zhvillimit (ODA / GNI) për vendet në zhvillim dhe 0.15 deri 0.20 përqind të ODA / GNI në vendet më pak të zhvilluara; Ofruesit e ODA inkurajohen të marrin në konsideratë vendosjen e një objektivi për të siguruar të paktën 0.20 përqind të ODA / GNI në vendet më pak të zhvilluara	17.2.1 Ndhimja zyrtare zhvillimore neto, vendet totale dhe ato më pak të zhvilluara, si një pjesë e të ardhurave kombëtare bruto të donatorëve të Komitetit të Ndhmës për Zhvillim të Organizatës për Bashkëpunim Ekonomik dhe Zhvillim (OECD)	
17.3 Mobilizimi i burimeve financiare shtesë për vendet në zhvillim nga shumë burime	17.3.1 Investimet e huaja direkte, ndihma zyrtare për zhvillim dhe bashkëpunimi Jug-Jug si një pjesë e të ardhurave kombëtare bruto	
	17.3.2 Vëllimi i remitançave (në dollarë të Shteteve të Bashkuara) si përqindje e BPV-së totale	
17.4 Ndhimja e vendeve në zhvillim në arritjen e qëndrueshmërisë afatgjatë të borxhit përmes politikave të koordinuara që synojnë	17.4.1 Shërbimi i borxhit si pjesë e eksporteve të mallrave dhe shërbimeve	

<p>nxitjen e financimit të borxhit, lehtësimin e borxhit dhe ristrukturimin e borxhit, sipas rastit, dhe adresimin e borxhit të jashtëm të vendeve të varfra me shumë borxhe për të zvogëluar shqetësimin e borxhit</p>		
<p>17.5 Miratimi dhe implementimi i regjimeve të nxitjes së investimeve për vendet më pak të zhvilluara</p>	<p>17.5.1 Numri i vendeve që miratojnë dhe zbatojnë regjime të promovimit të investimeve për vendet në zhvillim, përfshirë vendet më pak të zhvilluara</p>	
<p>17.6 Përmirësimi i bashkëpunimit rajonal dhe ndërkombëtar Veri-Jug, Jug-Jug dhe trekëndësh në qasjen në shkencë, teknologji dhe inovacion dhe përmirësimin e ndarjes së njohurive me terma të rënë dakord reciprokisht, përmes koordinimit të përmirësuar midis mekanizmave ekzistues, veçanërisht në nivelin e Kombeve të Bashkuara, dhe përmes një mekanizmi global të lehtësimit të teknologjisë</p>	<p>17.6.1 Abonime fikse në internet me bandë të gjerë për 100 banorë, sipas shpejtësisë</p>	
<p>17.7 Të promovohet zhvillimi, transferimi, shpërndarja dhe përhapja e teknologjive të shëndosha mjedisore në vendet në zhvillim me kushte të favorshme, përfshirë ato me kushte koncesionare dhe preferenciale, siç është rënë dakord reciprokisht</p>	<p>17.7.1 Shuma totale e fondeve për vendet në zhvillim për të promovuar zhvillimin, transferimin, shpërndarjen dhe përhapjen e teknologjive të shëndosha mjedisore</p>	
<p>17.8 Operacionalizimi i plotë i bankës së teknologjisë dhe mekanizmin e ndërtimit të kapacitetit të shkencës, teknologjisë dhe inovacionit për vendet më pak të zhvilluara deri në vitin 2017 dhe përmirësimi i përdorimit</p>	<p>17.8.1 Përqindja e individëve që përdorin internetin</p>	

të teknologjisë mundësuese, në veçanti të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit		
17.9 Rritja e mbështetjes ndërkombëtare për zbatimin e ndërtimit efektiv dhe të synuar të kapaciteteve në vendet në zhvillim për të mbështetur planet kombëtare për të zbatuar të gjithë Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm, duke përfshirë këtu edhe ndihmën përmes bashkëpunimeve Veri-Jug, Jug-Jug dhe bashkëpunimin trekëndësh	17.9.1 Vlera në dollar e asistencës financiare dhe teknike (përfshirë këtu edhe përmes bashkëpunimit Veri-Jug, Jug-Jug dhe trekëndësh) të përkushtuar ndaj vendeve në zhvillim	
17.10 Promovimi i një sistemi tregtar universal, të bazuar në rregulla të hapura, jo-diskriminuese dhe të barabarta nën Organizatën Botërore të Tregtisë, duke përfshirë këtu edhe ndihmën përmes përfundimit të negociatave nën Agjendën e saj të Zhvillimit të Doha	17.10.1 Mesatarja e tarifave të matura në të gjithë botën	
17.11 Rritja e ndjeshme e eksportit të vendeve në zhvillim, me qëllim që të dyfishohet eksporti i vendeve më pak të zhvilluara në eksportet globale deri në vitin 2020	17.11.1 Pjesa e vendeve në zhvillim dhe vendet më pak të zhvilluara në eksportet globale	
17.12 Realizimi dhe zbatimi në kohë i qasjes të tregut pa taksa dhe pa kuota në një bazë të qëndrueshme për të gjitha vendet më pak të zhvilluara, në përputhje me vendimet e Organizatës Botërore të Tregtisë, përfshirë duke siguruar që rregullat preferenciale të origjinës të jenë të	17.12.1 Tarifat mesatare të matura me të cilat përballen vendet në zhvillim, vendet më pak të zhvilluara dhe shtetet e vogla në zhvillim (ishuj)	

zbatueshme për importet nga vendet më pak të zhvilluara të jenë transparente dhe të thjeshta, dhe të kontribuojnë në lehtësimin e qasjes në treg		
17.13 Përmirësimi i stabilitetit makroekonomik global, duke përfshirë këtu ndihmën përmes koordinimit të politikave dhe koherencës së politikave	17.13.1 Paneli makroekonomik	
17.14 Rritja e koherencës së politikave për zhvillimin e qëndrueshëm	17.14.1 Numri i vendeve me mekanizma të vendosur për të rritur koherencën e politikave të zhvillimit të qëndrueshëm	
17.15 Respektimi i hapësirës dhe udhëheqjes së politikave të secilit vend për të vendosur dhe zbatuar politika për çrrënjosjen e varfërisë dhe zhvillimin e qëndrueshëm	17.15.1 Shtrirja e përdorimit të kornizave të rezultateve në pronësi të vendit dhe mjeteve të planifikimit nga ofruesit e bashkëpunimit për zhvillim	Respektimi i udhëheqjes kombëtare për të zbatuar politikat për Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm.
17.16 Përmirësimi i Partneritetit Global për Zhvillim të Qëndrueshëm, i plotësuar nga partneritete me shumë akterë që mobilizojnë dhe ndajnë njohuri, ekspertizë, teknologji dhe burime financiare, për të mbështetur arritjen e Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm në të gjitha vendet, në veçanti vendet në zhvillim	17.16.1 Numri i vendeve që raportojnë progres në kornizat e monitorimit të efektivitetit të shumë palëve që mbështesin arritjen e Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm	
17.17 Inkurajimi dhe promovimi i partneriteteve efektive publike, publiko-private dhe shoqërisë civile, duke u mbështetur në përvojën dhe strategjitë e burimeve të partneriteteve	17.17.1 Shuma në dollarë e Shteteve të Bashkuara e angazhuar për partneritet publiko-privat për infrastrukturën	

<p>17.18 Deri në vitin 2020, rritja e mbështetjes për ndërtimin e kapaciteteve për vendet në zhvillim, duke përfshirë vendet më pak të zhvilluara dhe shtetet e vogla ishuj në zhvillim, për të rritur ndjeshëm disponueshmërinë e të dhënave me cilësi të lartë, në kohë dhe të besueshme, të ndara sipas të ardhurave, gjinisë, moshës, racës, përkatësisë etnike, migratore statusi, aftësia e kufizuar, vendndodhja gjeografike dhe karakteristikat e tjera të rëndësishme në kontekstet kombëtare</p>	<p>17.18.1 Treguesi i kapacitetit statistikor për monitorimin e qëllimit të zhvillimit të qëndrueshëm</p>	
	<p>17.18.2 Numri i vendeve që kanë legjislacion kombëtar statistikor që përputhet me Parimet Themelore të Statistikave Zyrtare</p>	
	<p>17.18.3 Numri i vendeve me një plan kombëtar statistikor që financohet plotësisht dhe është në zbatim, nga burimi i financimit</p>	
<p>17.19 Deri në vitin 2030, të investohen mbi iniciativat ekzistuese për të zhvilluar matje të progresit në zhvillimin e qëndrueshëm që plotësojnë prodhimin e brendshëm bruto dhe mbështesin ndërtimin e kapaciteteve statistikore në vendet në zhvillim</p>	<p>17.19.1 Vlera në dollar e të gjitha burimeve të vëna në dispozicion për të forcuar kapacitetin statistikor në vendet në zhvillim</p>	
	<p>17.19.2 Proporcioni i vendeve që (a) kanë kryer të paktën një regjistrim të popullsisë dhe banesave në 10 vitet e fundit; dhe (b) kanë arritur regjistrimin 100 përqind të lindjeve dhe 80 përqind regjistrimin e vdekjeve</p>	

ANEKSI 3: OZHQ Metadata

TREGUESIT PËRKATËS TË OZHQ-VE PËR NIVELIN KOMUNAL	TË DHËNAT GJENEROHEN NGA KOMUNA OSE INSTITUCIONE TË TJERA PUBLIKE NË NIVELIN LOKAL	A JANË NË DISPOZICION KËTO TË DHËNA? (PO / JO)	NËSE PO, CILA ËSHTË VLERA DHE NJËSIA	VITI I TË DHËNAVE
1.3.1 Përqindja e popullsisë me qasje në sisteme të mbrojtjes sociale, të ndara sipas gjinisë, duke dalluar fëmijët, personat e papunë, personat e moshuar, personat me aftësi të kufizuara, gratë shtatzëna, të sapolindurit, viktimat e lëndimeve në punë, si dhe të varfërit dhe të cenueshmit	Numri i fëmijëve / familjeve që marrin ndihmë në të holla			
	Numri i përgjithshëm i fëmijëve / amvisërive me fëmijë			
	Numri i grave lehona që marrin ndihmë në të holla			
	Gratë që lindin në të njëjtin vit			
	Numri i personave që marrin ndihmë në të holla për shkak të aftësive së kufizuara			
	Personat me aftësi të kufizuara të rënda			
	Numri i përfituesve të papunë me përfitime në të holla			
	Numri i personave të papunë			
	Numri i punëtorëve të mbrojtur nga sigurimi i lëndimeve			
	Punësimi total ose fuqia punëtore			
	Numri i personave mbi moshën e daljes në pension të rregullt që marrin pension pleqërie			
	Personat mbi moshën e pensionit ligjor			
1.5.1 Numri i vdekjeve, personave të zhdukur dhe personave të prekur drejtpërdrejt të atribuar katastrofave për 100,000 banorë	Numri i vdekjeve që i atribuohet katastrofave natyrore			
	Numri i personave të zhdukur që i atribuohet katastrofave natyrore			
	Numri i njerëzve të prekur drejtpërdrejt që i atribuohet katastrofave natyrore			
	Popullsia totale			
1.5.2 Humbja e drejtpërdrejtë ekonomike që i atribuohet katastrofave në lidhje me prodhimin e brendshëm bruto global (PBB)	Humbja e drejtpërdrejtë bujqësore që i atribuohet katastrofave natyrore			
	Humbja e drejtpërdrejtë ekonomike për të gjitha pasuritë e tjera prodhuese të dëmtuara ose të shkatërruara që i atribuohen katastrofave natyrore			
	Humbja e drejtpërdrejtë ekonomike në sektorin e strehimit i atribuohet katastrofave			
	Humbja e drejtpërdrejtë ekonomike që rezulton nga infrastruktura jashtëzakonisht e dëmtuar ose e shkatërruar që i atribuohet katastrofave natyrore			
	Humbja e drejtpërdrejtë ekonomike e trashëgimisë kulturore të dëmtuar ose shkatërruar që i atribuohet katastrofave natyrore			

	PBB			
1.a.1 Përqindja e burimeve të gjeneruara në vend që janë të alokuara nga qeveria drejtpërdrejt në programet e uljes së varfërisë	-			
1.a.2 Përqindja e shpenzimeve totale të qeverisë për shërbime esenciale (arsimi, shëndetësia dhe mbrojtja sociale)	-			
1.a.3 Shuma e granteve totale dhe të hyrave jofitimprurëse të alokuara drejtpërdrejt në programet e uljes së varfërisë si përqindje e PBB-së	-			
1.b.1 Përqindja e shpenzimeve të përsëritura të qeverisë dhe kapitalit në sektorë nga të cilët përfitojnë në mënyrë disproporcionale gratë, grupet e varfra dhe të cenuarit	-			
2.3.1 Vëllimi i prodhimit për njësi pune sipas klasave të madhësisë së ndërmarrjes bujqësore / baritore / pyjore	-			
2.3.2 Të ardhurat mesatare të prodhuesve të shkallës së vogël të ushqimit, sipas gjinisë dhe statusit autokton	-			
2.4.1 Përqindja e sipërfaqes bujqësore si pjesë e bujqësisë prodhuese dhe të qëndrueshme	-			
2.5.2 Përqindja e racave lokale të klasifikuara si të rrezikuara, jo të rrezikuara ose në nivel të panjohur të rrezikut të zhdukjes	-			
2.a.1 Indeksi i orientimit bujqësor për shpenzimet qeveritare	-			
2.a.2 Shpenzimet totale zyrtare (ndihma zyrtare e zhvillimit bashkë me shpenzimet e tjera zyrtare) në sektorin e bujqësisë	-			
3.9.1 Shkalla e vdekshmërisë që i është atribuar ndotjes së ajrit dhe mjedisit	-			
3.9.2 Shkalla e vdekshmërisë që i është atribuar ujit të pakontrolluar, higjienës së dobët dhe mungesës së higjienës (ekspozimi në shërbime të pasigurta të ujit dhe higjienës për të gjithë (ËASH))	-			
3.9.3 Shkalla e vdekshmërisë i është atribuar helmimit të paqëllimtë	-			

3.b.3 Përqindja e institucioneve shëndetësore që e kanë grupin esencial përkatës të ilaçeve të disponueshëm dhe të përballueshëm	-			
4.1.1 Përqindja e fëmijëve dhe të rinjve: (a) në klasat 2/3; (b) në fund të fillores; dhe (c) në fund të shkollës së mesme të ulët që arrijnë të paktën një nivel aftësie minimale në (i) lexim dhe (ii) matematikë, sipas gjinisë	Numri i fëmijëve dhe të rinjve në klasat 2/3 duke arritur të paktën një nivel aftësie minimale në (i) lexim			
	Numri i fëmijëve dhe të rinjve në klasat 2/3 duke arritur të paktën një nivel aftësie minimale në matematikë			
	Numri i përgjithshëm i fëmijëve dhe të rinjve në klasat 2/3			
	Numri i fëmijëve dhe të rinjve në fund të fillores duke arritur të paktën një nivel aftësie minimale në (i) lexim			
	Numri i fëmijëve dhe të rinjve në fund të fillores duke arritur të paktën një nivel aftësie minimale në matematikë			
	Numri total i fëmijëve dhe të rinjve në fund të shkollës fillore			
	Numri i fëmijëve dhe të rinjve në fund të shkollës së mesme të ulët duke arritur të paktën një nivel aftësie minimale në (i) lexim			
	Numri i fëmijëve dhe të rinjve në fund të shkollës së mesme të ulët duke arritur të paktën një nivel aftësie minimale në matematikë			
	Numri total i fëmijëve dhe të rinjve në fund të shkollës së mesme të ulët			
4.2.1 Përqindja e fëmijëve nën 5 vjeç të cilët janë në zhvillim në rrugën e duhur me shëndetin, të mësuarit dhe mirëqenien psikosociale, sipas gjinisë	Numri i fëmijëve nën moshën pesë vjeç që janë në zhvillim e sipër me shëndetin, të mësuarit dhe mirëqenien psikosociale të ndarë			
	Numri i përgjithshëm i fëmijëve nën moshën pesë vjeç në popullatë			
4.2.2 Shkalla e pjesëmarrjes në mësimin e organizuar (një vit para moshës zyrtare të hyrjes në shkollën fillore), sipas gjinisë	Numri i fëmijëve në grupmoshën përkatëse që marrin pjesë në një program të organizuar të të mësuarit			
	Popullsia totale në të njëjtën interval moshe			

4.7.1 Shkalla në të cilën (i) edukimi global i qytetarisë dhe (ii) arsimi për zhvillim të qëndrueshëm, përfshirë barazinë gjinore dhe të drejtat e njeriut, janë të integruara në të gjitha nivelet në (a) politikat kombëtare të arsimit; (b) programet mësimore; (c) arsimimin e mësuesve; dhe (d) vlerësimin e studentëve	-			
4.a.1 Përqindja e shkollave me qasje në (a) energji elektrike; (b) internet për qëllime pedagogjike; (c) kompjutera për qëllime pedagogjike; (d) infrastrukturë dhe materiale të adaptuara për studentët me aftësi të kufizuara; (e) uji të pijshëm; (f) pajisjet higjienike themelore; dhe (g) pajisjet themelore të larjes së duarve (sipas përcaktimeve të treguesit ËASH)	Numri i shkollave me qasje në energji elektrike			
	Numri i shkollave me qasje në internet për qëllime pedagogjike;			
	Numri i shkollave me qasje në kompjuter për qëllime pedagogjike			
	Numri i shkollave me qasje në infrastrukturë dhe materiale të adaptuara për nxënësit me aftësi të kufizuara			
	Numri i shkollave me qasje në ujë të pijshëm			
	Numri i shkollave që kanë qasje në pajisjet themelore të higjienës			
	Numri i shkollave me qasje në objektet themelore të larjes së duarve			
	Numri i shkollave			
4.b.1 Vëllimi i fluksit zyrtarë të ndihmës për zhvillim për bursa sipas sektorëve dhe llojit të studimit	-			
4.c.1 Përqindja e mësuesve në: (a) parafillorë; (b) primare; (c) sekondare të ulët; dhe (d) arsimin e mesëm të lartë që kanë marrë të paktën trajnimin minimal të organizuar të mësuesve (p.sh. trajnimin pedagogjik) para shërbimit ose në shërbim të kërkuar për mësimdhënien në nivelin përkatës në një vend të caktuar	Numri i mësuesve që marrin trajnim në nivelin përkatës në arsimin parafillor			
	Numri i mësuesve që kanë marrë trajnim në nivelin përkatës në shkollimin fillor			
	Numri i mësuesve që kanë marrë trajnim në nivelin përkatës në shkollën e mesme të ulët			
	Numri i mësuesve që kanë marrë trajnim në nivelin përkatës në arsimin e mesëm			
	Numri i mësuesve në nivelin e dhënë			
5.4.1 Përqindja e kohës së kaluar në punë të papaguar shtëpiake dhe të kujdesit, sipas gjinisë, moshës dhe vendndodhjes	Numri i përgjithshëm i orëve të shpenzuara nga popullata për punë të papaguar në shtëpi			
	Numri i përgjithshëm i orëve të kaluara nga popullata në punën e papaguar të kujdesit			
	Numri i përgjithshëm i popullsisë			
5.5.1 Përqindja e vendeve të mbajtura nga gratë në (a) parlament dhe (b) qeveritë lokale	-			

5.5.2 Përqindja e grave në pozicione menaxheriale	-			
5.6.1 Përqindja e grave të moshës 15-49 vjeç që marrin vendimet e tyre të informuara në lidhje me marrëdhëniet seksuale, përdorimin e kontraceptivëve dhe kujdesin shëndetësor riprodhues	-			
5.a.1 (a) Përqindja e popullsisë totale bujqësore me pronësi ose të drejta të sigurta mbi tokën bujqësore, sipas gjinisë; dhe (b) pjesa e grave midis pronarëve ose bartësve të të drejtave të tokës bujqësore, sipas llojit të zotërimit	Numri i njerëzve në popullsinë bujqësore me të drejtë pronësie ose pronësie në tokë bujqësore			
	Numri i grave në popullatën bujqësore me të drejtë pronësie ose pronësie në tokë bujqësore			
	Popullsia totale bujqësore			
6.3.2 Përqindja e trupave të ujit me cilësi të mirë të ujit në ambient	Numri i trupave ujorë të klasifikuar me cilësi të mirë bazuar në parametrat e cilësisë që mblidhen të dhënat			
	Numri i trupave ujorë të vlerësuar			
6.a.1 Shuma e ndihmës zyrtare për zhvillimin e lidhur me ujin dhe kanalizimet që është pjesë e një plani shpenzimesh të koordinuara nga qeveria	-			
6.b.1 Përqindja e njësive administrative lokale me politikat dhe procedurat e vendosura dhe operacionale për pjesëmarrjen e komuniteteve lokale në menaxhimin e ujit dhe kanalizimeve	-			
7.1.1 Përqindja e popullsisë me qasje në energji elektrike	-			
7.1.2 Përqindja e popullsisë me mbështetje primare në lëndët djegëse të pastra dhe teknologji	-			
7.2.1 Pjesa e energjisë së rinovueshme në konsumin e përgjithshëm të energjisë përfundimtare	-			
8.8.1 Shkalla e frekuencës së lëndimeve profesionale fatale dhe jo-fatale, sipas gjinisë dhe statusit të migrantit	Rastet e reja të dëmtimit fatal gjatë vitit të referimit			
	Numri i përgjithshëm i orëve të punës nga punëtorët në grupin e referuar gjatë vitit të referuar			
	Rastet e reja të dëmtimit jo fatal gjatë vitit referues			

8.9.1 Turizmi i drejtpërdrejtë për PBB-në si përqindje e PBB-së totale dhe në normën e rritjes	-			
8.9.2 Përqindja e vendeve të punës në industrinë e turizmit të qëndrueshëm nga gjithsej punët turistike	-			
8.b.1 Ekzistenca e një strategjie kombëtare të zhvilluar dhe të funksionalizuar për punësimin e të rinjve, si një strategji e veçantë ose si pjesë e një strategjie kombëtare të punësimit 8.b.1 Shpenzimet totale të qeverisë në programet e mbrojtjes sociale dhe punësimit si proporcion i buxheteve kombëtare dhe PBB-të	-			
9.1.1 Përqindja e popullsisë rurale që jeton brenda 2 km të një rruge gjithë stinore	-			
9.1.2 Volumet e pasagjerëve dhe të mallrave, sipas mënyrës së transportit	-			
9.2.2 Punësimi në prodhim si pjesë e punësimit total	Punësimi total në aktivitetet prodhuese			
	Punësimi total në të gjitha aktivitetet ekonomike			
9.3.1 Përqindja e industrive në shkallë të vogël në vlerën e shtuar totale të industrisë	Vlera e shtuar e prodhimit të "industrive në shkallë të vogël"			
	Vlera totale e shtuar e prodhimit			
9.4.1 Emetimi i CO2 për njësi të vlerës së shtuar	Emetimi i CO2 nga prodhimi (kg)			
	Vlera e shtuar e prodhimit (MVA) në USD konstante.			
9.a.1 Mbështetja totale zyrtare ndërkombëtare (ndihma zyrtare e zhvillimit plus flukset e tjera zyrtare) në infrastrukturë	-			
9.b.1 Përqindja e vlerës së shtuar të industrisë së teknologjisë së mesme dhe të lartë në vlerën e shtuar totale	Shuma e vlerës së shtuar në aktivitetet ekonomike të MHT-së			
	Vlera e shtuar e prodhimit (TVSH) në USD konstante			
10.1.1 Shkalla e rritjes së shpenzimeve familjare ose të ardhurave për person midis 40 përqind të fundit të popullsisë dhe popullsisë totale	-			
10.2.1 Përqindja e njerëzve që jetojnë nën 50 përqind të të ardhurave mesatare, sipas gjinisë, moshës dhe personave me aftësi të kufizuara	-			

10.3.1 Përqindja e raportimit të popullsisë që personalisht është ndjerë e diskriminuar ose ngacmuar në 12 muajt e mëparshëm në bazë të një arsye diskriminimi të ndaluar sipas ligjit ndërkombëtar të të drejtave të njeriut	-			
11.1.1 Përqindja e popullsisë urbane që jeton në lagje të varfra, vendbanime joformale ose banesa të papërshtatshme	Numri i njerëzve që jetojnë në familje të lagjeve të varfëra / vendbanimeve informale			
	Numri i njerëzve që jetojnë në banesa të papërshtatshme			
	Popullsia e qytetit			
11.2.1 Përqindja e popullsisë që ka qasje të përshtatshme në transportin publik, sipas gjinisë, moshës dhe personave me aftësi të kufizuara	Numri i njerëzve që jetojnë brenda rrezes 0,5 nga stacionet e autobusëve			
	Numri i stacioneve të autobusëve me qasje universale për njerëzit me aftësi të kufizuara			
	Popullsia e qytetit			
11.3.1 Raporti i shkallës së konsumit të tokës me normën e rritjes së popullsisë (hendeku midis viteve mund të jetë një vit ose më shumë)	Popullsia totale brenda qytetit gjatë vitit të kaluar (viti x)			
	Popullsia totale brenda qytetit në vitet e sotme			
	Shtrirja totale e zonës së grumbullimit urban në km2 për vitin e kaluar (viti x)			
	Shtrirja totale e zonës së grumbullimit urban në km2 për vitin aktual			
11.3.2 Përqindja e qyteteve me një strukturë të drejtpërdrejtë të pjesëmarrjes së shoqërisë civile në planifikimin dhe menaxhimin urban që veprojnë rregullisht dhe në mënyrë demokratike	-			
11.4.1 Shpenzimet totale (publike dhe private) për kok[banori të shpenzuara për ruajtjen, mbrojtjen dhe konservimin e të gjithë trashëgimisë kulturore dhe natyrore, sipas llojit të trashëgimisë (përcaktimi kulturor, natyror, i përzier dhe i Trashëgimisë Botërore), niveli i qeverisjes (kombëtar, rajonal dhe lokal / komunale), lloji i shpenzimeve (shpenzime operative / investime) dhe lloji i fondeve private (donacionet në natyrë, sektori privat jofitimprurës dhe sponsorizimi)	-			
11.5.1 Numri i vdekjeve, personave të zhdukur dhe personave të prekur drejtpërdrejt[i atribuohen katastrofave n[100,000 banor[-			
11.5.2 Humbja e drejtpërdrejtë ekonomike në lidhje me PBB globale, dëmtimi i infrastrukturës kritike dhe numri i ndërprerjeve në shërbimet themelore, që i atribuohen katastrofave	-			

11.6.1 Përqindja e mbetjeve të ngurta urbane të mbledhura rregullisht dhe me shkarkimin adekuat përfundimtar të mbetjeve të ngurta urbane totale të krijuara, nga qytetet	Mbeturinat e ngurta komunale grumbullohen rregullisht me trajtimin dhe asgjësimin përfundimtar adekuat			
	Mbetjet totale të ngurta komunale të krijuara nga qyteti			
11.6.2 Nivelet mesatare vjetore të grimcave të imëta (p.sh. PM2.5 dhe PM10) në qytete (popullsia e ponderuar)	-			
11.7.1 Pjesa mesatare e zonës së ndërtuar të qyteteve që është hapësirë e hapur për përdorim publik për të gjithë, sipas gjinisë, moshës dhe personave me aftësi të kufizuara	Zona e ndërtuar e ndarë për rrugët			
	Zonë e ndërtuar e ndarë për hapësira publike			
	Zona e qytetit			
11.7.2 Përqindja e personave si viktime të ngacmimeve fizike ose seksuale, sipas seksit, moshës, statusit të aftësisë së kufizuar dhe vendit të ndodhjes, në 12 muajt e kaluar	-			
11.a.1 Përqindja e popullsisë që jeton në qytete që zbatojnë plane zhvillimi urban dhe rajonal duke integruar parashikimet e popullsisë dhe nevojat e burimeve, sipas madhësisë së qytetit	-			
12.4.2 Mbetjet e rrezikshme të gjeneruara për kok[banori dhe për qindja e mbetjeve të rrezikshme të trajtuara, sipas llojit të trajtimit	-			
12.5.1 Shkalla kombëtare e riciklimit, ton materiale të ricikluara	-			
12.6.1 Numri i kompanive që publikojnë raporte të qëndrueshmërisë	-			
12.8.1 Shkalla në të cilën (i) arsimit global i qytetarisë dhe (ii) arsimit për zhvillim të qëndrueshëm (përfshirë arsimin për ndryshime klimatike) përfshihen në (a) politikat kombëtare të arsimit; (b) programet mësimore; (c) arsimimin e mësuesve; dhe (d) vlerësimin e studentëve	-			
13.1.1 Numri i vdekjeve, personave të zhdukur dhe personave të prekur drejtpërdrejt[i atribuohen katastrofave në 100,000 banor[-			

13.b.1 Numri i vendeve më pak të zhvilluara dhe shteteve në zhvillim të ishujve të vegjël që po marrin mbështetje të specializuar dhe sasia e mbështetjes, përfshirë financat, teknologjinë dhe ndërtimin e kapaciteteve, për mekanizmat për ngritjen e kapaciteteve për planifikim dhe menaxhim efektiv të lidhur me ndryshimet klimatike, përfshirë fokusimin te gratë, të rinjtë dhe komunitetet lokale dhe të marginalizuara	-			
14.4.1 Përqindja e rezervave të peshkut brenda niveleve të qëndrueshme biologjike	-			
15.1.1 Zona pyjore si p[erqindje e sipërfaqes totale të tokës	Zona pyjore			
	Zona komunale duke përjashtuar liqenet ligatinorë dhe lumenjtë kryesorë			
15.1.2 Përqindja e vendeve të rëndësishme për biodiversitetin tokësor dhe të ujërave të ëmbla që mbulohen nga zona të mbrojtura, sipas llojit të ekosistemit	Zona e vendeve të rëndësishme për biodiversitetin tokësor dhe të ujërave të ëmbla			
	Zona e vendeve të mbrojtura			
15.2.1 Progresi drejt menaxhimit të qëndrueshëm të pyjeve	Trendet në zonën pyjore brenda një periudhe të caktuar (p.sh. 2015 - 2018)			
	Trendi në stokun bio-masiv mbi tokë në pyje brenda një periudhe të caktuar			
	Ndryshimi i zonës pyjore brenda zonave të mbrojtura ligjërish brenda një periudhe të caktuar			
	Zona pyjore nën një plan të menaxhimit afatgjatë			
	Zonë pyjore që është çertifikuar nga një skemë e çertifikimit të menaxhimit të pyjeve të verifikuar në mënyrë të pavarur			
15.3.1 Përqindjai i tokës që është degraduar mbi sipërfaqen totale të tokës	ndryshimet e mbulesës së tokës brenda një periudhe të caktuar (5 vjet)			
	Produktiviteti i tokës brenda një periudhe të caktuar (5 vjet)			
	Stoku i karbonit brenda një periudhe të caktuar (5 vjet)			
15.4.1 Mbulimi nga zonat e mbrojtura të vendeve të rëndësishme për biodiversitetin malor	-			
15.4.2 Indeksi i Mbulimit të Gjellbër të Maleve	-			
15.5.1 Indeksi i Listës së Kuqe	-			
15.a.1 Ndhima zyrtare për zhvillim dhe shpenzimet publike për ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të biodiversitetit dhe ekosistemeve	-			
15.b.1 Ndhima zyrtare për zhvillim dhe shpenzimet publike për ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të biodiversitetit dhe ekosistemeve	-			

16.1.4 Përqindja e popullsisë që ndihet e sigurt duke ecur vetëm rreth zonës ku ata jetojnë	Numri i popullsisë që ndihet i sigurt duke ecur vetëm rreth zonës ku ata jetojnë			
16.6.2 Përqindja e popullatës së kënaqur me përvojën e tyre të fundit të shërbimeve publike	Numri i popullatës së kënaqur me përvojën e tyre të fundit të shërbimeve publike			
16.7.1 Përqindja e pozicioneve (sipas gjinisë, moshës, personave me aftësi të kufizuara dhe grupeve të popullsisë) në institucionet publike (legjislaturat kombëtare dhe lokale, shërbimi publik dhe gjyqësori) krahasimi me shpërndarjet kombëtare	-			
16.7.2 Përqindja e popullsisë që beson se vendimmarrja është gjithëpërfshirëse dhe e përgjegjshme, sipas gjinisë, moshës, aftësisë së kufizuar dhe grupit të popullsisë	Numri i njerëzve që besojnë se vendimmarrja është gjithëpërfshirëse dhe e përgjegjshme, sipas gjinisë, moshës, aftësisë së kufizuar dhe grupit të popullsisë			
16.a.1 Ekzistenca e institucioneve të pavarura kombëtare të të drejtave të njeriut në përputhje me Parimet e Parisit	-			
16.b.1 Përqindja e raportimit të popullsisë që personalisht është ndjerë e diskriminuar ose ngacmuar në 12 muajt e mëparshëm në bazë të një arsye diskriminimi të ndaluar sipas ligjit ndërkombëtar të të drejtave të njeriut	Numri i njerëzve që raportojnë se janë ndjerë personalisht të diskriminuar ose të ngacmuar në 12 muajt e mëparshëm në bazë të një arsye diskriminimi të ndaluar sipas ligjit ndërkombëtar të të drejtave të njeriut			
17.1.1 Të ardhurat totale të qeverisë si pjesë e PBB-së, sipas burimit	-			
17.1.2 Përqindja e buxhetit të brendshëm i financuar nga taksat e brendshme	-			
17.3.1 Investimet e huaja direkte (IHD), ndihma zyrtare për zhvillim dhe bashkëpunim Jug-Jug si Përqindja i buxhetit të përgjithshëm të brendshëm	-			
17.17.1 Shuma e dollarëve të Shteteve të Bashkuara të angazhuara për (a) partneritete publike-private dhe (b) partneritete të shoqërisë civile	-			

ANEKSI 4: Parametrat për OZHQ

OBJEKTIVI 1: Fundi i varfërisë në të gjitha format e saj

TARGET	INDICATOR	Target
1.1 Deri në vitin 2030, të zhduket varfëria ekstreme për të gjithë njerëzit kudo, aktualisht kategorizohen si njerëz që jetojnë me më pak se 1.25 dollarë në ditë	1.1.1 Proporcioni i popullsisë që jeton nën kufirin ndërkombëtar të varfërisë sipas gjinisë, moshës, punësimit	0 persona që jetojnë me më pak se 1.25 dollarë në ditë
1.2 Deri në vitin 2030, të zvogëlohet të paktën gjysma e përqindjes së burrave, grave dhe fëmijëve të të gjitha moshave që jetojnë në varfëri, në të gjitha dimensionet e saj sipas përkufizimeve kombëtare.	1.2.1 Përqindja e popullsisë që jeton nën kufirin kombëtar të varfërisë, sipas gjinisë dhe moshës	50% më pak burra, gra, fëmijë, të rritur, të moshuar që jetojnë në varfëri sipas përkufizimit kombëtar deri në vitin 2030
	1.2.2 Përqindja e burrave, grave dhe fëmijëve të të gjitha moshave që jetojnë në varfëri në të gjitha dimensionet e saj sipas përkufizimeve kombëtare	
1.3 Të zbatohet sistemi dhe masat e përshtatshme të mbrojtjes sociale kombëtare, për të gjithë, dhe deri në vitin 2030 të arrihet një mbulim thelbësor i të varfërve dhe të prekurave	1.3.1 Proporcioni i popullsisë së mbuluar nga sistemet e mbrojtjes sociale, sipas gjinisë, duke dalluar fëmijët, personat e papunë, personat e moshuar, personat me aftësi të kufizuara, gratë shtatzëna, të sapolindurit, viktimat e lëndimeve në punë dhe të varfërit dhe të prekshmit	100% e njerëzve nën sistemet e mbrojtjes sociale, deri në vitin 2030, duke u përqëndruar në grupe të cenueshme
1.4 Deri në vitin 2030, të sigurohet që të gjithë burrat dhe gratë, në veçanti të varfërit dhe të prekshmit, të kenë të drejta të barabarta për burimet ekonomike, si dhe qasje në shërbimet themelore, pronësinë dhe kontrollin mbi tokën dhe format e tjera të pronës, trashëgimisë, burimeve natyrore, teknologjive të reja dhe shërbimeve financiare, duke përfshirë mikrofinancën.	1.4.1 Proporcioni i popullsisë që jeton në amvisëri me qasje në shërbimet themelore	100% e njerëzve kanë të drejta të barabarta për shërbimet themelore, teknologjinë dhe burimet ekonomike, si dhe pronësinë
	1.4.2 Proporcioni i popullsisë totale të rritur me të drejta të sigurta zotërimi në tokë, (a) me dokumentacion të njohur ligjërisht, dhe (b) të cilët i perceptojnë të drejtat e tyre mbi tokën si të sigurta, sipas gjinisë dhe llojit të zotërimit	

<p>1.5 Deri në vitin 2030, të ndërtohet qëndrueshmëria e të varfërve dhe atyre në situata të prekshme dhe të zvogëlohet ekspozimi dhe ndjeshmëria e tyre ndaj ngjarjeve ekstreme të lidhura me klimën dhe katastrofat e tjera ekonomike, sociale dhe mjedisore</p>	<p>1.5.1 Numri i vdekjeve, personave të zhdukur dhe personave të prekur drejtpërdrejt i atribuohen katastrofave për cdo 100,000 popullsi</p>	<p>Ulni numrin e njerëzve të prekur nga vdekjet e lidhura me katastrofat mjedisore, ekonomike dhe sociale duke ndërtuar qëndrueshmëri.</p>
	<p>1.5.2 Humbja e drejtpërdrejtë ekonomike që i atribuohet katastrofave në lidhje me prodhimin e brendshëm bruto global</p>	
	<p>1.5.3 Numri i vendeve që miratojnë dhe zbatojnë strategjitë kombëtare të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat në përputhje me Rregulloren Sendai për Reduktimin e Rrezikut të Fatkeqësive 2015-2030</p>	
	<p>1.5.4 Përqindja e qeverive lokale që miratojnë dhe zbatojnë strategjitë lokale të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat në përputhje me strategjitë kombëtare të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat</p>	
<p>1.a Të sigurohet mobilizim i konsiderueshëm i burimeve, duke përfshirë bashkëpunim e zgjeruar të zhvillimit, në mënyrë që të sigurojë mjete të përshtatshme dhe të parashikueshme për vendet në zhvillim, veçanërisht vendet më pak të zhvilluara, për të zbatuar programe dhe politika që i japin fund varfërisë në të gjitha dimensionet e saj</p>	<p>1.a.1 Grantet totale zyrtare të ndihmës për zhvillim nga të gjithë donatorët që përqendrohen në uljen e varfërisë si pjesë e të ardhurave bruto kombëtare të vendit marrës</p>	<p>Mobilizoni burimet për t'i dhënë fund varfërisë</p>
	<p>1.a.2 Proporcioni i shpenzimeve totale të qeverisë për shërbimet thelbësore (arsimi, shëndetësia dhe mbrojtja sociale)</p>	
<p>1.b Të krijohen korniza të shëndosha të politikave në nivelin kombëtar, rajonal dhe ndërkombëtar, bazuar në strategjitë e zhvillimit pro-të varfërve dhe të ndjeshëm ndaj gjinisë, për të mbështetur investimet e përsheptuara në veprimet e zhdukjes së varfërisë</p>	<p>1.b.1 Shpenzimet publike pro-varfërisë</p>	<p>Vendosja e mekanizmave mbështetës për të përsheptuar zhdukjen e varfërisë.</p>

OBJEKTIVI 2: Fundi i urisë, arritja e sigurisë ushqimore, përmirësimi i ushqimit dhe promovimi i bujqësisë së qëndrueshme

TARGET	INDICATOR	Target
2.1 Deri në vitin 2030, t'i ipet fund urisë dhe të sigurohet akses për të gjithë njerëzit, veçanërisht të varfërit dhe njerëzit që janë në situata të prekshme, duke përfshirë foshnjat me ushqim të sigurt dhe të mjaftueshëm gjatë gjithë vitit	2.1.1 Mbizotërimi i nënushqyerjes	100% e njerëzve kanë mundësi të marrin ushqim të mjaftueshëm ushqyes gjatë gjithë vitit.
	2.1.2 Mbizotërimi i pasigurisë ushqimore të moderuar ose të rëndë në popullatë, bazuar në Shkallën e Përvojës së Pasigurisë Ushqimore	
2.2 Deri në vitin 2030, t'i ipet fund të gjitha formave të kequshqyerjes, duke përfshirë arritjen, deri në vitin 2025, të synimeve të rëna dakord ndërkombëtarisht për pengimin dhe humbjen e fëmijëve nën moshën 5 vjeç, dhe adresimin e nevojave ushqyese të vajzave adoleshente, grave shtatzëna dhe personave të moshuar	2.2.1 Mbizotërimi i 'stunting' (gjatësia për moshën <-2 devijimi standard nga mesatarja e Standardeve të Rritjes së Fëmijëve të Organizatës Botërore të Shëndetësisë (OBSH) tek fëmijët nën 5 vjeç	0 persona të nënshtruar nga kequshqyerja
	2.2.2 Mbizotërimi i kequshqyerjes (pesha për gjatësi > +2 ose <-2 devijimi standard nga mesatarja e Standardeve të Rritjes së Fëmijëve të OBSH) midis fëmijëve nën 5 vjeç, sipas llojit (humbje dhe mbipeshë)	
	2.2.3 Mbizotërimi i anemisë tek gratë e moshës 15 deri 49 vjeç, sipas statusit të shtatzënisë	
2.3 Deri në vitin 2030, të dyfishohet produktiviteti bujqësor dhe të ardhurat e prodhuesve të ushqimit në shkallë të vogël, në veçanti të grave, popujve autoktonë, fermerëve familjarë, blegtorëve dhe peshkatarëve, përfshirë përmes hyrjes së sigurt dhe të barabartë në tokë, burime dhe burime të tjera prodhuese, njohuri, shërbime financiare, tregjet dhe mundësitë për shtimin e vlerës dhe punësimin jashtë fermës	2.3.1 Vëllimi i prodhimit për njësi pune sipas klasave të madhësisë së ndërmarrjes bujqësore / baritore / pyjore	100% rritje në produktivitetin e prodhuesve të ushqimit në shkallë të vogël, me qasje të sigurt dhe të barabartë në tokë, burime, shërbime dhe mundësi, duke u përqëndruar në gratë, popujt autoktonë, fermerët e familjes, blegtorët dhe peshkatarët.
	2.3.2 Të ardhurat mesatare të prodhuesve të ushqimit në shkallë të vogël, sipas gjinisë dhe statusit autokton	

<p>2.4 Deri në vitin 2030, të sigurohen sisteme të qëndrueshme të prodhimit të ushqimit dhe të zbatohen praktika bujqësore që rrisin produktivitetin dhe prodhimin, që ndihmojnë në mirëmbajtjen e ekosistemeve, që forcojnë kapacitetin për adaptim ndaj ndryshimeve klimatike, motit ekstrem, thatësirës, përmbytjeve dhe katastrofave të tjera dhe që përmirësojnë progresivisht cilësinë e tokës</p>	<p>2.4.1 Proporcioni i sipërfaqes bujqësore nën bujqësinë prodhuese dhe të qëndrueshme</p>	<p>Të rritet prodhimi i qëndrueshëm i ushqimit dhe praktikat elastike bujqësore</p>
<p>2.5 Deri në vitin 2020, të ruhet shumëllojshmëria gjenetike e farërave, bimëve të kultivuara dhe kafshëve të fermave të zbutura dhe speciet e tyre të egra, duke përfshirë përmes bankave të farërave dhe bimëve të menaxhuara mirë dhe të larmishëm në nivelet kombëtare, rajonale dhe ndërkombëtare, dhe të promovohet qasje e drejtë dhe ndarje e barabartë e përfitimeve që vijnë nga shfrytëzimi i burimeve gjenetike dhe njohurive shoqëruese tradicionale, siç është rënë dakord ndërkombëtarisht</p>	<p>2.5.1 Numri i burimeve gjenetike bimore dhe shtazore për ushqim dhe bujqësi të siguruara në mjediset afatmesme ose afatgjata të ruajtjes</p>	<p>Ruani diversitetin gjenetik në prodhimin e ushqimit</p>
<p>2.5.2 Përqindja e racave lokale të klasifikuara si të rrezikuara nga zhdukja</p>		
<p>2.a Të rriten investimet, duke përfshirë bashkëpunimin e zgjeruar ndërkombëtar, në infrastrukturën rurale, kërkimin bujqësor dhe shërbimet e shtrirjes, zhvillimin e teknologjisë dhe bankat e gjeneve të bimëve dhe bagëtisë në mënyrë që të rritet kapaciteti prodhues bujqësor në vendet në zhvillim, veçanërisht vendet</p>	<p>2.a.1 Indeksi i orientimit bujqësor për shpenzimet qeveritare</p>	<p>Rritja e indeksit të orientimit bujqësor në më shumë se 1 për të investuar në infrastrukturën rurale, kërkimin bujqësor, teknologjinë dhe bankat e gjeneve</p>
<p>2.a.2 Rrjedhjet totale zyrtare (ndihma zyrtare e zhvillimit plus flukset e tjera zyrtare) në sektorin e bujqësisë</p>		

më pak të zhvilluara		
2.b Të korrighohen dhe parandalohen kufizimet dhe shtrembërimet tregtare në tregjet botërore të bujqësisë, duke përfshirë përmes eliminimit paralel të të gjitha formave të subvencioneve të eksportit bujqësor dhe të gjitha masave të eksportit me efekt ekuivalent, në përputhje me mandatin e Raundit të Zhvillimit të Doha	2.b.1 Subvencionet e eksportit bujqësor	0 forma të subvencioneve të eksportit bujqësor dhe masa të tjera me efekt ekuivalent
2.c Të bëhet miratimi i masave për të siguruar funksionimin e duhur të tregjeve të produkteve ushqimore dhe derivateve të tyre dhe për të lehtësuar hyrjen në kohë të informacionit të tregut, duke përfshirë edhe rezervat e ushqimit, në mënyrë që të ndihmojë në kufizimin e paqëndrueshmërisë ekstreme të çmimit të ushqimit	2.c.1 Treguesi i anomalive të çmimit të ushqimit	Siguroni tregje të qëndrueshme të produkteve ushqimore dhe qasje në kohë të informacionit

OBJEKTIVI 3: Siguroji jetë të shëndetshme dhe promovoni mirëqenien për të gjithë në të gjitha moshat

TARGET	INDICATOR	Target
3.1 Deri në vitin 2030, të zvogëlohet raporti global i vdekshmërisë së nënave në më pak se 70 për 100,000 lindje të gjalla	3.1.1 Raporti i vdekshmërisë së nënave	Më pak se 0.07% e vdekshmërisë së nënave gjatë lindjeve të gjalla
	3.1.2 Proporcioni i lindjeve i ndjekur nga personeli i kualifikuar shëndetësor	
3.2 Deri në vitin 2030, të përfundohet me vdekjet e parandalueshme të sapolindurve dhe fëmijëve nën 5 vjeç, në të gjitha vendet që synojnë të ulin vdekshmërinë neonatale në të paktën 12 për 1.000 lindje të gjalla dhe vdekshmërinë nën-5 vjeç në të paktën 25 për 1.000 të gjallë.	3.2.1 Shkalla e vdekshmërisë nën 5 vjeç	0 vdekje të të porsalindurve dhe fëmijëve nën 5 vjeç që mund të parandalohen, duke e ulur atë në më pak se 1.2% për të sapolindurit dhe më pak se 2.5% për fëmijët nën 5 vjeç.
	3.2.2 Shkalla e vdekshmërisë neonatale	
3.3 Deri në vitin 2030, të përfundohen epidemitë e AIDS-it, tuberkulozit, malaries dhe sëmundjeve tropikale të neglizhuara dhe luftoni hepatitin, sëmundjet e transmetuara nga uji dhe sëmundjet e tjera të transmetueshme	3.3.1 Numri i infeksioneve të reja HIV për 1.000 persona të infektuar, sipas gjinisë, moshës dhe popullatave kryesore	Ulja e numrit të njerëzve të prekur nga sëmundjet ngjithëse si epidemitë.
	3.3.2 Prezenca e tuberkulozit për 100,000 persona të popullsisë	
	3.3.3 Prezenca e malaries për 1000 banorë	
	3.3.4 Prezenca e hepatitit B për 100,000 persona të popullatës	
	3.3.5 Numri i njerëzve që kërkojnë ndërhyrje kundër sëmundjeve tropikale të neglizhuara	
3.4 Deri në vitin 2030, të zvogëlohen me një të tretën e vdekshmërisë së parakohshme nga sëmundjet jo-ngjitëse përmes parandalimit, trajtimit dhe promovimit të shëndetit mendor dhe mirëqenies	3.4.1 Shkalla e vdekshmërisë i atribuohet sëmundjeve kardiovaskulare, kancerit, diabetit ose sëmundjes kronike të frymëmarrjes	30% ulje e vdekshmërisë së parakohshme nga sëmundjet jo-ngjitëse dhe promovimi i shëndetit mendor.
	3.4.2 Shkalla e vdekshmërisë nga vetëvrasjet	

3.5 Të forcohet parandalimi dhe trajtimi i abuzimit të substancave, duke përfshirë abuzimin e narkotikëve dhe përdorimin e dëmshëm të alkoolit	3.5.1 Mbulimi i ndërhyrjeve të trajtimit (farmakologjike, psikosociale dhe rehabilituese dhe shërbimet e kujdesit pas) për çrregullimet e përdorimit të substancave	Parandaloni dhe trajtoni abuzimin me substancat
	3.5.2 Konsumi i alkoolit për frymë (mosha 15 vjeç e lart) brenda një viti kalendarik në litra alkool të pastër	
3.6 Deri në vitin 2020, të përgjysmohet numri i vdekjeve dhe lëndimeve globale nga aksidentet e trafikut rrugor	3.6.1 Shkalla e vdekjes për shkak të lëndimeve të trafikut rrugor	Reduktim 50% i lëndimeve dhe vdekjeve në rrugë
3.7 Deri në vitin 2030, të sigurohet qasje universale në shërbimet e kujdesit shëndetësor seksual dhe riprodhues, duke përfshirë planifikimin familjar, informacionin, edukimin, dhe integrimin e shëndetit riprodhues në strategjitë dhe programet kombëtare.	3.7.1 Përqindja e grave në moshë riprodhuese (të moshës 15-49 vjeç) të cilat kanë nevojë për planifikim familjar të kënaqur me metodat moderne	100% e njerëzve të kenë akses në kujdesin seksual dhe riprodhues, planifikimin dhe edukimin familjar
	3.7.2 Shkalla e lindjes së adoleshentëve (mosha 10-14 vjeç; mosha 15-19 vjeç) për 1000 gra në atë grup moshë	
3.8 Të arrihet mbulimi shëndetësor universal, përfshirë mbrojtjen e rrezikut financiar, aksesin në shërbime cilësore thelbësore të kujdesit shëndetësor dhe qasjen në ilaçe dhe vaksina thelbësore, efektive, cilësore dhe të përballueshme për të gjithë	3.8.1 Mbulimi i shërbimeve thelbësore shëndetësore	100% mbulim shëndetësor dhe akses në shërbimet e kujdesit shëndetësor, ilaçet thelbësore dhe vaksinat
	3.8.2 Proporcioni i popullsisë me shpenzime të mëdha shtëpiake për shëndetin si pjesë e shpenzimeve totale të familjes ose të ardhurave	
3.9 Deri në vitin 2030, të zvogëlohet ndjeshëm numri i vdekjeve dhe sëmundjeve nga kimikatet e rrezikshme dhe ndotja e ajrit, ujit dhe tokës	3.9.1 Shkalla e vdekshmërisë i atribuohet ndotjes së ajrit në familje dhe ambientit	Ulja e sëmundjeve dhe vdekjeve nga kimikatet e rrezikshme dhe ndotja
	3.9.2 Shkalla e vdekshmërisë i atribuohet ujit të pasigurt, kanalizimeve të pasigurta dhe mungesës së higjienës (ekspozimi ndaj shërbimeve të pasigurta të ujit, dhe higjienës për të gjithë)	
	3.9.3 Shkalla e vdekshmërisë i	

	atribuohet helmimit të paqëllimtë	
3.a Të forcohet zbatimi i Konventës në Kuadër të Organizatës Botërore të Shëndetësisë për Kontrollin e Duhanit në të gjitha vendet	3.a.1 Mbizotërimi i standardizuar nga mosha e përdorimit aktual të duhanit tek personat e moshës 15 vjeç e lart	100% e vendeve për të zbatuar Konventën Kuadër të OBSH-së për kontrollin e duhanit, sipas rastit
3.b Të mbështetet kërkimi dhe zhvillimii i vaksinave dhe ilaçeve për sëmundjet ngjitëse dhe jo-ngjitëse që prekin kryesisht vendet në zhvillim, të sigurohet qasje në ilaçe thelbësore dhe në vaksina të përballueshme, në përputhje me Deklaratën e Doha-s mbi Marrëveshjen TRIPS dhe Shëndetin Publik, e cila afirmon të drejtën e vendeve në zhvillim për të përdorur në mënyrë të plotë dispozitat në Marrëveshjen për Aspektet e Tregtisë të Drejtave të Pronës Intelektuale në lidhje me fleksibilitetin për të mbrojtur shëndetin publik, dhe, në veçanti, të sigurojë akses në ilaçe për të gjithë	3.b.1 Proporcioni i popullatës së synuar të mbuluar nga të gjitha vaksinat e përfshira në programin e tyre kombëtar	Mbështetni hulumtimin, zhvillimin dhe qasjen universale në vaksina dhe ilaçe të përballueshme, dhe 100% qasje në ilaçe thelbësore dhe vaksina.
	3.b.2 Ndhimja totale neto e zhvillimit zyrtar për kërkimet mjekësore dhe sektorët bazë të shëndetit	
	3.b.3 Përqindja e objekteve shëndetësore që kanë një grup kryesor të ilaçeve thelbësore përkatëse të disponueshme dhe të përballueshme mbi një bazë të qëndrueshme	
3.c Të arrihet rritja thelbësore e financimit të shëndetit dhe rekrutimit, zhvillimit, trajnimit dhe mbajtjes së fuqisë punëtore shëndetësore në vendet në zhvillim, veçanërisht në vendet më pak të zhvilluara dhe shtetet e vogla që janë në zhvillim	3.c.1 Dendësia dhe shpërndarja e punonjësve shëndetësor	Rritja e financimit të shëndetit dhe mbështetja e fuqisë punëtore shëndetësore në vendet në zhvillim
3.d Të forcohet kapaciteti i të gjitha vendeve, veçanërisht vendeve në zhvillim, për paralajmërimin e hershëm, uljen e rreziqeve dhe administrimin e rreziqeve shëndetësore kombëtare dhe	3.d.1 Kapaciteti i Rregullave Ndërkombëtare të Shëndetit dhe gatishmëria për urgjencë shëndetësore	Përmirësoni sistemet e paralajmërimin të hershëm për rreziqet globale të shëndetit
	3.d.2 Përqindja e infeksioneve në rrjedhën e gjakut për shkak të	

globale	organizmave të zgjedhur rezistentë ndaj mikrobeve	
---------	---	--

OBJEKTIVI 4: Siguroni arsim gjithëpërfshirës dhe me cilësi të barabartë dhe promovoni mundësi për të mësuar gjatë gjithë jetës

TARGET	INDICATOR	Target
4.1 Deri në vitin 2030, të sigurohet që të gjitha vajzat dhe djemtë të kryejnë arsimin fillor dhe të mesëm falas, të drejtë dhe cilësor, duke çuar në rezultate të rëndësishme dhe efektive të të nxënit.	4.1.1 Përqindja e fëmijëve dhe të rinjve (a) në klasat 2/3; (b) në fund të fillores; dhe (c) në fund të shkollës së mesme të ulët duke arritur të paktën një nivel aftësie minimale në (i) lexim dhe (ii) matematikë, sipas gjinisë	100% e vajzave dhe djemve të kenë arsim fillor dhe të mesëm falas cilësor
4.2 Deri në vitin 2030, të sigurohet që të gjitha vajzat dhe djemtë të kenë qasje në zhvillim cilësor të fëmijërisë së hershme, kujdes dhe arsim parafillor në mënyrë që të jenë të gatshëm për arsimin fillor	4.2.1 Përqindja e fëmijëve të moshës 24-59 muajsh që janë në zhvillim e sipër të shëndetit, të mësuarit dhe mirëqenies psikosociale, sipas gjinisë	100% e vajzave dhe djemve të kenë qasje të barabartë në arsimin parashkollor cilësor të fëmijërisë së hershme
	4.2.2 Shkalla e pjesëmarrjes në mësimin e organizuar (një vit para moshës zyrtare të hyrjes fillore), sipas gjinisë	
4.3 Deri në vitin 2030, të sigurohet qasje e barabartë për të gjitha gratë dhe burrat në arsim teknik, profesional dhe terciar, të përballueshëm dhe cilësor, duke përfshirë universitetin	4.3.1 Shkalla e pjesëmarrjes së të rinjve dhe të rriturve në arsimin dhe trajnimin formal dhe joformal në 12 muajt e mëparshëm, sipas gjinisë	100% e grave dhe burrave të kenë akses në arsim të përballueshëm teknik, profesional dhe të lartë
4.4 Deri në vitin 2030, të rritet ndjeshëm numri i të rinjve që kanë aftësi përkatëse, duke përfshirë aftësitë teknike dhe profesionale, për punësim, punë të denjë dhe ndërmarrje.	4.4.1 Përqindja e të rinjve dhe të rriturve me aftësi të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit (TIK), sipas llojit të aftësive	Rritja e numrit të njerëzve me aftësi përkatëse për punë të denjë dhe ndërmarrësi
4.5 Deri në vitin 2030, të eliminohet pabarazia gjinore në arsim dhe të sigurohet qasje e barabartë në të gjitha nivelet e arsimit dhe aftësimin profesional për personat në nevojë, përfshirë personat me aftësi të kufizuara, indigjenët dhe	4.5.1 Indekset e barazisë (femra / meshkuj, rurale / urbane, majës së pasurisë / fundit të pasurisë dhe të tjera si statusi i aftësisë së kufizuar, popujt indigjenë dhe konfliktet e prekura, pasi të dhënat bëhen të disponueshme) për të gjithë treguesit e arsimit në këtë listë që mund të ndahen	0 diskriminim në të gjitha nivelet e arsimit

fëmijët në situata të prekshme		
4.6 Deri në vitin 2030, të sigurohet që të gjithë të rinjtë dhe një pjesë e konsiderueshme e të rriturve, si burra dhe gra, të arrijnë shkrim-leximin dhe numërimin	4.6.1 Proporcioni i popullsisë në një grupmoshë të caktuar që arrin të paktën një nivel fiks të aftësisë në aftësitë funksionale (a) të shkrim-leximit dhe (b) të numeracionit, sipas gjinisë	100% shkrim-lexim dhe numërim në mesin e të rinjve, dhe një rritje të konsiderueshme të shkrim-leximit dhe numërimit tek të rriturit
4.7 Deri në vitin 2030, të sigurohet që të gjithë nxënësit të fitojnë njohuritë dhe aftësitë e nevojshme për të promovuar zhvillimin e qëndrueshëm, duke përfshirë, ndër të tjera, përmes edukimit për zhvillim të qëndrueshëm dhe stileve të jetesës së qëndrueshme, të drejtave të njeriut, barazisë gjinore, promovimit të një kulture paqeje dhe jo të dhunës, të ketë qytetari globale dhe vlerësim ndaj diversitetit kulturor dhe kontributit të kulturës në zhvillimin e qëndrueshëm	4.7.1 Shkalla në të cilën (i) arsimit global i qytetarisë dhe (ii) arsimit për zhvillim të qëndrueshëm përfshihen në (a) politikat kombëtare të arsimit; (b) programet mësimore; (c) arsimimin e mësuesve; dhe (d) vlerësimin e studentëve	100% e nxënësve të marrin arsim për të promovuar zhvillim të qëndrueshëm dhe qytetari globale
4.a Të ndërtohen dhe të azhurnohen mjedise arsimore që janë të ndjeshme ndaj fëmijëve, aftësive të kufizuara dhe gjinive dhe ofrojnë ambiente të sigurta, jo të dhunshëm, gjithëpërfshirës dhe efektiv për të mësuar	4.a.1 Proporcioni i shkollave që ofrojnë shërbime themelore, sipas llojit të shërbimit	Ndërtoni dhe azhurnoni shkolla gjithëpërfshirëse dhe të sigurta
4.b Deri në vitin 2020, të zgjerohet në mënyrë të konsiderueshme globalisht numri i bursave në dispozicion për vendet në zhvillim, veçanërisht vendet më pak të zhvilluara, shtetet e vogla në zhvillim dhe vendet afrikane, për t'u	4.b.1 Vëllimi i flukseve zyrtare të ndihmës për zhvillim për bursat sipas sektorit dhe llojit të studimit	Rrisni bursat e arsimit të lartë për vendet në zhvillim

<p>regjistruar në arsimin e lartë, përfshirë trajnimin profesional për teknologjinë e informacionit dhe komunikimit, teknike, inxhinierike dhe programeve shkencore, në vendet e zhvilluara dhe vendet e tjera në zhvillim</p>		
<p>4.c Deri në vitin 2030, të rritet ndjeshëm furnizimi me mësues të kualifikuar, duke përfshirë përmes bashkëpunimit ndërkombëtar për trajnimin e mësuesve në vendet në zhvillim, veçanërisht vendet më pak të zhvilluara dhe shtetet e vogla në zhvillim</p>	<p>4.c.1 Proporcioni i mësuesve me kualifikimet minimale të kërkuara, sipas nivelit të arsimit</p>	<p>Rritja e numrit të mësuesve të kualifikuar në vendet në zhvillim</p>

OBJEKTIVI 5: Arritja e barazisë gjinore dhe fuqizimi i të gjitha grave dhe vajzave

TARGET	INDICATOR	Target
5.1 Të arrihet fundi i të gjitha formave të diskriminimit ndaj të gjitha grave dhe vajzave kudo që ndodhen	5.1.1 Nëse ekzistojnë ose jo kornizat ligjore për të promovuar, zbatuar dhe monitoruar barazinë dhe mos-diskriminimin në bazë të seksit	Fundi i të gjitha diskriminimeve ndaj grave dhe vajzave
5.2 Të eliminohen të gjitha format e dhunës ndaj grave dhe vajzave në sferën publike dhe private, duke përfshirë trafikimin dhe llojet e tjera të shfrytëzimit seksual	5.2.1 Përqindja e grave dhe vajzave me partneritet të përjetshëm të moshës 15 vjeç e lart, që i nënshtrohen dhunës fizike, seksuale ose psikologjike nga një partner aktual ose ish intim në 12 muajt e mëparshëm, sipas formës së dhunës dhe sipas moshës	Fundi i gjithë dhunës dhe shfrytëzimit ndaj grave dhe vajzave
	5.2.2 Përqindja e grave dhe vajzave të moshës 15 vjeç e lart, të nënshtroara dhunës seksuale nga persona të tjerë përveç partnerit intim në 12 muajt e mëparshëm, sipas moshës dhe vendit të ndodhjes	
5.3 Të eliminohen të gjitha praktikatat e dëmshme, të tilla si fëmija, martesat e hershme dhe e detyruar dhe gjymtimi i organeve gjinitale të grave	5.3.1 Përqindja e grave të moshës 20-24 vjeç që ishin martuar ose në një bashkim para moshës 15 vjeç dhe para moshës 18 vjeç	0 persona i nënshtrohen praktikave të dëmshme si martesat e detyruara dhe gjymtimit gjeneral
	5.3.2 Përqindja e vajzave dhe grave të moshës 15-49 vjeç që kanë pësuar gjymtim / prerje gjinitale, sipas moshës	
5.4 Të njihet dhe vlerësohet kujdesi i papaguar dhe puna në shtëpi përmes ofrimit të shërbimeve publike, infrastrukturave dhe politikave mbrojtëse sociale dhe promovimit të përgjegjësisë së përbashkët brenda familjes, siç është e përshtatshme në shkallë vendi	5.4.1 Proporcioni i kohës së kaluar në punë të papaguara në familje dhe kujdes, sipas gjinisë, moshës dhe vendndodhjes	Vlerësoni kujdesin e papaguar dhe promovoni përgjegjësitë e përbashkëta shtëpiake
5.5 Të sigurohet pjesëmarrje e plotë dhe efektive e grave dhe mundësi të barabarta	5.5.1 Përqindja e vendeve të mbajtura nga gratë në (a) parlamentet kombëtare dhe (b) qeveritë lokale	Sigurimi i pjesëmarrjes së plotë për gratë në

për udhëheqje në të gjitha nivelet e vendimmarrjes në jetën politike, ekonomike dhe publike	5.5.2 Përqindja e grave në pozitat menaxheriale	udhëheqje dhe vendimmarrje
5.6 Të sigurohet akses universal në shëndetin seksual dhe riprodhues dhe të drejtat e riprodhimit siç është rënë dakord në përputhje me Programin e Veprimit të Konferencës Ndërkombëtare për Popullsinë dhe Zhvillimin dhe Platformën e Veprimit të Pekinit dhe dokumentet e rezultateve të konferencave të tyre të rishikimit	5.6.1 Përqindja e grave të moshës 15-49 vjeç që marrin vendimet e tyre të informuara në lidhje me marrëdhëniet seksuale, përdorimin e kontraktivëve dhe kujdesin shëndetësor riprodhues	100% e njerëzve kanë qasje në shëndetin dhe të drejtat e riprodhimit
	5.6.2 Numri i vendeve me ligje dhe rregullore që garantojnë akses të plotë dhe të barabartë për gratë dhe burrat e moshës 15 vjeç e lart në kujdesin shëndetësor, informacionin dhe arsimin seksual dhe riprodhues	
5.a Të ndërmerren reforma për t'i dhënë grave të drejta të barabarta në burimet ekonomike, si dhe qasje në pronësi dhe kontroll mbi tokën dhe format e tjera të pronës, shërbimeve financiare, trashëgimisë dhe burimeve natyrore, në përputhje me ligjet kombëtare	5.a.1 (a) Përqindja e popullsisë totale bujqësore me pronësi ose të drejta të sigurta mbi tokën bujqësore, sipas gjinisë; dhe (b) pjesa e grave midis pronarëve ose bartësve të të drejtave të tokës bujqësore, sipas llojit të zotërimit	Gratë të kenë të drejta të barabarta për burimet ekonomike, pronësinë e pronës dhe shërbimet financiare
	5.a.2 Proporcioni i vendeve ku kuadri ligjor (përfshirë ligjin zakonor) garanton të drejtat e barabarta të grave për pronësinë dhe / ose kontrollin e tokës	
5.b Të përmirësohet përdorimi i teknologjisë mundësuese, në veçanti të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, për të promovuar fuqizimin e grave	5.b.1 Përqindja e individëve që zotërojnë një telefon celular, sipas gjinisë	Promovoni fuqizimin e grave përmes teknologjisë
5.c Të miratohen dhe të forcohen politikat e shëndosha dhe legjislacionet e zbatueshme për promovimin e barazisë gjinore dhe fuqizimin e të gjitha grave dhe vajzave në të gjitha nivelet	5.c.1 Proporcioni i vendeve me sisteme për të ndjekur dhe bërë alokime publike për barazinë gjinore dhe fuqizimin e grave	Miratimi dhe forcimi i politikave dhe legjislacionit të zbatueshëm për barazinë gjinore

OBJEKTIVI 6: Siguroni disponueshmërinë dhe menaxhimin e qëndrueshëm të ujit dhe kanalizimeve për të gjithë

TARGET	INDICATOR	Target
6.1 Deri në vitin 2030, të arrihet akses universal dhe i barabartë në ujë të pijshëm, të sigurt dhe të përballueshëm për të gjithë	6.1.1 Përqindja e popullsisë që përdor shërbime të ujit të pijshëm të menaxhuara në mënyrë të sigurt	100% e njerëzve kanë qasje në ujë të pijshëm të sigurt dhe të përballueshëm
6.2 Deri në vitin 2030, të arrihet hyrja në higjienë të përshtatshme dhe të barabartë për të gjithë, duke i kushtuar vëmendje të veçantë nevojave të grave dhe vajzave dhe atyre në situata të prekshme	6.2.1 Përqindja e popullsisë që përdor (a) shërbime higjienike të menaxhuara në mënyrë të sigurt dhe (b) një strukturë larje dore me ujë dhe sapun	100% e njerëzve të kenë akses në higjienën, dhe të përfundojnë jashtëqitjen e hapur, duke u përqëndruar tek të prekshmit
6.3 Deri në vitin 2030, të përmirësohet cilësia e ujit duke zvogëluar ndotjen, duke eliminuar hedhjen, duke minimizuar çlirimin e kimikateve dhe materialeve të rrezikshëm, duke përgjysmuar përqindjen e ujërave të zeza të patrajuara dhe duke rritur në mënyrë të konsiderueshme riciklimin dhe ripërdorimin e sigurt global	6.3.1 Përqindja e ujërave të ndotura shtëpiake dhe industriale të trajtuara në mënyrë të sigurt	Përmirësoni cilësinë e ujit, trajtimin e ujërave të ndotura dhe ripërdorimin e sigurt
	6.3.2 Proporcioni i trupave të ujit me cilësi të mirë të ujit në ambient	
6.4 Deri në vitin 2030, të rritet ndjeshëm efikasiteti i përdorimit të ujit në të gjithë sektorët dhe të sigurohet tërheqje e qëndrueshme dhe furnizim me ujë të ëmbël për të adresuar mungesën e ujit dhe për të zvogëluar ndjeshëm numrin e njerëzve që vuajnë nga mungesa e ujit	6.4.1 Ndryshimi i efikasitetit të përdorimit të ujit me kalimin e kohës	Rritni efikasitetin e përdorimit të ujit dhe siguroni furnizime me ujë të ëmbël; Ulja e numrit të njerëzve që vuajnë nga mungesa e ujit
	6.4.2 Niveli i stresit ujqor: tërheqja e ujit të ëmbël si përqindje e burimeve të disponueshme të ujërave të ëmbla	
6.5 Deri në vitin 2030, të implementohet menaxhim i integruar i burimeve ujore në të gjitha nivelet, duke përfshirë bashkëpunimet	6.5.1 Shkalla e menaxhimit të integruar të burimeve ujore	Zbatimi i menaxhimit të integruar të burimeve ujore
	6.5.2 Proporcioni i zonës së pellgut ndërkufitar me një marrëveshje	

ndërkufitare, siç është e përshtatshme	operacionale për bashkëpunimin në ujë	
6.6 Deri në vitin 2020, të mbrohet dhe rivendosen ekosistemet e lidhura me ujin, përfshirë malet, pyjet, ligatinat, lumenjtë, ujëmbajtësit dhe liqenet	6.6.1 Ndryshimi në shtrirjen e ekosistemeve të lidhura me ujin me kalimin e kohës	Mbroni dhe rivendosni ekosistemet e lidhura me ujin
6.a Deri në vitin 2030, të zgjerohet bashkëpunimi ndërkombëtar dhe të arrihet mbështetja e ndërtimit të kapaciteteve për vendet në zhvillim, implementimi i programeve të lidhura me ujin dhe kanalizimet, duke përfshirë korrjen e ujit, shkripëzimin, efikasitetin e ujit, trajtimin e ujërave të zeza, riciklimin dhe teknologjitë e ripërdorimit	6.a.1 Shuma e ndihmës zyrtare për zhvillimin e lidhur me ujin dhe kanalizimet që është pjesë e një plani shpenzimesh të koordinuara nga qeveria	Zgjeroni mbështetjen e ujit dhe kanalizimeve për vendet në zhvillim
6.b Të mbështetet dhe forcohet pjesëmarrja e komuniteteve lokale në përmirësimin e menaxhimit të ujit dhe kanalizimeve	6.b.1 Proporcioni i njësive administrative lokale me politikat dhe procedurat e vendosura dhe operacionale për pjesëmarrjen e komuniteteve lokale në menaxhimin e ujit dhe kanalizimeve	Mbështetni angazhimin lokal në menaxhimin e ujit dhe kanalizimeve

OBJEKTIVI 7: Siguroni qasje në energji të përbalueshme, të besueshme, të qëndrueshme dhe moderne për të gjithë

TARGET	INDICATOR	Target
7.1 Deri në vitin 2030, të sigurohet qasje universale në shërbime të përbalueshme, të besueshme dhe moderne të energjisë	7.1.1 Përqindja e popullsisë me qasje në energji elektrike	100% e njerëzve të kenë qasje në energji moderne
	7.1.2 Përqindja e popullsisë me mbështetje primare në lëndët djegëse të pastra dhe teknologjinë	
7.2 Deri në vitin 2030, të rritet ndjeshëm pjesa e energjisë së rinovueshme në përzierjen globale të energjisë	7.2.1 Pjesa e energjisë së rinovueshme në konsumin e përgjithshëm të energjisë përfundimtare	Rritni përqindjen globale të energjisë së rinovueshme
7.3 Deri në vitin 2030, të dyfishohet niveli global i përmirësimit të efikasitetit të energjisë	7.3.1 Intensiteti i energjisë i matur në terma të energjisë primare dhe GDP-së	100% rritje në nivelin global të përmirësimit të efikasitetit të energjisë
7.a Deri në vitin 2030, të forcohet bashkëpunimi ndërkombëtar për të lehtësuar hyrjen në kërkimin dhe teknologjinë e energjisë së pastër, duke përfshirë energjinë e rinovueshme, efikasitetin e energjisë dhe teknologjinë e përparuar dhe të pastër të karburanteve fosile, dhe promovimin e investimeve në infrastrukturën e energjisë dhe teknologjinë e energjisë së pastër	7.3.1 Intensiteti i energjisë i mat7.a.1 Flukset financiare ndërkombëtare në vendet në zhvillim në mbështetje të kërkimit dhe zhvillimit të energjisë së pastër dhe prodhimit të energjisë së rinovueshme, përfshirë këtu në sistemet hibrid në terma të energjisë primare dhe GDP-së	Promovoni aksesin, teknologjinë dhe investimet në energjinë e pastër
7.b Deri në vitin 2030, të zgjerohet infrastruktura dhe azhurnohet teknologjia për furnizimin e shërbimeve moderne dhe të qëndrueshme të energjisë për të gjitha vendet në zhvillim, veçanërisht vendet më pak të zhvilluara, shtetet e vogla ishuj në zhvillim dhe	7.b.1 Kapaciteti gjenerues i instaluar i gjenerimit të energjisë në vendet në zhvillim (në vat për person)	Zgjeroni dhe azhurnoni shërbimet e energjisë për vendet në zhvillim

vendet në zhvillim pa dalje në det, në përputhje me programet e tyre përkatëse të mbështetjes		
---	--	--

OBJEKTIVI 8: Promovoni rritje të qëndrueshme, gjithëpërfshirëse dhe të qëndrueshme ekonomike, punësim të plotë dhe produktiv dhe punë të denjë për të gjithë

TARGET	INDICATOR	Target
8.1 Të mbështetet rritja ekonomike për person në përputhje me rrethanat kombëtare dhe, në veçanti, të paktën 7 përqind e rritjes së bruto produktit të brendshëm në vit për vendet më pak të zhvilluara	8.1.1 Shkalla vjetore e rritjes së GDP-së reale për frymë	Minimumi i rritjes prej 7% të produktit të brendshëm bruto në vit; Rritja e Qëndrueshme Ekonomike
8.2 Të arrihen nivele më të larta të produktivitetit ekonomik përmes diversifikimit, azhurnimit teknologjik dhe inovacionit, duke përfshirë përqendrimin në sektorë me vlerë të lartë dhe intensiv të punës	8.2.1 Shkalla vjetore e rritjes së GDP-së reale për person të punësuar	Rritni nivelin e produktivitetit ekonomik, duke diversifikuar, azhurnuar dhe inovuar
8.3 Të promovohen politika të orientuara drejt zhvillimit që mbështesin aktivitetet prodhuese, krijimin e vendeve të punës, sipërmarrjen, kreativitetin dhe inovacionin dhe inkurajojnë zyrtarizimin dhe rritjen e ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme, duke përfshirë hyrjen në shërbime financiare	8.3.1 Proporcioni i punësimit informal në punësimin total, sipas sektorëve dhe gjinisë	Promovoni politikat që mbështesin aktivitetet prodhuese dhe ndërmarrjet në rritje
8.4 Të përmirësohet në mënyrë progresive, deri në vitin 2030, efikasiteti i	8.4.1 Gjurma të materialeve, gjurmët materiale për frymë dhe gjurmët materiale për GDP	Përmirësoni efikasitetin e burimeve në

<p>burimeve globale në konsum dhe prodhim dhe të përpiqet që të shkëputet rritja ekonomike nga degradimi i mjedisit, në përputhje me Kornizën 10-vjeçare të Programeve për Konsumimin dhe Prodhimin e Qëndrueshëm, me vendet e zhvilluara të cilat do të marrin drejtimin</p>	<p>8.4.2 Konsumi i brendshëm i materialit, konsumi i brendshëm i materialit për frymë dhe konsumi i materialit të brendshëm për GDP</p>	<p>konsum dhe prodhim</p>
<p>8.5 Deri në vitin 2030, të arrihet punësim i plotë dhe produktiv dhe punë e denjë për të gjitha gratë dhe burrat, duke përfshirë të rinjtë dhe personat me aftësi të kufizuara, dhe pagë të barabartë për punë me vlerë të barabartë</p>	<p>8.5.1 Fitimet mesatare në orë të punonjësve, sipas gjinisë, moshës, profesionit dhe personave me aftësi të kufizuara</p>	<p>100% e burrave dhe grave të kenë punësim të plotë dhe punë të denjë, si dhe paga të barabarta</p>
	<p>8.5.2 Shkalla e papunësisë, sipas gjinisë, moshës dhe personave me aftësi të kufizuara</p>	
<p>8.6 Deri në vitin 2020, të zvogëlohet ndjeshëm përqindjen e të rinjve që nuk janë në punësim, arsim ose trajnim</p>	<p>8.6.1 Përqindja e të rinjve (të moshës 15-24 vjeç) që nuk janë në arsim, punësim ose trajnim</p>	<p>Ulja e numrit të të rinjve që nuk janë në punësim, arsim ose trajnim</p>
<p>8.7 Të mirrnen masa të menjëhershme dhe efektive për të zhdukur punën e detyruar, fundin e skllavërisë moderne dhe trafikimit të qenieve njerëzore dhe për të siguruar ndalimin dhe eliminimin e formave më të këqija të punës së fëmijëve, duke përfshirë rekrutimin dhe përdorimin e fëmijëve ushtarë, dhe deri në vitin 2025 të përfundojë puna e fëmijëve në të gjitha format e saj</p>	<p>8.7.1 Proporcioni dhe numri i fëmijëve të moshës 5-17 vjeç të angazhuar në punë të fëmijëve, sipas gjinisë dhe moshës</p>	<p>0 persona që marrin pjesë në punë të detyruar, skllavëri moderne, trafikim dhe punë të fëmijëve.</p>
<p>8.8 Të mbrohen të drejtat e punës dhe promovohen mjedise të sigurta të punës për të gjithë punëtorët, përfshirë punëtorët migrantë, në veçanti gratë migrante</p>	<p>8.8.1 Lëndime profesionale fatale dhe jo-fatale për 100,000 punëtorë, sipas seksit dhe statusit të migrantit</p>	<p>Mbroni të drejtat e punës dhe promovoni mjedise të sigurta të punës</p>
	<p>8.8.2 Niveli i pajtueshmërisë kombëtare me të drejtat e punës (liria</p>	

dhe ato që janë në punë	e asociimit dhe negociatat kolektive) bazuar në burimet tekstuale të Organizatës Ndërkombëtare të Punës (ILO) dhe legjislacionit kombëtar, sipas gjinisë dhe statusit të migrantit	
8.9 Deri në vitin 2030, të hartohen dhe zbatohen politika për të promovuar turizmin e qëndrueshëm që krijon vende pune dhe promovon kulturën dhe produktet vendase	8.9.1 GDP e drejtpërdrejtë e turizmit si përqindje e GDP-së totale të normës së rritjes	Promovoni turizmin e qëndrueshëm
8.10 Të forcohet kapaciteti i institucioneve financiare vendase për të inkurajuar dhe zgjeruar aksesin në shërbimet bankare, të sigurimeve dhe shërbimet financiare për të gjithë	8.10.1 (a) Numri i degëve të bankave tregtare për 100,000 të rritur dhe (b) numri i makinerive të automatizmit (ATM) për 100,000 të rritur	100% e njerëzve të kenë akses në shërbimet bankare, të sigurimeve dhe shërbimet financiare
	8.10.2 Proporcioni i të rriturve (15 vjeç e lart) me një llogari në një bankë ose institucion tjetër financiar ose me një ofrues të shërbimit të parave të lëvizshme	
8.a Të rritet ndihma për Mbështetjen e Tregtisë për vendet në zhvillim, veçanërisht vendet më pak të zhvilluara, duke i përfshirë përmes Kornizës së Integruar të Rritur për Ndhmën Teknike në lidhje me tregtinë për vendet e zhvilluara më pak	8.a.1 Ndhimja për angazhimet dhe disbursimet tregtare	Rritja e ndihmës për mbështetjen e tregtisë për vendet në zhvillim
8.b Deri në vitin 2020, të zhvillohet dhe funksionalizohet një strategji globale për punësimin e të rinjve dhe të zbatohet Pakti Global i Punëve të Organizatës Ndërkombëtare të Punës	8.b.1 Ekzistenca e një strategjie kombëtare të zhvilluar dhe të funksionalizuar për punësimin e të rinjve, si një strategji e veçantë ose si pjesë e një strategjie kombëtare të punësimit	Zhvillimi i një strategjie për punësimin global të të rinjve

OBJEKTIVI 9: Ndërtoni infrastrukturë elastike, promovoni industrializim gjithëpërfshirës dhe të qëndrueshëm dhe nxisni inovacionin

TARGET	INDICATOR	Target
9.1 Të zhvillohet një infrastrukturë cilësore, e besueshme, e qëndrueshme dhe elastike, duke përfshirë infrastrukturën rajonale dhe ndërkufitare, për të mbështetur zhvillimin ekonomik dhe mirëqenien njerëzore, me një fokus në qasje të përbalueshme dhe të barabartë për të gjithë	9.1.1 Përqindja e popullsisë rurale që jeton brenda 2 km të një rruge gjithë stinore	Zhvillimi i infrastrukturës së qëndrueshme dhe elastike që përqendrohet në qasjen gjithëpërfshirëse
	9.1.2 Volumet e pasagjerëve dhe të mallrave, sipas mënyrës së transportit	
9.2 Të përomovohet industrializimi gjithëpërfshirës dhe i qëndrueshëm dhe, deri në vitin 2030, të rritet ndjeshëm pjesëmarrja e industrisë në punësimin dhe prodhimin e brendshëm bruto, në përputhje me rrethanat kombëtare dhe të dyfishohet pjesëmarrja e saj në vendet më pak të zhvilluara	9.2.1 Vlera e shtuar e prodhimit si proporcioni i GDP-së për frymë	Promovoni industrializimin gjithëpërfshirës dhe të qëndrueshëm
	9.2.2 Punësimi në prodhim si pjesë e punësimit total	
9.3 Të rritet aksesimi i ndërmarrjeve të vogla industriale dhe ndërmarrjeve të tjera, veçanërisht në vendet në zhvillim, në shërbimet financiare, duke përfshirë kreditë e përbalueshme, dhe integrimin e tyre në zinxhirët e vlerës dhe tregjet	9.3.1 Proporcioni i industrive në shkallë të vogël në vlerën totale të industrisë	Rritja e aksesit të ndërmarrjeve të vogla në shërbimet financiare dhe tregjet
	9.3.2 Proporcioni i industrive në shkallë të vogël me një hua ose linjë kredie	
9.4 Deri në vitin 2030, të azhurnohet infrastruktura dhe rindërtohet industria për t'i bërë ato të qëndrueshme, me rritjen e efikasitetit të përdorimit të burimeve, adoptimin më të madh të teknologjive të pastra dhe ekologjikisht të shëndosha	9.4.1 Emetimi i CO2 për njësi të vlerës së shtuar	Azhurnoni infrastrukturën dhe industrinë për qëndrueshmëri

dhe proceseve industriale, me të gjitha vendet që ndërmarrin veprime në përputhje me aftësitë e tyre përkatëse		
9.5 Të rriten kërkimi shkencor, azhurnimi i aftësive teknologjike i sektorëve industrial në të gjitha vendet, në veçanti në vendet në zhvillim, duke përfshirë, deri në vitin 2030, inkurajimin e inovacionit dhe duke rritur ndjeshëm numrin e punëtorëve të kërkimit dhe zhvillimit për 1 milion njerëz dhe shpenzimet publike dhe private të kërkimit dhe zhvillimit	9.5.1 Shpenzimet e kërkimit dhe zhvillimit si përqindje e GDP-së	Përmirësoni kërkimin dhe azhurnoni teknologjitë industriale
	9.5.2 Studiuesit (me ekuivalent me kohë të plotë) për milion banorë	
9.a Të lehtësohet zhvillimi i qëndrueshëm dhe elastik i infrastrukturës në vendet në zhvillim përmes mbështetjes së zgjeruar financiare, teknologjike dhe teknike për vendet afrikane, vendet më pak të zhvilluara, vendet në zhvillim pa dalje në det dhe shtetet në zhvillim si ishullj të vegjël	9.a.1 Mbështetja totale zyrtare ndërkombëtare (ndihma zyrtare e zhvillimit plus flukse të tjera zyrtare) në infrastrukturë	Lehtësimi i zhvillimit të qëndrueshëm të infrastrukturës për vendet në zhvillim
9.b Të mbështetet zhvillimi i teknologjisë së brendshme, kërkimi dhe inovacioni në vendet në zhvillim, duke përfshirë sigurimin e një mjedisi politik të favorshëm për diversifikimin industrial dhe shtimin e vlerës së mallrave	9.b.1 Proporcioni i mesëm	Mbështetni zhvillimin e teknologjisë së brendshme dhe diversifikimin industrial
9.c Të rritet ndjeshëm aksesimi në teknologjinë e informacionit dhe komunikimit dhe të përpiqet që të sigurohet qasje universale dhe e përballeshme në internet në	9.c.1 Përqindja e popullsisë e mbuluar nga rrjetet celulare, nga teknologjia	100% e njerëzve kanë qasje të përballeshme në internet, teknologji informacioni dhe komunikimi

vendet më pak të zhvilluara deri në vitin 2020		
---	--	--

OBJEKTIVI 10: Ulja e pabarazisë brenda dhe midis vendeve

TARGET	INDICATOR	Target
10.1 Deri në vitin 2030, në mënyrë progresive të arrihet dhe mbahet rritja e të ardhurave të 40 përqind të popullsisë së ulët me një normë më të lartë se mesatarja kombëtare	10.1.1 Shkalla e rritjes së shpenzimeve familjare ose të ardhurave për frymë midis 40 përqind të fundit të popullsisë dhe popullsisë totale	Njerëzit në 40% të të ardhurave të ulëta për të arritur një normë më të lartë se mesatarja e vendit
10.2 Deri në vitin 2030, të fuqizohet dhe promovohet përfshirja sociale, ekonomike dhe politike i të gjithëve, pavarësisht nga mosha, gjinia, aftësia e kufizuar, raca, etnia, origjina, feja apo statusi ekonomik ose ndonjë status tjetër.	10.2.1 Përqindja e njerëzve që jetojnë nën 50 cent, sipas gjinisë, moshës dhe personave me aftësi të kufizuara	Përfshirje 100% sociale, ekonomike dhe politike, pa asnjë diskriminim
10.3 Të sigurohen mundësi të barabarta dhe të zvogëlohen pabarazitë e rezultateve, duke përfshirë eliminimin e ligjeve, politikave dhe praktikave diskriminuese dhe promovimin e legjislacionit, politikave dhe veprimeve të përshtatshme në këtë drejtim	10.3.1 Përqindja e raportimit të popullsisë që personalisht është ndjerë e diskriminuar ose ngacmuar në 12 muajt e mëparshëm në bazë të një arsye diskriminimi të ndaluar sipas ligjit ndërkombëtar të të drejtave të njeriut	100% e njerëzve të kenë mundësi të barabarta dhe t'i japin fund diskriminimit
10.4 Të miratohen politika, posaçërisht politikat fiskale të pagave dhe mbrojtjes sociale, dhe progresivisht të arrihet barazi më e madhe	10.4.1 Pjesa e punës së GDP	Miratimi i politikave fiskale dhe të mbrojtjes sociale që promovojnë barazinë
	10.4.2 Ndikimi rishpërndarës i politikës fiskale	
10.5 Të përmirësohet rregullimi dhe monitorimi i tregjeve globale financiare dhe institucioneve dhe të bëhet forcimi i zbatimit të rregulloreve të tilla	10.5.1 Treguesit e Shëndetësisë Financiare	Përmirësimi i rregullimit të tregjeve globale financiare dhe institucioneve
10.6 Të sigurohet përfaqësim dhe zë i zgjeruar për vendet në zhvillim në vendimmarrjen në institucionet globale ekonomike dhe financiare në	10.6.1 Proporcioni i anëtarëve dhe të drejtat e votës së vendeve në zhvillim në organizatat ndërkombëtare	Përfaqësimi i rritur për vendet në zhvillim në institucionet financiare

mënyrë që të ofrojnë institucione më efektive, të besueshme, të përgjegjshme dhe legjitime		
10.7 Të lehtësohet migrimi dhe lëvizshmëria e rregullt, e sigurt, dhe e përgjegjshme e njerëzve, duke përfshirë zbatimin e politikave të planifikuara dhe të menaxhuara mirë të migracionit	10.7.1 Kostoja e rekrutimit që përballohet nga punonjësi si pjesë e të ardhurave mujore të fituara në vendin e destinacionit	Lehtësoni politikat e përgjegjshme dhe të menaxhuara mirë të migracionit
	10.7.2 Numri i vendeve me politika migrimi që lehtësojnë migrimin e rregullt, të sigurt, të rregullt dhe të përgjegjshëm dhe lëvizshmërinë e njerëzve	
	10.7.3 Numri i njerëzve që vdiqën ose u zhdukën gjatë procesit të migrimit drejt një destinacioni ndërkombëtar	
	10.7.4 Përqindja e popullsisë që është refugjat, sipas vendit të origjinës	
10.a Të zbatohet parimi i trajtimit të veçantë dhe diferencial për vendet në zhvillim, veçanërisht vendet më pak të zhvilluara, në përputhje me marrëveshjet e Organizatës Botërore të Tregtisë	10.a.1 Proporcioni i linjave tarifore të aplikuara për importet nga vendet më pak të zhvilluara dhe vendet në zhvillim me tarifë zero	Zbatoni trajtim të veçantë dhe diferencial për vendet në zhvillim
10.b Të inkurajohet ndihmë zyrtare të zhvillimit dhe fluks financiar, duke përfshirë investimet e huaja direkte, në shtetet ku nevoja është më e madhe, veçanërisht vendet më pak të zhvilluara, vendet afrikane, shtetet e vogla ishuj në zhvillim dhe vendet në zhvillim pa dalje në det, në përputhje me planet dhe programet e tyre kombëtare	10.b.1 Flukset totale të burimeve për zhvillim, nga vendet marrëse dhe donatore dhe lloji i rrjedhës (p.sh. ndihma zyrtare e zhvillimit, investimet e huaja direkte dhe flukse të tjera)	Inkurajoni ndihmën për zhvillim dhe investimet në vendet më pak të zhvilluara
10.c Deri në vitin 2030, të ulet në më pak se 3 përqind të kostove të transaksionit të dërgesave të emigrantëve dhe eleminoni korridoret e	10.c.1 Kostot e remitancave si pjesë e shumës së remitancuar	Kosto më të ulëta të transaksionit në më pak se 3% për remitancat e migrantëve

dërgesave me kosto më të larta se 5 përqind		
---	--	--

OBJEKTIVI 11: Bëni qytetet dhe vendbanimet njerëzore gjithëpërfshirëse, të sigurt, elastike dhe të qëndrueshme

TARGET	INDICATOR	Target
11.1 Deri në vitin 2030, të sigurohet akses për të gjithë në strehim të përshtatshëm, të sigurt dhe të përballueshëm, të sigurohen shërbime themelore dhe azhurnohen vendet e varfëra	11.1.1 Përqindja e popullsisë urbane që jeton në lagje të varfra, vendbanime joformale ose banesa të papërshtatshme	100% e njerëzve të kenë akses në strehim të sigurt dhe të përballueshëm
11.2 Deri në vitin 2030, të sigurohet akses në sistemet e transportit të sigurt, të përballueshëm, të arritshëm dhe të qëndrueshëm për të gjithë, duke përmirësuar sigurinë rrugore, veçanërisht duke zgjeruar transportin publik, me vëmendje të veçantë për nevojat e atyre në situata të prekshme, grave, fëmijëve, personave me aftësi të kufizuara dhe personave më të vjetër	11.2.1 Përqindja e popullsisë që ka qasje të përshtatshme në transportin publik, sipas gjinisë, moshës dhe personave me aftësi të kufizuara	100% e njerëzve të kenë qasje në sisteme të qëndrueshme dhe të përballueshme të transportit, duke u përqëndruar tek të prekshmit
11.3 Deri në vitin 2030, të përmirësohet urbanizimi gjithëpërfshirës dhe i qëndrueshëm dhe të rritet kapaciteti për planifikimin dhe menaxhimin e vendbanimeve njerëzore pjesëmarrëse, të integruara dhe të qëndrueshme në të gjitha vendet	11.3.1 Raporti i shkallës së konsumit të tokës me shkallën e rritjes së popullsisë	Përmirësoni urbanizimin gjithëpërfshirës dhe të qëndrueshëm
	11.3.2 Proporcioni i qyteteve me një strukturë të drejtpërdrejtë të pjesëmarrjes së shoqërisë civile në planifikimin dhe menaxhimin urban që veprojnë rregullisht dhe në mënyrë demokratike	
11.4 Të forcohet përpjekja për të mbrojtur trashëgiminë kulturore dhe natyrore të botës	11.4.1 Shpenzimet totale për frymë për ruajtjen, mbrojtjen dhe konservimin e të gjithë trashëgimisë kulturore dhe natyrore, sipas burimit të financimit	Rritni përpjekjet për të mbrojtur trashëgiminë kulturore dhe

	(publik, privat), llojit të trashëgimisë (kulturore, natyrore) dhe nivelit të qeverisjes (kombëtar, rajonal dhe lokal) / komunale	natyrore të botës
11.5 Deri në vitin 2030, të zvogëlohet ndjeshëm numri i vdekjeve dhe numri i njerëzve të prekur dhe të ulen ndjeshëm humbjet e drejtpërdrejta ekonomike në krahasim me prodhimin e brendshëm bruto global të shkaktuar nga katastrofat	11.5.1 Numri i vdekjeve, personave të zhdukur dhe personave të prekur drejtpërdrejt i atribuohen katastrofave për 100,000 banorë	Ulja e numrit të vdekjeve nga katastrofat natyrore
	11.5.2 Humbja e drejtpërdrejtë ekonomike në lidhje me GDP-në globale, dëmtimin e infrastrukturës kritike dhe numrin e ndërprerjeve në shërbimet themelore, që i atribuohen katastrofave	
11.6 Deri në vitin 2030, të zvogëlohet ndikimi i pafavorshëm mjedisor për person të qyteteve, duke i kushtuar vëmendje të veçantë cilësisë së ajrit dhe menaxhimit të mbetjeve komunale dhe të tjerave, me një fokus në mbrojtjen e të varfërve dhe njerëzve në situata të vështira	11.6.1 Përqindja e mbetjeve të ngurta komunale të mbledhura dhe të menaxhuara në ambiente të kontrolluara nga totali i mbetjeve komunale të krijuara, nga qytetet	Ulja e ndikimeve mjedisore të qyteteve
	11.6.2 Nivelet mesatare vjetore të grimcave të imëta (p.sh. PM2.5 dhe PM10) në qytete (popullsia e ponderuar)	
11.7 Deri në vitin 2030, të sigurohet qasje universale në hapësira të sigurta, gjithëpërfshirëse dhe të arritshme, të gjelbërta dhe publike, në veçanti për gratë dhe fëmijët, personat e moshuar dhe personat me aftësi të kufizuara	11.7.1 Pjesa mesatare e zonës së ndërtuar të qyteteve që është hapësirë e hapur për përdorim publik për të gjithë, sipas gjinisë, moshës dhe personave me aftësi të kufizuara	100% e njerëzve të kenë qasje në hapësira të gjelbërta dhe publike të sigurta dhe gjithëpërfshirëse
	11.7.2 Përqindja e personave viktime të ngacmimeve fizike ose seksuale, sipas gjinisë, moshës, statusit të aftësisë së kufizuar dhe vendit të ndodhjes, në 12 muajt e mëparshëm	
11.a Të mbështetet lidhja pozitive ekonomike, sociale dhe mjedisore midis zonave urbane, periferike dhe rurale duke forcuar planifikimin e zhvillimit kombëtar dhe rajonal	11.a.1 Numri i vendeve që kanë politika nacionale urbane ose plane zhvillimore rajonale që (a) i përgjigjen dinamikës së popullsisë; (b) të sigurojë një zhvillim të ekuilibruar territorial; dhe (c) rrisin hapësirën lokale fiskale	Planifikim i fortë i zhvillimit kombëtar dhe rajonal
11.b Deri në vitin 2020, të	11.b.1 Numri i vendeve që miratojnë	Rritja e numrit të

<p>rritet ndjeshëm numri i qyteteve dhe vendbanimeve njerëzore duke miratuar dhe zbatuar politika dhe plane të integruara drejt përfshirjes, efikasitetit të burimeve, zbutjes dhe përshtatjes ndaj ndryshimeve klimatike, rezistencës ndaj katastrofave dhe zhvillimit dhe zbatimit, në përputhje me Kornizën Sendai për Reduktimin e Rrezikut nga Katastrofat 2015-2030, menaxhimi holistik i rrezikut të katastrofave në të gjitha nivelet</p>	<p>dhe zbatojnë strategjitë kombëtare të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat në përputhje me Kornizën Sendai për Reduktimin e Rrezikut të Fatkeqësive 2015-2030</p>	<p>qyteteve që zbatojnë politika për përfshirjen, efikasitetin e burimeve dhe zvogëlimin e rrezikut nga katastrofat</p>
<p>11.c Të mbështeten vendet më pak të zhvilluara, duke përfshirë ndihmën financiare dhe teknike, në ndërtimin e ndërtesave të qëndrueshme dhe elastike, duke përdorur materiale lokale</p>	<p><i>Nuk u propozua asnjë tregues i përshtatshëm i zëvendësimit. Komuniteti global i statistikave inkurajohet të punojë për të zhvilluar një tregues që mund të propozohet për rishikimin gjithëpërfshirës të vitit 2025. Shikoni E / CN.3 / 2020/2, paragrafi 23</i></p>	<p>Mbështetni vendet më pak të zhvilluara në ndërtimin e qëndrueshëm dhe elastik</p>

OBJEKTIVI 12: Siguroni konsumin e qëndrueshëm dhe modelet e prodhimit

TARGET	INDICATOR	Target
12.1 Të zbatohet Korniza 10-vjeçare e Programeve për Konsumimin e Qëndrueshëm dhe Modeleve të Prodhimit, me të gjitha vendet që ndërmarrin veprime, me vendet e zhvilluara që marrin drejtimin, duke marrë parasysh zhvillimin dhe aftësitë e vendeve në zhvillim	12.1.1 Numri i vendeve në zhvillim, miratim ose zbatim të instrumenteve të politikave që synojnë mbështetjen e kalimit në konsum të qëndrueshëm dhe prodhim	Zbatoni kornizën 10-vjeçare të konsumit dhe prodhimit të qëndrueshëm
12.2 Deri në vitin 2030, të arrihet menaxhimi i qëndrueshëm dhe përdorim efikas i burimeve natyrore	12.2.1 Gjurmë materiale, gjurmë materiale për kokë banori dhe gjurmë materiale për GDP	Menaxhimi dhe përdorimi i plotë i qëndrueshëm i burimeve natyrore
	12.2.2 Konsumi i brendshëm i materialit, konsumi i brendshëm i materialit për frymë dhe konsumi i materialit të brendshëm për GDP	
12.3 Deri në vitin 2030, të përgjysmohen mbetjet globale të ushqimit për person në nivelet e shitjes me pakicë dhe konsumatorëve dhe të zvogëlohen humbjet e ushqimit përgjatë zinxhirëve të prodhimit dhe furnizimit, duke përfshirë humbjet pas korrjes	12.3.1 (a) indeksi i humbjes së ushqimit dhe (b) indeksi i mbetjeve të ushqimit	Ulja me 50% e mbetjeve globale për frymë të ushqimit
12.4 Deri në vitin 2020, të arrihet menaxhimi i shëndosh mjedisor i kimikateve dhe të gjitha mbeturinat gjatë gjithë ciklit të tyre të jetës, në përputhje me kornizat ndërkombëtare të rena dakord, dhe të zvogëlohet ndjeshëm çlirimi i tyre në ajër, ujë dhe tokë në mënyrë që të minimizohen ndikimet e tyre negative në shëndetin e njeriut dhe mjedisit	12.4.1 Numri i palëve në marrëveshjet ndërkombëtare shumëpalëshe mjedisore për mbetjet e rrezikshme dhe kimikate të tjera që përmbushin zotimet dhe detyrimet e tyre në transmetimin e informacionit siç kërkohet nga secila marrëveshje përkatëse	Arritja e administrimit të kimikateve dhe mbeturinave, dhe zvogëlimi i lëshimit të tyre në ajër
	12.4.2 (a) Mbetjet e rrezikshme të krijuara për frymë; dhe (b) përqindja e mbetjeve të rrezikshme të trajtuara, sipas llojit të trajtimit	

12.5 Deri në vitin 2030, të zvogëlohet gjenerimi i mbetjeve përmes parandalimit, zvogëlimit, riciklimit dhe ripërdorimit	12.5.1 Shkalla kombëtare e riciklimit, ton materiale të ricikluara	Zvogëloni ndjeshëm gjenerimin e mbeturinave
12.6 Të inkurajohen kompanitë, posaçërisht kompanitë e mëdha dhe ato transnacionale, që të miratojnë praktika të qëndrueshme dhe të integrojnë informacione të qëndrueshmërisë në ciklin e tyre të raportimit	12.6.1 Numri i kompanive që publikojnë raporte të qëndrueshmërisë	Inkurajoni kompanitë të miratojnë praktika të qëndrueshme dhe raportim
12.7 Të promovohen praktika të prokurimit publik që janë të qëndrueshme, dhe në përputhje me politikat dhe përparësitë kombëtare	12.7.1 Shkalla e politikave të qëndrueshme të prokurimit publik dhe zbatimi i planit të veprimit	Promovoni praktika të qëndrueshme të prokurimit publik
12.8 Deri në vitin 2030, të sigurohen që njerëzit kudo që të kenë informacione dhe ndërgjegjësim përkatës për zhvillimin e qëndrueshëm dhe stilet e jetesës në harmoni me natyrën	12.8.1 Shkalla në të cilën (i) arsimit global i qytetarisë dhe (ii) arsimit për zhvillim të qëndrueshëm përfshihen në (a) politikat kombëtare të arsimit; (b) programet mësimore; (c) arsimimin e mësuesve; dhe (d) vlerësimin e studentëve	100% e njerëzve të jenë të informuar dhe të vetëdijshëm për zhvillimin e qëndrueshëm dhe mënyrat e jetesës
12.a Të mbështeten vendet në zhvillim për të forcuar kapacitetin e tyre shkencor dhe teknologjik, dhe për të shkuar drejt modeleve më të qëndrueshme të konsumit dhe prodhimit	12.a.1 Kapaciteti i instaluar gjenerues i energjisë së ripërtëritshme në vendet në zhvillim (në watts për frymë)	Mbështetni vendet në zhvillim në kapacitetin e tyre shkencor dhe teknologjik për konsum dhe prodhim të qëndrueshëm
12.b Të zhvillojë dhe zbatojë mjete për të monitoruar ndikimet e zhvillimit të qëndrueshëm për turizmin e qëndrueshëm që krijon vende pune dhe promovon kulturën dhe produktet vendore	12.b.1 Zbatimi i mjeteve standarde të kontabilitetit për të monitoruar aspektet ekonomike dhe mjedisore të qëndrueshmërisë së turizmit	Zhvillimi dhe implementimi i mjeteve për të monitoruar turizmin e qëndrueshëm
12.c Të racionalizohen subvencionet joefikase të	12.c.1 Shuma e subvencioneve të karburanteve fosile për njësi të GDP-	Hiqni subvencionet e karburanteve fosile

<p>karburanteve fosile që inkurajojnë konsumimin e kotë duke hequr shtrembërimet e tregut, në përputhje me rrethanat kombëtare, duke përfshirë ristrukturimin e taksimit dhe heqjen gradualisht të atyre subvencioneve të dëmshme, ku ato ekzistojnë, për të pasqyruar ndikimet e tyre në mjedis, nevojat dhe kushtet specifike të vendeve në zhvillim dhe minimizimin e ndikimeve të mundshme negative në zhvillimin e tyre në një mënyrë që mbron të varfërit dhe komunitetet e prekura</p>	<p>së (prodhimi dhe konsumi)</p>	<p>(shuma për frymë) dhe shtrembërimet e tregut që inkurajojnë konsum të kotë</p>
---	----------------------------------	---

OBJEKTIVI 13: Merrni masa urgjente për të luftuar ndryshimin e klimës dhe ndikimet e tij

TARGET	INDICATOR	Target
13.1 Të forcohet rezistenca dhe aftësia adaptive ndaj rreziqeve dhe fatkeqësive natyrore të lidhura me klimën në të gjitha vendet	13.1.1 Numri i vdekjeve, personave të zhdukur dhe personave të prekur drejtpërdrejt i atribuohen katastrofave për 100,000 banorë	Ulja e rasteve të vdekjeve dhe personave të prekur nga katastrofat e lidhura me klimën, dhe miratimi i strategjive lokale të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat në përputhje me ato kombëtare
	13.1.2 Numri i vendeve që miratojnë dhe zbatojnë strategjitë kombëtare të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat në përputhje me Kornizën Sendai për Reduktimin e Rrezikut të Fatkeqësive 2015-2030	
	13.1.3 Përqindja e qeverive lokale që miratojnë dhe zbatojnë strategjitë lokale të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat në përputhje me strategjitë kombëtare të zvogëlimit të rrezikut nga katastrofat	
13.2 Të integrohen masa të ndryshimit të klimës në politikat, strategjitë dhe planifikimet kombëtare	13.2.1 Numri i vendeve me kontribute të përcaktuara në shkallë kombëtare, strategji afatgjata, plane kombëtare të adaptimit, strategji siç raportohen në komunikimet e adaptimit dhe komunikimet kombëtare	Integrimi 100% i masave të ndryshimit të klimës në politika, strategji dhe planifikim
	13.2.2 Emetimet totale të gazeve serrë në vit	
13.3 Të përmirësohet arsimi, ngritja e vetëdijes dhe kapaciteti njerëzor dhe institucional për zbutjen e ndryshimeve klimatike, adaptimin, uljen e ndikimit dhe paralajmërimin e hershëm	13.3.1 Shkalla në të cilën (i) arsimi global i qytetarisë dhe (ii) arsimi për zhvillim të qëndrueshëm përfshihen në (a) politikat kombëtare të arsimit; (b) programet mësimore; (c) arsimimin e mësuesve; dhe (d) vlerësimin e studentëve	Ndërtoni njohuri, rrisni vetëdijen dhe kapacitetin mbi ndikimin e ndryshimit të klimës
	13.3.2 Numri i vendeve që kanë komunikuar forcimin e ndërtimit të kapaciteteve institucionale, sistematike dhe individuale për të zbatuar veprimet e adaptimit, zbutjes dhe transferimit të teknologjisë dhe zhvillimit	

<p>13.a Të zbatohet angazhimi i ndërmarrë nga palët e vendeve të zhvilluara në Konventën Kuadër të Kombeve të Bashkuara për Ndryshimin e Klimës për një qëllim të mobilizimit të përbashkët 100 miliardë dollarë në vit deri në vitin 2020 nga të gjitha burimet për të adresuar nevojat e vendeve në zhvillim në kontekstin e veprimeve kuptimplota të zbutjes dhe transparencë në zbatimin dhe funksionalizimin e plotë të Fondit të Gjelbër të Klimës përmes kapitalizimit të tij sa më shpejt të jetë e mundur</p>	<p>13.a.1 Shumat e siguruara dhe të mobilizuara në dollarë të Shteteve të Bashkuara në vit në lidhje me qëllimin e vazhdueshëm ekzistues të mobilizimit kolektiv të zotimit prej 100 miliardë dollarësh deri në 2025</p>	<p>Zbatoni më pas Konventën Kuadër të KB për Ndryshimet Klimatike</p>
<p>13.b Të promovohen mekanizmat për ngritjen e kapacitetit për planifikimin dhe menaxhimin efektiv të ndërlidhur me ndryshimet klimatike në vendet më pak të zhvilluara dhe shtetet e vogla në zhvillim, duke përfshirë fokusimin tek gratë, të rinjtë dhe komunitetet lokale dhe të marginalizuara</p>	<p>13.b.1 Numri i vendeve më pak të zhvilluara dhe shteteve në zhvillim të ishullit të vogël me kontribute të përcaktuara në shkallë kombëtare, strategji afatgjata, plane kombëtare të adaptimit, strategji siç raportohen në komunikimet e adaptimit dhe komunikimet kombëtare</p>	<p>Promovoni mekanizmat për të rritur kapacitetin për planifikim dhe menaxhim në lidhje me ndryshimin e klimës</p>

OBJEKTIVI 14: Ruani dhe përdorni në mënyrë të qëndrueshme oqeanet, detet dhe burimet detare për zhvillim të qëndrueshëm

TARGET	INDICATOR	Target
14.1 Deri në vitin 2025, të parandalohet dhe të zvogëlohet ndjeshëm ndotja detare e të gjitha llojeve, veçanërisht nga aktivitetet e bazuara në tokë, duke përfshirë mbeturinat detare dhe ndotjen e lëndëve ushqyese	14.1.1 (a) Indeksi i eutrofikimit bregdetar; dhe (b) dendësia e mbeturinave plastike	Ulni ndjeshëm të gjitha llojet e ndotjes detare
14.2 Deri në vitin 2020, të menaxhohet dhe të mbrohen në mënyrë të qëndrueshme ekosistemet detare dhe bregdetare për të shmangur ndikime të rëndësishme anësore, duke përfshirë forcimin e rezistencës së tyre, dhe ndërmarrjen e masave për restaurimin e tyre në mënyrë që të arrihen oqeanet të shëndetshme dhe produktive.	14.2.1 Numri i vendeve që përdorin qasje të bazuara në ekosisteme për të menaxhuar zonat detare	Menaxhoni dhe mbronni ekosistemet detare dhe bregdetare
14.3 Të minimizohen dhe adresohen ndikimet e acidifikimit të oqeanit, duke përfshirë përmes bashkëpunimit të zgjeruar shkencor në të gjitha nivelet	14.3.1 Aciditeti mesatar detar (pH) i matur në suitë të dakorduar të stacioneve përfaqësuese të kampionimit	Uljë e acidifikimit të oqeanit
14.4 Deri në vitin 2020, të rregullohet në mënyrë efektive vjelja dhe përfundimi i peshkimit të tepruar, peshkimit të paligjshëm, të pareportuar dhe të parregulluar dhe praktikave destruktive të peshkimit dhe të zbatohet plani i menaxhimit të bazuara në shkencë, në mënyrë që të rivendosni rezervat e peshkut në kohën më të	14.4.1 Përqindja e rezervave të peshkut brenda niveleve të qëndrueshme biologjike	Rregulloni praktikave të peshkimit dhe mbani rezervat e peshkut brenda niveleve të qëndrueshme

<p>shkurtër të mundshme, të paktën në nivele që mund të prodhojnë maksimumin e qëndrueshëm rendimenti siç përcaktohet nga karakteristikat e tyre biologjike</p>		
<p>14.5 Deri në vitin 2020, të ruani të paktën 10 për qind të zonave bregdetare dhe detare, në përputhje me ligjin kombëtar dhe ndërkombëtar dhe bazuar në informacionin më të mirë shkencor në dispozicion</p>	<p>14.5.1 Mbulimi i zonave të mbrojtura në lidhje me zonat detare</p>	<p>10% e zonave bregdetare dhe detare për tu ruajtur, në përputhje me ligjin kombëtar dhe ndërkombëtar</p>
<p>14.6 Deri në vitin 2020, të ndalojhen forma të caktuara të subvencioneve të peshkimit që kontribuojnë në kapacitetin e tepërt dhe peshkimin e tepërt, eliminimin e subvencioneve që kontribuojnë në peshkim të paligjshëm, të paraportuar dhe të parregulluar dhe të përmbahen nga futja e këtyre subvencioneve të reja, duke njohur trajtimin special dhe efektiv të duhur dhe efektiv për zhvillimin e vendeve që duhet të jenë pjesë integrale e negociatave të subvencioneve të peshkimit të Organizatës Botërore të Tregtisë</p>	<p>14.6.1 Shkalla e zbatimit të instrumenteve ndërkombëtare që synojnë të luftojnë peshkimin e paligjshëm, të pa raportuar dhe të parregulluar</p>	<p>Fundi i subvencioneve që kontribuojnë në peshkim të tepërt, peshkim të parregulluar</p>
<p>14.7 Deri në vitin 2030, të rriten përfitimet ekonomike për shtetet e vogla në zhvillim dhe vendet më pak të zhvilluara nga përdorimi i qëndrueshëm i burimeve detare, duke përfshirë përmes menaxhimit të qëndrueshëm të peshkimit, kulturës dhe turizmit</p>	<p>14.7.1 Peshkimi i qëndrueshëm si përqindje e GDP-së në shtetet e ishujve të vegjël në zhvillim, vendet më pak të zhvilluara dhe të gjitha vendet</p>	<p>Rritja e përfitimeve ekonomike nga përdorimi i qëndrueshëm i burimeve detare</p>

<p>14.a Të rriten njohuritë shkencore, të zhvillohen kapacitetet kërkimore dhe të transferohen teknologjitë detare, duke marrë parasysh Kriteret dhe Udhëzimet e Komisionit Ndërqeveritar të Oqeanografisë për Transferimin e Teknologjisë Detare, në mënyrë që të përmirësojë shëndetin e oqeanit dhe të rrisë kontributin e biodiversitetit detar në zhvillimin e vendeve të pazhvilluara, në veçanti për vendet më pak të zhvilluara</p>	<p>14.a.1 Proporcioni i buxhetit total të hulumtimit të alokuar për kërkime në fushën e teknologjisë detare</p>	<p>Rritja e njohurive shkencore, hulumtimeve dhe teknologjisë për shëndetin e oqeanit</p>
<p>14.b Të sigurohet aksesimi për peshkatarë artizanalë në shkallë të vogël në burimet detare dhe tregjet</p>	<p>14.b.1 Shkalla e zbatimit të një kornize ligjore / rregullatore / politike / institucionale e cila njuh dhe mbron të drejtat e hyrjes për peshkimin në shkallë të vogël</p>	<p>Mbështetni peshkatarë në shkallë të vogël</p>
<p>14.c Të përmirësohet konservimi dhe përdorimi i qëndrueshëm i oqeanëve dhe burimeve të tyre duke zbatuar ligjin ndërkombëtar siç pasqyrohet në Konventën e Kombeve të Bashkuara për Ligjin e Detit, e cila siguron kornizën ligjore për ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të oqeanëve dhe burimeve të tyre, sic ceket në paragrafin 158 të “E ardhmja që duam”</p>	<p>14.c.1 Numri i vendeve që bëjnë përparim në ratifikimin, pranimin dhe zbatimin përmes kornizave ligjore, politike dhe institucionale, instrumenteve të lidhura me oqeanin që zbatojnë të drejtën ndërkombëtare, siç pasqyrohet në Konventën e Kombeve të Bashkuara për Ligjin e Detit, për ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm i oqeanëve dhe burimeve të tyre</p>	<p>Zbatimi dhe zbatimi i ligjit ndërkombëtar mbi detet për të rritur ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të oqeanëve dhe burimeve të tyre</p>

OBJEKTIVI 15: Mbroni, ripunoni dhe promovoni përdorimin e qëndrueshëm të ekosistemeve tokësore, menaxhoni në mënyrë të qëndrueshme pyjet, luftoni shkretëtirëzimin dhe ndaloni dhe ndryshoni degradimin e tokës dhe ndaloni humbjen e biodiversitetit

TARGET	INDICATOR	Target
15.1 Deri në vitin 2020, të sigurohet ruajtja, restaurimi dhe përdorimi i qëndrueshëm i ekosistemeve tokësore dhe i ujërave të ëmbla të tokës dhe shërbimeve të tyre, në veçanti pyjeve, ligatinave, maleve dhe tokave të thata, në përputhje me detyrimet e marrëveshjeve ndërkombëtare	15.1.1 Zona pyjore si pjesë e sipërfaqes totale të tokës	100% ruajtje, restaurim dhe përdorim i qëndrueshëm i tokës dhe ekosistemeve të ujërave të ëmbla
	15.1.2 Proporcioni i vendeve të rëndësishme për biodiversitetin tokësor dhe të ujërave të ëmbla që mbulohen nga zona të mbrojtura, sipas llojit të ekosistemit	
15.2 Deri në vitin 2020, të promovojë zbatimin e menaxhimit të qëndrueshëm të të gjitha llojeve të pyjeve, të ndalojë shpyllëzimin, të rivendosë pyjet e degraduara dhe të rrisë ndjeshëm pyllëzimet dhe ripyllëzimet globalisht	15.2.1 Progresi drejt menaxhimit të qëndrueshëm të pyjeve	Ndaloni shpyllëzimet dhe ripunoni pyjet e degraduara
15.3 Deri në vitin 2030, të luftohet shkretëtirëzimi, rivendosja e tokës dhe tokave të degraduara, duke përfshirë tokën e prekur nga shkretëtirëzimet, thatësitat dhe përmytjet, dhe të përpigëni që të arrini një botë neutrale ndaj degradimit të tokës	15.3.1 Proporcioni i tokës që është degraduar mbi sipërfaqen totale të tokës	Ndaloni shkretëtirëzimin dhe ripunoni tokën dhe tokën e degraduar
15.4 Deri në vitin 2030, të sigurohet ruajtja e ekosistemeve malore, përfshirë biodiversitetin e tyre, në mënyrë që të rriten kapacitetet e tyre për të siguruar përfitime që janë thelbësore për zhvillimin e qëndrueshëm	15.4.1 Mbulimi nga zonat e mbrojtura të vendeve të rëndësishme për biodiversitetin malor	Sigurimi i ruajtjes së ekosistemeve malore
	15.4.2 Indeksi i Mbulimit të Gjelbër të Maleve	

<p>15.5 Të merren masa urgjente dhe të rëndësishme për të zvogëluar degradimin e habitateve natyrore, për të ndaluar humbjen e biodiversitetit dhe, deri në vitin 2020, duhet që të mbrohen dhe parandalohen zhdukjet e specieve të kërcënuara</p>	<p>15.5.1 Indeksi i Listës së Kuqe</p>	<p>Ndaloni humbjen e biodiversitetit dhe habitateve natyrore</p>
<p>15.6 Të promovohet ndarja e drejtë e përfitimeve që vijnë nga shfrytëzimi i burimeve gjenetike dhe të promovohet qasja e duhur në burime të tilla, siç është rënë dakord ndërkombëtarisht</p>	<p>15.6.1 Numri i vendeve që kanë miratuar kornizat legjislative, administrative dhe të politikave për të siguruar ndarjen e drejtë dhe të barabartë të përfitimeve</p>	<p>Mbroni aksesin në burimet gjenetike dhe ndarjen e drejtë të përfitimeve</p>
<p>15.7 Të merren masa urgjente për t'i dhënë fund gjuetisë së paligjshme dhe trafikimit të llojeve të mbrojtura të florës dhe faunës dhe të adresohen kërkesat dhe furnizimet e produkteve ilegale të kafshëve të egra</p>	<p>15.7.1 Përqindja e kafshëve të egra të tregtuara që u plaçkitën ose u trafikuan në mënyrë të paligjshme</p>	<p>Fundi i gjuetisë pa leje dhe trafikimit të specieve të mbrojtura</p>
<p>15.8 Deri në vitin 2020, të integrohen masa për të parandaluar futjen dhe zvogëlimin e ndjeshëm të ndikimit të specieve të huaja pushtuese në ekosistemet tokësore dhe ujore dhe kontrolluar ose zhdukur speciet prioritare</p>	<p>15.8.1 Përqindja e vendeve që miratojnë legjislacionin përkatës kombëtar dhe burimet adekuate të parandalimit ose kontrollit të specieve të huaja pushtuese</p>	<p>Parandaloni speciet e huaja pushtuese në tokë dhe në ekosistemet e ujit.</p>
<p>15.9 Deri në vitin 2020, të integrohen vlerat e ekosistemit dhe biodiversitetit në planifikimin kombëtar dhe lokal, proceset e zhvillimit, strategjitë dhe llogaritë e zvogëlimit të varfërisë.</p>	<p>15.9.1 (a) Numri i vendeve që kanë vendosur objektiva kombëtarë në përputhje ose të ngjashëm me Aichi Biodiversitetin Target 2 të Planit Strategjik për Biodiversitetin 2011-2020 në strategjinë e tyre kombëtare të biodiversitetit dhe planet e veprimit dhe progresin e raportuar drejt këtyre synimeve; dhe (b) integrimi i biodiversitetit në sistemet kombëtare të kontabilitetit dhe raportimit, të përcaktuara si zbatim i Sistemit të</p>	<p>Integroni ekosistemin dhe biodiversitetin në planifikimin qeveritar</p>

	Kontabilitetit Ekonomik Mjedisor	
15.a Të mobilizohet dhe të rriten ndjeshëm burimet financiare nga të gjitha burimet për të ruajtur dhe përdorur në mënyrë të qëndrueshme biodiversitetin dhe ekosistemet	15.a.1 (a) Asistenca zyrtare e zhvillimit për ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të biodiversitetit; dhe (b) të ardhurat e gjeneruara dhe financat e mobilizuara nga instrumentet ekonomike që kanë të bëjnë me biodiversitetin	
15.b Të mobilizohen burime të konsiderueshme nga të gjitha burimet dhe të gjitha nivelet për të financuar menaxhimin e qëndrueshëm të pyjeve dhe për të siguruar stimulime adekuate për vendet në zhvillim për të avancuar një menaxhim të tillë, përfshirë ruajtjen dhe ripyllëzimin	15.b.1 (a) Ndihma zyrtare e zhvillimit për ruajtjen dhe përdorimin e qëndrueshëm të biodiversitetit; dhe (b) të ardhurat e gjeneruara dhe financat e mobilizuara nga instrumentet ekonomike që kanë të bëjnë me biodiversitetin	Rritja e burimeve financiare për të ruajtur dhe përdorur në mënyrë të qëndrueshme ekosistemin dhe biodiversitetin
15.c Të rritjen mbështetja globale për përpjekjet që të luftohet gjuetia pa leje dhe trafikimi i specieve të mbrojtura, duke përfshirë rritjen e kapaciteteve të komuniteteve lokale për të ndjekur mundësi të qëndrueshme jetese	15.c.1 Përqindja e kafshëve të egra të tregtuara që u plaçkit ose u trafikua në mënyrë të paligjshme	Ndalni gjuetinë e pahijshme dhe luftoni tregtinë e kafshëve të egra të gjuetisë

OBJEKTIVI 16: Promovoni shoqëri paqësore dhe gjithëpërfshirëse për zhvillim të qëndrueshëm, siguroni qasje në drejtësi për të gjithë dhe ndërtoni institucione efektive, të përgjegjshme dhe gjithëpërfshirëse në të gjitha nivelet

TARGET	INDICATOR	Target
16.1 Të ulen ndjeshëm të gjitha format e dhunës dhe shkalla e vdekjeve që lidhen me të kudo	16.1.1 Numri i viktimave të vrasjeve me dashje për 100,000 banorë, sipas gjinisë dhe moshës	Ulni të gjithë dhunën kudo, përfshirë vdekjet dhe viktimat që i nënshtrohen dhunës
	16.1.2 Vdekjet e lidhura me konfliktet për 100,000 banorë, sipas gjinisë, moshës dhe shkaqeve	
	16.1.3 Përqindja e popullsisë që i nënshtrohet (a) dhunës fizike, (b) dhunës psikologjike dhe (c) dhunës seksuale në 12 muajt e mëparshëm	
	16.1.4 Përqindja e popullsisë që ndihet e sigurt duke ecur vetëm rreth zonës ku jeton	
16.2 T'i ipet fund abuzimit, shfrytëzimit, trafikimit dhe të gjitha formave të dhunës ndaj fëmijëve	16.2.1 Përqindja e fëmijëve të moshës 1-17 vjeç që kanë përjetuar ndonjë ndëshkim fizik dhe / ose agresion psikologjik nga kujdestarët gjatë muajit të kaluar	100% çrrënjosje e abuzimit, shfrytëzimit, trafikimit dhe dhunës së fëmijëve dhe të rinjve
	16.2.2 Numri i viktimave të trafikimit njerëzor për 100,000 banorë, sipas gjinisë, moshës dhe formës së shfrytëzimit	
	16.2.3 Përqindja e grave dhe burrave të rinj të moshës 18-29 vjeç që kanë përjetuar dhunë seksuale deri në moshën 18 vjeç	
16.3 Të promovohet sundimi i ligjit në nivelin kombëtar dhe ndërkombëtar dhe të sigurohet qasje e barabartë në drejtësi për të gjithë	16.3.1 Përqindja e viktimave të dhunës në 12 muajt e mëparshëm të cilët raportuan viktimizimin e tyre tek autoritetet kompetente ose mekanizmat e tjerë të njohur zyrtarisht për zgjidhjen e konflikteve	Siguroni qasje 100% të barabartë në drejtësi dhe promovoni shtetin e së drejtë p
	16.3.2 Të paraburgosurit e pafajshëm si përqindje e popullsisë së përgjithshme të burgjeve	

	16.3.3 Përqindja e popullsisë që ka përjetuar një mosmarrëveshje në dy vitet e fundit dhe që kanë hyrë në një mekanizëm zyrtar ose jozyrtar të zgjidhjes së mosmarrëveshjeve, sipas llojit të mekanizmit	
	16.4.1 Vlera totale e flukseve të paligjshme financiare të brendshme dhe të jashtme (në dollarë aktualë të Shteteve të Bashkuara)	
16.4 Deri në vitin 2030, të zvogëlohet ndjeshëm fluksi i paligjshëm financiar dhe i armëve, të forcohet rikuperimi dhe kthimi i pasurive të vjedhura dhe të luftohen të gjitha format e krimit të organizuar	16.4.2 Proporcioni i armëve të sekuestruara, të gjetura ose të dorëzuara, origjina ose konteksti i paligjshëm i të cilave është gjurmuar ose vendosur nga një autoritet kompetent në përputhje me instrumentet ndërkombëtare	Luftoni krimin e organizuar dhe flukset e paligjshme financiare dhe të armëve
16.5 Ulja e konsiderueshme e korrupsionit dhe ryshfetit në të gjitha format e tyre	16.5.1 Proporcioni i personave të cilët kishin të paktën një kontakt me një zyrtar publik dhe që i kishin paguar ryshfet një zyrtari publik, ose u ishte kërkuar ryshfet nga ata zyrtarë publik, gjatë 12 muajve të mëparshëm	Ulni në mënyrë thelbësore korrupsionin dhe ryshfetin për të gjithë, përfshirë individët, si dhe bizneset
	16.5.2 Proporcioni i bizneseve që kishin të paktën një kontakt me një zyrtar publik dhe që i kishin paguar ryshfet një zyrtari publik, ose u ishte kërkuar ryshfet nga ata zyrtarë publik gjatë 12 muajve të mëparshëm	
16.6 Të zhvillohen institucione efektive, të përgjegjshme dhe transparente në të gjitha nivelet	16.6.1 Shpenzimet e qeverisë primare si proporcioni i buxhetit origjinal të aprovuar, sipas sektorit (ose sipas kodeve të buxhetit ose të ngjashme)	100% institucione transparente, të përgjegjshme dhe efektive
	16.6.2 Përqindja e popullatës së kënaqur me përvojën e tyre të fundit të shërbimeve publike	
16.7 Të sigurohet vendimmarrje e përgjegjshme, gjithëpërfshirëse, pjesëmarrëse dhe përfaqësuese në të gjitha	16.7.1 Proporcionet e pozicioneve në institucionet kombëtare dhe lokale, përfshirë (a) legjislativat; (b) shërbimin publik; dhe (c) gjyqësorin, krahasuar me shpërndarjet kombëtare, sipas gjinisë, moshës,	Siguroni vendimmarrje të përgjegjshme, gjithëpërfshirëse dhe përfaqësuese

nivelet	personave me aftësi të kufizuara dhe grupeve të popullsisë	
	16.7.2 Përqindja e popullsisë që beson se vendimmarrja është gjithëpërfshirëse dhe e përgjegjshme, sipas gjinisë, moshës, aftësisë së kufizuar dhe grupit të popullsisë	
16.8 Të zgjerohet dhe forcohet pjesëmarrja e vendeve në zhvillimin e institucioneve të qeverisjes globale	16.8.1 Proporcioni i anëtarëve dhe të drejtat e votës së vendeve në zhvillim në organizatat ndërkombëtare	Forconi pjesëmarrjen e çdo vendi në qeverisjen globale
16.9 Deri në vitin 2030, të sigurohet identiteti ligjor për të gjithë, duke përfshirë regjistrimin e lindjes	16.9.1 Përqindja e fëmijëve nën 5 vjeç, lindjet e të cilëve janë regjistruar në një autoritet civil, sipas moshës	100% e njerëzve të kenë identitet ligjor
16.10 Të sigurohet akses i publikut në informacion dhe të mbrohen liritë themelore, në përputhje me legjislacionin kombëtar dhe marrëveshjet ndërkombëtare	16.10.1 Numri i rasteve të verifikuara të vrasjes, rrëmbimit, zhdukjes me forcë, ndalimit arbitrar dhe torturës së gazetarëve, personelit të medias së lidhur, sindikalistëve dhe mbrojtësve të të drejtave të njeriut në 12 muajt e mëparshëm	Sigurimi i qasjes së publikut në informacion dhe mbrojtja e liritë themelore
	16.10.2 Numri i vendeve që miratojnë dhe zbatojnë garancitë kushtetuese, ligjore dhe / ose të politikave për qasjen e publikut në informacion	
16.a Të forcohen institucionet përkatëse kombëtare, duke përfshirë bashkëpunimin ndërkombëtar, për ndërtimin e kapaciteteve në të gjitha nivelet, veçanërisht në vendet në zhvillim, për të parandaluar dhunën dhe për të luftuar terrorizmin dhe krimin.	16.a.1 Ekzistenca e institucioneve të pavarura kombëtare të të drejtave të njeriut në përputhje me Parimet e Par	Forcimi i institucioneve kombëtare për të parandaluar dhunën dhe për të luftuar krimin dhe terrorizmin
16.b Të promovohen dhe zbatohen ligjet dhe politikat jodiskriminuese për zhvillimin e qëndrueshëm	16.b.1 Përqindja e raportimit të popullsisë që është ndjerë personalisht e diskriminuar ose ngacmuar në 12 muajt e mëparshëm në bazë të një arsye diskriminimi të ndaluar sipas ligjit ndërkombëtar të të	Promovoni dhe zbatoni ligje dhe politika jodiskriminuese

	drejtave të njeriut	
--	---------------------	--

OBJEKTIVI 17: Forconi mjetet e zbatimit dhe rigjallëroni Partneritetin Global për Zhvillim të Qëndrueshëm

TARGET	INDICATOR	Target
17.1 Të forcohet mobilizimi i burimeve të brendshme, duke përfshirë mbështetje ndërkombëtare për vendet në zhvillim, për të përmirësuar kapacitetin e brendshëm, për mbledhjen e taksave dhe të ardhurave të tjera	17.1.1 Të ardhurat totale të qeverisë si pjesë e GDP-së, sipas burimit	
	17.1.2 Proporcioni i buxhetit të brendshëm i financuar nga taksat e brendshme	
17.2 Vendet e zhvilluara të zbatojnë plotësisht angazhimet e tyre zyrtare të ndihmës për zhvillim, përfshirë angazhimin nga shumë vende të zhvilluara për të arritur objektivin e 0.7 përqind të të ardhurave kombëtare bruto për ndihmën zyrtare të zhvillimit (ODA / GNI) për vendet në zhvillim dhe 0.15 deri 0.20 përqind e ODA / GNI në vendet më pak të zhvilluara; Ofruesit e ODA inkurajohen të marrin në konsideratë vendosjen e një objektivi për të siguruar të paktën 0.20 përqind të ODA / GNI në vendet më pak të zhvilluara	17.2.1 Ndihma zyrtare zhvillimore neto, vendet totale dhe ato më pak të zhvilluara, si një pjesë e të ardhurave kombëtare bruto të donatorëve të Komitetit të Ndihmës për Zhvillim të Organizatës për Bashkëpunim Ekonomik dhe Zhvillim (OECD)	
17.3 Të mobilizohen burime financiare shtesë për vendet në zhvillim nga shumë burime	17.3.1 Investimet e huaja direkte, ndihma zyrtare për zhvillim dhe bashkëpunimi Jug-Jug si përqindje e të ardhurave kombëtare bruto	

	17.3.2 Vëllimi i remitancave (në dollarë të Shteteve të Bashkuara) si proporcioni i GDP-së totale	
17.4 Të ndihmohen vendet në zhvillim në arritjen e qëndrueshmërisë afatgjatë të borxhit përmes politikave të koordinuara që synojnë nxitjen e financimit të borxhit, lehtësimin e borxhit dhe ristrukturimin e borxhit, siç është e përshtatshme, dhe adresimin e borxhit të jashtëm të vendeve të varfra me shumë borxhe për të zvogëluar shqetësimin e borxhit	17.4.1 Shërbimi i borxhit si pjesë e eksporteve të mallrave dhe shërbimeve	
17.5 Të miratohen dhe implementohen regjime të nxitjes së investimeve për vendet më pak të zhvilluara	17.5.1 Numri i vendeve që miratojnë dhe zbatojnë regjime të promovimit të investimeve për vendet në zhvillim, përfshirë vendet më pak të zhvilluara	
17.6 Të përmirësohet bashkëpunimi rajonal dhe ndërkombëtar Veri-Jug, Jug-Jug dhe trekëndëshi dhe aksesimi në shkencë, teknologji dhe inovacion dhe të përmirësohet ndarja e njohurive me kushte të rëna dakord reciprokisht, përfshirë përmes përmirësimit të koordinimit midis mekanizmave ekzistues, veçanërisht në nivelin e Kombeve të Bashkuara dhe përmes një mekanizmi global të lehtësimit të teknologjisë	17.6.1 Abonimet e lidhura me bandë të gjerë në internet për 100 banorë, sipas shpejtësisë	
17.7 Të bëhet nxitja e zhvillimit, transferimit dhe shpërndarjes së teknologjive të shëndosha mjedisore në vendet në zhvillim me kushte të favorshme, përfshirë ato me kushte koncesionare dhe preferenciale, siç janë rënë	17.7.1 Shuma totale e fondeve për vendet në zhvillim për të promovuar zhvillimin, transferimin, shpërndarjen dhe përhapjen e teknologjive të shëndosha mjedisore	

dakord reciprokisht		
17.8 Të bëhet operacionimi i plotë i bankës së teknologjisë dhe mekanizmit të ndërtimit të kapacitetit të shkencës, teknologjisë dhe inovacionit për vendet më pak të zhvilluara deri në vitin 2017 dhe rritja e përdorimit të teknologjisë mundësuese, në veçanti teknologjisë së informacionit dhe komunikimit	17.8.1 Përqindja e individëve që përdorin internetin	
17.9 Të bëhet rritja e mbështetjes ndërkombëtare për zbatimin e ndërtimit efektiv dhe të synuar të kapaciteteve në vendet në zhvillim për të mbështetur planet kombëtare për të zbatuar të gjitha Qëllimet e Zhvillimit të Qëndrueshëm, përfshirë përmes Veri-Jug, Jug-Jug dhe bashkëpunim trekëndësh	17.9.1 Vlera në dollar e asistencës financiare dhe teknike (përfshirë bashkëpunimin Veri-Jug, Jug-Jug dhe trekëndësh) të përkushtuar ndaj vendeve në zhvillim	
17.10 Të promovohet një sistem tregtar shumëpalësh universal, i bazuar në rregulla, të hapura, jo-diskriminuese dhe të barabarta nën Organizatën Botërore të Tregtisë, përfshirë përmes përfundimit të negociatave nën Agjendën e saj të Zhvillimit të Doha	17.10.1 Tarifa mesatare e ponderuar në të gjithë botën	
17.11 Të rritet ndjeshëm eksporti e vendeve në zhvillim, veçanërisht me qëllimin që të dyfishohet pjesa e vendeve më pak të zhvilluara në eksportet globale deri në vitin 2020	17.11.1 Pjesa e vendeve në zhvillim dhe vendet më pak të zhvilluara në eksportet globale	
17.12 Të realizohet zbatimi në kohë i aksesit të tregut pa	17.12.1 Tarifat mesatare të ponderuara me të cilat përballen vendet në	

<p>taksa dhe pa kuota në një bazë të qëndrueshme për të gjitha vendet më pak të zhvilluara, në përputhje me vendimet e Organizatës Botërore të Tregtisë, përfshirë duke siguruar që rregullat preferenciale të origjinës të zbatueshme për importet nga vendet më pak të zhvilluara të jenë transparente dhe të thjeshta , dhe të kontribuojë në lehtësimin e aksesit në treg</p>	<p>zhvillim, dhe vendet më pak të zhvilluara</p>	
<p>17.13 Të rritet stabiliteti makroekonomik global, duke përfshirë koordinimin e politikave dhe koherencës së politikave</p>	<p>17.13.1 Paneli Makroekonomik</p>	
<p>17.14 Të rritet koherenca e politikave për zhvillimin e qëndrueshëm</p>	<p>17.14.1 Numri i vendeve me mekanizma të vendosur për të rritur koherencën e politikave të zhvillimit të qëndrueshëm</p>	
<p>17.15 Të respektohet hapësira dhe udhëheqja e politikave të secilit vend për të krijuar dhe zbatuar politika për zhdukjen e varfërisë dhe zhvillimin e qëndrueshëm</p>	<p>17.15.1 Shtrirja e përdorimit të kornizave të rezultateve në pronësi të vendit dhe mjeteve të planifikimit nga ofruesit e bashkëpunimit për zhvillim</p>	<p>Respektoni udhëheqjen kombëtare për të zbatuar politikat për qëllimet e zhvillimit të qëndrueshëm.</p>
<p>17.16 Të përmirësohet Partneriteti Global për Zhvillim të Qëndrueshëm, i plotësuar nga partneritete me shumë aktorë që mobilizojnë dhe ndajnë njohuri, ekspertizë, teknologji dhe burime financiare, për të mbështetur arritjen e Synimeve të Zhvillimit të Qëndrueshëm në të gjitha vendet, në veçanti vendet në zhvillim</p>	<p>17.16.1 Numri i vendeve që raportojnë progres në kornizat e monitorimit të efektivitetit të shumë palëve që mbështesin arritjen e Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm</p>	
<p>17.17 Të inkurajohen dhe promovohen partneritete efektive publike, publike-</p>	<p>17.17.1 Shuma në dollarë e Shteteve të Bashkuara e angazhuar për partneritet publik-privat për</p>	

private dhe shoqërisë civile, duke u mbështetur në përvojën dhe strategjitë e burimeve të partneriteteve	infrastrukturën	
17.18 Deri në vitin 2020, të rritet mbështetja për ndërtimin e kapaciteteve për vendet në zhvillim, duke përfshirë vendet më pak të zhvilluara dhe shtetet e vogla ishuj në zhvillim, duke rritur ndjeshëm disponueshmërinë e të dhënave me cilësi të lartë, në kohë dhe të besueshme, të ndara sipas të ardhurave, gjinisë, moshës, racës, përkatësisë etnike, statusi migrator, aftësia e kufizuar, vendndodhja gjeografike dhe karakteristika të tjera të rëndësishme në kontekstet kombëtare	17.18.1 Treguesi i kapacitetit statistikor për monitorimin e qëllimit të zhvillimit të qëndrueshëm	
	17.18.2 Numri i vendeve që kanë legjislacion kombëtar statistikor që përputhet me Parimet Themelore të Statistikave Zyrtare	
	17.18.3 Numri i vendeve me një plan kombëtar statistikor që është plotësisht i financuar dhe në zbatim, nga burimi i financimit	
17.19 Deri në vitin 2030, të ndërtohet mbi iniciativat ekzistuese, për të zhvilluar matje të progresit në zhvillimin e qëndrueshëm që plotësojnë prodhimin e brendshëm bruto dhe mbështesin ndërtimin e kapaciteteve statistikore në vendet në zhvillim	17.19.1 Vlera në dollar e të gjitha burimeve të vëna në dispozicion për të forcuar kapacitetin statistikor në vendet në zhvillim	
	17.19.2 Përqindja e vendeve që (a) kanë kryer të paktën një regjistrim të popullsisë dhe banesave në 10 vitet e fundit; dhe (b) kanë arritur regjistrimin 100 përqind të lindjeve dhe 80 përqind regjistrimin e vdekjeve	

ANEKSI 5. INSTRUMENTET PËR EKSPOZIMIN E OZHQ-VE

Pyetje rreth Vizionit për zhvillimin e planit për ekspozim të OZhQ-ve:

1. A tregon Vizioni një të ardhme pa varfëri dhe uri, ku sigurohet që të gjitha qeniet njerëzore mund të përmbushin potencialin e tyre me dinjitet dhe barazi në një mjedis të shëndetshëm?
2. A tregon Vizioni një të ardhme me biodiversitet të pasur dhe të larmishëm, me rrezik të zvogëluar nga ndryshimi klimatik, si dhe një mjedis të shëndetshëm natyror?
3. A tregon Vizioni një të ardhme që ofron mundësi për një jetë të begatshme dhe të përmbushur për të gjitha qeniet njerëzore, ku në të cilën rritja zhvillohet duke qenë në harmoni me natyrën?
4. A tregon Vizioni një të ardhme ku në të cilën të gjitha qeniet njerëzore jetojnë në paqe dhe pa frikë e pa dhunë?
5. A parasheh Vizioni ndërtimin e së ardhmes bazuar në partneritete të forta mes tërë komunitetit ndërkombëtar, kombëtar, si dhe komuniteteve lokale?

Strategjia e ekspozimit të OZhQ-ve në formë tabele:

Objektiva e OZhQ-së	Qëllimi i OZhQ-së	Niveli matës i OZhQ-së	Synimi i strategjisë / kontributi i pritur	Qëllimi i synuar i OZhQ-së	Buxheti i alokuar
...

INDEP ka implementuar këtë aktivitet si pjesë e projektit të financuar nga GIZ nëpërmjet Qeverisë së Republikës Federale të Gjermanisë.